


Υπό την Αιγίδα της
Α.Ε.του Προέδρου της Δημοκρατίας
κ. Προκοπίου Παυλοπούλου



DELPHI
ECONOMIC
FORUM



Οι νέες αναπτυξιακές
προκλήσεις της
παγκοσμιοποίησης

Ετήσιος Απολογισμός 2018



DELPHI ECONOMIC FORUM

Με την ευγενική στήριξη





Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών III
Ετήσιος Απολογισμός 2018







DELPHI
ECONOMIC
FORUM



Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών

Το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών είναι ένας αδέσμευτος, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που δρα σε συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών, φορείς του δημόσιου τομέα, επιχειρήσεις και ιδιώτες.

Το Φόρουμ συγκεντρώνει σε μια κοινή πλατφόρμα κορυφαίους εκπρόσωπους από την επιχειρηματική, την πολιτική και την ακαδημαϊκή κοινότητα, με στόχο την αντιμετώπιση αναδυόμενων προκλήσεων, τον επηρεασμό των προτεραιοτήτων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και την προώθηση της βιώσιμης και κοινωνικά υπεύθυνης ανάπτυξης πολιτικών για την Ελλάδα, την Ευρώπη και την ευρύτερη περιοχή της ανατολικής Μεσογείου.

Το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών διοικείται από Ιδρυτικό Συμβούλιο, το οποίο καθορίζει τη στρατηγική και την αποστολή του, εποπτεύει και βελτιώνει την αποτελεσματικότητά του και διασφαλίζει τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τα μέλη του, με όχημα την ετήσια συνδιάσκεψη του Φόρουμ, την κατάρτιση προτάσεων και την ανάπτυξη γνωσιακών βάσεων.



Χαιρετιστήρια επιστολή του
προέδρου του Οικονομικού
Φόρουμ των Δελφών



Με ιδιαίτερη χαρά και τιμή, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών, η Συμβουλευτική Επιτροπή του και εγώ προσωπικά, καλωσορίσαμε πλήθος διακεκριμένων ομιλητών και συνέδρων στην τρίτη ετήσια διάσκεψη του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών, όπου επί τέσσερις ημέρες αναλύθηκαν και συζητήθηκαν διεξοδικά οι νέες προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης και ανάπτυξης.

Ζούμε σε μια εποχή ταχύτερων και ριζικών αλλαγών, με ανισοβαρείς επιπτώσεις σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές και πολλαπλές γενιές. Οι ισχυρές δυνάμεις που διέπουν τον παγκόσμιο μετασχηματισμό, ο οποίος επιτελείται τις τελευταίες δεκαετίες, αναδιαμορφώνουν τον κόσμο μας ολοένα και πιο γρήγορα και δραστικά, δημιουργώντας ένα πιο περίπλοκο και ασαφές περιβάλλον.

Ωστόσο, η πολυπλοκότητα και ασάφεια συχνά ενεργοποιούν την καινοτομία και τη δημιουργικότητα, ανοίγουν ορίζοντες προς ένα διαφορετικό μέλλον και διευρύνουν το φάσμα των επιλογών. Νέες μέθοδοι και εργαλεία μπορούν να δημιουργήσουν νέες δυνατότητες διαχείρισης της αβεβαιότητας και της πολυπλοκότητας, δίνοντάς μας την ευκαιρία να διαχειριστούμε αυτές τις δυνάμεις προς όφελος της ανθρωπότητας.

Το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών μάς παρέχει τη δυνατότητα να μοιραστούμε απόψεις σχετικά με τις κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή οικογένεια και η παγκόσμια κοινότητα και να καλλιεργήσουμε την αμοιβαία εμπιστοσύνη και ικανότητα να συνεργαζόμαστε σε περισσότερους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, για την επίτευξη επωφελών αποτελεσμάτων με μια ισχυρή, βιώσιμη, ισόρροπη και συμπεριληπτική ανάπτυξη.

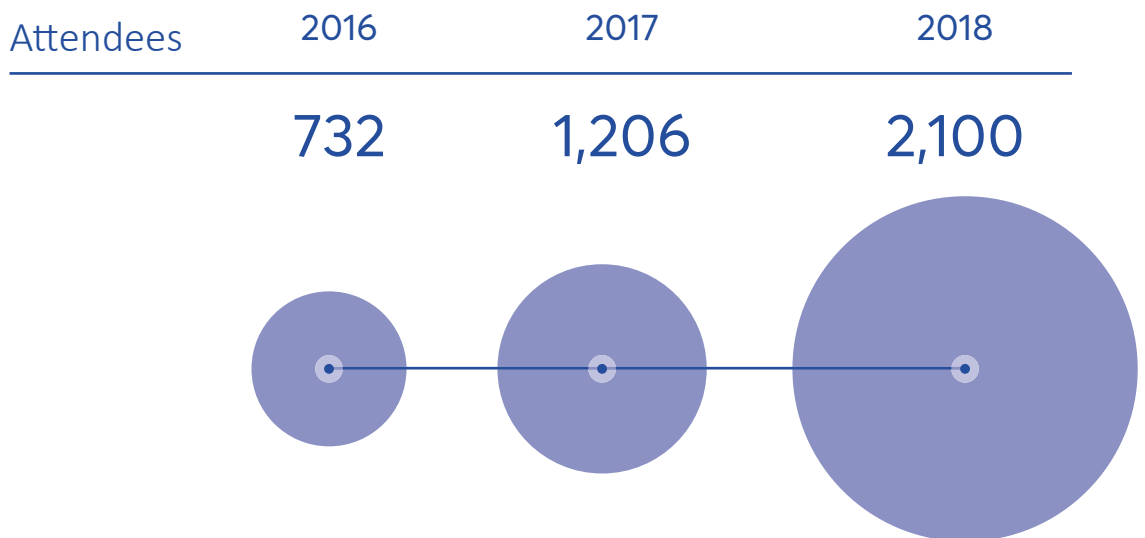
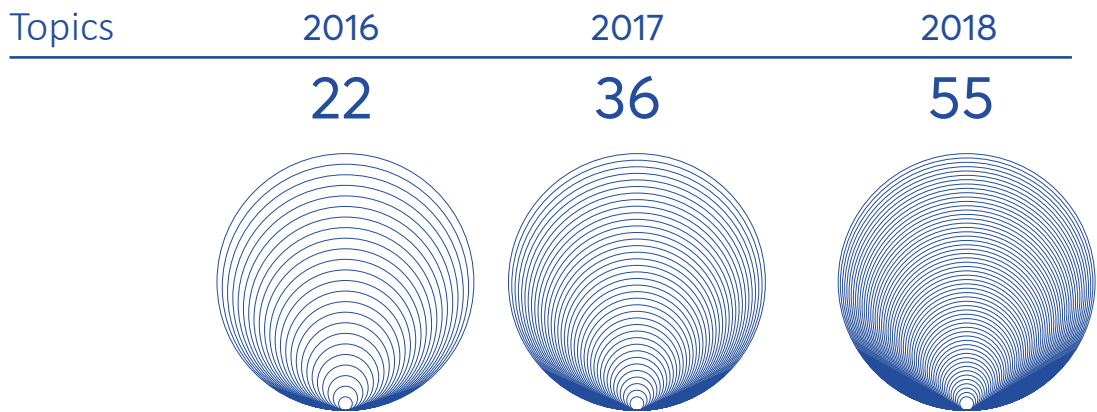
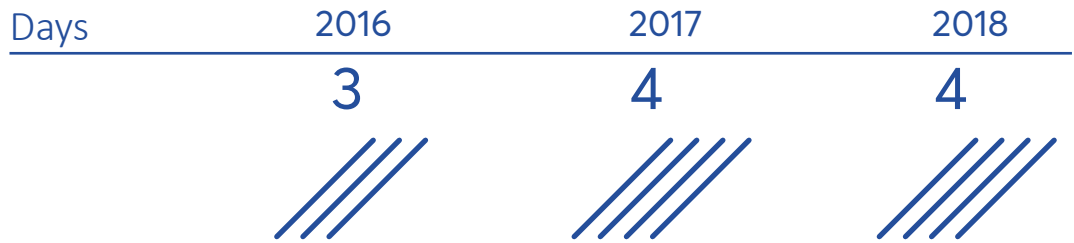
Είναι τιμή μας που το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών απολαμβάνει τη συμμετοχή τόσων πολλών επιφανών ομιλητών και συνέδρων. Είναι όλοι τους πρωτοπόροι στον τομέα τους, και είμαι απόλυτα βέβαιος ότι η γνώση, η εμπειρία και η τεχνογνωσία τους θα συνδράμουν αποφασιστικά στη διερεύνηση των καίριων ζητημάτων και επιλογών που αντιμετωπίζουν σήμερα η χώρα μας, η Ευρώπη και ο κόσμος.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να εκφράσω τις θερμότερες ευχαριστίες μου στους Χορηγούς και τα Μέλη του Φόρουμ για την πολύτιμη και ολοένα ισχυρότερη στήριξή τους. Η γενναιόδωρη συνεισφορά τους βοηθά το όραμά μας να γίνει πραγματικότητα και εξασφαλίζει την ανεξαρτησία του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών.

Με τιμή,
Συμεών Γ. Τσομώκος
Πρόεδρος & Ιδρυτής
Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών



Annual meeting in numbers 2018



Origin countries

2017

2018

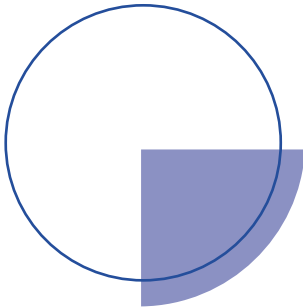
17

29



C-Level Attendees

45%

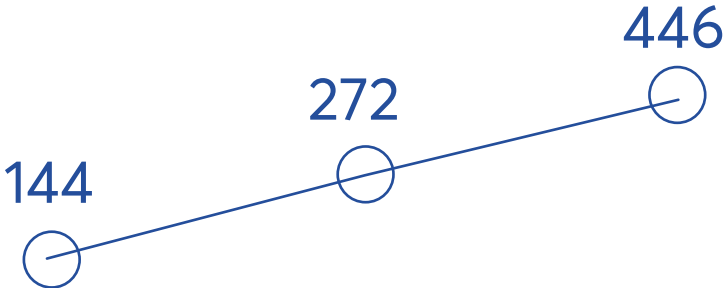


Speakers

2016

2017

2018





Media Impact

Increase in **tv & radio** references



Increase in **online** references

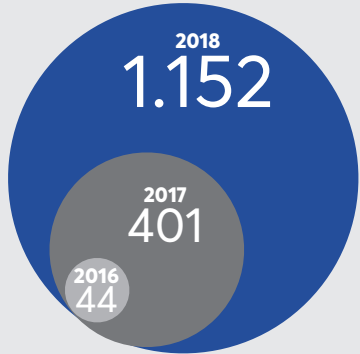
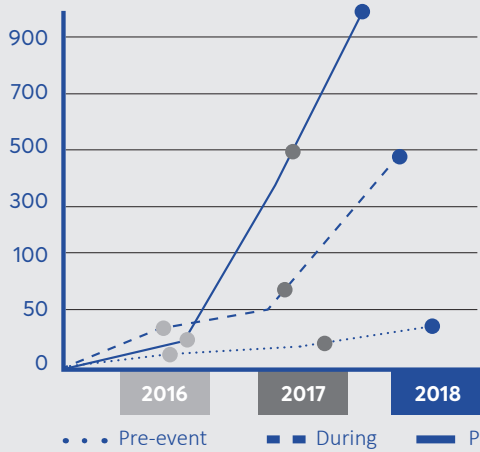


Increase in **print** references

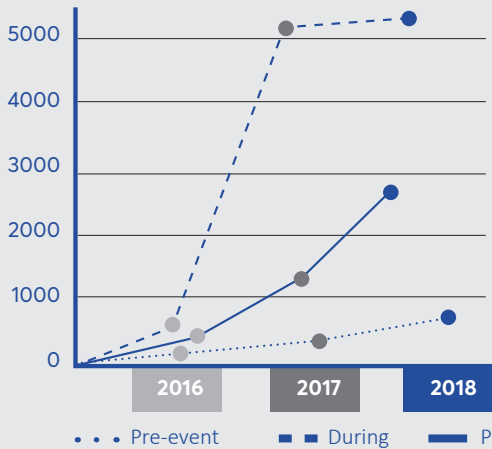


Total Media References

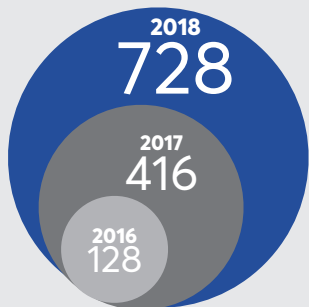
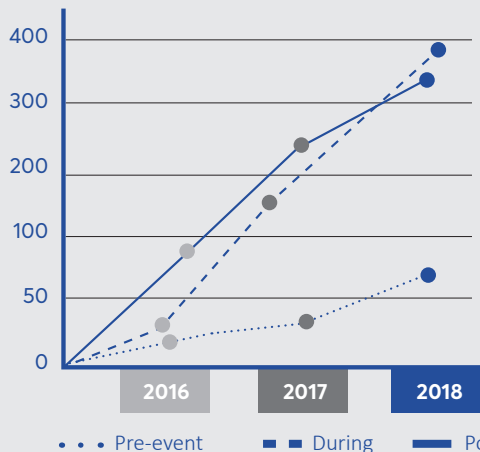
Tv & Radio



Web

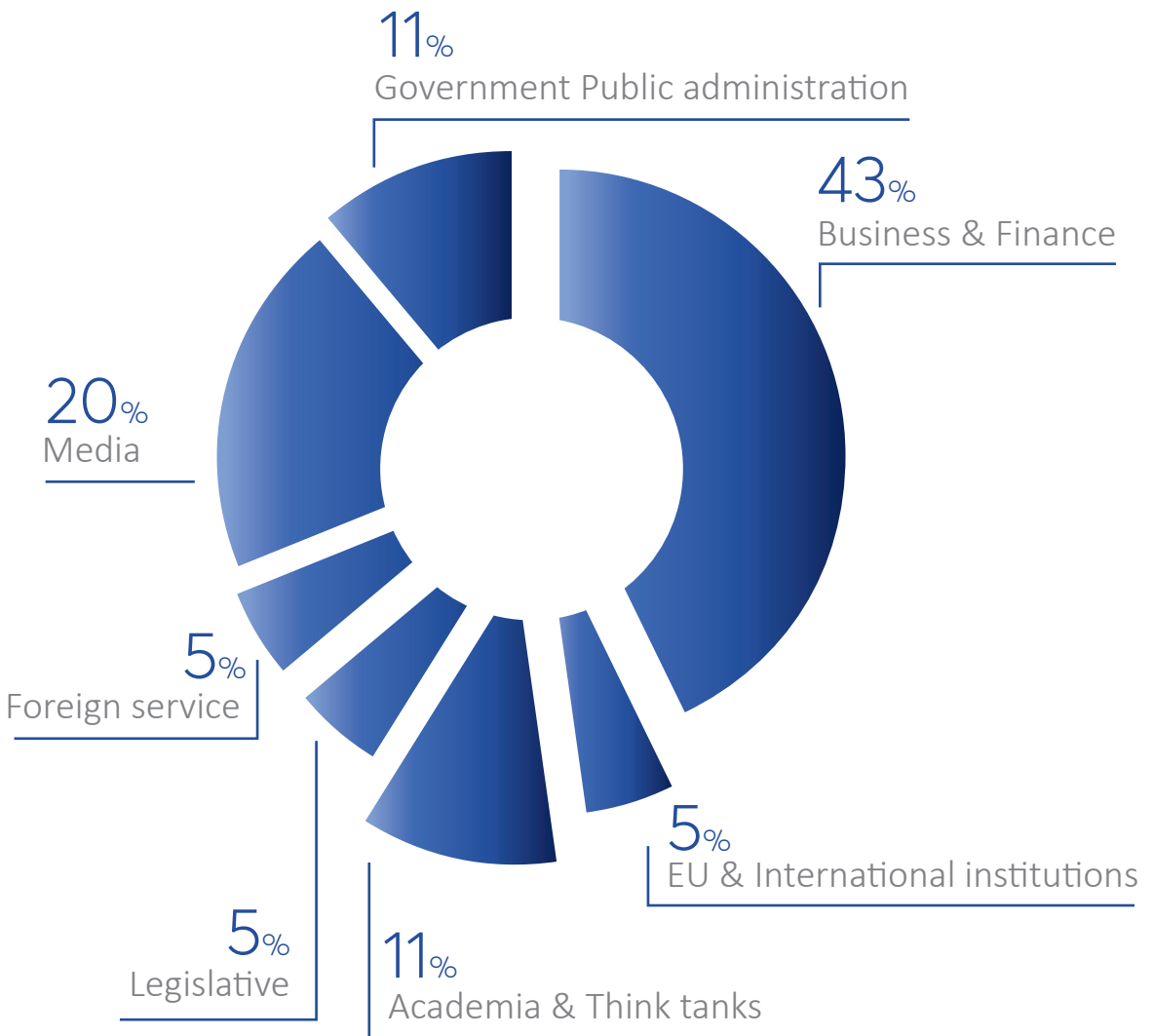


Print



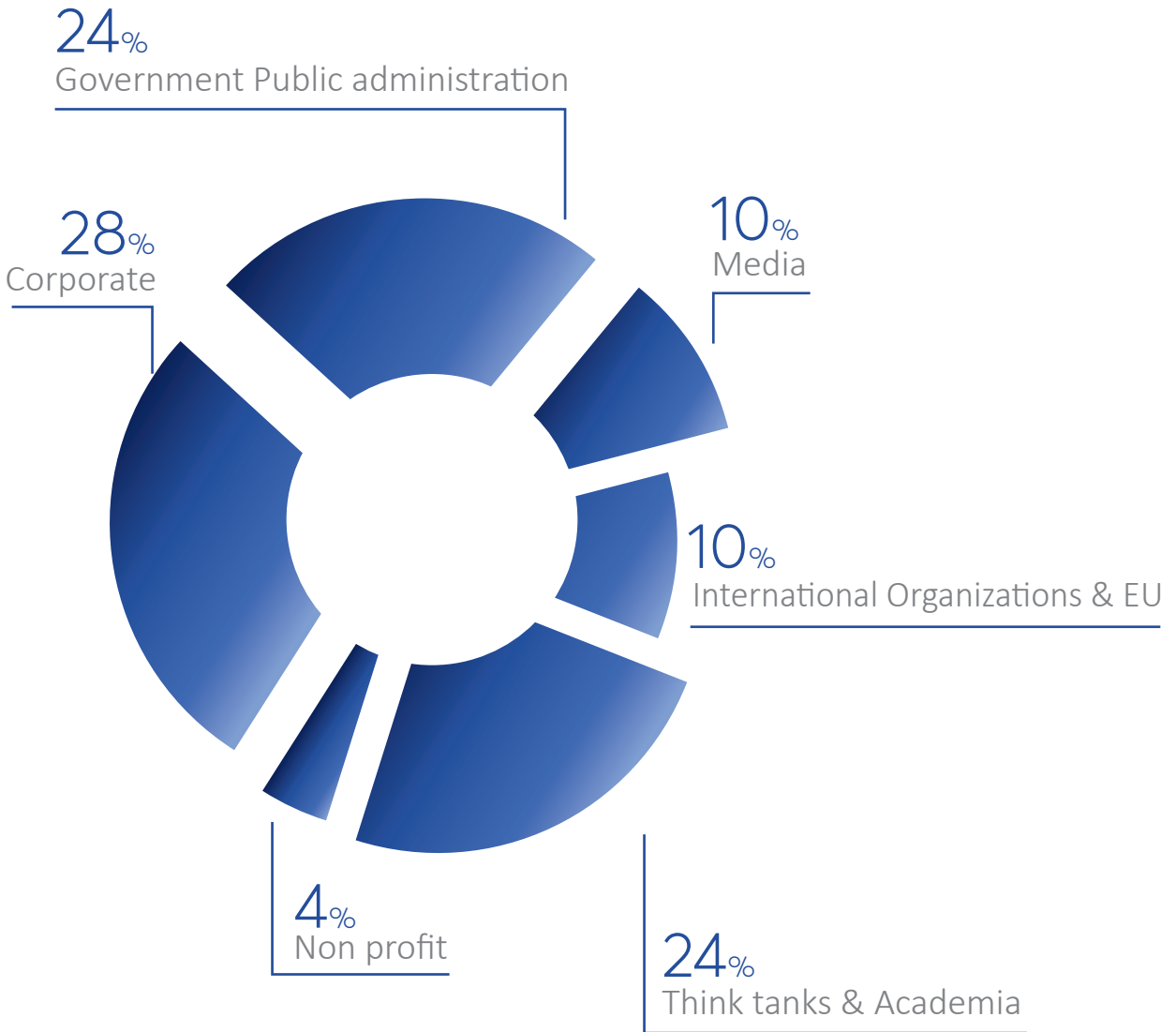


Attendees' profile





Speakers' profile





Social Media



Facebook

+242,7% Likes

+567,6% Engagement

+427,1 Page impressions

Twitter

+3.226,3% Engagement

+1,804,1% Number of impressions per tweet

+145.235 Organic impressions

LinkedIn

+595,5% Engagement

+186.95% Page views

+42,4% Total fans

#delphi_forum

TOP TREND ΓΙΑ 4 ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΕΣ ΜΕΡΕΣ

Prime Minister GR @PrimeministerGR

Tweets **4,722** Following **209** Followers **466K** Likes **8**

14 51 139

Prime Minister GR @PrimeministerGR · Mar 2
Έχουμε καταστήσει σαφές ότι μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, θα σεβαστούμε τις δεσμεύσεις που έχουμε αναλάβει αλλά ταυτόχρονα διεκδικούμε την ανάκτηση της αυτονομίας μας, στον καθορισμό της οικονομικής μας πολιτικής. #delphi_forum

Translate from Greek



02.03.2018 Ομιλία στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών

37 73 200

Prime Minister GR @PrimeministerGR · Mar 2
Στα τρία χρόνια διακυβέρνησης δώσαμε οπτά δείγματα του νέου πολιτικού ήθους που θέλουμε για τη χώρα: Με τη στάση μας στο μεταναστευτικό, όπου αποκοιμίσαμε το διεθνές έπαινο. Προτάσσοντας τον ανθρωπισμό κόντρα στον εγχώριο συντηρητισμό, την ξενοφοβία και τον ρατσισμό. #delphi_forum

Translate from Greek

22 37 90

Pedro Sánchez @sanchezcastejon

Tweets **22.9K** Following **6,092** Followers **775K** Likes **3,602** Lists **1** Moments **14**

48 239 286

Pedro Sánchez @sanchezcastejon · Mar 2
Necesitamos un nuevo acuerdo económico para Europa, que fomente una transición ecológica de la economía, involucrando el fortalecimiento de los sistemas educativos, avanzando en la agenda digital e impulsando la inversión en áreas estratégicas como la investigación. #delphi_forum

Translated from Spanish by **Meow**

We need a new economic agreement for Europe, which fosters an ecological transition from the economy, involving the strengthening of educational systems, advancing on the digital agenda and driving investment in strategic areas such as research. #delphi_forum



You and PSOE

55 329 381

ESM @ESM_Press

Tweets **6,051** Following **426** Followers **8,994** Likes **24**

ESM @ESM_Press · Mar 4
#ESM Managing Director Klaus Regling speaks at #delphi_forum on "Greece: economic growth and debt sustainability".



4 15

Geoffrey Pyatt @USAmbGreece

Tweets **42.5K** Following **1,474** Followers **158K** Likes **279** Lists **2**

21 18

Geoffrey Pyatt @USAmbGreece
U.S. Embassy Athens @USEmbassyAthens · Mar 3
@USAmbGreece and @AmChamGr discuss plans for #HSAT2018 with US execs at #delphi_forum.



3 31 30

Margaritis Schinas @MargSchinas

Tweets **2,921** Following **119** Followers **33.6K** Likes **675**

Margaritis Schinas @MargSchinas · Mar 3
EU institutions will need help in fighting fake news and misinformation. Governments, technology platforms, media companies and civil society to counter spread of fake news on the. Access to reliable and verified information, a democratic right of all Europeans. #delphi_forum



16 48 140

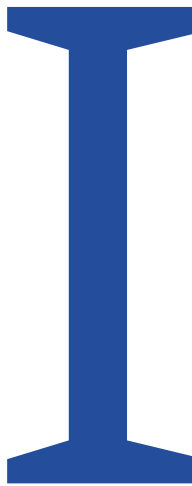
Timothy Garton Ash @FromTGA

Tweets **4,451** Following **260** Followers **27.4K** Likes **26**

Timothy Garton Ash @FromTGA · Mar 4
#DelphiForum Listening to PM Tsipras, presenting Greece as pro-business and pro-investment. Greece 'the next big thing' on the investment map... (but far from a whiff of the left populist firebrand of yesterday?)



6 18





ΗΜΕΡΑ Ι

Πέμπτη 1 Μαρτίου 2018





Επίσημη Τελετή Έναρξης

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Η Α.Ε. ο Πρόεδρος της
Ελληνικής Δημοκρατίας,

**κ. Προκόπιος
Παυλόπουλος**

Η Α.Ε. ο Πρωθυπουργός της
Βουλγαρικής Δημοκρατίας &
εκ περιτροπής Πρόεδρος του
Συμβουλίου της ΕΕ,
κ. Boyko Borisov

Δημήτρης Αβραμόπουλος
Ευρωπαϊός Επίτροπος
Μετανάστευσης, Εσωτερικών
Υποθέσεων & Ιθαγένειας

Στα πλεονεκτήματα και στις απειλές της παγκοσμιοποίησης και στους όρους της ανάπτυξης στην Ευρωπαϊκή Οικογένεια αναφέρθηκε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, **κ. Προκόπιος Παυλόπουλος**, κατά την ομιλία του στην επίσημη τελετή έναρξης του 3ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Ο κ. Παυλόπουλος τόνισε ότι, πέρα από τα πλεονεκτήματα, η παγκοσμιοποίηση εγκυμονεί και μερικές απειλές και προκλήσεις, όπως η μεγάλη κρίση χρέους που υπάρχει στην Ευρώπη. Όπως εξήγησε, η Ευρωζώνη είναι εκτεθειμένη γιατί παράγει δικό της χρέος μέσω των πολιτικών λιτότητας που ακολουθεί, το οποίο προστίθεται σε αυτό που υφίσταται λόγω των παγκόσμιων επιπτώσεων και συνθηκών, την ίδια στιγμή που δεν διαθέτει τα κατάλληλα μέσα για να αμυνθεί, όπως για παράδειγμα οι ΗΠΑ. «Οι πολιτικές λιτότητας που ακολουθούνται συρρικνώνουν το ΑΕΠ, δεν προάγουν την ανάπτυξη και εκτοξεύουν το χρέος στο σύνολο της Ευρωζώνης», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, όπως εξήγησε, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα όπως η θέσπιση κανόνων, η διάθεση των κατάλληλων δημοσιονομικών εργαλείων για την αντιμετώπιση των κρίσεων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η τέλεση του Eurogroup με διαφανείς όρους και η μετατροπή του ESM σε Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ταμείο, ώστε να αποφεύγεται η ανάμειξη του ΔΝΤ, το οποίο δεν έχει την απαιτούμενη εμπειρία της Ευρωζώνης και του ευρώ. Παράλληλα, ο κ. Παυλόπουλος αναφέρθηκε και στο ελληνικό χρέος τονίζοντας ότι χρήζει περαιτέρω ελάφρυνσης με ρήτρα ανάπτυξης, αφού τα βραχυπρόθε-

σμα μέτρα που αποφασίστηκαν δεν αρκούν και προσέθεσε πως η οικονομική κρίση της Ελλάδας δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μεμονωμένη περίπτωση αλλά ως ένα case study για το πώς θα αντιδρά εφεξής η Ευρώπη σε αντίστοιχες περιστάσεις.

Την ένταξη των Δυτικών Βαλκανίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα προωθήσει η Βουλγαρία κατά το εξάμηνο που έχει την προεδρία της ΕΕ, τόνισε ο πρωθυπουργός της Βουλγαρίας **κ. Boyko Borisov** κατά την ομιλία του στην τελετή έναρξης του 3ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. «Η Βουλγαρία θα ακολουθήσει τον δρόμο που χάραξε η Θεσσαλονίκη με τη Σύνοδο Κορυφής το 2003 σχετικά με την ένταξη των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Borisov, σημειώνοντας πως δεν κατανοεί τον διαχωρισμό των Δυτικών Βαλκανίων. «Γιατί τα αποκαλούμε Δυτικά Βαλκάνια; Μια γειτονιά είναι. Μόνο που κάποιες χώρες είναι μέλη της ΕΕ και κάποιες άλλες θέλουν να είναι», είπε χαρακτηριστικά, προσθέτοντας πως είναι μακρύς ο δρόμος μέχρι την ένταξή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, ο κ. Borisov εξέφρασε την αισιοδοξία ότι μέχρι το τέλος του 2018 θα προχωρήσει το θέμα του κάθετου αγωγού φυσικού αερίου που θα συνδέει τη Βουλγαρία με την Αλεξανδρούπολη, όπως και η σιδηροδρομική διασύνδεση των λιμανιών της Βόρειας Ελλάδας και της Βουλγαρίας. Ο Βούλγαρος πρωθυπουργός αναφέρθηκε και στη σημερινή επίσκεψη του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ζαν Κλοντ Γιούνκερ, στη Βουλγαρία και στη δέσμευσή του για εκταμίευση ενός





δισ. ευρώ για έργα υποδομών και ενέργειας στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων, ενώ χαρακτηρίσε καλή τη συνεργασία που έχει μέχρι σήμερα με τη χώρα μας. Παράλληλα, έκανε λόγο και για τις μεταναστευτικές πιέσεις της περιοχής, υπογραμμίζοντας ότι ο διάλογος με την Τουρκία θα πρέπει να συνεχιστεί, ώστε οι ροές να εξακολουθήσουν να παρουσιάζουν τα σημερινά χαμηλά ποσοστά για να συνεχίσουν να διαφυλάσσονται τα εθνικά και ευρωπαϊκά σύνορα.

Τέλος, ο κ. Borison ανέφερε πως, στο πλαίσιο της Βουλγαρικής Προεδρίας στο Συμβούλιο της ΕΕ, ο ίδιος θα φροντίσει να μπουν στην ατζέντα των συζητήσεων το θέμα της φύλαξης των συνόρων και της καλής γειτονίας, της ανεργίας της περιοχής και της ενίσχυσης της οικονομίας. «Είναι ανάγκη να υπάρξει ευημερία για τους πολίτες των βαλκανικών χωρών και από περιοχή μεγάλων προβλημάτων τα Βαλκάνια να γίνουν τόπος ειρηνικής συνύπαρξης. Μόνο με σταθερή και δυνατή Ευρώπη μπορούμε να έχουμε οικονομική ανάπτυξη και να μην υπάρχουν συρράξεις».

Την άποψη πως η Ευρώπη βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να συνεργαστεί και να προωθήσει τις μεγάλες μεταρρυθμίσεις που επιχειρούνται και να αντιμετωπίσει από κοινού τις κοινές προκλήσεις, εξέφρασε ο Ευρωπαϊός Επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας, κ. **Δημήτρης Αβραμόπουλος**, κατά την ομιλία του στην τελετή έναρξης του 3ου Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Ο Ευρωπαϊός Επίτροπος χαρακτήρισε πιο αναγκαία από ποτέ τη συνεργασία με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης αφού, όπως είπε, «η περιοχή μας βρίσκεται πολύ κοντά σε ένα ευρύ τόξο αστάθειας, που εκτείνεται από την Τυνησία ως την Ουκρανία».

«Οι γεωπολιτικές προκλήσεις, οι μεταναστευτικές πιέσεις, τα οικονομικά προβλήματα και οι τρομοκρατικές επιθέσεις δυναμιτίζουν τα θεμέλια και τον κοινωνικό ιστό των κοινωνιών μας και τροφοδοτούν επικίνδυνα τον ακραίο εθνολαϊκισμό, τον εξτρεμισμό και την ξενοφοβία», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Αβραμόπουλος, υπογραμμίζοντας πως

χρειαζόμαστε κοινές λύσεις στη βάση των αρχών της εμπιστοσύνης, της συνεργασίας και της ενότητας. Ο Ευρωπαϊός Επίτροπος αναφέρθηκε και στην προοπτική της ένταξης όλων των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στην Ευρωπαϊκή Οικογένεια, τονίζοντας πως υπάρχει πρόοδος στις διαπραγματεύσεις, κυρίως με τα κράτη-μέλη Βουλγαρία και Ρουμανία.

«Θα συμφωνήσω με τον κ. Μπορίσοφ. Γιατί τα αποκαλούμε Δυτικά Βαλκάνια; Μια γειτονιά είναι. Μόνο που κάποιες χώρες είναι μέλη της ΕΕ και κάποιες άλλες θέλουν να είναι. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, είναι ζωτικής σημασίας η στενή και σταθερή σχέση ανάμεσα στην περιοχή αυτή και την Ευρωπαϊκή Ένωση, με προοπτική την πλήρη ένταξή τους, εάν και εφόσον εκπληρώσουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις», σημείωσε χαρακτηριστικά. Όπως συμπλήρωσε, η ένταξη τους θα πρέπει να συνοδεύεται από δεσμεύσεις για ριζικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να αποτραπεί η επιστροφή της γειτονιάς μας στο σκοτεινό της παρελθόν. Αναφορά έκανε και σε ενέργειες που γίνονται με στόχο να ενισχύουν τις σχέσεις των χωρών της γύρω περιοχής, όπως η πολιτική κατάργηση της θεώρησης των διαβατηρίων για τους πολίτες των Δυτικών Βαλκανίων, συνθήκη που κρίνεται αναγκαία και μάλιστα σε όλους τους τομείς της ασφάλειας, όπως η διακίνηση πυροβόλων όπλων, η καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και του trafficking αλλά και η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους ξένους τρομοκράτες μαχητές.

Τέλος, ο Ευρωπαϊός Επίτροπος έκανε ειδική μνεία και στον υψηλού επιπέδου διάλογο επάνω στις σύγχρονες προκλήσεις και τις προτεραιότητες στην οικονομία και τη διεθνή πολιτική που προάγει το Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών.

Κατά την τελετή έναρξης, χαιρετισμό απηύθυνε και ο Δήμαρχος Δελφών, **Θανάσης Παναγιωτόπουλος**, ευχαριστώντας τον Πρόεδρο του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών, Συμεών Τσομώκο, για την ιδέα και υλοποίηση ενός τέτοιου συνεδρίου στον Δήμο των Δελφών.



Οι νέες αναπτυξιακές προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ – ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Rose Gottemoeller

Αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας του NATO

Ναύαρχος Ευάγγελος Αποστολάκης ΠΝ

Αρχηγός Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας (ΓΕΕΘΑ)

Χρήστος Στυλιανίδης

Ευρωπαϊός Επίτροπος για την Ανθρωπιστική Βοήθεια και τη Διαχείριση Κρίσεων

Προτεραιότητα του NATO είναι η ασφάλεια της παγκόσμιας ειρήνης, τόνισε στην ομιλία της η αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας του NATO **Rose Gottemoeller**. Η κα Gottemoeller τόνισε ότι η ασφάλεια επιτυγχάνεται όταν τα κράτη-μέλη του NATO παραμένουν ενωμένα.

Για τη μεταναστευτική κρίση σημείωσε πως η συνεργασία του NATO με την Ελλάδα και την Τουρκία στο Αιγαίο κατάφερε να μειώσει τις μεταναστευτικές ροές και την παράνομη διακίνηση ανθρώπων. Παράλληλα, η κα Gottemoeller έκανε ιδιαίτερη αναφορά στον καίριο ρόλο της Ελλάδας για τη σταθερότητα στον χώρο της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Η αναπληρώτρια Γενική Γραμματέας του NATO τόνισε πως στην προσεχή Σύνοδο Κορυφής της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας θα ληφθούν αποφάσεις για τις δομές διοίκησης και για τον ρόλο του

NATO στο σύγχρονο γεωπολιτικό περιβάλλον.

Η κα Gottemoeller αναφέρθηκε στις απειλές των κυβερνοεπιθέσεων και της τρομοκρατίας και στο ότι το NATO παραμένει μια επιτυχής συμμαχία γιατί καταφέρνει να προσαρμόζεται στις αλλαγές της γεωπολιτικής σκακιέρας.

Τέλος, έκανε ειδική αναφορά στην Ελλάδα, στον ρόλο της στο NATO αλλά και στο γεγονός πως είναι απόλυτα συνεπής στις οικονομικές της υποχρεώσεις απέναντι στη συμμαχία παρά την οικονομική κρίση που την ταλανίζει τα τελευταία χρόνια.

Η ανατολική Μεσόγειος παραμένει η πλέον ευαίσθητη περιοχή του κόσμου που δέχεται προσφυγικές ροές από τη Λιβύη ως τη Μέση Ανατολή, σημείωσε ο Αρχηγός ΓΕΕΘΑ, **Ναύαρχος Ευάγγελος Αποστολάκης**. «Τόσο το NATO όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν αντιληφθεί ότι η σταθερότητα της περιοχής έχει αντίκτυπο στην ασφάλεια



της Ευρώπης. Η Ελλάδα αποτελεί θεμέλιο ειρήνης και πόλο σταθερότητας της περιοχής, στη βάση πάντα του διεθνούς δικαίου», τόνισε ο Ναύαρχος Αποστολάκης.

Αναφερόμενος στη θέση των ενόπλων δυνάμεων δεν παρέλειψε να επισημάνει ότι ο ρόλος τους είναι θεσμικός στην εγγύηση της ασφάλειας της χώρας. «Καθώς αντιμετωπίζει με σύνεση και ψυχραιμία τις προκλητικές ενέργειες της Τουρκίας, η χώρα έχει καταφέρει να μετατραπεί σε έναν ισχυρό άξονα για την ασφάλεια και τη σταθερότητα στα Βαλκάνια και την Ανατολική Μεσόγειο». Αναφέρθηκε επίσης στη σημασία της ήπιας ισχύος των ενόπλων δυνάμεων τονίζοντας παράλληλα την εξωστρέφειά τους, η οποία αυξάνεται συνεχώς.

Η αμυντική διπλωματία προσπαθεί να κεφαλαιοποιήσει τις παραδοσιακά καλές σχέσεις της χώρας με τον αραβικό κόσμο, είπε ο Ναύαρχος Αποστολάκης, κάτι που κατέστη σαφές και κατά την κοινή αεροπορική άσκηση στην οποία συμμετείχαν ένοπλες δυνάμεις από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και το Ισραήλ.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία χρόνια αντιμετώπισε έναν πολιτικό σεισμό όχι μόνο λόγω του

Brexit, αλλά και λόγω της προσφυγικής κρίσης και της οικονομικής αστάθειας, δήλωσε ο Ευρωπαίος Επίτροπος Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Διαχείρισης Κρίσεων **Χρήστος Στυλιανίδης**. Αποτέλεσμα ήταν να βρεθεί η Ευρώπη σε ένα σταυροδρόμι. Το δίλημμα ήταν σαφές και αφορούσε στο εάν η Ευρώπη θα συνέχιζε ενωμένη ή χωριστά.

«Η ομάδα Γιούνκερ αποφάσισε ότι πρέπει να κινηθεί ενωμένη και κινήθηκε προς αυτή την κατεύθυνση», τόνισε ο κ. Στυλιανίδης εξηγώντας ότι υπερασπίζεται το ηθικό πλαίσιο της ΕΕ μέσω συγκεκριμένων πολιτικών πρωτοβουλιών. Παραδέχθηκε ότι μπορεί να μην έχουν λυθεί τα δομικά προβλήματα της ΕΕ, ωστόσο, οι λαοί στηρίζουν απολύτως το οικοδόμημα. Δεν παρέλειψε να αναφέρει ότι η προσφυγική κρίση δίχασε την Ευρώπη, αναδεικνύοντας παράλληλα την Ελλάδα ως μεγαλύτερο χορηγό ανθρωπιστικής βοήθειας σε αυτή την κρίση. Κλείνοντας αναφέρθηκε στη σχέση της ΕΕ με τους πολίτες, υποστηρίζοντας ότι δεν θα πρέπει να μένει εγκλωβισμένη σε έναν θεσμικό αυτισμό και να γεφυρώσει το χάσμα μεταξύ Βρυξελλών και Ευρωπαίων πολιτών.



Ευρωπαϊκές τράπεζες: Ευκαιρίες και προκλήσεις

Η παρούσα κατάσταση στον ευρωπαϊκό τραπεζικό τομέα και οι ευκαιρίες για βελτίωση της κερδοφορίας του.

Daniele Nouy, Πρόεδρος Εποπτικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας

«Οι τράπεζες αντιμετωπίζονται με καχυποψία αλλά είναι σίγουρα αναγκαίες, γιατί βρίσκονται στο επίκεντρο της οικονομίας και ο ρόλος τους είναι νευραλγικός. Αν δεν λειτουργούν, δεν λειτουργεί και η οικονομία, αυτό είναι το δίδαγμα», δήλωσε η επικεφαλής του Εποπτικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, **Daniele Nouy**.

Η τραπεζική σταθερότητα είναι σημαντική. Στα τέλη του 2017 ολοκληρώθηκε και το τελευταίο κομμάτι της κανονιστικής ρυθμιστικής αρχής «Βασιλεία 3». Το πλαίσιο της ρυθμιστικής αρχής είναι ασφαλέστερο και είναι μία αναγκαία συνθήκη. Οι τράπεζες πρέπει να ακολουθούν κανόνες. Η κάθε τράπεζα αποτελεί μία ξεχωριστή περίπτωση και αντιμετωπίζει τις δικές της προκλήσεις. Ωστόσο υπάρχουν και καθολικές, δηλαδή ευρωπαϊκές προκλήσεις, που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή κρίση. Για παράδειγμα, το ζήτημα επιτοκίων των δανείων είναι ένα ζήτημα που περιπλέκει τα έσοδα των τραπεζών. Όμως το αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο είναι απαραίτητο.

Συνοπτικά για την Ευρώπη, οι τράπεζες αντιμετωπίζουν αρκετές νέες προκλήσεις, τις τεχνολογικές προκλήσεις που προκαλεί σε αυτές ο ψηφιακός μετασχηματισμός, κάτι που αποτυπώνεται στα κέρδη και τις ζημιές των τραπεζών. «Το κυριότερο ζήτημα για τις τράπεζες είναι η κερδοφορία τους, αλλά πιστεύω ότι τώρα είναι η ιδανική στιγμή για τις τράπεζες να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις αυτές. Οι τράπεζες, άλλωστε, μετά από 5 συναπτά χρόνια ανάπτυξης, πιστεύω ότι θα συνεχίσουν την καλή τους πορεία και το 2018. Η τεχνολογία είναι μία καλή πηγή εσόδων αρκεί να προσέχουμε να τηρούνται οι κανόνες που τη διέπουν. Αυτό κάνει η τραπεζική εποπτεία, που εδώ και 4 χρόνια έχει εξελιχθεί σε συνήθη διαδικασία.

Για τις ελληνικές τράπεζες, η κατάσταση είναι ειδική. Το ζήτημα του χρέους τις έχει πλήξει ισχυρότερα από ό,τι άλλες χώρες. Η χώρα βρίσκεται σε πρόγραμμα, έχει ακόμη κεφαλαιακούς ελέγχους, κάτι που αποτελεί πληγή για αυτές. Σε αυτό τις βοήθησε βέβαια η έκτακτη βοήθεια ρευστότητας της ΕΚΤ. Το πρόγραμμα λήγει τον Αύγουστο, οπότε



και αναμένουμε σταδιακή χαλάρωση ή και άρση των capital controls. Ο ΕΛΑ καθόρισε τα χαρακτηριστικά τους, αλλά περιορίστηκε το 2017 στο 50% της χρηματοδότησης των τραπεζών. Την υπόλοιπη χρηματοδότηση οι τράπεζες την πήραν από τις αγορές και αυτό βοήθησε στην ανάκαμψη των καταθετών. Αποτέλεσε ένα κίνητρο. Στις τράπεζες έγιναν αρκετές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, με τη διεύρυνση των διοικητικών συμβουλίων τους από νέους και έμπειρους τραπεζίτες, οι οποίοι μένουν να αποδείξουν τη φήμη τους, κάτι που θα τις βοηθήσει και να μεταβάλουν τη νοοτροπία τους.

Το πρωτεύον ζήτημα για τις ελληνικές τράπεζες είναι τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, που αγγίζουν το 50%. Αυτό είναι τεράστιο πρόβλημα, διότι τις εμποδίζει από το να διαθέτουν πόρους σε πιο παραγωγικές δραστηριότητες, δηλαδή αδυνατούν να δίνουν δάνεια στην πραγματική οικονομία.

Η προσέγγιση της ΕΚΤ βασίζεται σε 3 άξονες: α) τα ποιοτικά στοιχεία των μη εξυπηρετούμενων δανείων, β) οι κατευθυντήριες γραμμές να διαπνέονται από βέλτιστες τακτικές και γ) ο διάλογος μεταξύ των εποπτικών αρχών και των τραπεζών. Το 2017 είχαμε μία πρώτη ενημέρωση για αυτά και συνεχίζουμε με ένα σχέδιο κατευθυντηρίων γραμμών αλλά και ένα προσάρτημα που οδήγησε σε ζωηρή συζήτηση. Επιδιώκουμε άμεσες και πλήρεις προβλέψεις, ώστε να αποτρέψουμε ένα νέο κύμα μη εξυπηρετούμενων δανείων. Για το προσάρτημα που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση εί-

χαμε πάνω από 250 παρατηρήσεις που ελέγχουμε και θα προσαρμόσουμε, ελέγχοντας όλους τους νομικούς προβληματισμούς που προκύπτουν. Οι παρατηρήσεις είναι ξεχωριστές για κάθε τράπεζα ενώ η τελική δημοσίευσή τους αναμένεται για τις ελληνικές τράπεζες στα μέσα Μαρτίου».

Οι τράπεζες θα πρέπει να αναλάβουν δράση. Ήδη έχουν σημειώσει πρόοδο, για παράδειγμα με το νομικό και δικαστικό πλαίσιο, για την ταχύτερη εξυγίανσή τους μέσω της εξωδικαστικής αναδιάρθρωσής τους. Η νέα νομοθεσία για τους ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς είναι ένα σωστό βήμα, όμως θα πρέπει να επεκταθεί σε όλη την επικράτεια και να προβλέπεται και η προστασία των συμβολαιογράφων που έχουν δεχθεί επιθέσεις. Ο διάλογος μεταξύ τραπεζών και πελατών πρέπει να συνεχιστεί. Πρέπει να αντιμετωπιστούν πλέον και οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. «Πιστεύω ότι το νέο σύστημα θα αλλάξει τη νοοτροπία εξυπηρέτησης και εξόφλησης δανείων. Φέτος η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα κάνει stress tests και θα ελέγξει την ανθεκτικότητα 37 τραπεζών, μεταξύ των οποίων και τέσσερις ελληνικές. Τα αποτελέσματα αναμένονται τον Μάιο για τις ελληνικές τράπεζες, δηλαδή πριν λήξει το πρόγραμμα της Ελλάδας. Δεν υπάρχουν εύκολες εποχές για τις τράπεζες, αλλά οι συνθήκες είναι τώρα ευνοϊκές για την αντιμετώπιση των προβλημάτων τους. Οι ελληνικές τράπεζες ασθένησαν και μπόηκαν στην εντατική, αλλά σιγά σιγά επανακάμπτουν».



Οικονομικές προοπτικές & νομισματική πολιτική στην Ευρωζώνη

Η τρέχουσα πορεία των οικονομιών της Ευρωζώνης είναι ενθαρρυντική. Οι βραχυπρόθεσμοι κίνδυνοι έχουν εν μέρει μετριαστεί, ωστόσο εξακολουθούν να είναι απαραίτητες οι διαρθρωτικές πολιτικές που θα τονώσουν την ανάπτυξη προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πιο επίμονες και μακροπρόθεσμες ευπάθειες.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γεώργιος Προβόπουλος

πρώην Διοικητής Τράπεζας της Ελλάδος
(2008-2014)· Πρόεδρος Postbank, Βουλγαρία

Νικόλαος Καραμούζης

Πρόεδρος Eurobank· Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης
Τραπεζών

Hans-Helmut Kotz

Resident Fellow, Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών,
Πανεπιστήμιο Harvard, ΗΠΑ

Χρήστος Μεγάλου

Διευθύνων Σύμβουλος, Τράπεζα Πειραιώς

Zsolt Darvas

Senior Fellow, Bruegel, Βέλγιο

Αντώνης Ντατζόπουλος

Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων Τραπεζιτών,
Μεγάλη Βρετανία

Βασίλης Αντωνιάδης

Περιφερειακός Επικεφαλής Χρηματοοικονομικών
Υπηρεσιών, The Boston Consulting Group, Ελλάδα

Chris Cook

Senior Research Fellow, Institute for Strategy,
Resilience & Security, University College London,
Μεγάλη Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Πλούταρχος Σακελλάρης, Καθηγητής Οικονομικών, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Θετικά μηνύματα για τις προοπτικές των ελληνικών τραπεζών και της ελληνικής οικονομίας εξέπεμψαν εγχώριοι και ξένοι κορυφαίοι παράγοντες της αγοράς στο πλαίσιο της θεματικής ενότητας για τις προοπτικές της ευρωπαϊκής οικονομίας και τη νομισματική πολιτική. Αναλυτικά, ο πρώην Διοικητής της Τράπεζας της

Ελλάδας και πρόεδρος της Postbank Βουλγαρίας, **Γιώργος Προβόπουλος**, αναφερόμενος στην κατάσταση της ευρωπαϊκής οικονομίας, σημείωσε ότι το Brexit δεν έχει προκαλέσει ζημιά στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα, το πραγματικό ΑΕΠ αυξάνεται σταθερά τα τελευταία 19 τρίμηνα, ενώ το 2017 ενισχύθηκε σε ποσοστό 2,5%.



Όπως σημείωσε, η ευρωπαϊκή οικονομία βρίσκεται στα επίπεδα του 2008, οι απώλειες που υπήρξαν λόγω κρίσης έχουν σήμερα ανακτηθεί, η αύξηση της απασχόλησης στηρίζει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και την ιδιωτική κατανάλωση που υποστηρίζεται από τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού. Ωστόσο, παρά τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη και τη μείωση του παραγωγικού κενού, όπως είπε, ο πληθωρισμός κινείται χαμηλότερα –μεταξύ 1,3 και 1,5%– από τον στόχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τόνισε ότι οι φόβοι για τις επιπτώσεις που ενδεχομένως θα προκαλούσε η παρατεταμένη χαλαρή νομισματική πολιτική δεν επαληθεύθηκαν. Σημείωσε ότι είναι απαραίτητο να συνεχιστούν οι διαρθρωτικές αλλαγές και να μην υπάρξει μεταρρυθμιστική κόπωση, όπως και να συνεχιστεί περαιτέρω η σύγκλιση των ευρωπαϊκών οικονομιών.

Ο Πρόεδρος της Eurobank και πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών **Νικόλαος Καραμούζης** ανέφερε ότι οι βασικές προκλήσεις του τραπεζικού συστήματος είναι η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης, η ύπαρξη ισχυρών τραπεζών με ρευστότητα και η αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, των οποίων ο μέσος όρος στην Ευρώπη δεν ξεπερνά το 5,5%. Πάντως, σε σχέση με το 2015, οι μακροοικονομικές προοπτικές των τραπεζών, η κεφαλαιακή θέση και η ρευστότητά τους έχουν βελτιωθεί.

Σημείωσε ότι το ύψος του ανώτατου ορίου παροχής έκτακτης ενίσχυσης (ELA) ανερχόταν, τον Ιούνιο του 2015, σε 86 δισ. ευρώ, μέγεθος που έχει μειωθεί σήμερα σε 16 δισ. ευρώ. Επιπρόσθετα, όπως είπε, οι ελληνικές τράπεζες διατηρούν αξιοσημείωτα κέρδη προ προβλέψεων, περίπου 4 δισ. ευρώ, διαθέτοντας, σε τριετή βάση, επιπλέον «μαξιλάρι ρευστότητας» 12 δισ. ευρώ. Ο κ. Καραμούζης αναφέρθηκε ακόμη στον μετασχηματισμό που συντελείται στις ελληνικές τράπεζες λόγω της τεχνολογίας, με μόλις το 26% των συναλλαγών να πραγματοποιείται μέσω των υποκαταστημάτων.

Ο Resident Fellow στο Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών του Πανεπιστημίου Harvard **Hans Helmut Kotz** ανέφερε ότι η νομισματική πολιτική θα πρέπει όχι μόνο να υποστηρίζει τον τραπεζικό τομέα, αλλά και να έχει σταθεροποιητικό ρόλο. Σημείωσε χαρακτηριστικά ότι το 2007 οι γερμανικές τράπεζες θεωρούνταν ως ιδιαίτερα επιτυχείς, ενώ ένα τραπεζικό ίδρυμα δεν κατάφερε να αποφύγει τη χρεοκοπία, παρότι διέθετε ιδιαίτερα εύρωστους δείκτες.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας Πειραιώς **Χρήστος Μεγάλου** σημείωσε ότι τα τελευταία τρία χρόνια η Ελλάδα εμφάνισε μηδενική ανάπτυξη, ενώ η ελληνική οικονομία ανέκαμψε το 2017, οπότε το πραγματικό ΑΕΠ αυξήθηκε. Επίσης, οι δείκτες οικονομικής εμπιστοσύνης



και μεταποίησης εμφάνισαν σημαντική βελτίωση. Χαρακτήρισε ως πολύ σημαντικό το γεγονός ότι οι πλειστηριασμοί που πραγματοποιήθηκαν χθες, για πρώτη φορά μέσω ηλεκτρονικού συστήματος, στέφθηκαν με επιτυχία, στέλνοντας το μήνυμα ότι βελτιώνεται η πιστωτική κουλτούρα στην Ελλάδα. Για πρώτη φορά, όπως είπε, οι ελληνικές τράπεζες αντιμετωπίζουν ένα θετικό μακροοικονομικό περιβάλλον, ενώ αποτελεί σηματορώ το γεγονός ότι το 2017 οι ελληνικές τράπεζες εξέδωσαν ομόλογα για πρώτη φορά μετά το 2014.

Ο καθηγητής Οικονομικών και συνεργάτης-ερευνητής του Bruegel **Zsolt Darvas** αναφέρθηκε στο ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε ΗΠΑ και Ευρώπη, το οποίο αυξάνεται. Εκτίμησε, όμως, ότι η αύξηση αυτή κάποτε θα σταματήσει και, λόγω της μείωσης της ανεργίας, θα υπάρξει επίδραση στην αγορά εργασίας, οδηγώντας σε αύξηση του πληθωρισμού. Πρόβλεψε ότι ο πληθωρισμός θα αυξηθεί, σχεδόν ανεξάρτητα από το εάν θα συνεχίσει να υπάρχει οικονομική ανάπτυξη.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Τραπεζιτών στη Μεγάλη Βρετανία **Αντώνης Ντατζόπουλος** σημείωσε ότι η επενδυτική κοινότητα αναμέ-

νει το νέο πλαίσιο που θα διαμορφωθεί στην ελληνική οικονομία μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, αναφέροντας χαρακτηριστικά ότι η Ελλάδα αποτελεί μία ενδιαφέρουσα αγορά για τις κεφαλαιαγορές. Ο φόβος του Gxexit έχει ελαχιστοποιηθεί και οι επενδυτές πιστεύουν ότι στην Ελλάδα θα υιοθετηθεί το μοντέλο που ακολουθήθηκε σε Κύπρο και Πορτογαλία.

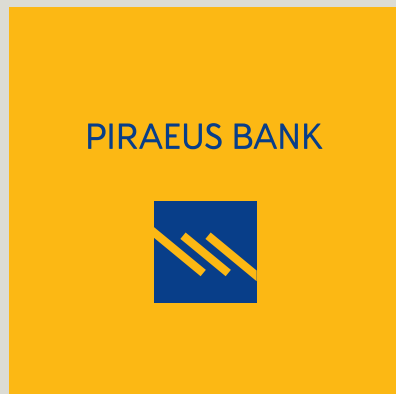
Ο **Βασίλης Αντωνιάδης**, Διευθύνων Σύμβουλος και επικεφαλής της Boston Consulting Group στην Ελλάδα, ανέφερε ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός των τραπεζών αποτελεί ευκαιρία, ενώ εκτίμησε ότι έως και το 70% των τραπεζικών εργασιών θα μπορούσε να αυτοματοποιηθεί. Σημείωσε ότι ελέγχοντας τη βάση του κόστους και το κόστος κινδύνου θα μπορέσουν να πραγματοποιήσουν περισσότερες επενδύσεις στον τεχνολογικό τομέα.

Ο **Chris Cook**, Senior Research Fellow του Institute of Strategy, Resilience & Security του University College London, τόνισε ότι τα κρυπτονομίσματα και το blockchain δεν αποτελούν μακροπρόθεσμες μεθόδους ηλεκτρονικών συναλλαγών, καθώς τα πρωτόκολλα κρυπτογράφησης που υιοθετούν δεν είναι βιώσιμα.

We financed small and medium businesses
with **1 billion Euros in 2017** and we
continue with **1.5 billion Euros in 2018.**

Taking action. For today and tomorrow.

Through the support and contribution of 500 million Euros
by the European supranational organizations:



Find out more at piraeusbank.gr
and the Piraeus Bank branch network.

No1 Bank in Greece



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ευάγγελος Βενιζέλος

πρώην Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης-
Αναπληρωτής Πρωθυπουργός & Υπουργός
Εξωτερικών (2013-15)

Παντελής Καψής

Πολιτικός σχολιαστής, ΣΚΑΪ TV

Στο δίλημμα «πιστοληπτική γραμμή στήριξης ή καθαρή έξοδος» αναφέρθηκε ο πρώην πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, **Ευάγγελος Βενιζέλος**, καθώς και στη διαπραγμάτευση για το Σκοπιανό. Ειδικότερα, ο κ. Βενιζέλος εκτίμησε ότι το κόστος της διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ σε βάθος δεκαετίας μπορεί να ξεπερνά τα 150 δισ. ευρώ, εξηγώντας ότι, όπως και ο κ. Wieser, αναφέρεται στη δυναμική της οικονομίας και, εάν ληφθεί υπόψη η θετική συγκυρία (μειωμένη διεθνής τιμή πετρελαίου κατά 50%, πιο ευέλικτη πολιτική στην ισοτιμία του ευρώ και το τουριστικό κύμα), μπορούμε να τεκμηριώσουμε τι έχει χάσει η ελληνική οικονομία σε δυναμική. Ο κ. Βενιζέλος κάλεσε επίσης την κυβέρνηση να προτιμήσει το σχέδιο της προληπτικής γραμμής στήριξης σε σχέση με το cash buffer, το οποίο όπως είπε αυξάνει το χρέος και είναι εξ ορισμού ανεπαρκές γιατί είναι εθνικό, ενώ η πιστοληπτική γραμμή είναι ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Ο κ. Βενιζέλος σημείωσε ότι από πλευράς θεσμών μόνον ο Επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων Pierre Moscovici είναι κατά της πιστοληπτικής γραμμής, ενώ ο πρόεδρος του Eurogroup Mário Centeno, ο επικεφαλής του ΕΜΣ Klaus Regling και η διευθύντρια του ΔΝΤ Christine Lagarde είναι

υπέρ. Υπογράμμισε δε ότι οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις –και πρωτίστως η γερμανική– δεν θέλουν να ψηφίσουν στα κοινοβούλιά τους μία προληπτική γραμμή. «Εμφανίζεται η ελληνική κυβέρνηση να θριαμβολογεί γιατί δεν μας δίνουν οι εταίροι αυτό που χρειάζεται η χώρα, ενώ οι θεσμοί, που δεν υπολογίζουν το πολιτικό κόστος, το λένε καθαρά», δήλωσε ο κ. Βενιζέλος, υποστηρίζοντας ότι χωρίς πιστοληπτική γραμμή η χώρα μπαίνει σε τέταρτο μνημόνιο χωρίς δάνειο και συνδεδεμένο με άγνωστα μέτρα για το χρέος.

Ερωτηθείς για την υπόθεση Novartis, είτε μεταξύ άλλων: «εγώ δεν είμαι εκδικητικός ούτε μνησικακος, αλλά η δημοκρατία και το κράτος δικαίου πρέπει να αμυνθούν». Έκανε επίσης λόγο για μέτωπο των δυνάμεων της υπευθυνότητας απέναντι στον λαϊκισμό. Ερωτηθείς για το Σκοπιανό, ο κ. Βενιζέλος επανέλαβε μεν την άποψή του ότι για την Ελλάδα αρκεί μία διεθνής συμφωνία όσον αφορά στο Σύνταγμα της ΠΓΔΜ, όμως πρόσθεσε ότι λόγω των εσωτερικών συσχετισμών στη γείτονα και προκειμένου να εξακολουθήσει να συνυπάρχει η σλαβική και αλβανική πλευρά, πρέπει το κοινοβούλιο της ΠΓΔΜ να ψηφίσει τη συνταγματική αλλαγή με αυξημένη πλειοψηφία.



Στη συζήτηση του κ.Βενιζέλου με τον κ.Καψή ζήτησε να παρέμβει ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών **Γιώργος Κατρούγκαλος**, που παρακολούθησε τη συζήτηση καθώς ήταν ομιλητής στο επόμενο πάνελ. Ο κ. Κατρούγκαλος διαφώνησε με τον κ. Βενιζέλο όσον αφορά στην προληπτική πιστωτική γραμμή στήριξης. Επικαλέστηκε ότι η πιστοληπτική γραμμή απορρίφθηκε και από την Ιταλία και την Πορτογαλία, διότι αποτελεί εκχώρηση δημοκρατικής κυριαρχίας και διότι τα δύο αυτά κράτη θέλουν να ελέγχουν τη μορφή μεταρρυθμίσεων τα ίδια. Ο κ. Κατρούγκαλος σημείωσε επίσης ότι «κάθε δάνειο από τον ΕΜΣ θα έχει μικρότερο επιτόκιο από τις αγορές, όμως δεν μπορεί να μείνει για πάντα διασωληνωμένη η ελληνική οικονομία».



Η διαδικασία εκσυγχρονισμού της Ελλάδας: Οράματα και νέες πραγματικότητες

Στόχοι, προτεραιότητες, μέθοδοι και πρακτικές για την επίτευξη πολιτικής μεταρρύθμισης και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας.

ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Γεώργιος Κατρούγκαλος

Αναπληρωτής Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων,
Υπουργείο Εξωτερικών

Κωστής Χατζηδάκης

Βουλευτής, Αντιπρόεδρος Νέας Δημοκρατίας

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Δρ Όθων Αναστασάκης

Διευθυντής Μελετών NA Ευρώπης, St. Antony's
College, University of Oxford, Μεγάλη Βρετανία

Δρ Τάσος Αναστασάτος

Αναπληρωτής Group Chief Economist, Eurobank,
Ελλάδα

Zsolt Darvas

Senior Fellow, Bruegel, Βέλγιο

Ελένη Κολιοπούλου

Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Θεσσαλίας
και Κεντρικής Ελλάδας (ΣΒΘΚΕ)

Anne Nijjs

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Roche Hellas S.A., Ελλάδα

Γεώργιος Παγουλάτος

Καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας,
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Γιάννος Γραμματίδης

Επίτιμος Πρόεδρος Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού
Επιμελητηρίου· Διευθύνων Σύμβουλος, Justitia
Advisory Ltd, Κύπρος

Γεώργιος Προβόπουλος

πρώην Διοικητής Τράπεζας της Ελλάδος
(2008-2014)· Πρόεδρος Postbank, Βουλγαρία

Σπύρος Αρταβάνης-Τσάκωνας

Ομότιμος Καθηγητής Κυτταρικής Βιολογίας,
Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Harvard, ΗΠΑ

Αθανάσιος Σαββάκης

Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών
Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)

Πασχάλης Αποστολίδης

Διευθύνων Σύμβουλος, AbbVie Φαρμακευτική ΑΕ·
Πρόεδρος Συνδέσμου Φαρμακευτικών
Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ)

Θωμάς Βαρβιτσιώτης

Πρόεδρος, V+O Group, Ελλάδα

Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Όμιλος
Eurolife ERB Ασφαλιστική

Δρ Βασίλης Γ. Αποστολόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Όμιλος Ιατρικού Αθηνών·
Πρόεδρος ΔΣ Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών
(ΕΕΝΕ)

Πλούταρχος Σακελλάρης

Καθηγητής Οικονομικών, Οικονομικό
Πανεπιστήμιο Αθηνών



Σε εισαγωγική ομιλία του, ο Επίτιμος Πρόεδρος του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου **Γιάννος Γραμματίδης** τόνισε ότι «όλα τα χρόνια της κρίσης δεν έχουν ουσιαστικά ενεργοποιηθεί πολιτικές φιλικές στην ανάπτυξη», υπογραμμίζοντας ότι παρότι έχουν γίνει πολλές μεταρρυθμίσεις, δεν έχουν γίνει οι σωστές. Επίσης, άλλες δεν εφαρμόζονται και άλλες δεν είναι ουσιαστικές. Περιέγραψε το τι πρέπει να γίνει για να υπάρξει ένα πραγματικό σχέδιο ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας, το οποίο απαιτεί χρόνο, είναι μακροπρόθεσμο και προϋποθέτει μείωση των φορολογικών συντελεστών και άλλες παραμέτρους με στόχο να στηριχθεί η πραγματική οικονομία.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών **Γιώργος Κατρούγκαλος** εξέφρασε την πεποίθηση ότι η Ελλάδα έχασε τα χρόνια της κρίσης το 27% του ΑΕΠ επειδή ήταν μία κρίση του νεοφιλελευθερισμού και όχι εγχώρια. Οι άλλες χώρες που πέρασαν κρίση έχασαν μόλις το 12% του ΑΕΠ. Όπως τόνισε, η μείωση της φορολογίας στις χώρες του ΟΟΣΑ δεν είναι μόνο ένα δώρο στους πλούσιους, αλλά και ένα πλήγμα στις κοινωνικές δομές, καθώς μειώθηκαν οι διαθέσιμοι πόροι. Το 1980, ο μέσος συντελεστής φορολόγησης ήταν 60%, σήμερα είναι 30%. Ο υπουργός τόνισε ότι οι μεταρρυθμίσεις χρειάζονται, όμως πρέπει να αλλάξει η κατεύθυνσή τους.

Με την παραπάνω θέση διαφώνησε ο **Κω-**

στής Χατζηδάκης. Ο αντιπρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας εκτίμησε ότι η χώρα δεν είναι μόνο γεωγραφικά στο σταυροδρόμι Ανατολής-Δύσης, αλλά και πολιτισμικά και πολιτικά. «Αυτό έχει ως αποτέλεσμα κάποια διλήμματα: εντός ή εκτός Ευρώπης; ευρώ ή δραχμή;», είπε και κάλεσε την κυβέρνηση να αποφασίσει αν είναι μία ευρωπαϊκή κυβέρνηση ή όχι. Υπάρχουν, είπε, τρία στοιχεία εκσυγχρονισμού: η εθνική ενότητα, η θωράκιση των θεσμών και η εφαρμογή των ευρωπαϊκών κανόνων. «Δεν μιλάω θεωρητικά, έχω ζήσει από μέσα τις μεταρρυθμίσεις. Τις αντιδράσεις για την ιδιωτικοποίηση του ΟΤΕ, της Ολυμπιακής, από την οποία χάναμε ένα εκατομμύριο τη μέρα, την Cosco. Πρέπει να κάνουμε την επανάσταση της σοβαρότητας και της κοινής λογικής», εξήγησε.

Ο τέως Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος και Πρόεδρος της Postbank Βουλγαρίας **Γιώργος Προβόπουλος** εκτίμησε ότι οι άμεσες εξελίξεις θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στο μέλλον και θα δείξουν πόσο σωστά πορευόμαστε. Ως ορόσημα έθεσε την έξοδο στις αγορές και τη διαπραγμάτευση για τη ρύθμιση του χρέους η οποία έχει ξεκινήσει. «Τον Ιούνιο θα μπορούμε να δούμε αν το χρέος είναι βιώσιμο ή όχι και αν η χώρα μπορεί να εφαρμόσει ένα δικό της μνημόνιο, δηλαδή έναν οδικό χάρτη για την ανάπτυξη», είπε και έκανε ειδική μνεία στις επενδύσεις, λέγοντας ότι «η χώρα χρειάζεται



ένα επενδυτικό σοκ ύψους 80 δισ. ευρώ», προσθέτοντας ότι το 2007 οι επενδύσεις ήταν το 24% του ΑΕΠ ενώ το 2016 μόλις το 12%.

Αίσθηση έκανε και η παρέμβαση του Ομότιμου Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Harvard **Σπύρου Αρταβάνη-Τσακώνα**, ο οποίος τόνισε πως η βιοϊατρική είναι ένας τομέας στον οποίο η Ελλάδα θα μπορούσε να επενδύσει, καθώς πρόκειται για τεχνολογία αιχμής. Εξέφρασε την εκτίμηση ότι ακόμη και 20 εκατ. ευρώ τον χρόνο σε επενδύσεις μπορεί να φέρουν αποτελέσματα. Εξήγησε δε ότι η βιοϊατρική είναι σαν ένα τραπέζι που στηρίζεται σε τέσσερα πόδια: βιολογία, ιατρική, έρευνα και εκπαίδευση.

Ο **Δρ Όθων Αναστασάκης**, Διευθυντής Μελετών NA Ευρώπης στο St. Antony's College του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, στάθηκε στο θέμα της μαζικής μετανάστευσης Ελλήνων, το-

νίζοντας ότι δεν είναι ένα φαινόμενο της κρίσης αλλά προϋπήρχε. «Το στοίχημα για τις πολιτικές ελίτ είναι να ανατρέψουν το κύμα της φυγής», είπε.

Ο **Δρ Τάσος Αναστασάτος**, αναπληρωτής επικεφαλής οικονομολόγος στη Eurobank, αναφέρθηκε στη μειωμένη παραγωγικότητα, για την οποία, όπως εξήγησε, έγινε προσπάθεια εδώ και δεκαετίες να αντιμετωπιστεί με δημοσιονομικά μέσα. Τόνισε ότι οι Έλληνες πρέπει να πιστέψουν όχι στην αναγκαιότητα των μεταρρυθμίσεων, αλλά στα οφέλη τους.

Ο **Zsolt Darvas** του Ινστιτούτου Bruegel εκτίμησε ότι τα καλύτερα παραδείγματα μεταρρυθμίσεων είναι η Ισπανία και η Πορτογαλία, όμως πρόσθεσε ότι και στην Ελλάδα τα αποτελέσματα είναι καλύτερα των αναμενόμενων.

Ιδιαίτερα γλαφυρή ήταν η περιγραφή της **Ελένης Κολιοπούλου**, Πρόεδρου του Συνδέσμου



SEVEN TIMES IN A ROW

BEST REGIONAL AIRLINE IN EUROPE


—

AEGEAN has been recognised as the "Best Regional Airline in Europe" by Skytrax World Airline Awards 2017 for the seventh time in a row, eighth time in all.

We are thrilled that our commitment to unrivalled Greek hospitality in the skies and impeccable service is being recognised.



 **AEGEAN**

A STAR ALLIANCE MEMBER 

Βιομηχανιών της Θεσσαλίας και της Κεντρικής Ελλάδας (ΣΒΘΚΕ). «Τα προγράμματα είναι σαν τη δίαιτα. Ξέρουμε ότι πρέπει να την κάνουμε για να χάσουμε βάρος, αλλά δεν ξέρουμε ότι πρέπει να γίνει τρόπος ζωής η καλή διατροφή. Είμαστε έτοιμοι να κάνουμε τα ίδια και να ξαναβάλουμε τα κιλά», είπε τονίζοντας ότι ζούμε σε έναν «φαύλο κύκλο», με σημαντικό πρόβλημα ένα συγκεντρωτικό κράτος που θέλει να ελέγχει τα πάντα, με έναν φοβικό μάλιστα τρόπο.

Η Διευθύνουσα Σύμβουλος της Roche Hellas, **Anne Nijs**, μίλησε για την επανάσταση της τεχνολογίας στον τομέα της ιατρικής φροντίδας αναλύοντας όλες τις εξελίξεις των τελευταίων ετών σημειώνοντας ότι έρχονται επαναστατικές αλλαγές τα επόμενα χρόνια. Αναρωτήθηκε, μάλιστα, αν η Ελλάδα είναι έτοιμη γι' αυτή την τόσο σημαντική μετάβαση στον τομέα της ιατρικής φροντίδας. Η κα Nijs εξήγησε ότι όλοι οι φορείς στη χώρα μας, ιδιωτικοί και δημόσιοι, θα πρέπει να συνεργαστούν για να συνδημιουργήσουν το μέλλον της φροντίδας στην Ελλάδα, η οποία θα πρέπει να επικεντρώνεται στον ασθενή.

Ο Καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών **Γιώργος Παγουλάτος** ανέλυσε τις προκλήσεις για την ελληνική οικονομία, όπως την ανάγκη για πολύ υψηλά πλεονάσματα, το υψηλό κόστος εξυπηρέτησης του δανεισμού, το κόστος της κοινωνικής ασφάλισης, την αποεπένδυση και τον χαμηλό δείκτη απασχόλησης, και εξήγησε τι θα πρέπει να γίνει για να προσελκύσει η χώρα μας επενδύσεις.

Στην καινοτομία αναφέρθηκε στην παρέμβασή του και ο **Αθανάσιος Σαββάκης**, Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ), τονίζοντας ότι πρέπει να απαντηθεί το ερώτημα: Ποιο μοντέλο θα αξιοποιήσουμε; Μοντέλο αγοράς ή μοντέλο έρευνας;

«Το φάρμακο μπορεί να κοιτάξει στα μάτια τις δύο ιερές αγελάδες της ελληνικής οικονομίας, τη ναυτιλία και τον τουρισμό», είπε ο **Πασχάλης Αποστολίδης**, Διευθύνων Σύμβουλος της

φαρμακευτικής εταιρείας AbbVie και Πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ). Ο κ. Αποστολίδης τόνισε ότι το φάρμακο είναι το δεύτερο εξαγωγικό προϊόν, προσφέρει χιλιάδες θέσεις εργασίας και έχει τεράστια συνεισφορά στο ΑΕΠ. «Η Ελλάδα μπορεί να γίνει κόμβος για κλινικές μελέτες στην Ευρωπαϊκή Ένωση», είπε και εκτίμησε ότι «η ηλεκτρονική συνταγογράφηση είναι ένα από τα καλύτερα συστήματα παγκοσμίως και δεν έχει ακόμα αξιοποιηθεί πλήρως».

«Οι αλλαγές που έχουν γίνει στη χώρα δεν είναι αρκετές για να προχωρήσει η Ελλάδα. Έχουν γίνει αλλαγές στο software, αλλά όχι στο hardware», εκτίμησε ο **Θωμάς Βαρβιτσιώτης**, Πρόεδρος της V+O, τονίζοντας ότι η κοινωνία δεν υιοθετεί τις αλλαγές, ενώ λείπει το όραμα και η ορμή να πράξουμε διαφορετικά.

«Δεν μπορεί όλες οι χώρες του ΟΟΣΑ να έχουν επιλέξει για τον τομέα της ασφάλισης και των συντάξεων ένα μείγμα ιδιωτικής και δημόσιας πρωτοβουλίας και η Ελλάδα να επιμένει στο κράτος. Δεν μπορεί να εμμένουμε στις λύσεις του 20ού αιώνα με άλλα δημογραφικά, ενώ είμαστε στο 2018», είπε στην παρέμβασή του ο **Αλέξανδρος Σαρρηγεωργίου**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου Eurolife.

Ο Δρ **Βασίλης Αποστολόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου Ιατρικού Αθηνών, τόνισε ότι υπάρχουν προτάσεις και λύσεις για την οικονομία, όμως τα προβλήματα επιμένουν, επειδή, όπως είπε, «λείπει το καύσιμο, που είναι το όραμα». «Δεν μπορούμε άλλο να κλωτσάμε το τενεκεδάκι να πάει παρακάτω», ανέφερε, αποδίδοντας σχηματικά την έλλειψη σχεδίου και την τάση να κάνουμε μόνο τα απαραίτητα βήματα χωρίς όραμα για το μέλλον. Αποκάλυψε δε ότι σήμερα το πρωί, πριν ξεκινήσει για το Φόρουμ των Δελφών, έστειλε επιστολή στον Elon Musk, προσφέροντάς του για τα επόμενα δέκα χρόνια ένα εργοστάσιο, το οποίο ο ιδρυτής της TESLA μπορεί να χρησιμοποιήσει ως έδρα της εταιρείας που ετοιμάζεται να ιδρύσει στη χώρα μας.

Natural Gas

in your life, every day



- in homes
- in businesses
- in vehicles
- in industry

Natural gas is the cleanest fossil fuel and an ideal energy source able to satisfy all our daily needs. This particular fast-growing energy source has exceptional advantages, such as significant environmental benefits, increased adaptability and ease of usage for consumers.

DEPA introduced natural gas into the Greek market and continues to invest in its growth in order to provide access and enable every Greek consumer to fully enjoy its benefits. Therefore, DEPA contributes in Greece's sustainable development and spearheads the Country's effort towards a competitive economy.





ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κυριάκος Μητσοτάκης

Αρχηγός Αξιωματικής Αντιπολίτευσης,
Πρόεδρος Νέας Δημοκρατίας

Ο πρόεδρος της ΝΔ, **Κυριάκος Μητσοτάκης**, αναφέρθηκε στο οικονομικό πρόγραμμα του κόμματός του, στις μεταρρυθμίσεις, στη λειτουργία των θεσμών και στα εθνικά θέματα. Ως πρώτη προτεραιότητα μίας δικής του κυβέρνησης έθεσε την απασχόληση, την οποία συνέδεσε άμεσα με τη σταθερότητα στο πολιτικό περιβάλλον, το σταθερό φορολογικό σύστημα και την εύρυθμη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος. Υποστήριξε ότι η χώρα εξακολουθεί να πληρώνει το τίμημα των επιλογών της κυβέρνησης το πρώτο εξάμηνο του 2015 και η ελληνική κόπωση αφορά και τους δανειστές, οι οποίοι ορισμένες φορές «εθελουφλούν στην προώθηση αναγκάων μεταρρυθμίσεων».

Ο πρόεδρος της ΝΔ χαρακτήρισε λανθασμένο το μείγμα της πολιτικής που εφαρμόζεται σήμερα, καθώς με τόσο υψηλή φορολόγηση που αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλών πλεονασμάτων, είναι αδύνατο να υπάρξει βιώσιμη ανάπτυξη. Μάλιστα, έθεσε ως στόχο του την επαναδιαγράμμιση των πρωτογενών πλεονασμάτων και τη μείωση της φορολογίας, προκειμένου να υπάρξουν πραγματικές προοπτικές ανάπτυξης. Επικαλούμενος το παράδειγμα της Αργεντινής, ο κ. Μητσοτάκης

Martin Wolf

Επικεφαλής Οικονομικός Σχολιαστής,
Financial Times, Μεγάλη Βρετανία

υποστήριξε ότι μια τεχνοκρατική κυβέρνηση η οποία διαδέχεται μια λαϊκίστικη κυβέρνηση μπορεί να αλλάξει τα δεδομένα.

Ο κ. Μητσοτάκης έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στις μεταρρυθμίσεις στους τομείς της Παιδείας, της Δικαιοσύνης και της Δημόσιας Διοίκησης. Υποστήριξε ότι το κρίσιμο πρόβλημα της χώρας είναι το ζήτημα των θεσμών. Τόνισε ότι πρέπει να λειτουργεί η δημοκρατία για να υπάρξει ευημερία, σημειώνοντας ότι κάθε λαϊκίστικη κυβέρνηση προσπαθεί να ελέγξει τα ΜΜΕ και τη Δικαιοσύνη και να καταδιώξει τους πολιτικούς της αντιπάλους. «Αυτή η κυβέρνηση κάνει και τα τρία. Είναι απαράδεκτο να προσλαμβάνει ανώτατη δικαστική λειτουργό στο πρωθυπουργικό γραφείο, μια μέρα μετά τη συνταξιοδότησή της. Δυστυχώς υπάρχουν ομοιότητες με χώρες όπως η Πολωνία και η Ουγγαρία. Είναι απολύτως απαράδεκτο το επίπεδο παρεμβάσεων στη Δικαιοσύνη», δήλωσε.

Ανατρέχοντας στην εκλογή του στην ηγεσία της ΝΔ, ο κ. Μητσοτάκης επεσήμανε ότι ήταν το outsider που ο κόσμος στήριξε γιατί ζητούσε την αλλαγή. «Είμαι πεπεισμένος ότι θα τα καταφέρω», τόνισε. «Ήμουν πάντα μεταρρυθμιστής στην πολιτική μου πορεία, δεν θα αλλάξω τώρα. Πα-



Your Digital Transformation starts here



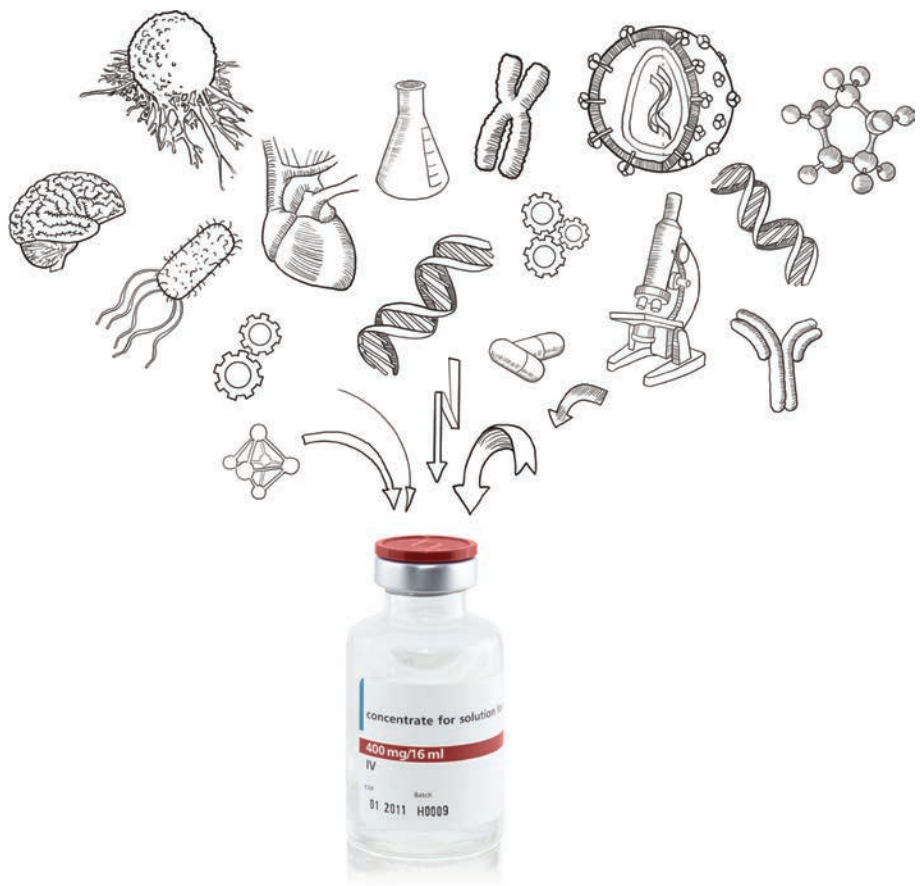
Roadmap for a
digital-first business





ρουσιάζουμε ένα συνεκτικό και καλώς δομημένο πρόγραμμα. Αλλάζουμε τα πρόσωπα. Ζητώ από τον κόσμο να με εμπιστευθεί προσωπικά».

Ερωτηθείς για το ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ, ο κ. Μητσοτάκης υποστήριξε ότι η κυβέρνηση αντί να φτιάξει συνθήκες συναίνεσης δίχασε τη χώρα. «Οποιοσδήποτε ήταν αντίθετος χαρακτηρίστηκε ως ακροδεξιός. Προσπάθησαν να διχάσουν την αντιπολίτευση. Εξαρχής δεν είπαν ότι πρέπει να αλλάξει το Σύνταγμα της ΠΓΔΜ. Ποτέ δεν έπεισαν τους ANEL να μπουν στην ίδια προσπάθεια. Ο κ. Τσίπρας είναι μόνος του. Διαπραγματεύεται ως επικεφαλής του ΣΥΡΙΖΑ και όχι της κυβέρνησης. Το παράθυρο ευκαιρίας κλείνει».



*Extraordinary medicine
requires extraordinary science.*

At Roche, we are committed to both. Discovering and developing innovative medicines and diagnostic tests to help people live better, longer lives.







ΗΜΕΡΑ II

Παρασκευή 2 Μαρτίου 2018





Γεωπολιτική της ευρωπαϊκής μεθορίου: Δυτικά Βαλκάνια

Η περαιτέρω σταθεροποίηση των Δυτικών Βαλκανίων κρίνεται απαραίτητη για την υλοποίηση της ιδέας της «ενιαίας Ευρώπης». Ωστόσο, η περιοχή εξακολουθεί να επηρεάζεται από έξωθεν δυνάμεις, η μεταβαλλόμενη φύση των οποίων είναι κομβική για το μέλλον της.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΘΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΗΠΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ:

Heather Conley

Senior VP για Ευρώπη, Ευρασία & Αρκτική, Κέντρο Στρατηγικών & Διεθνών Μελετών (CSIS), ΗΠΑ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γεώργιος Κατρούγκαλος

Αναπληρωτής Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων,
Υπουργείο Εξωτερικών

Γεώργιος Κουμουτσάκος

Βουλευτής, Τομεάρχης Εξωτερικών, Νέα Δημοκρατία

Kate Smith

Πρέσβης Μεγάλης Βρετανίας στην Ελλάδα

Dr. Ivo Josipović

πρώην Πρόεδρος της
Δημοκρατίας της Κροατίας (2010-15)· Καθηγητής,
Πανεπιστήμιο του Ζάγκρεμπ, Κροατία

George Ciamba

Υπουργός Εξωτερικών για Διμερείς και
Στρατηγικές Υποθέσεις της Ευρω-Ατλαντικής
Περιοχής, Ρουμανία

Σπυρίδων Ν. Λίτσας

Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων,
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Κωνσταντίνα Μπότσιου

Γενική Διευθύντρια, Ινστιτούτο Δημοκρατίας
Κωνσταντίνος Καραμανλής

Dr. Lars Hänsel

Επικεφαλής Ομάδας για την Ευρώπη / Βόρειο
Αμερική, Konrad-Adenauer-Stiftung, Γερμανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Jovan Kovacic

Συνιδρυτής και Πρόεδρος, East West Bridge· Πρόεδρος Σερβικής Εθνικής Ομάδας στην Τριμερή Επιτροπή, Σερβία

Όλοι οι ομιλητές του πάνελ συμφώνησαν ότι, μετά από αρκετά χρόνια, η Δύση στρέφει ξανά το βλέμμα της προς τις χώρες των Δυτικών Βαλκανί-

ων, γνωρίζοντας ότι η σταθεροποίηση της περιοχής είναι καίριας σημασίας για την ευημερία στην Ευρώπη.



Ο συντονιστής της συζήτησης, **Jovac Kovacic**, ξεκίνησε κάνοντας μία σύνοψη των εύθραυστων ισορροπιών στην περιοχή τονίζοντας ότι «η σταθεροποίηση των συνόρων είναι μεγάλης σημασίας για ολόκληρη την Ευρώπη».

Η Αντιπρόεδρος του CSIS για την Ευρώπη, την Ευρασία και την Αρκτική, **Heather Conley**, ανέλυσε την αμερικανική οπτική για την πορεία των χωρών στη Μέση Ανατολή, κάνοντας και μία ιστορική αναδρομή στο πώς οι Ηνωμένες Πολιτείες έβλεπαν τις χώρες της λεκάνης της Μεσογείου πριν και μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης. Αναφερόμενη στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, είπε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες γνωρίζουν πώς μπορούν να βοηθήσουν την περιοχή. Πρόσθεσε ότι το ενδιαφέρον τους αναζωπυρώνεται λόγω της Ρωσίας και της Κίνας, που επίσης δείχνουν έντονο ενδιαφέρον.

Ο Αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών, **Γιώργος Κατρούγκαλος**, έκανε μία σύντομη ανάλυση για την Ευρώπη και το πώς αντιμετωπίζουν τα Βαλκά-

να οι ευρωπαϊκές χώρες, τονίζοντας ότι υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις σε κάποια θέματα, ειδικά σε ό,τι αφορά στην ευρωπαϊκή διεύρυνση. Ωστόσο, τόνισε ότι η Ελλάδα έχει διμερείς συμφωνίες συνεργασίας με όλες τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, καθώς επιθυμεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην περιοχή. Σημείωσε μάλιστα ότι και με την Αλβανία η Ελλάδα βρίσκεται πολύ κοντά στην επίλυση όλων των θεμάτων.

Ο Τομεάρχης Εξωτερικών της Νέας Δημοκρατίας, **Γιώργος Κουμουτσάκος**, θύμισε τα χρόνια των πολέμων στην περιοχή και τόνισε ότι «η περίοδος της δεκαετίας του '90 μας έμαθε ότι πρέπει να κρατήσουμε τα βαλκανικά 'φαντάσματα' σε ύπνο». Εξέφρασε την πεποίθηση, τη δική του και του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης, ότι το μέλλον των Βαλκανίων είναι μια ευρωπαϊκή υπόθεση, εκτιμώντας ότι η διεύρυνση πρέπει να γίνει χωρίς να διαταραχθούν οι ισορροπίες στο πλαίσιο της ΕΕ ή του ΝΑΤΟ. Για τον λόγο αυτό, είπε, πρέπει πρώτα να ρυθμιστούν τα διμερή



Best Life Insurance Company in Greece for 4 consecutive years

Always by your side for everything that matters.



NNHellas.gr

You matter



ζητήματα μεταξύ των χωρών. «Το μέλλον των Βαλκανίων ή θα είναι ευρωπαϊκό ή θα είναι τραυματικό», κατέληξε.

Το ενδιαφέρον της Μεγάλης Βρετανίας για την περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων επιβεβαίωσε η Πρέσβειρα της χώρας στην Ελλάδα, **Kate Smith**. Απαρίθμησε τα προβλήματα που πρέπει να λυθούν στο εσωτερικό των χωρών, όπως οι ακραίες φωνές, η μεγάλη εγκληματικότητα, οι παρεμβάσεις στα Μέσα Ενημέρωσης και πολλά άλλα. «Όλα αυτά κάνουν τις χώρες ευάλωτες στον εξωτερικό παράγοντα», είπε η κα Smith, υπογραμμίζοντας την ανησυχία που υπάρχει στο Λονδίνο για την αυξανόμενη επιρροή της Μόσχας και του Πεκίνου στα Δυτικά Βαλκάνια.

Ο Δρ **Ivo Josipovic**, πρώην Πρόεδρος της Κροατίας και καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Ζάγκρεμπ, έκανε μία ιστορική αναδρομή στις θέσεις που είχαν οι χώρες των Δυτικών Βαλκανίων κατά τη διάρκεια των Παγκοσμίων Πολέμων, τονίζοντας ότι οι εντάσεις μεταξύ των χωρών της περιοχής μετρούν πολλές δεκαετίες. Αναφερόμενος στην Κροατία, εκτίμησε ότι η χώρα πήγαινε όλο και καλύτερα έως το 2013, όμως έκτοτε τα πράγματα οπισθοδρομούν. Απαριθμώντας τα εμπόδια που υπάρχουν για την ένταξη στο κοινό ευρωπαϊκό μέλλον των χωρών της περιοχής, μίλησε για χαμηλά δημοκρατικά στάνταρ, χαμηλό βιοτικό επίπεδο, εντάσεις μεταξύ των χωρών, διαφθορά και αυξανόμενο εθνικισμό, ενώ μεταξύ των προβλημάτων ανέφερε και το θέμα του ονόματος της ΠΓΔΜ.

Στα προβλήματα των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στάθηκε και ο **George Ciamba**, υπουργός Εξωτερικών για θέματα διμερών και στρατηγικών υποθέσεων της Ρουμανίας, παρά το γεγονός ότι η χώρα του κατάφερε να επιτύχει πολύ ισχυρούς

ρυθμούς ανάπτυξης προχωρώντας σε σειρά μεταρρυθμίσεων. Ο υπουργός κάλεσε τους Ευρωπαίους να δράσουν από κοινού για να συνεχιστούν οι μεταρρυθμιστικές προσπάθειες στα Βαλκάνια και να αντιμετωπιστούν διάφορα ζητήματα, όπως η εγκληματικότητα, η ασφάλεια και οι ακρότητες.

Ο «τζιχαντισμός» είναι το νούμερο ένα πρόβλημα ασφαλείας στα Δυτικά Βαλκάνια, εκτίμησε ο **Σπυρίδων Λίτσας**, Αναπληρωτής Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, τονίζοντας μάλιστα ότι ο Σαλαφισμός υπάρχει εδώ και αιώνες στην περιοχή. Ο κ. Λίτσας ανέλυσε τις ρίζες του τζιχαντισμού, εκτιμώντας ότι είναι κυρίαρχη τάση. Τόνισε τις δυσκολίες που υπάρχουν στην προσέγγισή του, καθώς και το γεγονός ότι αποτελεί τεράστιο πρόβλημα για την ασφάλεια των χωρών.

Η Δύση τα τελευταία χρόνια είχε χάσει το ενδιαφέρον της για τα Δυτικά Βαλκάνια, εκτίμησε η **Κωνσταντίνα Μπότσιου**, Διευθύντρια του Ινστιτούτου Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής, προσθέτοντας ωστόσο ότι το ενδιαφέρον αυτό αναζωπυρώνεται το τελευταίο διάστημα. Η κα Μπότσιου αναφέρθηκε επίσης στο θέμα της Ρωσίας και της Κίνας, αλλά έβαλε στο κάδρο και την Τουρκία που προσπαθεί να επιβεβαιώσει την ισχύ της. Όσον αφορά στο θέμα της ονομασίας της ΠΓΔΜ, τόνισε ότι ο «αμοιβαίος σεβασμός των ταυτοτήτων είναι η βάση για την επίλυση διαφορών».

Ο Δρ **Lars Hänsel**, Επικεφαλής της ομάδας για την Ευρώπη και τη Βόρειο Αμερική του ιδρύματος Konrad-Adenauer-Stiftung, υπογράμμισε τον αμφίσημο ρόλο της Κίνας στην περιοχή, λέγοντας ότι η βοήθειά της στη σταθεροποίηση των Δυτικών Βαλκανίων είναι σημαντική για την Ευρωπαϊκή Ένωση.



In Eurobank we are committed to dynamically support Greek ocean going shipping, a vital sector for the Greek economy and its development. The Shipping Unit of our Bank offers a wide range of products and services covering all the financial needs of the shipping sector.

WE SUPPORT SHIPPING



WE SUPPORT GREECE





Ενισχύοντας τους δεσμούς με τη διασπορά

Πολιτικές για τη προαγωγή των δεσμών και συνεργασιών με την ελληνική Διασπορά και τρόποι περαιτέρω κινητοποίησης όλων των Ελλήνων του εξωτερικού προς την κατεύθυνση της εθνικής ανάπτυξης

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γιώργος Τζιτζίκος

πρώην Διευθυντής Προγραμματισμού
Προεδρικών Μετακινήσεων στον Λευκό Οίκο, ΗΠΑ

Πέτρος Δ. Καψιάκης

Ιδρυτής και Πρόεδρος Ελληνικού
Ινστιτούτου Πολιτιστικής Διπλωματίας

Έφη Κυρτάτα

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Reload Greece

Λεωνίδας Ραπτάκης

Μέλος Πολιτειακής Γερουσίας
Rhode Island, ΗΠΑ

Αθανάσιος Πλατιάς

Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Χάρης Θεοχάρης

Ανεξάρτητος Βουλευτής

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Λίτσα Παναγιωτοπούλου, Γενική Γραμματέας Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου

Στις πολιτικές που θα πρέπει να υιοθετηθούν για τη βελτίωση των σχέσεων της Ελλάδας με την ομογένεια, η οποία θα μπορούσε να συμβάλει στην ανάπτυξη και ευημερία της χώρας, αναφέρθηκαν οι ομιλητές του πάνελ.

Η συντονίστρια της συζήτησης, **Λίτσα Παναγιωτοπούλου**, αναφέρθηκε στις προϋποθέσεις και τις συνθήκες ώστε να έρθει μετά από 7 χρόνια κρίσης η ανάπτυξη και η ευημερία, τόσο στους νέους όσο και στους μεγαλύτερους κατοίκους της χώρας, ενώ υπογράμμισε την ανάγκη για μείωση της υπεφορολόγησης ώστε να έρθουν στην Ελλάδα επενδύσεις.

Στη σύνθετη εικόνα που παρουσιάζουν οι Έλληνες της Διασποράς αναφέρθηκε ο **Γιώργος Τζιτζίκος**, πρώην διευθυντικό στέλεχος (Office of Advance Operations) στον Λευκό Οίκο. Όπως είπε ο κ. Τζιτζίκος, οι Έλληνες του εξωτερικού παρουσιάζουν διαφορές τόσο από χώρα σε χώρα όσο και από γενιά σε γενιά, οι οποίες αναμένεται να διογκωθούν στο μέλλον, γι' αυτό και πρέπει να πάρουμε μέτρα για τη διατήρηση των δεσμών. Αναγκαία χαρακτήρισε και την επανεξέταση των τρόπων με τους οποίους προσπαθούμε να καλέσουμε τους Έλληνες αυτούς πίσω στην πατρίδα, είτε ως τουρίστες είτε ως επενδυτές. Όπως



VOLVO XC60. THE FUTURE OF SAFETY.

Some say safety is about innovation.
Like when we came up with the three-point safety belt in the 50s.
Or the rearward-facing child seat in the 70s. Some say it's about technology.
Like the blind spot detection system we introduced in the early 2000s.
Or when we presented automatic braking technology in 2008.
The truth is, both innovation and technology have taken us to where we are today.
But we have always been driven by something else. Everything we do starts with people.
Because when you stop focusing on technology and start thinking about people's safety
in and around the car, you realize that our responsibility isn't just about the moment
when an accident is about to happen. It's about the future moments
that can happen, because the accident didn't.





τόνισε, υπάρχουν πολλές οργανώσεις στην Αμερική που επιθυμούν να βοηθήσουν την Ελλάδα, ωστόσο πρέπει οι Έλληνες να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για να δεχτούν αυτή τη βοήθεια, και αυτό, θα επιτευχθεί με διάφορες μεταρρυθμίσεις που θα οδηγήσουν στη βελτίωση των συνθηκών, όπως για παράδειγμα στη μείωση της γραφειοκρατίας.

Ο ιδρυτής και πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Πολιτιστικής Διπλωματίας **Πέτρος Καψάσκης** αναφέρθηκε στο νεοσύστατο οργανισμό και στις προσπάθειες να δημιουργηθούν παραρτήματά του στο εξωτερικό. «Το Ινστιτούτο, το οποίο είναι το ένα από τα δύο που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στην Ευρώπη, έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός συνεκτικού ιστού εντός κι εκτός Ελλάδας, ώστε να μπορέσει να ανοίξει επιτέλους ο διάλογος για την πολιτιστική διπλωματία, που παραμένει για χρόνια ερμητικά κλειστός. Η Κοινωνία των Πολιτών, στην οποία ζούμε, συνιστά μια σύγχρονη μορφή εξωστρέφειας των λαών την οποία προωθεί και η ΕΕ, γι' αυτό και η Ελλάδα οφείλει να προσαρμοστεί».

Στους τρόπους με τους οποίους μπορεί και πρέπει να συνδεθεί η διασπορά, αναφέρθηκε από πλευράς της η **Έφη Κυρτάτα**, CEO του Reload Greece. Η κα Κυρτάτα, η οποία έχει ξεκινήσει την πρωτοβουλία του Reload Greece στο Ηνωμένο Βασίλειο, ανέφερε ότι «εκτός συνόρων υπάρχει μια δεύτερη Ελλάδα –περί τα 8 εκατ. Ελλήνων ζουν μακριά– την οποία δεν εκμεταλλευσάμετε». Στόχος του Reload Greece είναι να ενεργοποιήσει τη διασπορά με ποικίλους τρόπους, να παρακινήσει Έλληνες να δημιουργήσουν επιχειρήσεις αλλά και να διασυνδέει τους Έλληνες του εξωτερικού ώστε να προωθούν τις ιδέες και τα προϊόντα τους. «Έχουμε πάνω από 20.000 μέλη, έχουμε εκπαιδεύσει πάνω από 3.000 ανθρώπους και έχουν δημιουργηθεί 20 και πλέον ventures με στόχο την Ελλάδα».

Ως πολύ σημαντική χρονιά για την Ελλάδα χαρακτήρισε την τρέχουσα ο **Λεωνίδας Ραπτάκης**, Μέλος της Πολιτειακής Γερουσίας του Rhode Island των Ηνωμένων Πολιτειών. Ο λόγος, όπως εξήγησε, είναι η εμπορική έκθεση της Θεσσαλονίκης, η οποία θα πραγματοποιηθεί υπό την αιγίδα

A research organization focusing on
the economic and social reconstruction of Greece



diaNEOsis
is an independent,
non-profit
think tank



Aims to promote
policies leading to
economic growth
while protecting
social cohesion



Aspires to catalyze
policy change
through data-driven
social dialogue



Addresses
the creative
forces of society,
all those directly
or indirectly
involved in shaping
and implementing
policies

diaNEOsis Research Topics:

Extreme poverty / Climate change
Overregulation & bad legislation / Youth unemployment
Beliefs and attitudes / Justice system / Public Debt
Tax evasion / Research & Innovation /
Pension system

All studies available on dianeosis.org



της Αμερικανικής Πρεσβείας και θα ενδυναμώσει τις σχέσεις Ελλάδας και Αμερικής. Ο κ. Ραπτάκης αναφέρθηκε και στις γεωπολιτικές συνθήκες και στις καθημερινές προκλήσεις της Τουρκίας προς την Ελλάδα, τονίζοντας ότι θα πρέπει να καταγγελθούν και να σταματήσουν.

Στην ανάγκη χαρτογράφησης των Ελλήνων του εξωτερικού ώστε να προκύψει μια επιτυχημένη πολιτική της διασποράς, αναφέρθηκε από πλευράς του ο Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Πειραιά **Αθανάσιος Πλατιάς**. Όπως εξήγησε, βασικά συστατικά για την επιτυχία της πολιτικής της διασποράς είναι το σε ποια χώρα εφαρμόζεται, ποιος είναι ο βαθμός οργάνωσής της και τι τακτικές χρησιμοποιεί. Παράλληλα, αναφέρθηκε και στην εικόνα της «μητρόπολης», η οποία όπως σημείωσε πρέπει να είναι θετική για όλους όσοι βρίσκονται εκτός συνόρων, κάτι που δεν ισχύει και τόσο στις μέρες μας. Τέλος, ανέφερε ότι το brand Ελλάδα βρίσκεται σε κρίση, με αποτέλεσμα να χαλαρώνουν οι δεσμοί της ομογένειας με την πατρίδα και σε αυτό πρέπει να δοθεί μια λύση.

Σχετικά με το ζήτημα της Διασποράς τοποθετήθηκε σε παρέμβασή του και ο ανεξάρτητος βουλευτής **Χάρης Θεοχάρης**. Όπως σημείωσε, το πολιτικό σύστημα βρίσκεται σε δύσκολη θέση σχετικά με τη Διασπορά και δεν ξέρει, επί της ουσίας, πώς να ανοίξει διαύλους επικοινωνίας. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να βρεθούν οι τρόποι για να αλλάξει αυτή η κατάσταση και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για να φέρουμε τους Έλληνες πίσω. Σύμφωνα με τις διεθνείς εκθέσεις, «η Ελλάδα χρειάζεται όραμα και επενδύσεις ύψους 100 δισ. ευρώ, και για να έρθουν απαιτείται αλλαγή στη φορολογία, στη γραφειοκρατία και σε πολλά άλλα», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Θεοχάρης. Οι αλλαγές, σημείωσε, μπορούν να γίνουν χωρίς να αθετήσουμε τις υποσχέσεις προς τους εταίρους μας. «Το μοντέλο όμως δεν θα πετύχει αν δεν πείσουμε τους Έλληνες του εξωτερικού να επενδύσουν στη χώρα και να εμπνεύσουν κι άλλους να στραφούν στην Ελλάδα», κατέληξε.



Η ελληνική εταιρεία με το διεθνές αποτύπωμα

Η Chipita, ξεκινώντας το 1973 στην Ελλάδα, είναι πλέον μια πραγματικά διεθνής εταιρεία: τα προϊόντα μας βρίσκονται σε περισσότερα από 420.000 σημεία πώλησης, σε 64 κράτη στις 5 ηπείρους, αγγίζοντας 2 δις. καταναλωτές. Και προχωράμε, με συνεχή ανάπτυξη και καινοτομία, για να αγαπήσουν ακόμη περισσότεροι άνθρωποι σε όλο τον κόσμο τα αγαπημένα σνακς των Ελλήνων!



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Thomas Wieser

πρώην Πρόεδρος Euro Working Group

«Η κρίση στην Ελλάδα συνδέεται κυρίως με το ΑΕΠ της χώρας, το οποίο έχει ήδη μειωθεί κατά 25%. Συνεπώς, η ανάπτυξη για την Ελλάδα θα ξεκινήσει από το χαμηλότερο επίπεδο που θα μπορούσε», δήλωσε ο **Thomas Wieser** ξεκινώντας τη συζήτηση με τον δημοσιογράφο **Αλέξη Παπαχελά**.

Σε ερώτηση του κ. Παπαχελά αν ήταν λάθος η μη αναδιάρθρωση του χρέους από την αρχή του προγράμματος, ο κ. Wieser είτε πως «αν μετανιώνει κανείς για κάτι, είναι σίγουρα που δεν μπορέσαμε να καλύψουμε την ανάγκη για αναδιάρθρωση του χρέους εξαρχής. Όμως δεν είχαμε τα μέσα, δεν είχαμε τα εργαλεία. Αυτός ήταν ο λόγος που δεν τόλμησε κανείς να κάνει αυτό το βήμα. Λυπάμαι που δεν κάναμε το 2010 απομείωση χρέους».

Στην ερώτηση του κ. Παπαχελά αν ήταν σφάλμα η συμμετοχή του ΔΝΤ στο πρόγραμμα της Ελλάδας, ο κ. Wieser απάντησε ότι η συζήτηση για το θέμα είναι μεγάλη, όμως ήταν απαραίτητος ένας σύμβουλος που θα παρακαλουθούσε το πρόγραμμα κι αυτός ήταν ο ρόλος του ΔΝΤ. Απαντώντας στο αν το Grexit ήταν πραγματική απειλή ή μπλόφα του κ. Schäuble, ο κ. Wieser σημείωσε πως δεν πρέπει να θεωρούμε ότι η πίεση προήλθε από τη γερμανική πλευρά, αλλά ότι προέκυψε από τη συνολική στάση της ελληνικής κυβέρνησης, που δημιούργησε αμφιβολίες σε αρκετά κράτη-μέλη της

Αλέξης Παπαχελάς

Διευθυντής εφημερίδας Καθημερινή

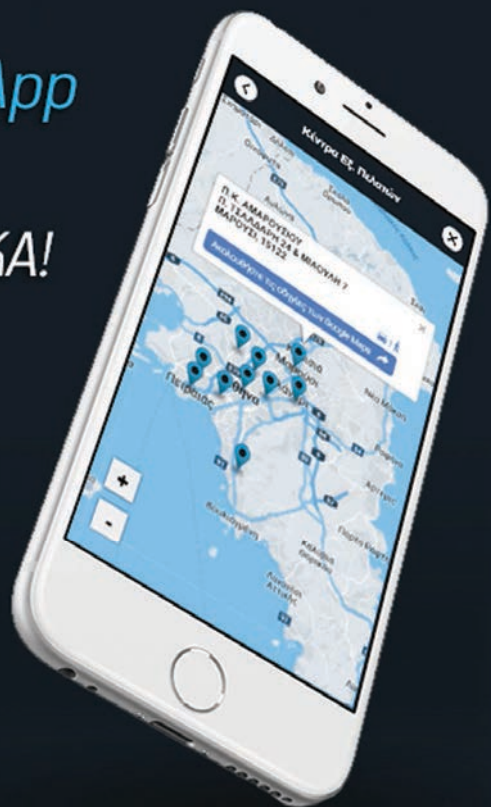
ΕΕ. «Από τον Ιανουάριο έως τον Ιούλιο του 2015, η ελληνική κυβέρνηση προκαλούσε το Grexit», δήλωσε. Αναφορικά με τον ρόλο της Καγκελαρίου της Γερμανίας, υπογράμμισε ότι η ίδια είχε κοινή γραμμή με το Υπουργείο Οικονομικών της Γερμανίας, ωστόσο οι στιγμές ήταν ιστορικές και δεν ήταν αποφάσεις που θα έπρεπε να πάρει ένα Συμβούλιο Υπουργών. Το θέμα αναβαθμίστηκε και το χειρίστηκαν οι Πρωθυπουργοί. Για τις ΗΠΑ, ο κ. Wieser είπε ότι ο Υπουργός Οικονομικών είχε πολύ καλή γνώση της κατάστασης και τακτική επικοινωνία με τον κ. Dijsselbloem.

Σε ερώτηση του κ. Παπαχελά αν τηρείται άλλη στάση από την ΕΕ για την τωρινή κυβέρνηση και άλλη για τις παλαιότερες –αναφερόμενος στο γεγονός ότι η νέα κυβέρνηση δεν καλείται να κάνει απολύσεις στον δημόσιο τομέα όπως οι προηγούμενες– ή αν πρόκειται για απλή κακοτυχία, ο κ. Wieser σημείωσε ότι δεν πιστεύει ότι τηρείται άλλη στάση, ότι πολλές μεταρρυθμίσεις που παλιά κρίθηκαν αναγκαίες ήταν αναμφίβολα πιεστικές και δύσκολες, αλλά και το διάστημα 2015-2017 ζητήθηκαν δύσκολες μεταρρυθμίσεις από την ελληνική κυβέρνηση. Απλά, στις αρχές έπρεπε να παρθούν επώδυνα μέτρα άμεσα, διότι διαφορετικά η Ελλάδα θα ήταν τώρα καταχρεωμένη και ανήμπορη να ανακάμψει.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ EydApp

ΝΕΑ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ!
ΝΕΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ!

Η αναβαθμισμένη έκδοση της εφαρμογής 1.0.2 είναι διαθέσιμη στο App Store και στο Google Play



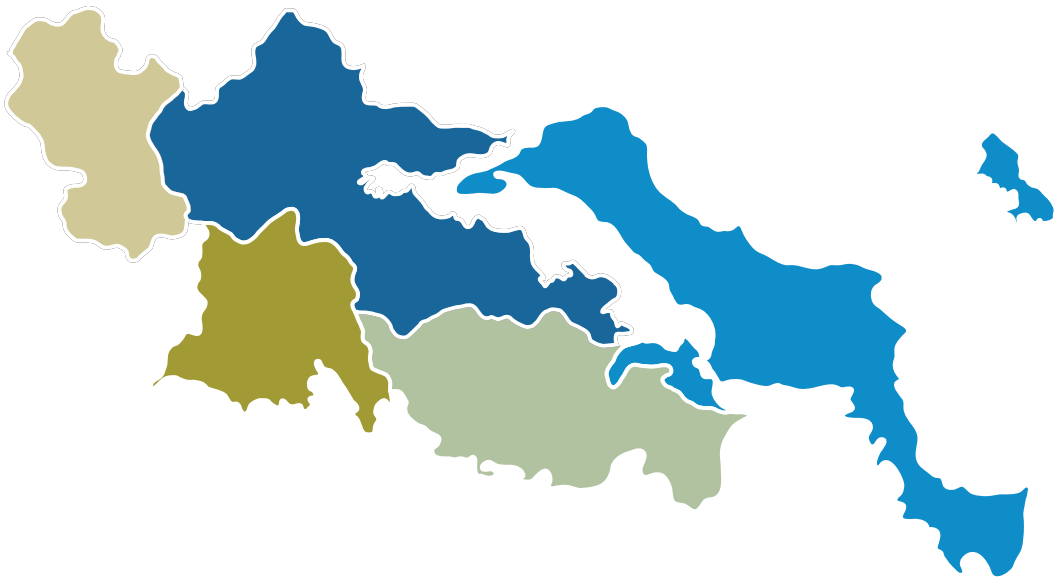
 ΕΥΔΑΠ



«Θα τα καταφέρει η Ελλάδα χωρίς κάποιου είδους προληπτική γραμμή στήριξης»; ρώτησε ο κ. Παπαχελάς. «Είναι δυνατό αλλά μάλλον απίθανο», απάντησε ο κ. Wieser και τόνισε ότι το προληπτικό πρόγραμμα θα πρέπει να θεωρηθεί ως ένα δίκτυ ασφαλείας –και όχι ως ένα νέο πρόγραμμα μέτρων– το οποίο θα βοηθάει στην τήρηση των συμφωνηθέντων όρων. «Πιστεύω πως δεν θα υπάρξει θέμα ρευστότητας στην αγορά, ούτε οι ελληνικές τράπεζες θα χρειαστούν πρόσθετα κεφάλαια μετά τα stress test που θα γίνουν σύντομα, πριν τη λήξη του προγράμματος της χώρας».



A region without “borders”



FREE your IDEAS
in the heart of Greece



Οικονομικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Από την κοινότητα στην ένωση

Με τη Διακήρυξη της Ρώμης, οι ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεσμεύτηκαν να «εργαστούν προς την κατεύθυνση της ολοκλήρωσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, μιας Ένωσης όπου οι οικονομίες θα συγκλίνουν». Πώς μπορεί να πραγματοποιηθεί αυτή η δέσμευση με πολιτικό θάρρος και αποφασιστικότητα για δράση προς το κοινό συμφέρον;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Martin Wolf

Επικεφαλής Οικονομικός Σχολιαστής,
Financial Times, Μεγάλη Βρετανία

Λουκάς Τσουκάλης

Πρόεδρος Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής
και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Ελένη Λουρή-Δενδρινού

Καθηγήτρια, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Καθ. Marek Belka

πρώην Πρωθυπουργός της Πολωνίας (2004-2005)
πρώην Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας
της Πολωνίας (2010-16)

Hans-Helmut Kotz

Resident Fellow, Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών,
Πανεπιστήμιο Harvard, ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Φοίβος Καρζής, Δημοσιογράφος

Την ανάγκη να υπάρξει ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης στην Ευρώπη προκειμένου η Ευρωζώνη να αποκτήσει τα απαραίτητα εργαλεία, ώστε να μπορεί να τροφοδοτήσει την ανάπτυξη αλλά και να θωρακιστεί απέναντι σε μια ενδεχόμενη χρηματοπιστωτική κρίση, τόνισαν οι ομιλητές του πάνελ.

Ο αρθρογράφος της εφημερίδας Financial Times **Martin Wolf** ανέφερε πως η κρίση βρήκε

απροετοίμαστη την Ευρωζώνη, η οποία δεν διέθετε τα απαραίτητα και κατάλληλα εργαλεία για να την αντιμετωπίσει. Παράλληλα, η ασυμμετρία προσαρμογής των χωρών, καθώς και οι μεγάλες αποκλίσεις που υπήρχαν και υπάρχουν ακόμα στην Ευρωζώνη, θα πρέπει να γίνουν μάθημα, ώστε η νομισματική ένωση να καταφέρει να δημιουργήσει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για βιώσιμη ανάπτυξη.



Ο πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ **Λουκάς Τσούκαλης** τόνισε ότι είναι αξιοσημείωτη η διεύρυνση της ΕΕ, ωστόσο, με την πάροδο των ετών αυξήθηκαν οι αποκλίσεις. «Η Ευρωζώνη ήρθε αντιμέτωπη, αρκετά γρήγορα από τη δημιουργία της, με μια κρίση για την οποία δεν είχε τα κατάλληλα εργαλεία να αντιμετωπίσει». Ο κ. Τσούκαλης ανέφερε πως παρά τις Κασσάνδρες που προέβλεπαν την κατάρρευση της Ευρωζώνης, η νομισματική ένωση κατέφερε να τους διαψεύσει και να δημιουργήσει τα απαραίτητα εργαλεία και τους θεσμούς, προκειμένου να θωρακίσει το ευρώ. Σύμφωνα με τον κ. Τσούκαλη, η Ευρώπη πρέπει να αντιμετωπίσει τις ανισότητες που υπάρχουν μεταξύ των κρατών-μελών, να προχωρήσει στην τραπεζική ένωση και να είναι έτοιμη για την επόμενη κρίση, η οποία θα της χτυπήσει την πόρτα.

Η Καθηγήτρια στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών **Ελένη Λουρή-Δενδρινού** τόνισε ότι η τραπεζική ενοποίηση και η κοινή εποπτεία θα αυξήσουν την εμπιστοσύνη και θα βοηθήσουν τα μέγιστα στην τραπεζική πειθαρχία. Παράλληλα,

υποστήριξε τη δημιουργία ενός κοινού ταμείου που θα εγγυάται τις καταθέσεις. Η σωστή αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPEs) από τις τράπεζες, θα τις βοηθήσει να προχωρήσουν σε μια επεκτατική πολιτική δανειοδοτήσεων, που με τη σειρά της θα βοηθήσει στην ανάπτυξη και τη μείωση της ανεργίας.

Ο καθηγητής **Marek Belka**, πρώην Πρωθυπουργός και Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Πολωνίας, τόνισε πως το διαρθρωτικό πρόβλημα της Ευρωζώνης είναι οι ανισορροπίες που επικρατούν ανάμεσα στα κράτη-μέλη της, ωστόσο η ύπαρξη της ΕΚΤ και της πολιτικής βούλησης των κυβερνήσεων εγγυώνται την ευημερία της νομισματικής ένωσης.

Ο **Hans-Helmut Kotz** από το Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών του Πανεπιστημίου Harvard τόνισε πως νομισματική ένωση χωρίς τραπεζική ένωση δεν είναι εφικτή. Επίσης, ανέφερε πως, παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει, χρειάζονται περαιτέρω μηχανισμοί εποπτείας που θα ενισχύσουν τη διαφάνεια.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Όλγα Γεροβασίλη

Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης

Μαρία Νικόλτσιου

Δημοσιογράφος & παρουσιάστρια,
Alpha TV· Ραδιοφωνική παραγωγός, Alpha 98.9

«Θα μειώσουμε το κόστος του Δημοσίου χωρίς απολύσεις», δήλωσε η Υπουργός Διοικητικής Ανασυγκρότησης και αναφέρθηκε στο τριετές σχέδιο για τη δημόσια διοίκηση με ορίζοντα το 2018 και βασικούς άξονες την αποκομματικοποίηση του κράτους και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Στο ερώτημα εάν και πώς θα μειώσει η κυβέρνηση το κόστος του κράτους, η κα **Γεροβασίλη** απάντησε: «Εάν ο τρόπος είναι δια της απολύσεως ανθρώπων, σας βεβαιώ πως όχι». Δήλωσε, άλλωστε, ότι ο δημόσιος τομέας είναι μικρός όταν του λείπουν οι άνθρωποι που πρέπει να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των πολιτών και πως είναι μύθος το μεγάλο δημόσιο στην Ελλάδα, ενώ απέρριψε τις πολιτικές που εφαρμόστηκαν από τις προηγούμενες κυβερνήσεις μετά το 2010 ως αποτυχημένες, λέγοντας πως δεν έγινε ουσιαστική μεταρρύθμιση.

Ο τρόπος μείωσης του κόστους του Δημοσίου, εκτίμησε η κα.Γεροβασίλη, είναι με την κατάργηση της γραφειοκρατίας (ανέφερε ενδεικτικά ότι το χαρτί μόνο κοστίζει 400 εκατ. ευρώ ετησίως) και την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού. Αναφέρθηκε ειδικότερα, μεταξύ άλλων, στις εξής δράσεις του υπουργείου: -Αξιολόγηση Δομών του Δημοσίου. -Ψηφιακά Οργανογράμμα-

τα και Περιγράμματα Θέσεων Εργασίας. -Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, με ψηφιοποίηση των εργασιακών μεταβολών. -Αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων, που θα πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. -Κρίσεις Προϊσταμένων μετά από πολλά χρόνια. -Ανοιχτή προκήρυξη των Γενικών Γραμματέων των Υπουργείων. -Το έργο Document Management System (DMS), δηλαδή η πλήρης ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων σε όλο τον δημόσιο τομέα. -Χρήση των ψηφιακών υπογραφών στο Δημόσιο, με στόχο την ηλεκτρονική διακίνηση ψηφιακά πλέον υπογεγραμμένων εγγράφων. -Απλουστεύσεις διοικητικών διαδικασιών προς ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, με έμφαση στις αδειοδοτήσεις 279 επαγγελματικών ομάδων. -Το Κυβερνητικό Υπολογιστικό Νέφος του Δημοσίου (G-Cloud), όπου έχει εγκατασταθεί η «Διαύγεια».

Στόχος, τόνισε η κα Γεροβασίλη, είναι όχι μόνο να βελτιωθεί η λειτουργία του δημοσίου, αλλά να αλλάξει η κουλτούρα της δημόσιας διοίκησης, που έχει ταλαιπωρήσει πολίτες και επιχειρήσεις. «Είχαμε για πολλά χρόνια –όχι τυχαία, αλλά συνειδητά– ένα κράτος πελατειακό, ρουσφετολογικό, γραφειοκρατικό», σημείωσε. Στάθηκε επίσης στο ζήτημα της αξιολόγησης, η οποία όπως ανέ-



φερε ολοκληρώθηκε αν και με αντιστάσεις και τόνισε: «Δεν είναι δυνατόν κάποιος, που καλείται να υπηρετήσει τις ανάγκες του πολίτη, να λέει “εγώ δε θα αξιολογηθώ”. Χρειάζεται αυτή η αλλαγή νοοτροπίας, να δουλεύουμε μέσω στόχων και να αξιολογούμαστε για αυτό».

Η κα Γεροβασίλη στάθηκε επίσης ιδιαίτερα στην προκήρυξη των θέσεων των Γενικών Γραμματέων των υπουργείων, την οποία χαρακτήρισε εμβληματική μεταρρύθμιση. Ανέφερε ότι έχει ολοκληρωθεί η φάση κατάθεσης αιτήσεων, στην οποία μπορούσαν να συμμετέχουν στελέχη και του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Για 69 θέσεις έχουν κατατεθεί περίπου 7.000 αιτήσεις, ανέφερε η κα Γεροβασίλη και προανήγγειλε ότι η διαδικασία θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κωνσταντίνος Σημίτης

πρώην Πρωθυπουργός της Ελλάδας (1996-2004)

Με την άποψη του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδας, **Γιάννη Στουρνάρα**, για την ανάγκη ύπαρξης μιας προληπτικής γραμμής στήριξης μετά την ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος, συμφώνησε ο πρώην πρωθυπουργός, Κώστας Σημίτης. «Η κυβέρνηση λέει ότι θα μπορούμε να δανειστούμε ελεύθερα σε όποιο επιτόκιο θέλουμε, αλλά το επιτόκιο δεν θα είναι το 1%-2%, που δανειζόμαστε τώρα από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς», ανέφερε ο κ. Σημίτης. Υπενθύμισε ότι στην τελευταία έκδοση ομολόγων το επιτόκιο ήταν 3,75%, και ότι πλέον ανέβηκε στο 4%, ενώ εκτίμησε ότι, όπως είχε γίνει και την περίοδο 2010- 2012, θα ανέβει σταδιακά μέχρι να φτάσει το 6%. «Όταν φτάσουμε εκεί, αναπόφευκτη συνέπεια θα είναι η επιβολή νέων όρων στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Θα είναι το αντίθετο από αυτό που επιθυμεί η κυβέρνηση. Γι' αυτό πρέπει να υπάρχουν προληπτικά μέτρα. Αυτό που τόνισε ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, Γιάννης Στουρνάρας, για πιστοληπτική γραμμή στήριξης, εγώ το βρίσκω πολύ σωστό», είπε ο κ. Σημίτης.

«Κατά την άποψη του Πρωθυπουργού, τον Αύγουστο ανοίγει ένας νέος δρόμος για την Ελλάδα. Ελεύθερη από δεσμεύσεις, η κυβέρνηση θα καθο-

Παύλος Τσίμας

Σύμβουλος Έκδοσης, The Huffington Post Greece

ρίσει τη δική της πολιτική και η λιτότητα θα είναι παρελθόν. Η απλή απάντηση σε αυτή την άποψη; Πρόκειται για παραμύθι. Και οι λόγοι είναι πολλοί», υπογράμμισε. Συγκεκριμένα, ανέφερε τον κανονισμό της Ευρωζώνης 471/2013, ο οποίος καθορίζει την οικονομική και δημοσιονομική εποπτεία επί των κρατών-μελών και αναφέρει ότι τα κράτη παραμένουν υπό εποπτεία και μετά τη λήξη των προγραμμάτων στήριξης, εφόσον δεν έχει εξοφληθεί το 75% της βοήθειας που έχει ληφθεί. «Η Ελλάδα θα χρωστά για πολλά χρόνια, ακόμη περισσότερο από 75%, άρα, σύμφωνα με όλες τις απόψεις που υπάρχουν στην ΕΕ και τα κείμενα, η εποπτεία θα συνεχιστεί και θα είναι στενή», επεσήμανε ο πρώην πρωθυπουργός. Υπενθύμισε, επίσης, ότι η Ελλάδα έχει συμφωνήσει για πρωτογενή πλεονάσματα ύψους 3,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2022 και 2,2% από το 2025 και για πολλά χρόνια. «Πρωτογενή πλεονάσματα αυτού του ύψους και για τόσο μακρύ διάστημα είναι ανέφικτα», υπογράμμισε.

Επιπλέον, ο κ. Σημίτης επεσήμανε ότι η Ελλάδα έχει οδηγηθεί, λόγω της κρίσης, σε μία παραγωγική αποεπένδυση και αναρωτήθηκε: «Είναι δυνατόν η κατάσταση αυτή να αλλάξει στο σύντομο αυτό χρονικό διάστημα μέχρι τον Αύγουστο;



Αστειευόμαστε;» Αναρωτήθηκε γιατί η κυβέρνηση λέει ότι θα εφαρμόσει ένα πρόγραμμα απολύτως ελληνικό, υπογραμμίζοντας ότι «όλα τα προηγούμενα προγράμματα είναι επίσης ελληνικά, αφού η Ελλάδα είναι μέλος της Ευρωζώνης». Σχολίασε, επίσης, ότι αποκλειστικά ελληνικό πρόγραμμα ήταν αυτό που εφάρμοσε η κυβέρνηση το πρώτο εξάμηνο του 2015, το οποίο ζημίωσε τη χώρα κατά 150 δισ. ευρώ ή, σύμφωνα με την εκτίμηση του κ. Wieser, κατά 200 δισ. ευρώ. Εξέφρασε δε την άποψη, ότι το πρόγραμμα για την επόμενη ημέρα του μνημονίου «δεν μπορεί να αποτελεί επανάληψη χιλιοειπωμένων εξαγγελιών, που κατά τους εμπνευστές τους διαφοροποιούν την αριστερή Ελλάδα από την προηγούμενη, νεοφιλελεύθερη Ελλάδα».

Τέλος, σχολίασε τη δήλωση του πρώην επικεφαλής του Euro Working Group, κ. Thomas Wieser, ο οποίος δήλωσε ότι αμφιβάλλει εάν θα υπάρξει ρύθμιση χρέους. Κατά την εκτίμηση του κ. Σημίτη, θα υπάρξει κάποια ρύθμιση του χρέους, η οποία όμως θα αφορά σε βαθμιαίο περιορισμό του, ώστε να ασκείται στην Ελλάδα πίεση για τη συμμόρφωση με τα υποσχεθέντα, κάτι που θα έχει ως συνέπεια τον διαρκή έλεγχο της ελληνικής οικονομίας, παρά το τέλος των μνημονίων.



Ταυτότητα και ποικιλομορφία: Το μέλλον της Ευρώπης

Στην τρέχουσα συζήτηση για το μέλλον της Ευρώπης, πολιτικοί και ΜΜΕ προειδοποιούν ότι διαπιστώνεται μια τάση επιστροφής στο εθνικό συμφέρον μεταξύ των πολιτών των κρατών-μελών, με παράλληλη μείωση της σπουδαιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πώς αντιδρούν οι διαμορφωτές πολιτικής στις μεταβολές των απόψεων των πολιτών της ΕΕ;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Jens Plötner

Πρέσβης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στην Ελλάδα

Μαρία Δαμανάκη

πρώην Ευρωπαϊά Επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας (2010-14)· Γενική Διευθύντρια για τις Θάλασσες και τους Ωκεανούς, The Nature Conservancy, Μεγάλη Βρετανία

Daniel Daianu

Καθηγητής Οικονομικών· Μέλος ΔΣ, Εθνική Τράπεζα, Ρουμανία

Μαριέττα Καραμανλή

Μέλος Γαλλικής Εθνοσυνέλευσης, Αντιπρόεδρος Επιτροπής Ευρωπαϊκών & Εξωτερικών Υποθέσεων, Γαλλία

Dr. Bahadır Kalegasi

Διευθύνων Σύμβουλος, Τουρκικός Σύνδεσμος Βιομηχανιών & Επιχειρήσεων (TUSIAD)· Πρόεδρος, Institut du Bosphore, Τουρκία

Δημήτρης Τσιόδρας

Δημοσιογράφος και συγγραφέας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κώστας Αργυρός, Δημοσιογράφος, ΕΡΤ, «28 φορές Ευρώπη»

Την ανάγκη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής ταυτότητας χωρίς να χαθεί η ποικιλομορφία της Ευρώπης που αποτελεί παράγοντα ισχυροποίησης, επεσήμανε ο Γερμανός Πρέσβης στην Ελλάδα, **Jens Plötner**. Παραδέχθηκε ότι το λαϊκό αίσθημα για μια ισχυρή Ευρώπη είναι ξεκάθαρο, αλλά υπάρ-

χουν συγκεκριμένες οδοί που πρέπει να ακολουθηθούν. Συγκεκριμένα: 1. Να ενισχυθεί η Ευρώπη στο εσωτερικό της και να επικεντρωθούν οι δυνάμεις τόσο στα οικονομικά, όσο και στα κοινωνικά θέματα. 2. Να εξελιχθεί ο ρόλος της Ευρώπης ως βασικού παίκτη στην ευρωπαϊκή πολιτική. 3. Να



προβάλει τη θέση της στην παγκόσμια τάξη πραγμάτων, η οποία απειλείται και μπορεί να βρεθεί διέξοδος μόνο μέσω κοινής αντιμετώπισης.

Η πρώην Ευρωπαϊκά Επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής & Αλιείας **Μαρία Δαμανάκη** υποστήριξε ότι «αυτό που απαιτείται σήμερα είναι ένας νέος ευρωπαϊκός ριζοσπαστισμός, αν θέλει η Ευρώπη να κρατήσει τα μέλη της». Παράλληλα, τόνισε ότι δεν μπορεί να διαχωρίζεται η οικονομική από την πολιτική Ευρωπαϊκή Ένωση, αν θέλουμε να μιλάμε για εξέλιξη του οικοδομήματος. Όσον αφορά στην εξέλιξη της τεχνολογίας, είπε ότι «αυτό που συμβαίνει σήμερα στην τεχνολογία αποτελεί την τέταρτη βιομηχανική επανάσταση», επισημαίνοντας ότι ένα ενδεχόμενο αποτέλεσμά της είναι ο φόβος για αύξηση της ανεργίας. Τέλος, εξέφρασε την ελπίδα ότι η γερμανική κυβέρνηση θα στηρίξει το σχέδιο για περισσότερη Ευρώπη και θα δει την κοινωνική διάσταση του ζητήματος, ενώ δεν παρέλειψε να σημειώσει ότι η Ελλάδα δεν μπορεί να συνεχίσει με το δημόσιο ως έχει, χωρίς αξιολόγηση και ανταποδοτικότητα.

Στην ανάγκη οι κυβερνήσεις να είναι ειλικρινείς, αναφέρθηκε ο **Daniel Daianu**, καθηγητής Οικονομικών και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας Ρουμανίας. «Για να εξελιχθεί η Ευρώπη θα πρέπει τα στελέχη της να αποβάλουν το σύνδρομο της εσωστρέφειας».

«Η Ευρώπη είναι δύσκολο να οριστεί ως μία οντότητα», εξήγησε η **Μαριέττα Καραμανλή**, αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Γαλλίας. Σημείωσε ότι η Ευρώπη βρίσκεται εν μέσω ενός κινήματος προώθησης ενός δικού της πολιτισμού, τη στιγμή, όμως, που μόλις το 34% των πολιτών αισθάνεται ότι έχει να επωφεληθεί από την Ευρώπη. «Το 60% μάλιστα της ελίτ υποστηρίζει ότι δεν θα πρέπει να προχωρήσει παραπέρα η Ένωση», υπογράμμισε η κα Καραμανλή.

«Ο πυρήνας της Ευρώπης θα πρέπει να περιοριστεί, να έχουμε μια παλιά καλή Ευρώπη, η οποία όμως να είναι προοδευτική και να προχωρά μπροστά», τόνισε ο **Dr Bahadir Kaleagasi**, CEO του TUSIAD και του Ινστιτούτου του Βοσπόρου. Παράλληλα, δήλωσε ότι η Τουρκία θα πρέπει να οργανωθεί καλύτερα, ενώ η ΕΕ θα πρέπει να γίνει λίγο πιο ευέλικτη, ώστε να καταφέρει η χώρα να εισέλθει στην Ένωση.

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε ως “ΕΕ των 6” και στη συνέχεια μεγάλωσε, φτάνοντας σήμερα στην Ευρωζώνη», τόνισε ο δημοσιογράφος **Δημήτρης Τσιόδρας**. Υποστήριξε παράλληλα ότι η ενοποίησή της είναι ένα βάρος το οποίο θα πρέπει να σηκώσουν οι μεγάλες χώρες. Από την πλευρά του ο Γερμανός Πρέσβης εξήγησε ότι είναι «ένα φορτίο το οποίο δεν επιλέξαμε αλλά παραμένει ένα βάρος δικό μας».



Μπορεί η Ευρώπη να επιτύχει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις;

Η Ευρώπη φαίνεται να δυσκολεύεται να εφαρμόσει διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Για ποιον λόγο συμβαίνει αυτό;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Ελληνικό Παρατηρητήριο

Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο, London School of Economics & Political Science (LSE)

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Agnès Bénassy Quéré

Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Panthéon-Sorbonne – Paris 1, Γαλλία

Iain Begg

Professional Research Fellow, LSE, Μεγάλη Βρετανία

Paul De Grauwe

Διευθυντής Έδρας Ευρωπαϊκής Πολιτικής Οικονομίας John Paulson, LSE, Μεγάλη Βρετανία

Πάνος Τσακλόγλου

Καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Kevin Featherstone, Καθηγητής έδρας Νεοελληνικών Σπουδών «Ελευθέριος Βενιζέλος» & Καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής, πρώην διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου & νυν επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου του LSE, Μεγάλη Βρετανία

Κοινή εκτίμηση των ομιλητών του πάνελ ήταν ότι η υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για την πορεία της ενωμένης Ευρώπης, ωστόσο οι Βρυξέλλες θα πρέπει να δώσουν την απαραίτητη αυτονομία στα κράτη-μέλη προκειμένου να τις υλοποιήσουν βάσει των εθνικών τους πολιτικών.

Ο καθηγητής **Kevin Featherstone** τόνισε πως βασικός πυλώνας για την υλοποίηση των διαρ-

θρωτικών μεταρρυθμίσεων είναι η ποιότητα των θεσμών, δηλαδή το κατά ποσό οι κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ είναι αδέκαστες, δεν υποκύπτουν σε εσωτερικές πιέσεις και στην ευνοιοκρατία. Η Ευρώπη, όπως ανέφερε, έχει να αντιμετωπίσει την πρόκληση να αποδείξει ότι διαθέτει το πολιτικό κεφάλαιο προκειμένου να προωθήσει τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές.



Η καθηγήτρια του πανεπιστημίου Panthéon-Sorbonne – Paris 1 **Agnès Bénassy Quéré** τόνισε πως θα πρέπει να καθοριστούν οι προϋποθέσεις για τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό και το εξωτερικό και ανέφερε πως τα κράτη μέλη της ΕΕ πρέπει να προχωρήσουν στις απαραίτητες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις με στόχο τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και τη μείωση της ανεργίας. Τόνισε επίσης ότι, πολλές φορές, οι αποφάσεις των Βρυξελλών έρχονται σε αντίθεση με τις εθνικές πολιτικές. Είναι βασική προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την επιτάχυνση των διαρθρωτικών αλλαγών, μετά τη νομισματική και τραπεζική ένωση, να υπάρξει και ένωση εργαζομένων με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ταμείου επιδομάτων, για θέσπιση ελάχιστου επιδόματος ανεργίας, εκπαιδευτικά προγράμματα, κινητικότητα, πανευρωπαϊκή αναγνώριση των διπλωματών σπουδών. Έτσι θα μπορέσει η ΕΕ να θέσει τις βάσεις ώστε να μπορεί να αποφύγει νέες κρίσεις στο μέλλον, εκτίμησε.

Από την πλευρά του ο ερευνητής στο London School of Economics **Iain Begg** έκανε ιδιαίτερη αναφορά στο γεγονός πως υπάρχει χαμηλό ποσοστό συμμόρφωσης των κρατών-μελών, καθώς δεν προχωρούν στην υλοποίηση των διαρθρωτικών αλλαγών. Όπως τόνισε, χρειάζεται αναπροσαρμογή των κανόνων από τις Βρυξέλλες και είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός των μεταρρυθμίσεων και μεμονωμένα, για κάθε χώρα ξεχωριστά, αλλά

θα πρέπει και η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων να γίνει εθνική ευθύνη για το κάθε κράτος-μέλος.

Ο καθηγητής του London School of Economics **Paul De Grauwe** έθεσε ως κύρια προτεραιότητα και βασικό παράγοντα για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων την ποιότητα των θεσμών. Τόνισε ότι χρειάζεται μεγαλύτερος βαθμός ευελιξίας από τις Βρυξέλλες στην υλοποίηση των διαρθρωτικών αλλαγών, κάτι που θα βοηθήσει την οικονομική ανάπτυξη, ωστόσο χρειάζεται και ιδιαίτερη προσοχή, καθώς η υπερβολική ευελιξία μπορεί να πλήξει το ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Αυτό που χρειάζεται η Ευρώπη, σύμφωνα με τον κ. De Grauwe, είναι αύξηση των επενδύσεων και ιδιαίτερα των δημοσίων επενδύσεων.

Τέλος, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών **Πάνος Τσακλόγλου** ανέφερε ότι οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μπορεί να χρειαστεί να περάσουν έως και οχτώ χρόνια μέχρι να αρχίσουν να αποδίδουν, ενώ τόνισε ότι, όσο πιο αργά εφαρμόζονται, τόσο πιο δύσκολα υλοποιούνται. Στην Ελλάδα, όπως ανέφερε ο κ. Τσακλόγλου, τα τελευταία χρόνια υλοποιήθηκαν πάρα πολλές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα έπρεπε να είχαν υλοποιηθεί εδώ και αρκετά χρόνια πριν και όχι υπό το βάρος των μνημονίων. Βασικός παράγοντας επιτυχίας των μεταρρυθμίσεων είναι το κατά ποσό οι κυβερνήσεις τις πιστεύουν, γιατί πολλές φορές, όπως είπε ο κ. Τσακλόγλου, οι ίδιες οι κυβερνήσεις ανατρέπουν τις δικές τους πολιτικές.



Βήματα μπροστά: Προς ένα νέο όραμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση | ΜΕΡΟΣ Ι

Η συζήτηση για το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης συχνά ανάγεται σε απλουστευτικά δίπολα: «περισσότερη» ή «λιγότερη» Ευρώπη; «ανοιχτή» ή «κλειστή» ένωση; «παράμονη» ή «έξοδος»; Όμως τι είδους Ευρώπη θέλουν πραγματικά οι πολίτες της;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Μαργαρίτης Σχοινάς

Εκπρόσωπος Τύπου Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Γεώργιος Κατρούγκαλος

Αναπληρωτής Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων,
Υπουργείο Εξωτερικών

Λουκάς Τσούκαλης

Πρόεδρος Ελληνικού Ιδρύματος Ευρωπαϊκής
και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Mujtaba Rahman

Διευθύνων Σύμβουλος, Eurasia Group,
Μεγάλη Βρετανία

Peter Spiegel

Συντάκτης, Financial Times, Μεγάλη Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Παναγιώτης Ιωακειμίδης

Ομότιμος Καθηγητής Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Στις καλύτερες συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρθηκε αρχικά κατά την τοποθέτησή του ο εκπρόσωπος τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, **Μαργαρίτης Σχοινάς**. «Οι οικονομίες της Ευρωζώνης είναι σε ιστορικό υψηλό, έχουμε μικρότερα ποσοστά ανεργίας, η Ευρώπη έχει γίνει πιο ανθεκτική σε κρίσεις και, πάνω απ' όλα, έχουμε ένα καθαρό όραμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, παρατηρούμε ότι οι απλοί πολίτες της ΕΕ δεν

έχουν άλλο χρόνο για θεωρητικές διαμάχες σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης και όλοι συμφωνούν ότι πρέπει να μπουν προτεραιότητες», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Σχοινάς, παραθέτοντας στη συνέχεια τα βασικά ζητήματα που εγείρονται σχετικά με το μέλλον της ΕΕ.

Όπως σημείωσε, είναι ανάγκη η ΕΕ να μείνει ενωμένη και να προβεί σε όλα τα απαραίτητα βήματα για τον σκοπό αυτό. Στα βήματα αυτά,



THE HELLENIC INITIATIVE

EMPOWERING THE FUTURE OF GREECE

OUR MISSION

Investing in the future of Greece
through direct philanthropy
and economic revitalization.

We empower people to provide
crisis relief, encourage entrepreneurs,
and create jobs.

We are The Hellenic Initiative—
a global movement of the
Greek Diaspora.

Όλοι Μαζί

THEHELLENICINITIATIVE.ORG



σύμφωνα με τον Εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, συγκαταλέγεται η μεταρρύθμιση του ασύλου, ώστε να μπορέσει η ΕΕ να διαχειριστεί τη μεγαλύτερη προσφυγική κρίση της μεταπολεμικής ιστορίας, αλλά και η υιοθέτηση ενός συστήματος επαναπατρισμού όσο κι αν αυτό αντιβαίνει στις αρχές της».

Επιπλέον, προσέθεσε, η Ευρώπη πρέπει να καλύψει τον κενό χώρο που αφήνουν οι ΗΠΑ και να θέσει τις βάσεις για βιώσιμες εμπορικές συμφωνίες, όπως αυτές που έχει ήδη συνάψει με τον Καναδά και την Ιαπωνία. Επίσης, θα πρέπει «να δαμάσουμε και το περίεργο θηρίο που ακούει στο όνομα Ευρωπαϊκή Δημοκρατία», σημείωσε ο κ. Σχοινάς.

Αναφορικά με τις δυσκολίες υιοθέτησης μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής ο κ. Σχοινάς υπογράμμισε ότι, όπως πριν από 30 χρόνια η κοινή αγροτική πολιτική φάνταζε όνειρο και σήμερα είναι πραγματικότητα, έτσι και στην περίπτωση της κοινής εξωτερικής πολιτικής θα προχωρήσει πολύ πιο γρήγορα από όσο αναμένουμε.

Στην έκρηξη των ανισοτήτων στην Ευρώπη

αναφέρθηκε από πλευράς του ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών, **Γιώργος Κατρούγκαλος**, τονίζοντας ότι το βιοτικό επίπεδο των Ευρωπαίων πολιτών χειροτερεύει διαρκώς, την ίδια στιγμή που η Ευρώπη τρέχει με δύο ταχύτητες.

Όπως εξήγησε ο κ. Κατρούγκαλος, «η αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης παράγει ελλείμματα για τις χώρες που βρίσκονται στην περιφέρεια της Ευρώπης και ενισχύει την ευημερία των ισχυρών, με αποτέλεσμα η ανισότητα μεταξύ των χωρών να αυξάνεται». Για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με τον κ. Κατρούγκαλο, χρειαζόμαστε μια «πιο δημοκρατική και κοινωνική Ευρώπη, μια πολιτικά υπεύθυνα κι όχι αμιγώς οικονομική διαχείριση, έναν κοινό Υπουργό Οικονομικών που να λογοδοτεί σε πολιτικό επίπεδο, έναν κοινό Υπουργό Κοινωνικής Προστασίας, αλλά κι ένα Eurogroup που θα αποφασίζει, πέρα από τα οικονομικά, και για την απασχόληση».

Σε μια σειρά συμπερασμάτων που πρέπει να ληφθούν υπόψη στη χάραξη της ευρωπαϊκής πολιτικής στο μέλλον αναφέρθηκε από πλευράς του ο Πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ **Λουκάς Τσούκαλης**.

World leader in mineral-based specialties for industry



Imerys delivers high value-added, functional solutions to a great number of sectors, from processing industries to consumer goods. The Group draws on its knowledge of applications, technological expertise and its material science know-how to deliver resources based on beneficiation of its mineral resources, synthetic minerals and formulations. These contribute essential properties to customers' products and performance, including refractoriness, hardness, conductivity, opacity, durability, purity, lightness, filtration, absorption and repellency.

Imerys is determined to develop responsibly, in particular by fostering the emergence of environmentally-friendly products and processes.

+18,300 employees

270 industrial sites

+50 countries

www.imerys.com



«Η αγάπη για την Ευρώπη περνά μέσα από την τσέπη των πολιτών της», είπε χαρακτηριστικά, τονίζοντας ότι υπάρχει μια συσχέτιση μεταξύ πραγματικότητας και οικονομίας. Επιπλέον, ο κ. Τσούκαλης τόνισε ότι πολλά από τα προγράμματα διάσωσης που χρησιμοποιούνται είναι μη ρεαλιστικά, όπως στην περίπτωση της Ελλάδας, γι' αυτό και κάθε εταίρος θα πρέπει να κάνει την αυτοκριτική του. Τέλος, ανέφερε ότι «ο φόβος του κόστους του διαζυγίου είναι αυτός που κρατά ενωμένους τους Ευρωπαίους», διευκρινίζοντας ωστόσο πως «δεν μπορούμε να βασιζόμαστε στον φόβο για να μείνουμε ενωμένοι».

Μιλώντας για την «ευρωπαϊκή ολοκλήρωση», η οποία ανέφερε ότι έχει γίνει θέμα διχαστικό για αρκετές χώρες, ο κ. Τσούκαλης εξήγησε ότι ανέκαθεν βασιζόταν σε συμβιβασμούς. «Όμως δεν χρειάζομαστε μόνο συμβιβασμούς μεταξύ των χωρών αλλά και μέσα στις ίδιες χώρες».

Χαρακτηρίζοντας τη μετανάστευση ως μια από τις μεγαλύτερες ανησυχίες των Ευρωπαίων πολιτών, στάθηκε απαισιόδοξος στη θέσπιση μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής αφού, όπως εξήγησε, η Ευρώπη δεν είναι και δεν θα γίνει ποτέ ομοσπονδία για να μπορέσει να επιτύχει κάτι τέτοιο.

Στην άνοδο των αντιευρωπαϊκών πολιτικών στις χώρες της Ευρώπης αναφέρθηκε από πλευράς του ο δημοσιογράφος των Financial Times [Peter Spiegel](#), τονίζοντας ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν θέλουν περισσότερη Ευρώπη, αλλά θέλουν να μεγεθύνουν τα οφέλη που απορρέουν από την Ένωση. Ο κ. Spiegel τόνισε ότι: «καταρχάς πρέπει να αρχίσουμε να ακούμε τους ψηφοφόρους και δεν θα πρέπει να φοβόμαστε μια Ευρώπη πολλών ταχυτήτων. Είναι δύσκολο Έλληνες και Εσθονοί να έχουμε τις ίδιες ανησυχίες για την ασφάλεια και να τις διαχειριζόμαστε συλλογικά», ανέφερε χαρακτηριστικά και κατέληξε πως μόνο αν κοιτάξουμε πέρα από τις λαϊκιστικές απόψεις και αφουγκραστούμε τις ανάγκες των λαών θα ξεφύγουμε από την επιφανειακή αντιμετώπιση των πραγμάτων.

ACTION

for growth for the Greek
economy and people



**HELLENIC
PETROLEUM**

GROUP OF COMPANIES

energy
for Life

www.helpe.gr

 HELPEgroup

 HELPE_Group

 goo.gl/1fW4ct



Βήματα μπροστά: Προς ένα νέο όραμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση | ΜΕΡΟΣ II

Αν και η Ευρωπαϊκή Ένωση ξανακερδίζει σταδιακά την εμπιστοσύνη των Ευρωπαίων πολιτών, φαίνεται να υπάρχει μια κρίσιμη απόκλιση ανάμεσα στις απόψεις που έχουν για το μέλλον της ΕΕ οι ευρωπαϊκές 'ελίτ' και το ευρύ κοινό. Πώς μπορεί να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στο ευρωπαϊκό εγχείρημα;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Pedro Sánchez

Γενικός Γραμματέας Ισπανικού Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος, Ισπανία

Barbara Schwarz

Μέλος περιφερειακής κυβέρνησης της Κάτω Αυστρίας· Πρόεδρος, Ευρωπαϊκό Φόρουμ Wachau, Αυστρία

Dr. Ulrike Guerot

Επικεφαλής τμήματος Ευρωπαϊκής Πολιτικής & Μελέτης της Δημοκρατίας, Danube University Krems, Αυστρία

Δρ. Λεωνίδας Μακρής

Σύμβουλος Δημάρχου Θεσσαλονίκης, Γιάννη Μπουτάρη

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Βικτωρία Δενδρινού, Δημοσιογράφος, Bloomberg, Βρυξέλλες

«Η Ευρώπη μοιάζει να είναι συνέχεια σε κρίση, όμως η Ευρώπη θα είναι πάντα η λύση», δήλωσε χαρακτηριστικά ο ηγέτης του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος της Ισπανίας **Pedro Sánchez**. «Λύση δεν είναι η οπισθοχώρηση στα εθνικά σύνορα», τόνισε, σημειώνοντας ότι το αίτημα για ανεξαρτησία της Καταλονίας είναι η λάθος απόφαση. «Χρειαζόμαστε ένα οικονομικό deal για την Ευρώπη», δήλωσε ο κ. Sánchez, αποδίδοντας την ενίσχυση του λαϊκισμού και τον κατακερμα-

τισμό των παραδοσιακών κομμάτων στο γεγονός ότι αυτά δεν δίνουν απαντήσεις στα προβλήματα των πολιτών. Υπογράμμισε ότι το ερώτημα «πώς κυβερνάμε την Ευρώπη;» δεν αφορά μόνο στην αποτελεσματικότητα αλλά και στη δημοκρατική νομιμοποίηση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος. «Ο καλύτερος τρόπος να πολεμήσουμε τον λαϊκισμό και τον εθνικισμό είναι να προωθήσουμε μία προοδευτική ατζέντα σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο», κατέληξε.



Το μέλος της περιφερειακής κυβέρνησης της Κάτω Αυστρίας και πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Φόρουμ του Wachau **Barbara Schwarz** αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στο ζήτημα που προκύπτει για τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό εξαιτίας της μείωσης κονδυλίων που θα επιφέρει το Βrexit, επισημαίνοντας ότι η ΕΕ πρέπει να ορίσει τους τομείς προτεραιότητας. Όρισε την κοινωνική συνοχή ως ένα από τα βασικά στοιχεία της ΕΕ, εκτιμώντας ότι στην πραγματικότητα αυτή είναι η πηγή επενδύσεων που ενισχύει την ανάπτυξη. Υπογράμμισε όμως την ανάγκη τα διαθέσιμα κονδύλια να χρησιμοποιηθούν με πιο αποτελεσματικό τρόπο, καθώς η ευρωπαϊκή πολιτική συνοχής πρέπει αφενός να στοχεύσει σε ευρωπαϊκούς στόχους, κι αφετέρου θα πρέπει να υπάρχουν διαφορετικοί στόχοι για διαφορετικές περιοχές, γιατί και οι ανάγκες είναι διαφορετικές.

Η Δρ **Ulrike Guerot**, επικεφαλής του τμήματος Ευρωπαϊκής Πολιτικής και Δημοκρατικών Σπουδών του Danube University Krems της Αυστρίας, πρότεινε ότι οι απαντήσεις στο ερώτημα πώς θα ανακτήσει η ΕΕ την εμπιστοσύνη των πολιτών, δεν έχουν να κάνουν με την ανάπτυξη, αλλά με τη δημοκρατική έκφραση των πολιτών και τη λαϊκή κυριαρχία. Τάχθηκε υπέρ της πλήρους «κοινοβουλευτικοποίησης» της Ευρώπης και της ξεκάθαρης διάκρισης των εξουσιών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σημειώνοντας ότι αυτό ουσιαστικά αφορά και το σχέδιο Μακρόν, προτείνοντας Υπουργό Οικονομικών της ΕΕ και ευρωπαϊκό προϋπολογισμό. Εξέφρασε επίσης την άποψη ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν είναι ίσοι απέναντι σε έναν κοινό

νόμο, αλλά οι κάτοικοι κάθε κράτους απέναντι στον εθνικό νόμο αυτού του κράτους. «Εάν είχαμε ισότητα απέναντι στον Νόμο, θα μπαίναμε στη διαδικασία δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού έθνους. Το έθνος δημιουργείται όταν έχει θεσμοθετηθεί αλληλεγγύη», κατέληξε, προτείνοντας να δημιουργήσουμε τους «Ευρωπαίους».

Ο Δρ **Λεωνίδα Μακρής**, σύμβουλος του δημάρχου Θεσσαλονίκης Γιάννη Μπουτάρη, έκανε λόγο για ελλείμματα της Ευρώπης. Αρχικά, το συναισθηματικό έλλειμμα. Πρότεινε να ακολουθήσει η Ευρώπη τη διαδικασία των εθνών-κρατών και να δημιουργήσει μία κοινή ιστορία, να φτιάξει τον ευρωπαϊκό της μύθο, να ενωθεί απέναντι σε έναν κοινό εχθρό. Έκανε λόγο επίσης για θεσμικό έλλειμμα, προτείνοντας να συνδυαστούν οι ευρωπαϊκές πολιτικές με περιφερειακές πολιτικές, ενδεχομένως με ένα Συμβούλιο Πόλεων. Υποστήριξε ότι υπάρχει και έλλειμμα μεθοδολογικό ή επιστημολογικό, εκφράζοντας την άποψη ότι δεν πρέπει η Ευρώπη να ασχολείται μόνο με ξεπερασμένους δείκτες, όπως το ποσοστό του ΑΕΠ, αλλά να εστιάζει σε κοινωνικούς δείκτες. Μίλησε και για φιλοσοφικό έλλειμμα, εκτιμώντας ότι: «Δεν χρειαζόμαστε άλλους τεχνοκράτες, αλλά περισσότερους πολιτικούς φιλόσοφους. Να ψάξουμε τι θέλουν οι άνθρωποι και τι τους εμπνέει». Πρότεινε, συνεπώς, να υπάρξει μία νέα συνθήκη, η οποία θα αντιμετωπίζει αυτά τα κοινωνικά ελλείμματα κατ'αντιστοιχία με τη συνθήκη Μάαστριχτ που αντιμετώπιζε τα οικονομικά και η οποία να ονομαστεί συνθήκη της Αθήνας, γιατί η Ελλάδα υπέφερε περισσότερο από την κρίση από κάθε άλλη χώρα.



ΕΛΛΑΔΑ 3.0: Όραμα, προνοητικότητα και προβλέψεις

Η Ελλάδα 1.0 (1821-1921) ήταν εξωστρεφής και αισιόδοξη. Η Ελλάδα 2.0 (1921-2021) έγινε φοβική μετά τη μικρασιατική καταστροφή και εσωστρεφής σε έναν κόσμο κλειστών συνόρων. Πόσο διαφορετική θα είναι η Ελλάδα 3.0 (2021-2121) μέσα σε έναν κόσμο που αλλάζει ριζικά;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Esther Eidinow

Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας,
University of Bristol, Μεγάλη Βρετανία

Michel Foucher

Γεωγράφος, Collège d'études mondiales
πρώην Πρέσβης, Γαλλία

Armand Braun

Πρόεδρος, Societé internationale
des conseillers de synthèse (SICS), Γαλλία

Κυριάκος Πιερρακάκης

Διευθυντής Έρευνας, διαΝΕΟσις, Ελλάδα

Γεώργιος Πρεβελάκης

Καθηγητής Γεωπολιτικής, Πανεπιστήμιο
Panthéon-Sorbonne – Paris 1, Γαλλία

Πέτρος Δούκας

πρώην Υφυπουργός Εξωτερικών (2007-2009)
και Υφυπουργός Οικονομίας & Οικονομικών
(2004-2007)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Μαργαρίτα Πουρνάρα, Δημοσιογράφος, Εφημερίδα Καθημερινή

Τους παράγοντες που είναι καθοριστικοί για την πρόβλεψη του μέλλοντος σκιαγράφησαν οι συμμετέχοντες στο πάνελ, κορυφαιοί επιστήμονες και αναλυτές. Η **Esther Eidinow**, Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας στο πανεπιστήμιο του Bristol της Μεγάλης Βρετανίας, ανέφερε ότι η ιστορία δημιουργεί νόημα και αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο επικοινωνίας διότι επιτρέπει την αναζή-

τηση συνδέσεων και την επίλυση προβλημάτων. Αποτελεί, όπως είπε, μία δυναμική και δημιουργική διαδικασία με την οποία μπορεί κάποιος να δημιουργήσει νόημα, ενώ είναι ένα μέσο για να μπορεί κάποιος να καταλάβει το κοινό νόημα. «Η αφήγηση ιστοριών για το μέλλον δεν το περιγράφει απλώς, αλλά το δημιουργεί», σημείωσε.

Ο **Michel Foucher**, Γεωγράφος στο Collège



d'études mondiales και πρώην Πρέσβης της Γαλλίας, σημείωσε ότι οι τάσεις πολλές φορές δεν είναι ορατές, με τα σημερινά χαρακτηριστικά του κόσμου να είναι η ενισχυόμενη αλληλεξάρτηση, η παγκοσμιοποίηση της βασικής γνώσης για μια σειρά μεγάλων γεγονότων, η παρανόηση δεδομένων και η απλούστευση περίπλοκων υποθέσεων. Σημείωσε ότι η γεωπολιτική παλαιάς κοπής είναι κυρίαρχη, ενώ επικρατούν η ένταση και οι αντιπαλοότητες ανάμεσα στο κατεστημένο που θέλει να διατηρήσει την κυριαρχία του και στις αναδυόμενες δυνάμεις που προσβλέπουν στην ισχυροποίηση της παρουσίας τους στον χώρο. Τόνισε πως η μόνη χώρα σήμερα που μπορεί να εκφράσει μια μακροπρόθεσμη προοπτική είναι η Κίνα, η οποία χαράσσει πολιτική με ορίζοντα το 2050.

Ο **Armand Braun**, Πρόεδρος της Société internationale des conseillers de synthèse, σημείωσε ότι απαιτείται η ύπαρξη ενός κοινά αποδεκτού οράματος, αντίστοιχου εκείνου που διέθεταν οι μεγάλοι Ευρωπαίοι ηγέτες, όπως ο Ουίνστον Τσόρτσιλ, καταφέροντας να εξασφαλίσουν την ευημερία στην Ευρώπη για έξι δεκαετίες. Κι αυτό με δεδομένο ότι τα προβλήματα του παρόντος και του άμεσου μέλλοντος είναι τόσο μεγάλα που δεν μας επιτρέπουν να προβλέψουμε τι μέλλει γενέσθαι.

Ο **Κυριάκος Πιερρακάκης**, Διευθυντής Έρευνας του οργανισμού διαΝΕΟσις, αναρωτήθηκε ποια είναι τα διδάγματα που αποκόμισε η Ελλάδα από την κρίση, η οποία, εν πολλοίς, δεν αξιοποιήθηκε με στόχο την ανασυγκρότηση της χώρας. Τόνισε ότι το δημογραφικό ζήτημα αποτελεί μία μακροπρόθεσμη τάση που υφίσταται η Ελλάδα, της

οποίας ο πληθυσμός υποχώρησε σε 10,7 εκατομμύρια από 11,1 εκατομμύρια, προκαλώντας σοβαρές επιπτώσεις και στο ασφαλιστικό σύστημα και στους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης. Σημείωσε ακόμη ότι η Ελλάδα θα πρέπει να καταστεί από παθητικός δέκτης της μεταναστευτικής ροής σε ενεργητικό διεκδικητή συγκεκριμένων κατηγοριών μεταναστών.

Ο **Γιώργος Πρεβελάκης**, Καθηγητής Γεωπολιτικής στο Panthéon-Sorbonne – Paris 1, κάνοντας μία ιστορική αναδρομή, σημείωσε ότι η πρώτη περίοδος του ελληνικού κράτους οριοθετείται από την ίδρυσή του έως τη Μικρασιατική Καταστροφή, η οποία χαρακτηρίζεται από τη σχέση ανάμεσα στο κράτος και τη διασπορά. Πρόκειται για δύο συστήματα με διαφορετικές αξίες, τα οποία φτάνουν στο απόγειο της αντίθεσης με τον Εθνικό Διχασμό. Η περίοδος Ελλάδα 2.0, όπως είπε, χαρακτηρίζεται από την ηγεμονία του Κράτους, ενώ ενόψει της περιόδου 3.0 (2021-2121) τα ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν είναι οι μεγάλες τεχνολογικές εξελίξεις, το δημογραφικό ζήτημα, όπως και το γεγονός ότι ο πληθυσμός των ξένων κατοίκων, σε μερικές δεκαετίες, θα είναι πολύ μεγαλύτερος σε σχέση με σήμερα.

Ο πρώην Υφυπουργός Εξωτερικών **Πέτρος Δούκας** σημείωσε πως η υπογεννητικότητα, η τεχνολογική υπεροχή, οι γεωπολιτικές εξελίξεις, ο εμπορικός πόλεμος μεταξύ των χωρών και η κλιματική αλλαγή, που θα προκαλέσει μεταναστευτικές ροές εκατομμυρίων ανθρώπων, είναι ορισμένοι από τους παράγοντες που θα επηρεάσουν το μέλλον.



Ρωσία και Δύση: Το μέλλον μιας πολύπαθης σχέσης

Ποιες οι προοπτικές για μια ουσιαστική βελτίωση στις διμερείς σχέσεις ανάμεσα στη Ρωσία και στη Δύση;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
European Leadership Network

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Sir Adam Thomson

Διευθυντής European Leadership Network,
Μεγάλη Βρετανία

Heather Conley

Senior VP για Ευρώπη, Ευρασία & Αρκτική,
Κέντρο Στρατηγικών & Διεθνών Μελετών (CSIS),
ΗΠΑ

Alexey Gromyko

Διευθυντής του Ινστιτούτου της Ευρώπης,
Ρωσική Ακαδημία Επιστημών, Ρωσία

Dmitry Polikanov

Πρόεδρος Dialogue Club· Μέλος Συμβουλίου
Εμπειρογνομώνων της Κυβέρνησης, Ρωσία

Klaus Wittmann

Senior Fellow, Aspen Institute, Γερμανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κωνσταντίνος Φίλης, Διευθυντής Ερευνητικών Προγραμμάτων, Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Ι.ΔΙ.Σ.)

Την άποψη πως δεν υπάρχει ουσιαστική βελτίωση στις σχέσεις Δύσης και Ρωσίας εξέφρασε ο **Sir Adam Thomson**, Διευθυντής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ηγεσίας στο Ηνωμένο Βασίλειο. Όπως τόνισε, δεν υπάρχει ουσιαστική πολιτική βούληση προς αυτή την κατεύθυνση, οι στρατιωτικές και πυρηνικές σχέσεις παραμένουν περίπλοκες και παρατηρείται μια ολοένα και μεγαλύτερη θεσμοθέτηση από άποψη κυρώσεων. Μάλιστα, χαρα-

κτήρισε τη σχέση αυτή δαπανηρή κι επικίνδυνη, γεγονός που πρέπει να ενσταλάζει φόβο. «Η κατάσταση, έτσι όπως διαμορφώνεται σήμερα, θυμίζει προηγούμενες δεκαετίες και οι πιθανότητες να υπάρξουν κακοί υπολογισμοί οι οποίοι θα οδηγήσουν σε περαιτέρω κλιμάκωση και σε ατυχήματα δεν είναι μικρές», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Thomson. Ωστόσο, όπως συμπλήρωσε, μια προβληματική σχέση δεν σημαίνει απαραίτητα ότι

HEPHAESTUS GROUP



Leading on Safe Paths

Roads Construction – Quarries – Residential Development

 Athens-Messolonghi-Dubai-Madagascar

HQ: Ioannou Kotsou 27 Str, 15354 Glyka Nera, Athens, Greece
t. +30 210 66 55 492 m. +30 698 127 9354 (Mr Georgios Tyligadas)
info@hephaestus.com.gr



δεν επιδέχεται βελτιώσεις, και υπάρχουν μικρά βήματα που θα μπορούσαν να γίνουν. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται η επίλυση της ουκρανικής κρίσης αλλά και η υιοθέτηση της αντιβαλλιστικής άμυνας από πλευράς ΗΠΑ και NATO, γεγονός που απασχολεί έντονα τη Ρωσία.

Απαισιόδοξη εμφανίστηκε και η **Heather Conley**, αντιπρόεδρος του CSIS για την Ευρώπη, την Ευρασία και την Αρκτική. Σε μια προσπάθεια να καταθέσει την οπτική της Ουάσιγκτον πάνω στο συγκεκριμένο ζήτημα, η κα Conley ανέφερε ότι, για να προσδιοριστεί η πολιτική των ΗΠΑ απέναντι στη Ρωσία, θα πρέπει αρχικά να προσδιοριστεί η πηγή άσκησης της πολιτικής. «Αν ρωτήσουμε το Κογκρέσο θα δούμε ότι έχει υιοθετήσει μια πολύ συγκεκριμένη πολιτική με κυρώσεις έναντι της Ρωσίας. Ωστόσο διαφορετική πολιτική θα δούμε να ακολουθείται από τον Πρόεδρο Τραμπ και τον Λευκό Οίκο, και διαφορετική αν ρωτήσουμε τα αρχηγεία των μυστικών υπηρεσιών, όπως η

CIA», ανέφερε χαρακτηριστικά. Μάλιστα τα επόμενα έξι χρόνια διακυβέρνησης Πούτιν, σύμφωνα με την κ. Conley, αναμένεται να δυναμιτίσουν αντί να αποκλιμακώσουν την κατάσταση.

Στις προκλήσεις που αποτελούν απειλή για τη Ρωσία και για την ΕΕ αναφέρθηκε από πλευράς του και ο **Alexey Gromyko**, Διευθυντής του Ινστιτούτου της Ευρώπης στη Ρωσική Ακαδημία Επιστημών. Η πρώτη πρόκληση, όπως αρχικά επεσήμανε, είναι πλέον η πολυκεντρικότητα, η οποία κυριαρχεί για πρώτη φορά. «Αν μελετήσει κανείς τα στοιχεία θα διαπιστώσει ότι, μέχρι το 2030, στο top 20 των ανεπτυγμένων χωρών θα εμφανιστούν πολλές χώρες που δεν ανήκουν στον δυτικό κόσμο. Οι μεγάλες δυνάμεις, όπως ορίστηκαν στο δεύτερο μισό του 20ού αιώνα, φθίνουν με τα χρόνια είτε γιατί άλλες οικονομίες αναπτύσσονται ραγδαία είτε γιατί βρίσκονται σε αδιέξοδο». Δεύτερη πρόκληση είναι η παγκοσμιοποίηση, η οποία συρρικνώνει τη μεσαία τάξη τα τελευταία 20 χρό-



για με αποτέλεσμα να κυριαρχεί ο λαϊκισμός και οι τραγικές του συνέπειες. Σημαντική είναι και η διόγκωση των κοινωνικών ανισοτήτων με παράλληλη συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας και της δικαιοσύνης, γεγονός που αυξάνει τις διχαστικές τάσεις.

Απαισιόδοξος φάνηκε και ο **Dimitri Polikanov**, πρόεδρος του Trialogue Club και εμπειρογνώμονας της ρωσικής κυβέρνησης. Όπως είπε, αυτή τη στιγμή δεν έχουμε κοινή στρατηγική και δεν προκύπτουν οφέλη από την προσέγγιση ΗΠΑ–Ρωσίας, κι αυτό δεν αναμένεται να βελτιωθεί τα επόμενα χρόνια. «Η επανεκλογή του Βλαντιμίρ Πούτιν θα αποτελέσει τροχοπέδη για τις σχέσεις της Δύσης με τη Ρωσία, αφού η Δύση έχει δαιμονοποιήσει τον Πούτιν». Ο κ. Polikanov έκρινε ότι είναι δύσκολο να ξεκινήσει μια σχέση προσέγγισης και να αλλάξει η αντίληψη της ρωσικής απειλής. «Η αντιρωσική ρητορική χρησιμοποιείται στη Δύση για να πείσει τους ψηφοφόρους όταν κάτι δεν πάει καλά στην εσωτερική πολιτική των χωρών. Παράλληλα, έχουν διαταραχθεί και οι προσωπικές επαφές του κυρίου Πούτιν με τους Δυτικούς ηγέτες».

Από οικονομικής απόψεως ο κ. Polikanov τόνισε ότι η Ρωσία μπορεί να είναι αυτάρκης και οι

Ρώσοι επιχειρηματίες είναι δύσκολο να στραφούν στη Δύση αφού οι δεσμοί τους με την κρατική χρηματοδότηση είναι ισχυροί. «Τη δεκαετία του '90 η Ρωσία ήθελε να είναι στη λέσχη των δυτικών κρατών αφού αυτό θεωρείτο προνόμιο. Σήμερα, όμως, η Ευρώπη βρίσκεται σε φάση παρακμής».

Πιο αισιόδοξος εμφανίστηκε ο **Klaus Wittmann**, senior fellow στο Ινστιτούτο Aspren της Γερμανίας. «Θέλω να είμαι πιο αισιόδοξος και πιστεύω ότι το ζήτημα χρειάζεται μια διαφορετική θεώρηση. Η Δύση δεν έκανε τα πάντα σωστά αλλά ούτε και τα πάντα λάθος. Υπήρξαν δράσεις της Δύσης που προκάλεσαν την αντίδραση της Ρωσίας. Αλλά πλέον έχουμε μάθει από τα λάθη μας. Τόσο τα κλισέ του NATO όσο και τα στερεότυπα του ψυχρού πολέμου θα πρέπει να ξεπεραστούν. Ωστόσο και η Ρωσία θα πρέπει να κατανοήσει ότι το πρόβλημα στην ασφάλειά της προκαλείται από την Ανατολή και όχι από τη Δύση και να σταματήσει να παρεμβαίνει με τη δικαιολογία ότι θέλει να προστατέψει τους πολίτες της, κάτι που μας θυμίζει τον καιρό του Στάλιν. Πρέπει να μην είμαστε μηδενιστές, το NATO να είναι πιο ανοιχτό σε διάλογο και η Δύση να εξηγήσει στον Πούτιν ότι δεν επιθυμεί μια μικρή Ρωσία».





Κεντρική Ομιλία

Η Α.Ε. ο Πρωθυπουργός της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Αλέξης Τσίπρας

«The next big thing» αποκάλεσε την Ελλάδα ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας κατά την Κεντρική Ομιλία του στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών III, τονίζοντας ότι ο δρόμος είχε πολλές στροφές αλλά πλέον μπαίνουμε στην τελική ευθεία με τη χώρα μας να εντάσσεται στον επενδυτικό σχεδιασμό κρατών και πολυεθνικών επιχειρήσεων.

Αφού συνεχάρη τους διοργανωτές που κατάφεραν να καταστήσουν ξανά τους Δελφούς και τη χώρα μας ομφαλό της γης και επίκεντρο για διάλογο και για αναζήτηση λύσεων απέναντι στις δυναμικές προκλήσεις που θέτει η παγκοσμιοποίηση για ολόκληρο τον κόσμο, ο κ. Τσίπρας αναφέρθηκε στη νέα κατάσταση της χώρας μετά από τρία χρόνια εντατικής προσπάθειας, στις εκκρεμότητες που απομένουν αλλά και στη στρατηγική για την επόμενη μέρα.

Αναφερθείς στα δεδομένα της οικονομίας, ο κ. Τσίπρας τόνισε ότι έχουμε μια θεαματική αλλαγή της εικόνας. «Η ανάπτυξη καταγράφει δυναμικούς ρυθμούς που θα υπερβαίνουν το 2%, η ανεργία μειώθηκε κατά 7 μονάδες και η χώρα εξήλθε από τη διαδικασία του υπερβολικού ελλείμματος, κατορθώνοντας υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα», ανέφερε και συμπλήρωσε ότι η Ελλάδα προσανατολίζεται πλέον σε ένα μοντέλο που δεν βασίζεται σε εξαγωγές με δανεικά αλλά στην ενίσχυση της ζήτησης και την εξωστρέφεια.

Οστόσο, πέρα από την εικόνα της ανάπτυξης που καταγράφεται, ο κ. Τσίπρας αναφέρθηκε και στις ανοιχτές πληγές της κρίσης, όπως αυτή του brain drain και της ανεργίας, τονίζοντας ότι «και στα δυο αυτά μέτωπα προσπαθήσαμε να δώσουμε απαντήσεις με την ενίσχυση των προγραμμάτων κατάρτισης και επανένταξης στο εργατικό δυναμικό, με την παροχή φορολογικών κινήτρων και επιχορηγήσεων, καθώς και με την αύξηση των πόρων για έρευνα και τεχνολογία, ώστε όχι απλώς

να αποφύγουμε την απαξίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου της χώρας, αλλά και να βρούμε δυναμικά στο ανταγωνιστικό πεδίο της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, δηλαδή της καινοτομίας, της τεχνητής νοημοσύνης και του δημιουργικού ανθρώπινου κεφαλαίου».

Προσέθεσε μάλιστα ότι πλέον «βρισκόμαστε στο πιο δύσκολο σταυροδρόμι της προσπάθειας, στο σημείο που φαίνεται το νήμα του τερματισμού αλλά πρέπει να προετοιμαστεί η επόμενη μέρα για να το φτάσουμε και να πραγματοποιήσουμε τις δυνατότητες που έχει ο τόπος μας».

Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου, ο κ. Τσίπρας τόνισε ότι απαιτείται και μια «νέα κουλτούρα που θα ξαναδίνει νόημα στην αξία της Δημοκρατίας, θα εμπνέει εμπιστοσύνη στους πολίτες και θα διορθώνει τις αδικίες της κρίσης, οδηγώντας τη χώρα μακριά από τη διαπλοκή των συμφερόντων και την πελατειακή λογική «που γνωρίσαμε στο παρελθόν και πληρώσαμε».

«Δώσαμε εξετάσεις μέσα κι έξω από τη χώρα και καταφέραμε να αποκτήσουμε τον διεθνή έπαινο, για τη στάση της χώρας στη μεταναστευτική κρίση, κυρίως χάρη στους πολίτες μας», συμπλήρωσε ο Πρωθυπουργός σημειώνοντας ότι ήταν η δική του κυβέρνηση που τόλμησε να ανοίξει διάλογο σε σημαντικά ζητήματα όπως το Κυπριακό και το Σκοπιανό.

«Το πέρασμα στο μέλλον όμως δεν προϋποθέτει μόνο το να κοιτάς μπροστά, αλλά και να κλείνεις εκκρεμότητες του χθες, μετουσιώνοντας την τραγική εμπειρία σε δίδαγμα», ανέφερε ο Πρωθυπουργός. «Το πέρασμα στο μέλλον δεν θα επιτευχθεί αν δεν αποδοθεί δικαιοσύνη των όποιων ευθυνών. Δεν γίνεται έτσι απλά να πάμε παρακάτω με την ψευδαίσθηση ότι όλα θα ξεχαστούν. Στόχος μας είναι να αντιμετωπίσουμε ριζικά τα συστημικά αίτια της διαφθοράς και όχι να



κάνουμε μικροπολιτική. Αυτό βέβαια είναι κυρίως έργο της δικαιοσύνης και όχι έργο των πολιτικών δυνάμεων, και η δικαιοσύνη οφείλει να προχωρήσει», ανέφερε χαρακτηριστικά ο Πρωθυπουργός.

Προσέθεσε, μάλιστα, ότι οι συνθήκες επιβάλλουν να «είμαστε πιο αυστηροί και στις δικές μας τάξεις και πολύ προσεκτικοί ώστε να μην παρεκκλίνουμε από τις αξιακές μας σταθερές και να μην εκμεταλλευτούμε το λαϊκό αίσθημα με μεθόδους επικοινωνιακού αποπροσανατολισμού, όπως η αποκομμένη κυβερνητική ελίτ που δημιουργήθηκε στη μεταπολίτευση».

Ο Πρωθυπουργός επανέλαβε τη δέσμευση προς τους εταίρους ότι η Ελλάδα θα σεβαστεί απαρégκλιτα τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει, αλλά υπογράμμισε ότι θα διεκδικήσει και την αυτονομία της στον σχεδιασμό της οικονομικής της πολιτικής καθώς και την ελάφρυνση του δημοσίου χρέους, η οποία αποτελεί δέσμευση των εταίρων μας. «Όλο αυτό το διάστημα ετεροκαθοριστήκαμε στις επιταγές των δανειακών συμβάσεων. Τώρα πρέπει να αναλάβουμε τον αυτοκαθορισμό της οικονομικής μας στρατηγικής και την ευθύνη που αυτός συνεπάγεται. Αυτό δεν πρέπει να γίνει μόνο γιατί τα καταφέραμε αλλά και για λόγους εθνικούς και γεωπολιτικούς. Γιατί ισχυρή Ελλάδα σημαίνει ισχυρά ευρωπαϊκά σύνορα», προσέθεσε ο Πρωθυπουργός.

Είναι αναγκαίο, σημείωσε, να επιστρέψουμε στο «διεθνές γίνεσθαι ως ισότιμο μέλος, ως

μία χώρα που πατά στα πόδια της» και εξήγησε πως σε αυτό αποσκοπεί και η στρατηγική που «διαμορφώσαμε με το μαξιλάρι ρευστότητας, το οποίο χτίζουμε συστηματικά σε συνεργασία με τους εταίρους μας για να μη χρειαζόμαστε από τον Αύγουστο και μετά τη βοήθεια τρίτων για να στεκόμαστε στα πόδια μας».

«Σεβαστή» αλλά «μη αποδεκτή» χαρακτήρισε ο Πρωθυπουργός την άποψη της προληπτικής γραμμής πίστωσης αφού, όπως εξήγησε, συνεπάγεται νέες δεσμεύσεις και διαιώνιση της επιτροπείας και σημείωσε πως το γεγονός ότι κάποιοι «εμμένουν να επαναλαμβάνουν αυτές τις θέσεις στον δημόσιο διάλογο, παρότι δεν αποτελούν κυβερνητικές θέσεις, γεννά από μόνο του ερωτηματικά». Επιπλέον χαρακτήρισε τη μείωση της φορολογίας που προτείνεται «εύκολη απάντηση» η οποία δίνεται χωρίς να διευκρινίζεται ο τρόπος υλοποίησής της. «Τέτοιες λύσεις είναι τόσο παλαιοκομματικές όσο ακούγονται», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Κλείνοντας, ο κ. Τσίπρας απηύθυνε πρόταση για ουσιαστικό και καλόπιστο διάλογο ώστε να συνθέσουμε απόψεις για την επόμενη μέρα και τόνισε πως η Ελλάδα «δεν πρέπει να γυρίσει πίσω στις σπατάλες και τις ρεμούλες, στο καθεστώς διαφθοράς και διαπλοκής, στις πολιτικές που την οδήγησαν στα ελλείμματα και τη διεθνή ανυποληψία, αλλά να πορευτεί σταθερά στον δρόμο της παραγωγικής ανασυγκρότησης, της εξυγίανσης, της κάθαρσης και της δικαιοσύνης».

WIND

NEW *internet* EXPERIENCE

FIBER OPTIC NETWORK.

We create our own next generation fiber optic network, bringing you an unbelievably fast internet connection.

We are contributing to the digital modernization of our country with a three-year investment plan.

Show who you are with WIND.



4η Βιομηχανική Επανάσταση: Τεχνολογικές εξελίξεις, επιπτώσεις και δικλείδες ασφαλείας

Η άνοδος της νέας ψηφιακής βιομηχανικής τεχνολογίας, γνωστή ως 4η Βιομηχανική Επανάσταση, σηματοδοτεί ραγδαία άυξηση της παραγωγικότητας, οικονομικές μετατοπίσεις, βιομηχανική μεγέθυνση και σημαντικές αλλαγές στο προφίλ του ανθρώπινου δυναμικού. Με ποιους τρόπους μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά αυτές οι κρίσιμες αλλαγές;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΔΙΚΤΙΟ– Δίκτυο για Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Το Diktio είναι ένα ελληνικό think tank με ευρωπαϊκό προσανατολισμό που ιδρύθηκε το 2013.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Άννα Διαμαντοπούλου

Πρόεδρος, ΔΙΚΤΙΟ - Δίκτυο για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Jeff Bullwinkel

Υπεύθυνος Εξωτερικών και Νομικών Εταιρικών Υποθέσεων στην Ευρώπη, Microsoft

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Jacques Bughin

Senior Partner, McKinsey, ΗΠΑ

Γιάννης Μαστρογεωργίου

Διευθυντής, ΔΙΚΤΙΟ - Δίκτυο για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Μιχαήλ Μπλέτσας

Διευθυντής Πληροφορικής, Massachusetts Institute of Technology (MIT), ΗΠΑ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

John Baras, Καθηγητής, Επικεφαλής Έδρας Lockheed Martin, Μηχανική Συστημάτων (Systems Engineering), University of Maryland, ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Γιάννης Παλαιολόγος, Δημοσιογράφος, Εφημερίδα Καθημερινή



Στις τομές που θα πρέπει να πραγματοποιηθούν, σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο, όσον αφορά τη μετάβαση σε μία απολύτως ψηφιοποιημένη εποχή, αναφέρθηκαν οι ομιλητές της ενότητας με θέμα την 4η Βιομηχανική Επανάσταση. Η **Άννα Διαμαντοπούλου**, Πρόεδρος του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση σε Ελλάδα και Ευρώπη, ανέφερε ότι οι μεγάλες αλλαγές στις νέες τεχνολογίες, η αυτοματοποίηση και η ρομποτική μετασχηματίζουν δύο μεγάλα κρατικά μονοπώλια: το χρήμα και την εξουσία. Τα μεγάλα δεδομένα (big data) συγκεντρώνονται στα χέρια ελάχιστων μεγάλων εταιρειών και θα μπορούσαν να συγκριθούν με τη σημασία της γης στην εποχή της αγροτικής περιόδου και των εργοστασίων στην εποχή της βιομηχανικής περιόδου. Όπως σημείωσε, θα πρέπει να δοθούν απαντήσεις για τις νέες μορφές κοινωνικής οργάνωσης και για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων εντός των κοινωνιών αλλά και με-

ταξύ των χωρών. Μετά από την εθνική καταστροφή που προκάλεσε η κρίση, ο επόμενος ιστορικός θρίαμβος, όπως είπε, θα ήταν η χώρα να πρωταγωνιστήσει στην 4η βιομηχανική επανάσταση, κάτι που αποτελεί τον μόνο τρόπο για τον επαναπατρισμό όσων εγκατέλειψαν τη χώρα.

Ο Υπεύθυνος Εξωτερικών και Νομικών Εταιρικών Υποθέσεων στην Ευρώπη της Microsoft **Jeff Bullwinkel** εστίασε στην εμπιστοσύνη που πρέπει να διαθέτουν οι πολίτες στο ψηφιακό νέφος (cloud), στην αναγκαιότητα της ασφάλειας και αξιοπιστίας του λογισμικού και στη διασφάλιση του απορρήτου των προσωπικών δεδομένων. Εκτίμησε ότι σε διάστημα 20 ετών οι υπηρεσίες cloud θα έχουν τόσο μεγάλη χρησιμότητα όσο η ηλεκτρική ενέργεια. Σημείωσε ακόμη ότι για να αντιμετωπιστούν οι νέες τεχνολογικές προκλήσεις, θα πρέπει να δημιουργηθούν νέες ειδικότητες και γνωσιακά πεδία. Η Microsoft, όπως είπε, έχει εκπαιδεύσει



150.000 μικρά παιδιά τα τελευταία χρόνια στις νέες τεχνολογίες και στην Ελλάδα διαθέτει τριών ειδών εκπαιδευτικά σεμινάρια αυτής της μορφής. Έμφαση, βέβαια, θα πρέπει να δοθεί στην εκπαίδευση και των μεγαλύτερων ηλικιών.

Ο **Jacques Bughin**, Senior Partner της McKinsey (ΗΠΑ), αναφέρθηκε στη συμβολή των νέων τεχνολογιών στη μεγέθυνση του ΑΕΠ, εκτιμώντας ότι τα επόμενα χρόνια λόγω της ψηφιοποίησης θα καταγράφονται ετήσιοι ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης της τάξης του 2,5%. Σημείωσε ότι θα υπάρχουν νικητές και ηττημένοι, προβλέποντας ότι ο μέσος όρος της αύξησης της παραγωγικότητας θα είναι τριπλάσιος σε σχέση με τις ενδεχόμενες απώλειες. Είναι αναγκαίες οι επενδύσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, με την Ευρώπη, όπου το 20% των εργαζομένων καταλαμβάνουν θέσεις που δεν απαιτούν γνωσιακές δεξιότητες, να είναι ο πιο αδύναμος κρίκος. Το ζητούμενο, όπως είπε, δεν είναι οι ΗΠΑ, αλλά η Κίνα και ο ανταγωνισμός μεταξύ Ανατολής και Δύσης.

Ο **Μιχάλης Μπλέτσας**, Διευθυντής Πληροφορικής στο MIT, αναφέρθηκε στην αδυναμία προσδιορισμού και εξήγησης του τρόπου λειτουργίας της τεχνητής νοημοσύνης, η οποία δεν είναι σε θέση παρά μόνο, μέσω αλγορίθμων, να δημιουργεί αυτοματοποιημένες διαδικασίες. «Σε αντίθεση με

τον άνθρωπο, ένα δίκτυο νευρώνων δεν μπορεί να εξηγήσει την απόφασή του», σημείωσε χαρακτηριστικά και τόνισε ότι δεν πρέπει να γίνουν τα ίδια λάθη με την έλευση της παγκοσμιοποίησης. Εκτίμησε ότι η νέα βιομηχανική επανάσταση θα αφορά περισσότερο τα μεσαία στρώματα.

Ο **Γιάννης Μαστρογεωργίου**, Διευθυντής του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση σε Ελλάδα και Ευρώπη, ανέφερε ότι η Ελλάδα δεν έχει εκπονήσει στρατηγική για τη μετάβαση στην εποχή όπου κυρίαρχες είναι οι νέες τεχνολογίες. Η ειδοποιός διαφορά της 4ης βιομηχανικής επανάστασης σε σχέση με τις προηγούμενες είναι ότι, εάν ένα κράτος χάσει το νήμα, είναι δύσκολο στη συνέχεια να το επανακτήσει. Βάσει πρόσφατης μελέτης της PwC, τόνισε, το ποσοστό των απασχολήσεων που θα μπορούσαν να αυτοματοποιηθούν στην Ελλάδα έως το 2035 ανέρχεται σε 35%.

Ο **John Baras**, καθηγητής και επικεφαλής της έδρας Lockheed Martin στη Μηχανική Συστημάτων στο Πανεπιστήμιο του Maryland (ΗΠΑ), σημείωσε ότι το πιο δύσκολο εγχείρημα είναι να γίνει αντιληπτός ο τρόπος λειτουργίας του ανθρώπινου εγκεφάλου. Στόχος της τεχνητής νοημοσύνης, τόνισε, είναι όχι μόνο η αύξηση της παραγωγικότητας, αλλά και η βελτίωση της ποιότητας ζωής με τη δημιουργία περισσότερο ελεύθερου χρόνου.

OUR PRODUCTS MAKE EVERYTHING TASTE BETTER

55,000,000

daily straw production



- Know-how
- Equipment
- Innovation
- Human Resources
- Health & Safety



5 Manufacturing Facilities
 GRECE (2)
 BULGARIA
 POLAND
 PORTUGAL

4 market segments served

- Supermarkets
- Coffee / Restaurant Chains
- Wholesalers
- Milk / Juice Producers & Bottles in **42** countries

13% of European Market



2 Recycling Units



Our straws can be produced with **biodegradable** materials upon the customer's request!



Speed

Our strategically located state-of-the-art manufacturing plants in Greece, Bulgaria, Poland and Portugal give us an unmatched competitive advantage in delivery speed and dependability throughout Greece as well as to European and global markets.

We have the capability of responding immediately to every order, no matter how large or how small, and meeting every client's need in minimal time.



Responsiveness

We're the only company in Europe with the capability of manufacturing any type of drinking straws for private or commercial use.

We offer countless choices of product and packaging aimed at responding quickly and reliably to the market's every need.



Innovation

The market grows and evolves—and we grow and evolve with it. Research and development is a top priority as we invest in innovative ideas and solutions.

New, innovative, original, and functional products that are also aesthetically attractive are continuously being developed and produced at our facilities.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Lord Maude of Horsham

πρώην Υπουργός Επικρατείας για το Εμπόριο και τις Επενδύσεις (2015-2016), Μεγάλη Βρετανία

Γιάννης Παλαιολόγος

Δημοσιογράφος, εφημερίδα Καθημερινή

«Το θέμα του Brexit απασχόλησε όλο τον κόσμο. Υπάρχουν πολλές αβεβαιότητες, αλλά παράλληλα πολλές και μεγάλες ευκαιρίες. Δεν έχει συμβεί και δεν θα συμβεί η καταστροφή που όλοι είχαν προβλέψει», δήλωσε ο **Lord Maude** και τάχθηκε υπέρ ενός χαλαρού Brexit, που θα είναι αμοιβαία επωφέλης για τη Μ. Βρετανία και την Ευρώπη. «Και οι δύο πλευρές πρέπει να δουν τα υπέρ και τα κατά για να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανές ζημιές», επεσήμανε.

Αναφερόμενος στη βρετανική κυβέρνηση, είπε ότι «θέλει και την πίτα ολόκληρη και τον σκύλο χορτάτο, δηλαδή επιθυμεί τα περισσότερα οφέλη χωρίς να πληρώσει». Αναφορικά με τη στάση της Κομισιόν, την κάλεσε να μην υπερεκτιμά τη δύναμη της, γιατί αυτό μπορεί να τη βλάψει. «Και οι δύο πλευρές θα χάσουν αν αποτύχει η διαπραγμάτευση. Το κενό στον προϋπολογισμό της ΕΕ που θα πρέπει να καλυφθεί θα είναι 12 δισ. ευρώ», σημείωσε.

Σε ερώτηση του κ. Παλαιολόγου σχετικά με τις εμπορικές σχέσεις που θα πρέπει να δημιουργηθούν μεταξύ Μ. Βρετανίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά το Brexit, εξέφρασε την άποψη ότι οι βρετανικές επιχειρήσεις θα επιθυμούν τη μέγιστη δυνατή σχέση με την Ευρώπη. «Θα πρέπει να υπάρξει συμφωνία ακόμα πιο διευρυμένη από

αυτήν που έχει η Μ. Βρετανία με τον Καναδά», είπε χαρακτηριστικά.

Ο Λόρδος Maude επεσήμανε ότι η Μ. Βρετανία παίζει σημαντικό ρόλο στην ασφάλεια της ΕΕ και θα χρησιμοποιήσει αυτό το χαρτί στις διαπραγματεύσεις. Τα θέματα της ασφάλειας, σημείωσε, είναι πολύ σημαντικά και αποτελούν έναν επιπλέον λόγο για να μην υπάρξει σκληρό Brexit.

Εμφανίστηκε αρνητικός στην ερώτηση αν θα πρέπει να υπάρξει ένα νέο δημοψήφισμα στη Μ. Βρετανία. «Ναι, μπορεί να υποστηριχθεί από δημοκρατική άποψη ένα νέο δημοψήφισμα. Υπάρχουν όμως σοβαροί κίνδυνοι. Αρκετοί αντιδρούν στις αποφάσεις των ελίτ. Επίσης δεν βγαίνει νέο δημοψήφισμα με βάση το χρονοδιάγραμμα», τόνισε.

Αναφερόμενος στην κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη, επεσήμανε ότι ζούμε σε έναν κόσμο όπου κυριαρχεί η αστάθεια. «Ο Μακρόν έφτιαξε ένα νέο κόμμα και έγινε ηγέτης της Γαλλίας, ενώ τα παλιά διαλύονται. Δείτε την αστάθεια στη Γερμανία, στην Ιταλία, στην Ισπανία με τους Καταλανούς που θέλουν να ανεξαρτητοποιηθούν. Ακόμα και εκτός της Ευρώπης, στην Αυστραλία, με μια ψηφοφορία διαλύθηκε η κυβέρνηση. Πρέπει να προβλέψουμε το απρόβλεπτο. Όλα μπορεί να συμβούν στην πολιτική», κατέληξε.



EXCELLENCE IS OUR INDUSTRY

MYTILINEOS is **one of Greece's leading industrial companies**, with activities in Mining sector through Aluminium of Greece, EPC and construction sectors through METKA, and Energy sector through Protergia.

Loyal to its business strategy and its vision for **continuous evolution and development** followed for more than three decades, MYTILINEOS today stands out for its unique and modern employment model, its active social profile, the innovative mechanisms it adopts for business growth, its strategic investments in state-of-the-art solutions for the upgrading of its operations, and the **successful consolidation of its presence in global markets**.

At the same time, as a responsible corporate citizen, it constantly pursues **continuous business excellence** and the adoption of best practices, balancing business growth with social responsibility and the protection of the environment.



Διαθεσιμότητα κεφαλαίων και οικονομική ανάπτυξη

Η διαθεσιμότητα επενδυτικού κεφαλαίου είναι κρίσιμης σημασίας για τη μεγέθυση μιας οικονομίας της αγοράς αλλά και σημαντικό ζητούμενο σε επίπεδο μακροοικονομικής διαχείρισης. Ποιες είναι οι προοπτικές για την Ελλάδα, στο πλαίσιο και της διαρκούς και διαρκώς μεταβαλλόμενης διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Φωκίων Καραβίας

Διευθύνων Σύμβουλος, Eurobank, Ελλάδα

Megan Greene

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Manulife Investments, Καναδάς

Απόστολος Γκουτζίνης

Partner, Milbank
Tweed, Hadley & McCloy LLP, Μεγάλη Βρετανία

Gary Campkin

Διευθυντής Πολιτικής & Στρατηγικής, TheCityUK,
Μεγάλη Βρετανία

Dr. Amir Guttman

Managing Partner, Aviv Venture Capital, Ισραήλ

Δημήτρης Βαλάτσας

Διευθυντής Ευρώπης, Greenmantle, Μεγάλη
Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Σταμάτης Ζαχαρός, Σύμβουλος Έκδοσης, 24MEDIA Group, Δημοσιογράφος, Αθήνα 9.84

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank **Φωκίων Καραβίας** τόνισε ότι η ελληνική οικονομία βρίσκεται σε ένα σταυροδρόμι και ότι η διαθεσιμότητα κεφαλαίων θα δώσει ώθηση στο να γίνουν περισσότερες επενδύσεις στη χώρα. Υπογράμμισε, μάλιστα, ότι σήμερα ο λόγος επενδύσεων προς ΑΕΠ είναι στο 12%, δηλαδή στο 50% του μέσου όρου της Ευρωζώνης. «Η χρηματοδότηση επενδύσεων

από το εξωτερικό είναι ζωτικής σημασίας άλμα για την Ελλάδα. Το υγιέστερο περιβάλλον, η σταθερά ανοδική τροχιά που θα επιβεβαιωθεί σύντομα και από τα stress tests, είναι σημαντικά στοιχεία και θεωρώ ότι καθιστούν τις 4 συστημικές τράπεζες της Ελλάδας ικανές να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις. Το 2017 παρατηρήθηκε άλλωστε αύξηση της χρηματοδότησης και πτώση των spreads



δανείων», είπε. Στη συνέχεια, ο κ. Καραβίας ανέφερε ότι, για την Ελλάδα, η προσέλκυση επενδύσεων είναι μία πρόκληση που αντιμετωπίζει προβλήματα τα οποία σχετίζονται κυρίως με τη δημόσια διοίκηση που παραμένει εχθρική. «Οι καλύτεροι τομείς για επενδύσεις είναι ο τουρισμός και οι υποδομές του, ο κλάδος της ενέργειας και ο τομέας των logistics. Η Eurobank συμμετέχει σε 4 προγράμματα έρευνας για projects που θα προσελκύσουν 200 δισ. ευρώ τα επόμενα χρόνια».

Η Διευθύνουσα Σύμβουλος της Manulife Investments (Καναδάς) **Megan Greene** τόνισε ότι η Ελλάδα ανακάμπτει, κάτι που οι επενδυτές από την αμερικανική ήπειρο βλέπουν θετικά. Ωστόσο, τόνισε ότι οι ελληνικοί θεσμοί είναι πολύ αδύναμοι και αποτρέπουν τους επενδυτές. Αναφέρθηκε

και στην περίπτωση του κ. Γεωργίου και την καθυστέρηση στον χρόνο εκδίκασης και απονομής δικαιοσύνης στην υπόθεσή του. «Μία προληπτική γραμμή στήριξης για την Ελλάδα μπορεί να μην είναι απαραίτητη, αλλά θα προσφέρει περισσότερη εμπιστοσύνη στους επενδυτές. Αν η Ελλάδα βγει από το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής χωρίς μία προληπτική γραμμή στήριξης, τότε δεν θα μπορεί να μπει σε ένα πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης. Πολλά πρέπει να γίνουν σε τομείς όπως η αγορά εργασίας, αλλά κυρίως πρέπει να αντιμετωπιστούν τα θέματα δικαιοσύνης», συμπλήρωσε η κα Greene.

Ο εταίρος στη Milbank, **Tweed, Hadley** and McCloy **Απόστολος Γκουτζίνης** είπε ότι υπάρχει ενδιαφέρον για επενδύσεις στην ελληνική αγο-



ρά και τόνισε ότι η Κυβέρνηση πρέπει να δώσει προτεραιότητα στις ξένες επενδύσεις και να ασχοληθεί με την επίλυση προβλημάτων που επικεντρώνονται στα θέματα καθυστερήσεων λόγω γραφειοκρατίας και στην ελλιπή ανταπόκριση των νομοθετικών θεσμών, προβλήματα δηλαδή που κάνουν τους επενδυτές αρκετά διστακτικούς. «Με ισχυρούς κανόνες στην αγορά της Ελλάδας θα έχουμε αύξηση επενδύσεων».

Ο Διευθυντής Πολιτικής & Στρατηγικής της TheCityUK **Gary Campkin** είπε ότι επενδυτές από το Ηνωμένο Βασίλειο είναι θετικά διακείμενοι στην ελληνική αγορά και τόνισε ότι πρέπει να γίνουν περισσότερες επενδύσεις στον τομέα της εκπαίδευσης στελεχών. Για τα θέματα που θα προκύψουν ενόψει Brexit, είπε ότι θα πρέπει να οριστεί σύντομα η μεταβατική περίοδος και οι υπηρεσίες να αποτελούν μέρος της συμφωνίας που θα προκύψει, να υπάρχει αμοιβαία αναγνώριση των αγορών μέσω ενός δίκαιου συστήματος ισοτιμιών, αλλά και αμοιβαία πρόσβαση στα τάλεντα. Τόνισε μάλιστα ότι αυτό είναι σημαντικό για τη μη υπονόμηση της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας.

Ο διευθύνων εταίρος της Avin Venture Capital Δρ **Amir Guttman** είπε χαρακτηριστικά ότι «υπάρχουν χρήματα στα χέρια θεσμικών επενδυτών που ενδιαφέρονται για την Ελλάδα», ενώ τόνισε τη

σημασία δημιουργίας ενός συστήματος υψηλής τεχνολογίας. Αναφέρθηκε στην εμπειρία του από τη συνεργασία που είχε με αντιπροσωπεία της Εθνικής Τράπεζας, όπου διαπίστωσε ότι υπάρχει σημαντικό δυναμικό στην Ελλάδα, αλλά για την καλύτερη αξιοποίησή του θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα καλό 'οικοσύστημα' στο οποίο η κυβέρνηση να επιλύει αστοχίες της αγοράς, προσφέροντας έτσι σταθερότητα, αλλά και να ενισχυθεί η συνεργασία με την πανεπιστημιακή κοινότητα. «Οι φοιτητές πρέπει να διδαχθούν επιχειρηματικότητα», δήλωσε ο κ. Guttman.

Στην τελευταία τοποθέτηση του πάνελ, ο **Δημήτρης Βαλάτσας**, Διευθυντής Ευρώπης της Greenmantle UK, είπε ότι οι Αμερικανοί επενδυτές δεν πιστεύουν πως υπάρχει κίνδυνος επενδύοντας στην Ελλάδα, αλλά το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα μεγάλα funds είναι η έλλειψη ρευστότητας στην ελληνική αγορά. Υπογράμμισε ότι αποτελεί πρόβλημα το γεγονός ότι το 87,3% των εργαζομένων στην Ελλάδα απασχολείται σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το 60% σε μικρές επιχειρήσεις (κάτω των 10 ατόμων) και ότι έτσι δεν λειτουργεί η αγορά σωστά. «Θα πρέπει να γίνουν περισσότερες μεγάλες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, διότι με την αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων θα γίνεται καλύτερη κατανομή των κεφαλαίων από το χρηματοπιστωτικό της σύστημα».

Samaria®

THE WATER OF CRETAN WHITE MOUNTAINS

From the heart of Crete's White Mountains,
comes the highly awarded water Samaria®.
Offered with pride to the whole world!



40 YEARS ETANAP Samaria®



www.etanap.gr



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Σωκράτης Λαζαρίδης

Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου
Χρηματιστηρίου Αθηνών

Χρήστος Κώνστας

Δημοσιογράφος, Action24 Radio, Ελλάδα

Ο Διευθύνων Σύμβουλος του ομίλου του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανέφερε ότι, καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσης, το ελληνικό χρηματιστήριο είχε σειρά επενδυτικών ευκαιριών, ενώ η απόλυτη πλειοψηφία των εταιρειών του μη χρηματοπιστωτικού τομέα στον δείκτη Μεγάλης και Μεσαίας Κεφαλαιοποίησης έχουν μέσες αποδόσεις της τάξης του 10%.

Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, όπως σημείωσε ο κ. **Λαζαρίδης**, επέστρεψε η αίσθηση ότι τα χρηματιστήρια αποτελούν όχημα άντλησης κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως είπε, επιδιώκεται να ενισχυθεί ο ρόλος της κεφαλαιαγοράς ως εργαλείο άντλησης κεφαλαίων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Όσον αφορά τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων, ο κ. **Λαζαρίδης** τόνισε ότι το 2017 υπήρξε χρονιά σημαντικής επιτυχίας, καθώς εταιρικές ομολογιακές εκδόσεις ύψους 600-650 εκατ. ευρώ πέτυχαν να συγκεντρώσουν κεφάλαια άνω του 1 δισ. ευρώ.



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Μαριάννα Πολιτοπούλου

Πρόεδρος ΔΣ & Διευθύνουσα Σύμβουλος,
NN Hellas, Ελλάδα

Σοφία Δήμητρα

Δημοσιογράφος οικονομικού ρεπορτάζ,
MEGA Channel

Η πρόεδρος και διευθύνουσα σύμβουλος της NN Hellas αναφέρθηκε στο 'success story' της ασφαλιστικής εταιρείας που κατάφερε να επιστρέψει στην κερδοφορία με ρυθμούς ανάπτυξης σε διάστημα ενός-ενάμισι έτους. Για να γυρίσει σε θετικό πρόσημο η εταιρεία, απαιτήθηκε δομικός μετασχηματισμός, ο οποίος οδήγησε σε ρεκόρ πωλήσεων δεκαετίας σε όλα τα κανάλια διανομής. Προς την κατεύθυνση αυτή, σχεδιάστηκε και υιοθετήθηκε ένα πλάνο με πολύ αυστηρές προθεσμίες και ενέργειες, το οποίο εγκρίθηκε από τη μητρική εταιρεία, η οποία έχει στηρίξει τα τελευταία χρόνια την ελληνική θυγατρική με επενδύσεις άνω των 300 εκατ. ευρώ.

Με στόχο να καταστήσει περισσότερο ελκυστικές στους καταναλωτές τις ασφαλιστικές υπηρεσίες της, η NN Hellas, όπως ανέφερε η κα **Πολιτοπούλου**, έχει δημιουργήσει δύο πολύ καινοτόμα προγράμματα που ασφαλίζουν για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια περίθαλψη με πολύ χαμηλό κόστος. Τόνισε ακόμη ότι η επιλογή από τη μητρική να τοποθετήσει ελληνική διοίκηση στην ελληνική θυγατρική της αποτελεί ψήφο εμπιστοσύνης για το ελληνικό management και τις μακροπρόθεσμες προοπτικές της ελληνικής οικονομίας.



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Νίκος Σταθόπουλος

Διευθύνων Εταίρος, BC Partners,
Μεγάλη Βρετανία

Tony Barber

Συντάκτης ευρωπαϊκών θεμάτων
Financial Times, Μεγάλη Βρετανία

Ο επικεφαλής της BC Partners ανέφερε ότι, αυτή τη στιγμή, υπάρχουν 1,7 τρισ. δολάρια από private equity funds που δεν έχουν ακόμη επενδυθεί, με την Ελλάδα να διαθέτει μοναδική ευκαιρία να απορροφήσει τμήμα της συγκεκριμένης ρευστότητας. Κι αυτό, επειδή και οι αποτιμήσεις είναι ελκυστικές στην Ελλάδα, καθώς υπάρχουν εξαιρετικής ποιότητας σε πανευρωπαϊκό επίπεδο διοικητικές ομάδες, αλλά και η συγκυρία για υλοποίηση επενδύσεων είναι η κατάλληλη. Ωστόσο, όπως σημείωσε ο κ. **Σταθόπουλος**, για να προσελκυστούν οι ξένοι επενδυτές, απαιτείται να υπάρξει πραγματική σταθερότητα, όπως και ένα φιλικό επιχειρηματικό περιβάλλον.



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Απόστολος Ταμβακάκης

Συνεταίρος, EOS Capital Partners, Ελλάδα

Νεκτάριος Νώτης

Οικονομικός σχολιαστής, Αθήνα 9.84'
Συνιδρυτής BnB Daily/FnB Daily, Ελλάδα

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του fund EOS Capital Partners αναφέρθηκε στο αντικείμενο της εταιρείας που επικεντρώνεται στην υλοποίηση επενδύσεων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς περίπου το ήμισυ των κεφαλαίων προέρχεται από το Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Ταμείο (EIF) και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB). Εξάλλου, όπως είπε ο κ. **Ταμβακάκης**, το 99,5% των ελληνικών επιχειρήσεων είναι μικρομεσαίες, σημειώνοντας κύκλο εργασιών έως 50 εκατ. ευρώ και απασχολώντας ως 200 άτομα προσωπικό. Η βιομηχανία τροφίμων, το λιανεμπόριο, το FinTech (χρηματοπιστωτικές τεχνολογίες) και οι εξωστρεφείς βιομηχανικές εταιρείες συγκαταλέγονται στους τομείς όπου αναζητά επενδυτικές ευκαιρίες η EOS Capital Partners. Ο κ. Ταμβακάκης τόνισε ότι η ελληνική αγορά παρουσιάζει μία άνευ προηγουμένου ανάγκη για ρευστότητα, δεδομένου ότι η χρηματοδότηση των μικρομεσαίων εταιρειών συρρικνώθηκε κατά 12 φορές από το 2008.

company profile

Consolidated Contractors Group, better known as CCC, is a contracting company formed in 1952 and incorporated under the laws of Lebanon. In over six decades of operation, CCC has grown to become one of the leading contractors in the international construction field, with over 170,000 employees composed of more than 80 nationalities.

Markets

CCC operates principally in the Middle East, the Gulf region, Africa, Europe, the Caribbean, Central America, USA, CIS, Australia, Papua New Guinea and South East Asia.

Scope of Services

CCC provides Engineering, Project Management, Procurement and complete Construction services for Oil, Gas, Petrochemical and Industrial Plants, and for Civil, Municipal works, Housing and High Quality Buildings.

- Industrial Plant construction including all Mechanical, Civil, Electrical and Instrumentation works.
- Heavy Civil construction for Power and Desalination Plants, Renewable Energy, Water and Sewage Treatment Plants, Airports, Bridges and Highway Interchanges, Mass Transport, and EPC Harbours and Docks.
- EPC for Oil, Gas, and Water Pipelines.
- EPC for High Quality Buildings, Industrial Buildings, and Infrastructure works and Networks.
- Construction of Highways and Roads.

All the above services are conducted in conformity with the highest Safety and Quality requirements (CCC is certified by Bureau Veritas to ISO 9001, ISO 14001 & OHSAS 18001).



Consolidated Contractors Company



Subsidiaries & Associate Companies

- CCC (Underwater Engineering), UAE, providing offshore construction and subsea services to the Oil & Gas industry with a wide range of operations in the Middle East and India regions.
- ACWA Services, UK, a process, mechanical, electrical, instrumentation, control and automation engineering company providing a design and build service for air, water and wastewater treatment systems.
- Sicon Oil & Gas, Italy, a leading international engineering contracting company specialized in the Oil & Gas and Petrochemical sectors.
- The Morganti Group, a U.S. based company providing construction management, design/build and general contracting services for commercial, industrial, and government projects, nationally and internationally.
- Management agreement with National Petroleum Construction Company, UAE. NPCC provides Clients total engineering, procurement and construction services in the development of offshore and onshore Oil & Gas fields for the Arabian Gulf and the regional markets.

Mission

- CCC is a leading diversified company carrying out construction, engineering, project management, procurement, development and investment activities internationally with emphasis on the Middle East region.
- CCC is committed to providing reliable, amicable, and professional service to its clients, to being supportive to local business and communities and protective of the environment within which it operates.
- Appreciation of CCC's clients' interest, evidenced by meeting their requirements and ensuring high quality work, is the prime directive of its management.
- CCC's growth and profitability are maintained through innovation, technical enhancement, and adaptability to all its markets. Its profitability is directed towards sustaining growth and to providing satisfactory returns to shareholders.
- CCC's commitment to growth is firmly linked to its employees' continuous development and rewarding careers.
- CCC is also devoted to its employees' safety and health, job security, and welfare. Its strength emanates from its distinct culture, from strong and close relationships with its clients, from its employees' competence and loyalty, from its entrepreneurial and flexible management, and from its focus on quality, safety and commercial acumen.

Core Values

Management and employees are guided by CCC's "Core Values, Guiding Principles and Code of Practice". CCC's core values include:

- Safety, health and environmental protection.
- Quality of work.
- Responsibility and accountability of management and staff.
- Recognition of others in the achievement of corporate goals.
- Respect for local cultural issues on all its projects.
- Ethical behavior, integrity, honesty and fairness.
- Sustainability and planning for the long-term good of the company, employees and the local communities where projects are located.

Social Responsibility

CCC is a member of the United Nations "Global Compact Initiative". This initiative brings member companies together with UN agencies, labor and civil groups to support the ten universal principles of Corporate Social Responsibility in the areas of human rights, labor and the environment. Corporate social responsibility is always a project in progress, like the rest of CCC's business, every CCC activity and practice is meant to make a lasting impact, economically, socially, and environmentally.





Επενδύοντας στην Ελλάδα: Κίνδυνοι, οφέλη και ευκαιρίες

Επισκόπηση του επενδυτικού κλίματος στην Ελλάδα και των στρατηγικών που κρίνονται απαραίτητες προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της κεφαλαιακής ανεπάρκειας των ελληνικών επιχειρήσεων

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Sabina Dziurman

Διευθύντρια για Ελλάδα & Κύπρο, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

Άλεξ Φωτακίδης

Partner, CVC Capital Partners, Μεγάλη Βρετανία

Γεώργιος Λόγγος

Διευθύνων Εταίρος, Alantra, Ελλάδα

Σπύρος Σπυρόπουλος

Senior Advisor, Oaktree Capital Management LLP, Μεγάλη Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Χρήστος Κώνστας, Δημοσιογράφος, Action24 Radio, Ελλάδα

Σαφώς βελτιωμένο οικονομικό κλίμα διαπίστωσε στην Ελλάδα η εκπρόσωπος της EBRD για Ελλάδα και Κύπρο **Sabina Dziurman**, η οποία δραστηριοποιείται στη χώρα από τον Οκτώβριο του 2015. Πέραν της εμπλοκής της στη διαδικασία ιδιωτικοποίησης με το ΤΑΙΠΕΔ, η εκπρόσωπος της EBRD φέρεται πρόθυμη να συνεργαστεί και με άλλους φορείς για άλλες ιδιωτικοποιήσεις. «Πρόκειται για διαδικασία ανταγωνιστική και επωφέλη για τον ελληνικό λαό», δήλωσε τονίζοντας ότι βρίσκεται στη χώρα προκειμένου να συνδράμει στην αξιοποίηση των επιχειρηματικών ικανοτή-

των ώστε να οδηγηθεί σε ανάκαμψη η ελληνική οικονομία.

«Είμαστε χαρούμενοι με τις επενδύσεις μας και ας είναι ακόμα αρχή», είπε ο **Άλεξ Φωτακίδης**, συνεταιίρος της CVC Capital Partners, αναφερόμενος στην εμπλοκή του fund που εκπροσωπεί σε δύο νοσοκομεία της χώρας (Metropolitan και ΙΑΣΩ General). «Η εξαγορά αυτή αποτέλεσε αμυντική κίνηση αλλά το γεγονός ότι έχουμε επαναλάβει το εγχείρημα στο παρελθόν, σε χώρες όπως η Ισπανία, ήταν υπέρ μας». Η ολοκλήρωση της διαδικασίας εξαγοράς διήρκεσε επτά μήνες και, με



εξαίρεση τους τελευταίους τρεις μήνες, το αρχικό στάδιο ήταν πρωτόγνωρο λόγω πολυπλοκότητας του ελληνικού συστήματος. Ο κ. Φωτακίδης αποκάλυψε ότι η εταιρεία έχει ήδη δεσμεύσει 7 εκατ. ευρώ που θα κατευθυνθούν σε επενδύσεις στο ΙΑΣΩ, οι οποίες θα αφορούν μεταξύ άλλων και σε εξοπλισμό του νοσοκομείου. Το περιθώριο κέρδους των εταιρειών στην Ελλάδα είναι σαφές ότι είναι μικρό και μοναδική λύση είναι ένα πιο ανταγωνιστικό φορολογικό περιβάλλον που θα ευνοήσει την επιχειρηματικότητα. Παράλληλα, τόνισε, οι πολλές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις πρέπει να συγχωνευθούν προκειμένου να διευκολυνθούν οι ξένες επενδύσεις.

Οι χαμηλές αποτιμήσεις στην Ελλάδα σε σχέση με την Ευρώπη και την Αμερική και το υψηλό επίπεδο μόχλευσης των εταιρειών αποτελούν βασι-

κό εμπόδιο για την ανάπτυξη της χώρας, τόνισε ο Διευθύνων Εταίρος της Alantra **Γιώργος Λόγγος**. «Θα πρέπει να δημιουργηθούν επενδυτικές δομές και μοντέλα που να ταιριάζουν στην Ελλάδα».

Η παραγωγικότητα στην Ελλάδα δεν έχει απτά κέρδη και, προκειμένου να προσελκύσει η χώρα επενδύσεις άμεσα, θα πρέπει να χαλαρώσουν οι χρηματοδοτικοί όροι των τραπεζών, σημείωσε ο **Σπύρος Σπυρόπουλος**, Σύμβουλος στην Oaktree Capital Management. Η χώρα διαθέτει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και παρά τα προβλήματα που παρουσιάζει, η ζήτηση παραμένει αυξημένη. Απαραίτητες προϋποθέσεις είναι η βιώσιμη ανάπτυξη του ΑΕΠ με τη συμμετοχή όλων των φορέων και οι συγχωνεύσεις των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες με τα σημερινά τους μεγέθη δεν αποτελούν δέλεαρ για ξένους επενδυτές.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η ενσωμάτωση της Κίνας στο παγκόσμιο περιβάλλον

Η οικονομική άνοδος της Κίνας έχει σημαντικές επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία. Ποιες είναι αυτές οι επιπτώσεις, οι προκλήσεις αλλά και οι ευκαιρίες που εγείρει αυτή η άνοδος;

Cheng Li

Διευθυντής, John L. Thornton China Center' Senior Fellow Εξωτερικής Πολιτικής, Brookings, ΗΠΑ

Μαριλένα Κοππά

Επίκουρη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Τον «εμπορικό πόλεμο» που είναι σε εξέλιξη μεταξύ των ΗΠΑ και της Κίνας επιβεβαίωσε ο **Cheng Li**, Διευθυντής του Κέντρου Εξωτερικής Πολιτικής της Κίνας John L. Thornton. Η δήλωση του Κινέζου αξιωματούχου έγινε μία ημέρα μετά την ανακοίνωση του αμερικανού Προέδρου, Donald Trump, ότι θα επιβάλει υψηλούς δασμούς στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου στις ΗΠΑ, πυροδοτώντας έντονες αντιδράσεις στους κόλπους της ΕΕ και τριγμούς στα Χρηματιστήρια.

Συζητώντας με τη Μαριλένα Κοππά, Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, ο Cheng Li ανέπτυξε το όραμα της Κίνας για το μέλλον και τον ρόλο που φιλοδοξεί να παίξει το Πεκίνο στην παγκόσμια σκηνή. Ωστόσο, δεν παρέλειψε να τονίσει τις διαφορές που υπάρχουν με τις Ηνωμένες Πολιτείες, σε μία στιγμή κατά την οποία η Ουάσιγκτον δείχνει να αλλάζει το δόγμα της πολιτικής της. Δε δίστασε μάλιστα να μιλήσει για «ψυχρό πόλεμο» σε περίπτωση που δεν αλλάξει κάτι – τον δεύτερο, όπως είπε, ψυχρό πόλεμο της ιστορίας.

Ο Cheng Li ανέφερε ότι η Κίνα αποτελεί μία τεράστια αγορά, αναπτύσσεται ταχύτατα και σκοπεύει να δώσει μεγάλη σημασία στην προστασία του περιβάλλοντος ώστε να συμβάλει στην παγκόσμια ανάπτυξη. Υπογράμμισε ότι το Πεκίνο δεν πρόκειται να διαταράξει τη διεθνή πολιτική τάξη και, μάλιστα, τόνισε ότι «ορισμένοι πιστεύουν πως ο Donald Trump μπορεί να διαταράξει την παγκόσμια πολιτική τάξη περισσότερο από την Κίνα». Εκτίμησε ότι η χώρα του επωφελείται από την πτώση των ΗΠΑ και μετατρέπεται από τοπικό σε παγκόσμιο παίκτη. Αναφέρθηκε, επίσης, και στα θέματα διαφθοράς, τονίζοντας ότι στην Κίνα πλέον γίνεται πόλεμος κατά της διαφθοράς, ανανεώνεται η κυβέρνηση και υπάρχει μία τεράστια στροφή προς την εξωστρέφεια – πράγματα πρωτοφανή για το Πεκίνο. Τέλος, υπογράμμισε τις προσπάθειες που γίνονται για προώθηση όχι μόνο κρατικών, αλλά και ιδιωτικών επιχειρήσεων, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων αλλά και τη σημασία που δίνεται στην καινοτομία.

UNLEASH YOUR BUSINESS POTENTIAL

Re-approaching Enterprise Applications

Embrace 360° software solutions that help you shift
from *data* to *information*



Business Simplification



Better insights
to decision makers



Accelerated & automated
Workflows



Real-Time data for
Real-Time businesses



One-stop shop



Leverage your existing
software investment

CONTACT US

2 Adrianeiou str. 11525 Athens, Greece
T: +30 210 69 85 910 E: apt.admin@apt.gr





Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Geoffrey R. Pyatt

Πρέσβης των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής
στην Ελλάδα

Αλέξης Παπαχελάς

Διευθυντής εφημερίδας Καθημερινή

«Οι ΗΠΑ παρακολουθούν στενά την υπόθεση με τη σύλληψη των δύο Ελλήνων στρατιωτικών», ανέφερε ο Αμερικανός πρέσβης στην Αθήνα **Geoffrey R. Pyatt**, ενώ επεσήμανε ότι είχε τηλεφωνική επικοινωνία με τον βοηθό Υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ. Παράλληλα εξέφρασε την ανησυχία του για το ενδεχόμενο κάποιας σύγκρουσης χωρίς πρόθεση μεταξύ των δύο πλευρών. Ο ίδιος τόνισε ότι δείχνει ιδιαίτερη κατανόηση στην ελληνική πλευρά σχετικά με την προκλητικότητα της Τουρκίας στο Αιγαίο, ενώ δεν παρέλειψε να σχολιάσει και την παρεμπόδιση των εργασιών εξόρυξης στην κυπριακή ΑΟΖ από την Τουρκία.

«Η θέση των ΗΠΑ ήταν σαφής. Είναι θέμα αρχής ο λαός της Κύπρου να μπορεί να αναπτύξει τους πόρους στην υφαλοκρηπίδα της. Δεν είναι θέμα εταιρείας». Οι συζητήσεις στη Λευκωσία εκτιμάται ότι θα συμβάλουν προς την κατεύθυνση της ενδυνάμωσης της παραπάνω αρχής και στόχος είναι η επίλυση του ζητήματος, υποστήριξε ο Πρέσβης. Όσον αφορά στην ένταση μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας τόνισε ότι «εμείς πρέπει να προλάβουμε τέτοιες καταστάσεις». Ανέφερε ότι είναι προς το συμφέρον όλων να παραμείνει η Τουρκία όσο το δυνατόν πιο κοντά στη δύση.

Ανεξάρτητα από αυτό, η σχέση των ΗΠΑ με την Ελλάδα παραμένει σταθερή λόγω κοινών συμφερόντων, ωστόσο δεν υποκαθιστά τη σχέση των ΗΠΑ με την Τουρκία. Χαρακτηριστικά είπε ότι είναι σαν να συγκρίνουμε «πορτοκάλια με μήλα» και εξήγησε ότι ο ρόλος της Τουρκίας στη διεθνή πολιτική και διπλωματική σκηνή (όπως στην περι-

πτωση της Συρίας) είναι κομβικός.

Σχετικά με το Σκοπιανό, ο κ. Pyatt σημείωσε ότι στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος των ΗΠΑ είναι να πετύχει αυτή η διπλωματική προσπάθεια που είναι σε εξέλιξη, χωρίς να προδικάζει για τα κίνητρα και τις προσδοκίες των δύο πλευρών. «Είναι σαφές για εμάς ότι και η ελληνική και η σκοπιανή κυβέρνηση βλέπουν την παρούσα συγκυρία ως μια ευκαιρία να λυθεί το θέμα». Η επιρροή της Ρωσίας στην περιοχή συνεχίζει να απασχολεί τις ΗΠΑ, με βασικό κίνητρο τη διατήρηση της προόδου της Ευρώπης. «Ήταν ενθαρρυντικό που άκουσα ότι η βουλγαρική κυβέρνηση θέλει να δει όλες τις χώρες στην ευρωπαϊκή κατεύθυνση», σημείωσε ο κ. Pyatt.

Αφού υπενθύμισε ότι η πολιτική του από τη στιγμή που ήρθε στην Ελλάδα είναι να μην εμπλέκεται στα εσωτερικά της ελληνικής πολιτικής, απέφυγε να απαντήσει στην ερώτηση του διευθυντή της Καθημερινής Αλέξη Παπαχελά για την περιβόητη αναφορά του στις έρευνες του FBI σχετικά με την υπόθεση Novartis. «Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι το FBI διερευνά υποθέσεις που μπορεί να αφορούν την παραβίαση της αμερικανικής νομοθεσίας», απάντησε διευκρινίζοντας τις παλαιότερες δηλώσεις του που είχαν προκαλέσει αντιδράσεις σχετικά με το εάν στην έρευνα των αμερικανικών αρχών υπάρχει αναφορά πολιτικών προσώπων της Ελλάδας.



Οι ΗΠΑ και η νέα παγκόσμια τάξη

Η Κίνα και η Ρωσία έχουν κοινό συμφέρον στην ανατροπή μιας παγκόσμιας τάξης, η οποία αισθάνονται ότι εδώ και πολλά χρόνια ευνοεί τη Δύση εις βάρος τους. Άραγε βρίσκεται η αμερικανική εξωτερική πολιτική ενόψει ενός ιστορικού σημείου καμπής;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Corey Lewandowski

πρώην Ανώτατος Πολιτικός Σύμβουλος
& Διευθυντής Προεκλογικής Εκστρατείας,
D. J. Trump for President Inc., ΗΠΑ

Ian Lesser

Αντιπρόεδρος Εξωτερικής Πολιτικής, Ίδρυμα
German Marshal Fund of the United States, Βέλγιο

Anthony L. Gardner

Πρώην Πρέσβης ΗΠΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση
(2014–17)· Senior Counsel, Sidley & Austin· Senior
Adviser, Brunswick Global, Μεγάλη Βρετανία

Peter Spiegel

Συντάκτης, Financial Times, Μεγάλη Βρετανία

Κατερίνα Σώκου

Ανταποκρίτρια εφημερίδας Καθημερινή, ΗΠΑ

Δρ. Μαργαρίτα Μαθιοπούλου

Καθηγήτρια Αμερικανικής Εξωτερικής Πολιτικής &
Διεθνούς Ασφάλειας, Πανεπιστήμιο του Potsdam,
Γερμανία

Γιώργος Τζιτζίκος

πρώην Διευθυντής Προγραμματισμού Προεδρικών
Μετακινήσεων στον Λευκό Οίκο, ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Αθανάσιος Έλλης, Συντάκτης, Εφημερίδα Καθημερινή

Η συζήτηση περί της θέσης των ΗΠΑ απέναντι στη νέα τάξη πραγμάτων μετατράπηκε σε ένα debate με επίκεντρο τον Αμερικανό πρόεδρο Trump. Μεγαλύτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στην ισχύουσα κατάσταση παρά στη νέα τάξη πραγμάτων, υποστήριξε ο **Ian Lesser**, Αντιπρόεδρος Εξωτερικής Πολιτικής του The German Marshal Fund of the United States. «Η απεμπλοκή των ΗΠΑ από διάφορα μέρη του κόσμου αποτελεί μύθο κι εγώ προσωπικά βλέπω τις ΗΠΑ να εμπλέ-

κονται ολοένα και πιο ενεργά σε διάφορες περιοχές του κόσμου», υποστήριξε ο κ. Lesser. Ανέφερε το παράδειγμα της Ασίας, όπου παρατηρείται έντονος ανταγωνισμός μεταξύ μεγάλων δυνάμεων, γεγονός που αντικατοπτρίζεται και σε θέματα ασφάλειας, τονίζοντας ότι αυτό αποτελούσε ζήτημα και πριν από την εκλογή Trump, παρότι αυτό που έχει σαφώς διαφοροποιηθεί είναι η στάση των ΗΠΑ σε σχέση με την Ευρώπη.

«Η ερώτηση που πρέπει να τεθεί είναι αν η πο-



λιτική έχει αλλάξει», υποστήριξε ο συντάκτης των Financial Times **Peter Spiegel** και σημείωσε ότι παρατηρείται μια σύγκρουση θεωρίας και συμπεριπόντων στην άσκηση της εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ. Παραδέχθηκε ότι υπάρχει το στερεότυπο ότι η εξωτερική πολιτική καθορίζει τους προέδρους των ΗΠΑ και θύμισε την κυβέρνηση Κλίντον «η οποία έφτασε στα πρόθυρα πολεμικής παρέμβασης στην Κορέα». Συμπλήρωσε μάλιστα ότι εκείνοι που τότε ήταν υπέρμαχοι των σχεδίων παρέμβασης παραμένουν και σήμερα υπέρ αυτών.

«Δεν θα μπορούσα να υπηρετήσω έναν τέτοιο Πρόεδρο», δήλωσε ο πρώην πρέσβης των ΗΠΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση **Anthony Gardner**, ο οποίος υποστήριξε ότι «η διακυβέρνηση Trump πετά στα σκουπίδια πολιτικές 60 ετών». Ανέφερε ότι η χώρα του δεν έχει δει ποτέ ξανά τόσο έντονη επίθεση σε μειονότητες, στις γυναίκες και στο δικαστικό σύστημα, ενώ υποστήριξε ότι ο Trump ευθύνεται που οι ΗΠΑ «παρέδωσαν» την Αφρική στην Κίνα. «Ακούσαμε να λέγεται ότι οι εμπορικοί πόλεμοι είναι καλοί και είναι εύκολο να κερδηθούν», σημείωσε υποστηρίζοντας ότι στον Λευκό Οίκο τέτοια ρητορική δεν έχει ακουστεί ποτέ στο παρελθόν.

«Το γεγονός ότι το 45% των Αμερικανών δηλώνει ευχαριστημένο με τη θέση των ΗΠΑ στον κόσμο, καταγράφοντας υψηλό 13 ετών σε επίπεδο

ικανοποίησης, κάτι θα πρέπει να λέει», σημείωσε η **Κατερίνα Σώκου**, ανταποκρίτρια της εφημερίδας Καθημερινή στην Ουάσιγκτον. «Η κριτική που δέχεται η παρούσα κυβέρνηση αφορά στον προστατευτισμό», σημείωσε, ενώ τόνισε ότι προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι ο πρόεδρος Trump κατανοεί την ανάγκη πώλησης προϊόντων στο εξωτερικό, χωρίς όμως να αναγνωρίζει τις συνθήκες των εμπορικών συναλλαγών που επιτρέπουν και διευκολύνουν το εμπόριο.

Ο αμερικανικός λαός είχε κουραστεί και η χώρα χρειαζόταν κάποιον να ταράξει τα νερά με αποτέλεσμα ο Trump να θεωρηθεί ο τέλειος φορέας για αυτόν τον ρόλο, δήλωσε ο **Γιώργος Τζιτζίκος**, πρώην διευθυντικό στέλεχος (Office of Advance Operations) στον Λευκό Οίκο. «Ο κόσμος είδε τον Trump ως έναν δισεκατομμυριούχο στον οποίο θέλει να μοιάσει γιατί θυμάται από πού προέρχεται, γεγονός που τον καθιστά προσίτο», σημείωσε.

«Δεν θέλουμε να επιβάλουμε τον τρόπο ζωής μας σε κανέναν. Θέλουμε, όμως, να διαμορφώσουμε νέες συμμαχίες κατά του ριζοσπαστικού ισλαμισμού, τον οποίο πρέπει να εξαλείψουμε», δήλωσε ο **Corey Lewandowski**, πρώην ανώτατος πολιτικός σύμβουλος και διευθυντής της προεκλογικής εκστρατείας του Προέδρου Trump. Ο κ. Lewandowski υποστήριξε ότι ο κόσμος μπορεί να βασιστεί στις ΗΠΑ να αναλάβουν ηγετικό ρόλο.



Η «Νέα εποχή» της Κίνας και το μέλλον της παγκόσμιας τάξης

Η Κίνα διέρχεται μια περίοδο επικίνδυνων αλλαγών με τεράστιες γεωπολιτικές επιπτώσεις σε όλο τον πλανήτη. Τι ρόλο ενδέχεται να διαδραματίσει στην παγκόσμια τάξη;

Καθ. Xuetong Yan

Γενικός Γραμματέας, World Peace Forum, Κίνα

Πλούταρχο Σακελλάρη

Καθηγητής Οικονομικών,
Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κίνα & Δύση: Η πρωτοβουλία «Δρόμος του Μεταξιού» και οι ενδεχόμενες προεκτάσεις της για τη ΝΑ Ευρώπη

Από ευρωπαϊκή σκοπιά, διαπιστώνεται ήδη η κινεζική άσκηση ήπιας ισχύος στη ΝΑ Ευρώπη. Ποιες προκλήσεις και ποιες ευκαιρίες αναδύονται από την παρουσία ενός νέου μεγάλου «παίκτη» στην περιοχή;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Αποστολή του ΕΛΙΑΜΕΠ είναι η διαμόρφωση ενός φόρουμ δημόσιου διαλόγου πάνω σε θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και διεθνών σχέσεων και η διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας η οποία συμβάλλει σε μια καλύτερα πληροφορημένη και τεκμηριωμένη γνώση του ευρωπαϊκού και διεθνούς περιβάλλοντος.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Gang He

Λέκτορας, Ινστιτούτο
Διεθνών Σχέσεων, Κίνα

Philippe Le Corre

Senior Fellow, Belfer Center for Science
& Int'l Affairs, Harvard Kennedy School, ΗΠΑ

Dr. Shi Zhan

Αναπληρωτής Καθηγητής, Σχολή Διπλωματίας,
Πανεπιστήμιο Διεθνών Σχέσεων Κίνας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Θάνος Ντόκος Γενικός Διευθυντής, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)



Η οικονομική ανάπτυξη της Κίνας, που την έχει οδηγήσει στη δεύτερη θέση της παγκόσμιας κατάταξης πίσω μόνο από τις ΗΠΑ, σε συνάρτηση με το μεγαλεπήβολο σχέδιο του Πεκίνου «One Belt One Road» ή, αλλιώς, «ο σύγχρονος δρόμος του μεταξιού», έχουν αλλάξει τα δεδομένα στη γεωπολιτική σκακιέρα, δημιουργούν νέους εμπορικούς δρόμους και φέρνουν στο προσκήνιο τις χώρες της νοτιοανατολικής Μεσογείου. Ειδικότερα η Ελλάδα, μέσω του λιμανιού του Πειραιά, καθίσταται πύλη εισόδου των κινεζικών προϊόντων στις αγορές της Ευρώπης.

Αυτά ήταν τα βασικά συμπεράσματα της ομιλίας του ιδρυτή του World Peace Forum **Xuetong Yan**, αλλά και των ομιλητών του πάνελ που ακολούθησε. Ο κ. Yan απέρριψε την πιθανότητα να υπάρξει εμπορικός πόλεμος μεταξύ της Κίνας και των ΗΠΑ καθώς η Ουάσινγκτον αποτελεί τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο του Πεκίνου. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, η πολιτική χαμηλού προφίλ της Κίνας δεν θα μπορούσε να συνεχιστεί λόγω της μεγάλης της οικονομικής επιρροής. Παράλληλα τόνισε πως ΗΠΑ και Κίνα προσπαθούν να διαχειριστούν τον εμπορικό ανταγωνισμό.

Ο λέκτορας στο Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων της Κίνας **Gang He** τόνισε πως η πρωτοβουλία «One Belt One Road», είναι ένα πολύ σημαντικό έργο για την περαιτέρω προαγωγή των θαλάσσιων εμπορικών δρόμων και την ανάπτυξη του

διεθνούς εμπορίου. Για τη σχέση Ελλάδας-Κίνας τόνισε πως η επένδυση στο λιμάνι του Πειραιά αποκρυσταλλώνει τη φιλία των δύο χωρών και την αμοιβαία εμπιστοσύνη. Παράλληλα προέβλεψε πως αναμένεται να διευρυνθεί περαιτέρω η συνεργασία των χωρών της ΕΕ με την Κίνα.

Από την πλευρά του ο **Philippe Le Core**, καθηγητής στο πανεπιστήμιο Harvard, τόνισε πως ο σύγχρονος δρόμος του μεταξιού, που ξεκίνησε ως μια πρωτοβουλία για τη δημιουργία εμπορικών οδών μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, ανοίγει νέα δεδομένα και εμπορικές διαδρομές και σε άλλα μέρη του πλανήτη. «Η Κίνα έχει προχωρήσει σε μπαράζ επενδύσεων σε ενέργεια, υποδομές, λιανικό εμπόριο, και εκμεταλλεύεται το γεγονός πως η Ευρώπη χρειάζεται σύγχρονες υποδομές, χρηματοδοτώντας μια πλειάδα έργων στη Γηραιά Ήπειρο».

Τέλος, ο Δρ **Shi Zan**, Καθηγητής στη Σχολή Διπλωματίας του Πανεπιστημίου Διεθνών Σχέσεων της Κίνας, έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην καινοτομία και στο πώς αυτή μπορεί να δώσει ώθηση στην οικονομική ανάπτυξη αλλά και να συμβάλει στη μείωση της ανεργίας. Ωστόσο, τόνισε πως η καινοτομία θα πρέπει να συνδεθεί με την εφοδιαστική αλυσίδα. Παράλληλα υπογράμμισε από την πλευρά του τον ρόλο που διαδραματίζουν οι χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης στα εμπορικά σχέδια της Κίνας για την προώθηση των αγαθών της στις αγορές των χωρών της δυτικής Ευρώπης.



Τράπεζα Πειραιώς & Παγκόσμια Ομοσπονδία Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας (GFCC): Ανταγωνιστικότητα στην Ελλάδα – Επενδύοντας για το μέλλον

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Χρήστος Μεγάλου

Διευθύνων Σύμβουλος,
Τράπεζα Πειραιώς, Ελλάδα

Deborah Wince-Smith

Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος
του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας των ΗΠΑ,
Πρόεδρος Παγκόσμιας Ομοσπονδίας
Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας

Sabina Dziurman

Διευθύντρια για Ελλάδα & Κύπρο,
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης
και Ανάπτυξης (EBRD)

Γιάννης Πυροβολάκης

Ιδρυτής & Διευθύνων Σύμβουλος,
Innovation Accelerator Foundation, ΗΠΑ

Πρέπει να υπάρξει ρήξη στο μοντέλο αποχώρησης ταλαντούχων νέων από την Ελλάδα και να διαμορφωθούν κίνητρα για την παραμονή τους στη χώρα, τόνισε η **Deborah Wince-Smith**, Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας των ΗΠΑ και Πρόεδρος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας. Παραδέχτηκε ότι η Ελλάδα αποτελεί υποεπενδυτή στην Έρευνα & Ανάπτυξη, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. «Η καινοτομία δεν χρειάζεται να είναι ανώτατης τεχνολογίας. Μπορεί να επικεντρωθεί σε δεκάδες άλλους τομείς. Για παράδειγμα, η Ελλάδα παράγει βαμβάκι εξαιρετικής ποιότητας το οποίο δεν είναι ευρέως διαδεδομένο», τόνισε η ίδια. «Είναι δύ-

σκολο να μεγεθύνεις τις μικρές επιχειρήσεις και γι' αυτό χρειάζονται θεσμοί που θα στηρίξουν και θα καθοδηγήσουν αυτές τις προσπάθειες, όπως η Τράπεζα Πειραιώς», σημείωσε η κα Wince-Smith.

Την ανάγκη δημιουργίας κατάλληλων υποδομών και επιχειρηματικού περιβάλλοντος που θα συγκρατούν τους νέους και μορφωμένους ανθρώπους στη χώρα τόνισε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας Πειραιώς **Χρήστος Μεγάλου**. Επεσήμανε επίσης ότι οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συντηρούν το 99% της απασχόλησης και το 85% της προστιθέμενης αξίας. Ο κ. Μεγάλου υποστήριξε ότι «πρέπει να συνδέσουμε περισσότερο τις επιχειρήσεις με τα πανεπιστήμια και να παράσχουμε τη δυνατότητα σε αποφοίτους πα-



νεπιστημίων να εργαστούν σε τομείς της τράπεζας», ενώ συμπλήρωσε ότι «θέλουμε να είμαστε εκείνοι που οικοδομούν σε αυτήν την οικονομία και θέλουμε να φέρουμε σε επαφή τους ανθρώπους από την ακαδημαϊκή κοινότητα και, γιατί όχι, και τα συνδικάτα».

Συμβόλαια μικρού μεγέθους ύψους περίπου 20.000-30.000 ευρώ θα παρέχει η EBRD στην Ελλάδα σε επίπεδο συμβουλευτικής σε 70-80 εταιρείες ακινήτων και τουρισμού ώστε να καταστούν πιο ανταγωνιστικές, αποκάλυψε η **Sabina Dziurman**, διευθύντρια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης για Ελλάδα και Κύπρο.

«Η Ελλάδα πρέπει να γίνει ανταγωνιστική μέσω της καινοτομίας καθώς διαθέτει μεγάλα talέντα σε πολλές ειδικότητες», τόνισε ο ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος του ιδρύματος Innovation Accelerator Foundation (ΗΠΑ) **Γιάννης Πυροβολάκης**, ο οποίος μετρά σημαντική εμπειρία στη διαμόρφωση επιχειρήσεων. Κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκής πορείας του στο MIT διαπίστωσε ότι επικεφαλής σε διάφορους τομείς και ερευ-

νητικούς κλάδους ήταν Έλληνες. «Κατανοώ το κομμάτι της κόπωσης των Ελλήνων, ωστόσο αυτό είναι κάτι που παρατηρείται παντού, απλώς με διαφορετικούς τρόπους», συμπλήρωσε ο κ. Πυροβολάκης. «Η χώρα διαθέτει talέντα και η ανταγωνιστικότητα μπορεί να οικοδομηθεί πάνω σε αυτά αρκεί να μην αποπειραθεί η χώρα να αντιγράψει τη Silicon Valley, αλλά να συνεργαστεί με σωστό τρόπο με το αμερικανικό οικοσύστημα».

Όσον αφορά στις προοπτικές του τραπεζικού κλάδου που χρηματοδοτεί την καινοτομία, ο κ. Μεγάλου σημείωσε ότι η Τράπεζα Πειραιώς επιχειρεί να καταστεί πιο ανταγωνιστική, μειώνοντας τα επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων ώστε να απελευθερωθεί από αυτό το βάρος. Παράλληλα, η Τράπεζα Πειραιώς μειώνει τη χρηματοδότησή της από τον ΕΛΑ, που είναι ένα ιδιαίτερα δαπανηρό κομμάτι του παθητικού της, ενώ ο κ. Μεγάλου αποκάλυψε ότι από τα 3,1 δισ. ευρώ που θα «ρίξει» η τράπεζα στην αγορά με τη μορφή δανείων μέσα στο 2018, περίπου το 1 δισ. ευρώ θα κατευθυνθεί στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ντόρα Μπακογιάννη

πρώην Υπουργός Εξωτερικών (2006-2009)

Γιάννης Πολίτης

Δημοσιογράφος

Κριτική στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ άσκησε η πρώην Υπουργός Εξωτερικών **Ντόρα Μπακογιάννη**, σημειώνοντας ότι είναι η πρώτη φορά στην ιστορία που δεν υπάρχει συνεννόηση και επικοινωνία μεταξύ της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης για εξωτερικά θέματα.

Ο δημοσιογράφος Γιάννης Πολίτης έθεσε στην πρώην Υπουργό Εξωτερικών ερωτήματα για τρία βασικά θέματα εξωτερικής πολιτικής: το θέμα των Ιμίων, το Σκοπιανό και τις σχέσεις με την Αλβανία.

Αναφορικά με τις τουρκικές προκλήσεις, η Ντόρα Μπακογιάννη εκτίμησε ότι η ένταση στις ελληνοτουρκικές σχέσεις έχει πάρει νέα μορφή, τονίζοντας ότι «τα “Ιμια 2” ήταν χειρότερα από τα “Ιμια 1”», αναφερόμενη στην κρίση του 1996. Προς επίρρωση του ισχυρισμού αυτού, η κα Μπακογιάννη τόνισε ότι βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα πραγματικότητα. Η Τουρκία έχει αλλάξει, ο Ερντογάν κάνει νέες επιλογές στο εσωτερικό της χώρας του, ενώ, όπως είπε, δεν είναι τυχαία η παρουσία τουρκικών πλοίων στο οικόπεδο 3 της Κύπρου. Για την επίλυση του θέματος, η Ντόρα Μπακογιάννη είπε ότι θα πρέπει να είμαστε σε συνεννόηση με τους Ευρωπαίους εταίρους μας, καθώς το πρόβλημα με την Τουρκία δεν είναι μόνο ελληνοτουρκικό, αλλά και ευρωπαϊκό. Είπε

επίσης ότι η στρατηγική του Ελσίνκι έχει ουσιαστικά τελειώσει και χρειαζόμαστε μια νέα στρατηγική σε συνεργασία με τους εταίρους μας, αλλά και μια ουσιαστική πρωτοβουλία διαλόγου με την Άγκυρα, ενώ σημείωσε ότι «η κυβέρνηση αυτή τη στιγμή είναι απλός παρατηρητής της κατάστασης». Ερωτηθείσα για το σημερινό περιστατικό στον Έβρο, απάντησε ότι τέτοιου είδους περιστατικά συμβαίνουν συχνά, όμως τελειώνουν άμεσα χωρίς πρόβλημα. Η σημερινή αντίδραση δείχνει την αλλαγή της πραγματικότητας σε σχέση με την Τουρκία.

Όσον αφορά το Σκοπιανό, η Ντόρα Μπακογιάννη είπε ότι ο κ. Ζάεφ είναι ένα παράθυρο ευκαιρίας για επίλυση του θέματος και αυτό το γνωρίζει όποιος έχει διαπραγματευτεί με τον κ. Γκρούεφσκι, που ήταν ακραίος εθνικιστής και δεν ήθελε να λυθεί το θέμα. Η πρώην ΥΠΕΞ εκτίμησε ότι πρέπει να υπάρξει λύση, καθώς το κόστος της μη λύσης είναι τεράστιο. Άλλωστε, υπενθύμισε ότι η Ελλάδα έχει ευθύνη για την περιοχή των Βαλκανίων ως το παλαιότερο μέλος της ΕΕ και του ΝΑΤΟ. Η κα Μπακογιάννη εκτίμησε επίσης ότι μπορεί να ξεπεραστεί το θέμα του αλυτρωτισμού, που είναι το σημαντικότερο πρόβλημα, ωστόσο χαρακτήρισε καταστροφικούς τους χειρισμούς της κυβέρνησης

BERNITSAS

A Top Tier Commercial Law Firm at
the Forefront of the Market

Winner of Greece Law Firm of the Year

IFLR European Awards 2017

Winner of Greece Law Firm of the Year

Chambers Europe Awards 2017

Bernitsas Law is a market leader in the provision of commercial law services in Greece and one of the largest firms in the country. The Firm's history has been paved by its involvement in major events which have shaped Greece's legal and regulatory framework. It has unrivalled experience in both benchmark and mainstream domestic and cross-border transactions and has acted in many of the significant and often pioneering transactions to have taken place in terms of both complexity and value over the last three decades. These include the accession of Greece to the European Community, the liberalization of the main industries, the privatization of the major State-owned operators, the establishment of global brands in Greece and foreign direct investment in the banking, capital markets, project finance and real estate sectors.

'a strong reputation...they have a lot to add because they have exposure to the majority of major deals in Greece'

Top Ranked by Chambers Global 2017 and Chambers Europe 2017

We are leaders in the corporate, commercial and finance sectors, specialising in foreign direct investment, banking, capital markets, funds, energy, projects, privatisation and real estate transactions. We offer strong practices in employment, EU, competition & antitrust, intellectual property, data protection and privacy, public procurement and tax, as well as industry specific expertise in aviation, environment, insurance, life sciences and healthcare and telecommunications, media and technology. Our litigation, arbitration and dispute resolution practice is recognised for its strong track record in significant administrative, civil and commercial and corporate crime disputes, some of which have created precedents.

'creative and viable solutions to difficult issues'

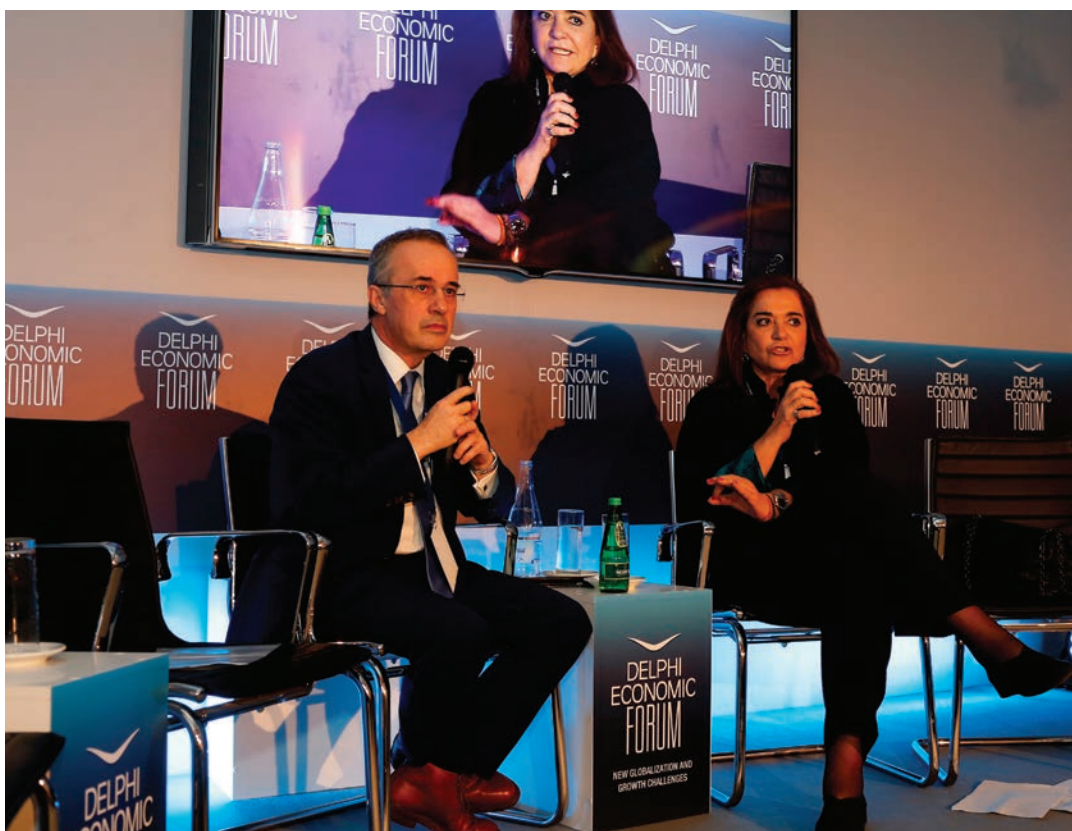
Top Ranked by The Legal 500 EMEA 2017

Bernitsas Law has advised extensively on the recent recapitalization and restructuring of the Greek systemic banks and in the context of the bank recovery and resolution legal framework and the further consolidation of the banking sector, as well as new debt issuances by major domestic corporates, and liability management exercises by prominent domestic private issuers. We have actively participated in the consultation process for the recently enacted legal and regulatory framework on the creation of a secondary market for Non-Performing Loans (NPLs). We have advised on the establishment of NPL management companies and acted as counsel to international and domestic market players in connection with transfers of NPL portfolios.

'experienced, up to date with recent developments, with great responsiveness'

Top Ranked by the IFLR 1000, The Guide to the World's Leading Financial Law Firms 2018

For more information, contact us at bernitsas@bernitsaslaw.com or visit www.bernitsaslaw.com.



ΣΥΡΙΖΑ. Όπως είπε, ο Αλέξης Τσίπρας ξεκίνησε τη διαπραγμάτευση ως αρχηγός του ΣΥΡΙΖΑ και όχι ως πρωθυπουργός, δεδομένου ότι ο Π. Καμμένος και το μισό υπουργικό συμβούλιο είχαν διαφορετική άποψη. Στη συνέχεια, η κα Μπακογιάννη μίλησε για αλαζονεία της κυβέρνησης, η οποία, όπως εκτίμησε, «δύσκολα θα σώσει την παρτίδα σήμερα».

Για το θέμα της Αλβανίας, η Ντόρα Μπακογιάννη κατηγόρησε την κυβέρνηση για έλλειμμα ενημέρωσης, τονίζοντας ότι η Νέα Δημοκρατία πληροφορήθηκε από ξένους παράγοντες ότι «ο πρωθυπουργός της Αλβανίας βάζει τα θέματα της διαπραγμάτευσης». Είπε ότι ρώτησε τον κ. Κοτζιά τι διαπραγματευόμαστε, για ποια αλλαγή στην ελληνική θέση πανηγυρίζουν τα αλβανικά Μέσα, ωστόσο δεν πήρε καμία απάντηση. «Η Ελλάδα έχει περάσει παρά πολλές εντάσεις, είχαμε πολώσεις, αλλά ποτέ δεν είχαμε φτάσει στο σημείο να μην υπάρχει συνεννόηση στα θέματα εξωτερικής πολιτικής [...] αυτά τα θέματα δεν είναι κομματικά», είπε η Ντόρα Μπακογιάννη και, απαντώντας σε σχετική ερώτηση, δήλωσε ότι ο Αντρέας Παπανδρέου και ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης συζητούσαν για θέματα εξωτερικής πολιτικής. «Η χώρα δεν αντέχει πειραματισμούς, μαθητευόμενους μάγους ή θεατρικές παρουσίες στα θέματα εξωτερικής πολιτικής», τόνισε.



ANDREAS ANGELIDIS & ASSOCIATES ATTORNEYS AT LAW

THE FIRM

Andreas Angelidis Law Office was founded in 1976 and was converted into a Law Firm in 2010.

Our firm consists of highly qualified associates, while having established a network of associates all over Greece as well as in most European countries. The firm's associates successfully achieve the very best in planning, execution and overall professionalism.

SUPERIOR EXPERTISE AND EXCELLENT CLIENT SERVICE WITH ATTENTION TO DETAIL

Our team is recognized for being long-established in rehabilitation procedures, with expertise in company restructuring dating from the former legal frame (articles 44-46 Law 1983/1990).

We provide a full range of legal services regarding issues of insolvency law and bankruptcy law with 25 years of experience, having an especially sterling reputation for handling complex cases across a number of jurisdictions.

The excellence of our firm in insolvency and debt negotiation enabled us to handle a large financial portfolio and to actively participate in a total debt restructuring proceedings of more than 5 bn.€

First to achieve the judicial restructuring of debts in favor of a listed company under article 99, Law 3588/2007.

First to file for judicial liquidation of a company under article 106ia, Law 3588/2007.

First law firm to be appointed as special administrator in cooperation with a well esteemed financial services provider under Law 4307/2014.

HIGHEST QUALITY WRITTEN AND COURTROOM SKILLS

We distinguished for providing integrated legal advice and high level legal services in the fields of:

Commercial and Corporate Law

Competition - Antitrust Law

Industrial and Intellectual Property

Mergers and Acquisitions

Commercial Agreements

Real Estate Property Law

Economic penal Law

Civil Law

THE LONGEVITY OF OUR CLIENT RELATIONSHIPS ARE A TESTAMENT TO OUR STRATEGY AND FOCUS

Andreas Angelidis & Associates Law Firm has successfully represented some of the largest companies and credit institutions in complex commercial litigations.

Our clientele consists of all kind and range of firms such as media, medical, construction, food and beverages, telecommunication, education, publishing, recycling, insurance, industrial, commercial, hotels and firms providing services.

Our Law Firm contributed in the latest version of the Greek Law Digest, "the Ultimate Legal Guide to Investing in Greece".

The Greek Law Digest is published under the auspices of Ministry of Economy, Development and Tourism, Enterprise Greece, ACCI and Hellenic Republic Asset Development Fund.


The series is a complete and comprehensive legal guide with all the basic regulatory and legal aspects that an investment in Greece may entail.

ISO CERTIFICATION

As part of its continuous efforts for the provision of high quality services, "Andreas Angelidis & Associates" Law Firm, is certified according to the international standard ISO 9001: 2008.

For more details or any questions, please contact us: info@agelaw.gr

100 Alexandras Avenue, Athens 11472, Tel: +30 210-64.31.930, Fax: +30 210-64.31.893

Web: www.agelaw.gr, : Andreas Angelidis & Associates Attorneys at Law



Αναχαίτιση της κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητα της οικονομικής ανάπτυξης

Είναι εφικτή η αναχαίτιση της υπερθέρμανσης του πλανήτη με παράλληλη διατήρηση της οικονομικής μεγέθυνσης;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

SDSN Greece

Το Ελληνικό Δίκτυο Λύσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (SDSN Greece) έχει ενταχθεί στο διεθνές δίκτυο SDSN των Ηνωμένων Εθνών και φιλοξενείται από το ICREE8: Διεθνές Κέντρο Έρευνας για το Περιβάλλον και την Οικονομία και από το Εργαστήριο για την Πολιτική Οικονομία της Βιώσιμης Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αθηνών, με στόχο να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της δικτύου SDSN.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Ralava Beboarimisa

Υπουργός Μεταφορών & Μετεωρολογίας,
Μαδαγασκάρη

Ανδρέας Παπανδρέου

Καθηγητής Οικονομικής του
Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μαρία Δαμανάκη

πρώην Ευρωπαϊκή Επίτροπος Θαλάσσιας
Πολιτικής και Αλιείας (2010-14)
Γενική Διευθύντρια για τις Θάλασσες
και τους Ωκεανούς, The Nature Conservancy,
Μεγάλη Βρετανία

Fabien Cousteau

Ιδρυτής & Εκτελεστικός Πρόεδρος, The Fabien
Cousteau Ocean Learning Center, ΗΠΑ

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Κώστας Καρράς

Ιδρυτής Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και
Πολιτισμού· Αντιπρόεδρος Europa Nostra

Εμμανουέλα Δούση

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών,
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γιάννης Σαρακάκης

Πρόεδρος Ελληνοσοουηδικού Επιμελητηρίου

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Σοφία Γιαννακά, Σύμβουλος έκδοσης, iefimerida



Ο Υπουργός Μεταφορών και πρώην υπουργός Περιβάλλοντος της Μαδαγασκάρης **Ralava Beboarimisa** μίλησε για τον τόπο του, με την τεράστια βιοποικιλότητα και με περιβάλλον ιδιαίτερα ευάλωτο στην κλιματική αλλαγή. Όπως είπε, η κυβέρνηση της Μαδαγασκάρης έχει ευαισθητοποιηθεί πάρα πολύ σε θέματα κλιματικής αλλαγής και σήμερα αναζητά παγκόσμιες συνεργασίες, με όραμα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο Καθηγητής Οικονομικής του Περιβάλλοντος στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Αντρέας Παπανδρέου** είπε ότι υπάρχουν δύο απόψεις σχετικά με το αν απαιτείται ύφεση για να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι για να μειώσουμε τις εκπομπές θα πρέπει η ανάπτυξη να πέσει κάτω από το 0%, ενώ κάποιοι άλλοι διαφωνούν με αυτή την εκτίμηση και προκρίνουν τη λύση της πράσινης ανάπτυξης. Όπως εξήγησε, από την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης και μετά, αυξάνονται διαρκώς οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, με εξαίρεση τις περιόδους των οικονομικών κρίσεων. Ωστόσο, στην τελευταία κρίση του 2008, η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα ήταν πολύ μικρή και πολύ σύντομη.

Σχολιάζοντας την παρέμβαση του κ. Παπανδρέ-

ου, η πρώην Ευρωπαϊκά Επίτροπος Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας **Μαρία Δαμανάκη** τόνισε ότι δεν χρειάζεται να μειώσουμε την ανάπτυξη για να επιτύχουμε τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Η κα Δαμανάκη χαρακτήρισε πολύ σημαντική τη συμφωνία του Παρισιού, ωστόσο διευκρίνισε ότι δεν αρκεί η μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Πρέπει να δούμε και τι θα κάνουμε με το διοξείδιο του άνθρακα που υπάρχει ήδη στην ατμόσφαιρα. Σε αυτό το σημείο, είπε ότι η οργάνωση για την οποία εργάζεται πιστεύει στη συμβολή των ωκεανών και ότι μπορούμε να επιτύχουμε 30% μείωση των εκπομπών αν καταφέρουμε να καθαρίσουμε τους ωκεανούς, τις ακτογραμμές και το περιβάλλον των θαλασσών.

Τη «φωνή των ωκεανών» δήλωσε ότι εκπροσωπεί ο **Fabien Cousteau**, ιδρυτής και εκτελεστικός Πρόεδρος του The Fabien Cousteau Ocean Learning Center (ΗΠΑ). Συνεχίζοντας την παράδοση του παππού του, είπε ότι ο ωκεανός μας προσφέρει την αναπνοή μας και η αλλαγή του κλίματος επηρεάζει αυτό ακριβώς, την αναπνοή μας. Ο κ. Cousteau τόνισε ότι πρέπει να προσέξουμε πάρα πολύ τις καταστροφές που έχει υποστεί ο βυθός, πρέπει να δούμε ποια είδη απειλούνται και φυσικά να προσέξουμε τους κοραλλιογενείς υφάλους,



οι οποίοι είναι πολύ σημαντικοί για τη διαφύλαξη των ειδών, αλλά και την ανθρώπινη ζωή.

Ο ιδρυτής της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού **Κώστας Καρράς** υποστήριξε ότι το θέμα της κλιματικής αλλαγής σε συνδυασμό με την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης είναι ένα θέμα με πολλές παραμέτρους. Ωστόσο, όπως χαρακτηριστικά είτε, η βελτίωση της οικονομικής ανάπτυξης δεν σημαίνει απαραίτητα βελτίωση της ευημερίας, καθώς υπάρχουν και πολλοί άλλοι σημαντικοί δείκτες της ευημερίας ενός λαού εκτός από το κατά κεφαλήν εισόδημα.

Η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών του Πανεπιστημίου Αθηνών **Εμμανουέλα Δούση** χαρακτήρισε την κλιματική αλλαγή ως ένα από τα πιο δύσκολα και σύνθετα προβλήματα που απασχολούν τη διεθνή κοινότητα, επειδή απαιτεί τη συνεργασία πάρα πολλών χωρών σε πάρα πολλά επίπεδα. Είπε ότι η συμφωνία του Παρισιού είναι μία από τις σημαντικότερες των τελευταίων ετών και έβαλε στο τραπέζι το θέμα των ΗΠΑ. Όπως

εξήγησε, οι μεγαλύτεροι ρυπαντές είναι η Κίνα, η ΕΕ και η Ρωσία. Η Κίνα δηλώνει αποφασισμένη να προχωρήσει με το θέμα της προστασίας του περιβάλλοντος, η ΕΕ έχει την πιο συνολική αντιμετώπιση, όμως οι ΗΠΑ έχουν εκφράσει την πρόθεση να αποχωρήσουν. Η κα Δούση εξήγησε ότι η Ουάσιγκτον δεν μπορεί στην πραγματικότητα να αποχωρήσει πριν το 2020, που είναι χρονιά προεδρικών εκλογών. Όσον αφορά την Ελλάδα, είπε ότι έχει κάθε συμφέρον να τηρήσει τη συμφωνία και να προωθήσει τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Ο Πρόεδρος του Ελληνοσοουηδικού Επιμελητηρίου **Γιάννης Σαρακάκης** μίλησε για τις μεταφορές, οι οποίες ευθύνονται σχεδόν για το 25% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Ο κ. Σαρακάκης είπε ότι για να υπάρξει ορατό αποτέλεσμα, θα πρέπει ως το 2030 το 35% των αυτοκινήτων να είναι ηλεκτρικά και, στη συνέχεια, ανέλυσε τα πλεονεκτήματα της ηλεκτροκίνησης στα αυτοκίνητα σε όλα τα επίπεδα – περιβάλλον, απόδοση και οικονομία.

ALPHA BANK.
A CONSISTENT POINT
OF REFERENCE
IN THE GREEK BANKING
SYSTEM FOR MORE
THAN 130 YEARS.



ALPHA BANK

www.alpha.gr



Η Τουρκία και ο κόσμος: Νέες πολιτικές πραγματικότητες

Μια διεξοδική και ισορροπημένη ανάλυση των σχέσεων μεταξύ Τουρκίας και λοιπών χωρών του Βορειοατλαντικού Συμφώνου και μια νηφάλια εκτίμηση των πεδίων στα οποία εξακολουθεί να είναι αμοιβαία επωφελής η συνεχιζόμενη συνεργασία Τουρκίας-Δύσης.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Egemen Bagis

πρώην Υπουργός & Επικεφαλής Διαπραγματευτής επί θεμάτων Ευρωπαϊκής Ένωσης (2011-2013),
Τουρκία

Dimitar Bechev

Πανεπιστημιακός Υπότροφος, Κέντρο Σλαβικών,
Ευρασιατικών & Ανατολικοευρωπαϊκών Σπουδών,
University of North Carolina, ΗΠΑ

Γεώργιος Κουμουτσάκος

Βουλευτής, Τομεάρχης Εξωτερικών,
Νέα Δημοκρατία

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Üstün Ergüder

Ομότιμος Καθηγητής, Sabanci University, Τουρκία

Θάνος Ντόκος

Γενικός Διευθυντής, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής
και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Kemal Kirisci

Senior Fellow, Τουρκικός Σύνδεσμος Βιομηχανιών
& Επιχειρήσεων (TÜSİAD)· Διευθυντής, “The Turkey
Project” στο Κέντρο για τις ΗΠΑ και την Ευρώπη,
Brookings, Τουρκία

Μαριλένα Κοπά

Επίκουρη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Κωνσταντίνος Φίλης

Διευθυντής Ερευνητικών Προγραμμάτων,
Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Ι.ΔΙ.Σ.)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Δημήτρης Κούρκουλας, πρώην Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών (2012-15)



«Εάν η Τουρκία μπορούσε να γίνει αύριο μέλος της ΕΕ, οι ελληνοτουρκικές διαφορές θα εξαφανίζονταν αμέσως. Επειδή όμως αυτό δεν μπορεί να συμβεί τόσο γρήγορα, πρέπει να συνεχίσουμε έναν ειλικρινή διάλογο μέσα από τον οποίο θα ξεπεράσουμε τα προβλήματα», υποστήριξε ο **Egemen Bagis**, πρώην Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Τουρκίας.

Ο πρώην Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών **Δημήτρης Κούρκουλας** αναφέρθηκε στο νέο τοπίο που διαμορφώνεται στη Μέση Ανατολή και στην επίδραση που έχει στις εξελίξεις στην Τουρκία.

Ο κ. Bagis αναφέρθηκε στις ελληνοτουρκικές διαφορές διαπιστώνοντας ότι «Ελλάδα και Τουρκία είναι δυο αδέρφια που μαλώνουν αλλά ενώνονται μπροστά σε κοινούς κινδύνους». Αναφερόμενος στους οκτώ Τούρκους αξιωματικούς που βρίσκονται στην Ελλάδα, εξέφρασε την ελπίδα να εκδοθούν στην Τουρκία.

Ο Τομεάρχης Εξωτερικών του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας **Γιώργος Κουμουτσάκος** υποστήριξε ότι η Τουρκία παράγει ερωτήσεις και όχι απαντήσεις, έχει παντού ανοιχτά ζητήματα και μέτωπα. Ανέφερε επίσης ότι η διακηρυγμένη πολιτική περί μηδενικών προβλημάτων με τους γείτονες δεν ισχύει πια. «Είχαμε μεγάλα προβλήματα, πριν λίγο καιρό δημιουργήθηκε μια πραγματικά επικίνδυνη κατάσταση στα Ίμια. Δύο στρατιωτικοί κρατούνται από την Τουρκία και πρέπει να επιστραφούν άμεσα στην Ελλάδα», τόνισε και ζήτησε να πέσουν οι τόνοι ανάμεσα στις δύο πλευρές.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ **Θάνος Ντόκος** αναφέρθηκε στη στάση της Τουρκίας στο Αιγαίο και υποστήριξε ότι «ο Ερντογάν ψαρεύει σε εθνικιστικά ύδατα για τις επόμενες εκλογές». Μίλησε για τον κίνδυνο αποξένωσης της Τουρκίας



από τη Δύση, εκτιμώντας ότι αυτή εντείνει την ανασφάλεια.

Ο **Kemal Kirisci** από τον Τουρκικό Σύνδεσμο Βιομηχανιών & Επιχειρήσεων (TÜSİAD) και Διευθυντής του «The Turkey Project» σημείωσε ότι η νέα πολιτική ελίτ της Τουρκίας, που δημιουργήθηκε μετά το 2002, δεν πίστεψε ποτέ ότι είναι προτεραιότητα η επαφή με την ΕΕ.

Ο **Dimitar Bechev** από το Κέντρο Σλαβικών, Ευρασιατικών & Ανατολικοευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας (ΗΠΑ) τόνισε πως, παρά το γεγονός ότι η Τουρκία δείχνει να απομακρύνεται από την ΕΕ, ο βασικός εταίρος της παραμένει η Ευρώπη, ενώ χαρακτήρισε σχέσεις ανάγκης τις συνεργασίες της με τη Ρωσία.

Ο Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Sabanci **Üstün Ergüder** υπογράμμισε ότι αυτοί που τώρα διοικούν την Τουρκία πρέπει να αποφασίσουν αν θέλουν ανοιχτή ή κλειστή τη χώρα τους. Παράλληλα υποστήριξε ότι η ΕΕ δεν πρέπει να σταματήσει να προσπαθεί να φέρει την Τουρκία κοντά της.

Ο Διευθυντής Ερευνητικών Προγραμμάτων του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (Ι.Δι.Σ.) **Κωνσταντίνος Φίλης** επικεντρώθηκε στους κινδύνους που δημιουργεί η απομάκρυνση της Τουρκίας από την ΕΕ και σημείωσε ότι το κλίμα μπορεί να βελτιωθεί αν υπάρξει συνεργασία στους τομείς που υπάρχουν κοινά οφέλη.

Τέλος, η Επίκουρη Καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο **Μαριλένα Κοππά** υποστήριξε ότι ΕΕ και Τουρκία μπορούν να έρθουν κοντά και με άλλους τρόπους, πέρα από την ενσωμάτωση της Τουρκίας στην ΕΕ, ενώ ανέφερε πως μέχρι τώρα και οι δύο πλευρές υποκρίνονται πως καλύπτονται από τις προσπάθειες που γίνονται.



Ανατολική Μεσόγειος και Μέση Ανατολή: Οικοδομώντας μια νέα αρχιτεκτονική ασφάλειας

Ποιος μπορεί να είναι εκείνος ο περιεκτικός μηχανισμός που θα προωθήσει αποτελεσματικά την περιφερειακή συνεργασία και ασφάλεια στη Μέση Ανατολή; Πώς μπορεί να δρομολογηθεί από κοινού η επίτευξη ενός τέτοιου στόχου ενόψει των πολλαπλών αντιπαλοτήτων και συγκρούσεων στην περιοχή της Μέσης Ανατολής;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Ι.ΔΙ.Σ.

Η ευρεία αποστολή του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (Ι.Δι.Σ.) είναι να διεξάγει και να προαγάγει την έρευνα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, όσον αφορά ποικίλα ζητήματα διεθνών σχέσεων, με έμφαση στις διεθνείς διεργασίες που αφορούν στις οικονομικές, στρατηγικές και πολιτιστικές σχέσεις της Ελλάδας. Επιπλέον πεδία έρευνας και διδασκαλίας του Ι.Δι.Σ. είναι οι Ευρωατλαντικές σχέσεις, η Ρωσία και ο μετασοβιετικός χώρος, καθώς και τα ζητήματα της Μέσης Ανατολής.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Prof. Uzi Arad

Senior Fellow, Ινστιτούτο Μελετών
Εθνικής Ασφάλειας, Ισραήλ

Dr. Nabeel Shaath

Εκπρόσωπος του Προέδρου της Παλαιστίνης,
A.E. Mahmoud Abbas, Παλαιστινιακό Κράτος

Dr. Claire Spencer

Senior Research Fellow, Πρόγραμμα Μέσης
Ανατολής / Βορείου Αφρικής,
Chatham House, Μεγάλη Βρετανία

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Dr. Noureddine Bardad-Daidj

Πρέσβης της Αλγερίας στην Ελλάδα

Parwez Zabih

Ιδρυτής & Εταίρος, Zabih Consulting,
Μεγάλη Βρετανία

Nancy Okail

Εκτελεστική Διευθύντρια, The Tahrir
Institute for Middle East Policy, ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Καθ. Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, Διευθυντής και Πρόεδρος ΔΣ, Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Ι.Δι.Σ.)



Η περιοχή της ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, αποτελεί ένα από τα πλέον ευαίσθητα μέρη της παγκόσμιας γεωπολιτικής σκηνής, με τις εντάσεις να είναι πολύπλοκες, καθώς συνδυάζουν όχι μόνο τα συμφέροντα των χωρών της περιοχής (Ελλάδα, Κύπρος, Τουρκία, Ισραήλ, Λίβανος, Αίγυπτος, Συρία), αλλά και περιφερειακών δυνάμεων, όπως το Ιράν, καθώς και των ΗΠΑ, της ΕΕ, της Ρωσίας και της Κίνας. Οι ομιλητές του πάνελ συμφώνησαν επίσης ότι η ανεύρεση κοιτασμάτων φυσικού αερίου έχει περιπλέξει την ήδη περίπλοκη κατάσταση και έχει αυξήσει τους γεωπολιτικούς κινδύνους.

Ο καθηγητής **Uzi Arad** υπογράμμισε ότι λόγω των αρκετών και διαφορετικών εντάσεων που επικρατούν στην περιοχή, οι τριμερείς σχέσεις όπως αυτές μεταξύ Ελλάδας–Κύπρου–Ισραήλ στον ενεργειακό τομέα μπορούν να αποτελέσουν πρότυπο συνεργασιών των χωρών της περιοχής.

Από την πλευρά του ο εκπρόσωπος του Παλαιστίνιου Προέδρου Mahmoud Abbas Δρ **Nabeel Shaath** τόνισε ότι απαιτείται η αντιμετώπιση των προβλημάτων στη Συρία και των σχέσεων Ισραήλ–Παλαιστίνης, αλλά και η διευθέτηση των ΑΟΖ της κάθε χώρας έτσι ώστε με μειωθούν οι γεωπολιτικοί κίνδυνοι.

Η Δρ **Claire Spencer** του Chatham House τόνισε πως υπάρχει πολύ μικρή πρόοδος στις σχέσεις μεταξύ των χωρών, καθώς τα κράτη προχωρούν μο-

νομερώς στην προώθηση των συμφερόντων τους, αγνοώντας την αύξηση του γεωπολιτικού ρίσκου.

Ο πρέσβης της Αλγερίας Δρ **Noureddine Bardad-Daidj** ανέφερε πως όλες οι προκλήσεις στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου προέρχονται από την κατάσταση στη Συρία και την αστάθεια στη Λιβύη, με αποτέλεσμα την αύξηση των μεταναστευτικών ροών και της τρομοκρατίας.

Ο **Parwez Zabih**, ιδρυτής της εταιρείας Zabih Consulting, τόνισε ότι η κατάσταση στη Μεσόγειο δεν έχει αλλάξει τα τελευταία 100 χρόνια με τις εντάσεις να παραμένουν, ωστόσο αυτό που έχει αλλάξει, όπως ανέφερε, είναι οι παίκτες που λαμβάνουν μέρος στη σύγχρονη γεωπολιτική σκακιέρα. Παράλληλα, ανέφερε ότι η μη ενσωμάτωση της Τουρκίας στην ευρωπαϊκή οικογένεια οδήγησε σε αυτό το απολυταρχικό καθεστώς.

Τέλος, η Διευθύντρια του Ινστιτούτου Tahrir **Nancy Okail** ανέφερε ότι υπάρχουν διαφορετικές συγκρούσεις που ταλανίζουν την περιοχή της Μέσης Ανατολής, οι οποίες συντηρούνται από τις αμφιλεγόμενες και αντιφατικές πολιτικές της ΕΕ. Όπως τόνισε η κα Okail, καμία σύγκρουση δεν μπορεί να συνεχιστεί χωρίς την προμήθεια όπλων, με την ΕΕ από τη μία πλευρά να λαμβάνει σημαντικά μέτρα για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κρίσης και, από την άλλη, να έχουν αυξηθεί οι πωλήσεις οπλικών συστημάτων στις χώρες της Μέσης Ανατολής.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Μητροπολίτης Αθηναγόρας

Ιερά Μητρόπολη Μεξικού

Γεώργιος Κατρούγκαλος

Αναπληρωτής Υπουργός Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων, Υπουργείο Εξωτερικών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Ειρήνη Βανταράκη, Ιδρύτρια & Διευθύντρια, Vandiri LLC (ΗΠΑ)

Το έργο του στη Λατινική Αμερική ανέλυσε ο **Αρχιεπίσκοπος Αθηναγόρας** στη συζητήσή του με τον Αναπληρωτή Υπουργό Εξωτερικών **Γιώργο Κατρούγκαλο**. Ο Αρχιεπίσκοπος ξεδίπλωσε την εμπειρία του από τις δύο δεκαετίες προσφοράς στον Ελληνισμό και την Ορθοδοξία και τόνισε ότι το έργο του εξελίχθηκε ιεραποστολικά. «Δεν περίμενα να γίνει αυτό το θαύμα που συμβαίνει, να μου χτυπούν την πόρτα οικογένειες και να θέλουν να γίνουν ορθόδοξοι», είπε χαρακτηριστικά.

Κατά την εισαγωγή της, η συντονίστρια της συζήτησης **Ειρήνη Βανταράκη** εξήρε το έργο του Αρχιεπισκόπου στη Λατινική Αμερική, κυρίως το φιλανθρωπικό, και τόνισε την απήχηση που έχει σε ολόκληρη την περιοχή, καθώς χαίρει μεγάλης εκτίμησης.

Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και η παρέμβαση του **Γιώργου Κατρούγκαλου**, ο οποίος υπογράμμισε τις πολύ στενές διπλωματικές σχέσεις της Ελλάδας με τις χώρες της Λατινικής Αμερικής και τόνισε ότι «έχουμε παράλληλη πολιτική ζωή, όμως αυτές οι καλές σχέσεις δεν μεταφράζονταν μέχρι σήμερα σε καλές οικονομικές σχέσεις».

Και οι δύο ομιλητές αναφέρθηκαν στο ιδιαίτερο ενδιαφέρον που έχουν οι Λατινοαμερικανοί για τη χώρα μας, ενώ ο κ. Κατρούγκαλος υπογράμμισε ότι «οι καλές σχέσεις των χωρών της Λατινικής Αμερικής με την Ελλάδα αντανακλώνται και στην υποδοχή που είχε ο Αλέξης Τσίπρας στην κηδεία του συμβόλου της επανάστασης και της απελευθέρωσης των λαών, Φιντέλ Κάστρο».

Ο Αρχιεπίσκοπος, ο οποίος έχει συμβάλει στην ανοικοδόμηση σχολείων και νοσοκομείων, ανακοίνωσε ότι ετοιμάζονται να ιδρύσουν Θεολογική Σχολή, όπου θα υπάρχει και τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας. «Δεν είμαι φιλέλληνας, είμαι Έλληνας», είπε χαρακτηριστικά και πρόσθεσε ότι, όταν έφτασε στο Μεξικό πριν από 20 χρόνια, είχε ευθύνη για περίπου 5.000 Έλληνες, ενώ σήμερα η Μητρόπολή του αριθμεί πάνω από 500.000 πιστούς σε ολόκληρη την περιοχή.



When people
are healthy and strong,
a country can stand on its feet
and **move forward...**

The Hellenic Association of Pharmaceutical Companies, **with a membership of 65 Greek and multinational companies and representing 90% of the domestic pharmaceutical market**, supports Public Health and the National Economy, setting the following goals:

- > ensuring equal and immediate access of all citizens to new, innovative medicines and promising treatments;
- > **tripling its investment in R&D**, over the next three years, thereby creating new jobs in the country;
- > preserving and further increasing **87,000 jobs**;
- > supporting the National Economy. **The pharmaceutical industry is Greece's second largest exporting sector and contributes 3.5% to GDP.**

ΣφΕΕ

HELLENIC
ASSOCIATION OF
PHARMACEUTICAL
COMPANIES

**WE INVEST IN THE
GREATEST NATIONAL
ASSET: HEALTH.**



www.sfee.gr



Εμπορία Ανθρώπων και Συμπράξεις Δημόσιου–Ιδιωτικού Τομέα

Μία συζήτηση σχετικά με το πώς μπορούν να συνεργαστούν αποτελεσματικά οι κυβερνήσεις με τον ιδιωτικό τομέα, αλλά και με άλλες δομές της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό και διεθνές επίπεδο, προκειμένου να καταπολεμήσουν την εμπορία ανθρώπων.

Γιώργος Παπαδημητρακόπουλος

Σύμβουλος & Σύνδεσμος Μεγάλης Βρετανίας
στο Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών για Θέματα
Εμπορίας Ανθρώπων

Rob Wainwright

Εκτελεστικός Διευθυντής Europol

Οι δύο ειδικοί τόνισαν στις τοποθετήσεις τους ότι οι διακινητές γίνονται όλο και πιο επαγγελματίες και αποφεύγουν τη σύλληψη, καθώς πλέον όταν μιλάμε για διακινητές δεν αναφερόμαστε σε μικροαπατεώνες, αλλά σε επαγγελματίες που έχουν δημιουργήσει σύνθετα κυκλώματα.

Ο **Rob Wainwright** εξήγησε ότι το πρόβλημα της εμπορίας ανθρώπων είναι εξαιρετικά σύνθετο με πολλές προεκτάσεις. Συχνά, οι διακινητές είναι άνθρωποι της διπλανής πόρτας, άνθρωποι που έχουν και νόμιμες δουλειές ή εταιρείες βιτρίνες για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Η εξέλιξη της τεχνολογίας βοηθά τις Αρχές, όμως βοηθά και τους εγκληματίες. Επίσης, συχνά βλέπουμε να υπάρχει σχέση μεταξύ του trafficking και της λαθραίας μετακίνησης ανθρώπων, όπως συμβαίνει στην Ευρώπη τα τελευταία χρόνια με τους πρόσφυγες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Europol, τα δύο τρίτα των θυμάτων του trafficking είναι Ευρωπαίοι πολίτες. Πολλοί είναι από ανατολικές χώρες, όμως όχι αποκλειστικά, ενώ τα θύματα μετακινούνται από την Ανατολή στη Δύση και το αντίθετο. Μία ακόμη δυσκολία είναι ότι η αστυνομία δεν μπορεί πάντα να εξαρθρώσει τα δίκτυα για διάφορους λόγους. Για παράδειγμα, όταν συλλαμβάνουν ένα μικρό παιδί στους δρόμους του Λονδίνου να πουλάει κάτι συχνά θεωρούν ότι είναι μία μεμονωμένη περίπτωση και όχι θύμα ενός ολόκληρου κυκλώματος. Ο κ. Wainwright είπε ότι η Europol στηρίζεται στους συνεργάτες της, στους ακαδημαϊκούς κύκλους και στις τράπεζες για την εξάρθρωση κυκλωμάτων. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα συμμετέχουν στην καταπολέμηση του trafficking, λόγω του ξεπλύματος μαύρου χρήματος.



Όσον αφορά την Ελλάδα, ο [Γιώργος Παπαδημητρακόπουλος](#) σημείωσε ότι «πάντα θεωρούσαμε ότι είναι χώρα υποδοχής ή διέλευσης, όμως τώρα με την κρίση μπορεί να είναι και χώρα αποχώρησης». Τέλος, οι δύο ειδικοί έκαναν συζήτηση για τα αριθμητικά στοιχεία που αξιοποιούν οι υπηρεσίες και πώς αυτά υπολογίζονται. Οι ομιλητές εξέφρασαν επιφύλαξη για τον τρόπο υπολογισμού κάποιων αριθμών, π.χ. πόσα δισ. δολάρια είναι η αξία του κυβερνοεγκλήματος. Πάντως, πέρυσι η Europol εξάρθρωσε 1.000 κυκλώματα trafficking.



Στρατηγικές Εθνικής Ασφάλειας

Στο επίκεντρο των κρισιμότερων ζητημάτων διεθνώς έχουν τεθεί τα ζητήματα της ασφάλειας, κυρίως εξαιτίας πρόσφατων δραματικών συμβάντων σε διάφορα μέρη του κόσμου. Το θέμα της ασφάλειας τίθεται πλέον σε ένα πολύ ευρύτερο πλαίσιο. Πώς μπορεί κάθε χώρα να επιστρατεύσει τους διαθέσιμους πόρους της ώστε να επιτύχει «εθνική ασφάλεια»;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Prof. Uzi Arad

Senior Fellow, Ινστιτούτο Μελετών
Εθνικής Ασφάλειας, Ισραήλ

Παναγιώτης Τσάκωνας

Πρόεδρος ΔΣ, Κέντρο Μελετών Ασφαλείας
(ΚΕ.ΜΕ.Α.), Ελλάδα

Θάνος Ντόκος

Γενικός Διευθυντής, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής
και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ)

Αλέξανδρος Π. Μαλλιός

πρώην Πρέσβης της Ελλάδας στις ΗΠΑ (2005-2009)

Dr. Ling Shengli

Αναπληρωτής Καθηγητής, Ινστιτούτο Διεθνών
Σχέσεων, China Foreign Affairs University, Κίνα

Rob Wainwright

Εκτελεστικός Διευθυντής Europol

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Κρίστιαν Χατζημηνάς, Αντιπρόεδρος ΔΣ, Ελληνική Ένωση, Επιχειρηματιών (ΕΕΝΕ)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος, Associate Fellow, Geneva Centre for Security Policy

Τον ρόλο των κυρίαρχων κρατών και κυβερνήσεων σε μία εποχή που εκ των πραγμάτων αμφισβητείται η δυνατότητα του κράτους να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εθνικής ασφάλειας, συζητήσε το πάνελ.

Ο συντονιστής της συζήτησης, **Κωνσταντίνος Λαμπρόπουλος**, επεσήμανε ότι οι ασύμμετρες

και διεθνικές απειλές θολώνουν τη διάκριση μεταξύ εσωτερικής και διεθνούς ασφάλειας και πως το πεδίο ελέγχου του κράτους δεν ταυτίζεται πάντα με τις υπερεθνικές απειλές.

Ο καθηγητής **Uzi Arad** τόνισε ότι κάθε κράτος έχει τη δική του στρατηγική ασφάλειας που διαμορφώνεται από το ιστορικό παρελθόν του, όμως



σήμερα πλέον όλα είναι αλληλένδετα. Δήλωσε ότι το Ισραήλ είναι θύμα της ευρύτερης γειτονιάς του, που, όπως είπε, «είναι η χειρότερη γειτονιά του πλανήτη», προσθέτοντας ότι η στρατηγική της χώρας του αλλάζει, καθώς αντί για μονοσήμαντη στρατηγική προς τη Δύση, τώρα το Ισραήλ προσπαθεί να λαμβάνει υπόψη τι συμβαίνει και στη Δύση και στην Ανατολή.

Ο πρόεδρος ΔΣ του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας **Παναγιώτης Τσακωνας** αναφέρθηκε στις ελλείψεις του ΚΥΣΕΑ και πρότεινε να δημιουργηθεί ένα συνεκτικό πλαίσιο, το οποίο θα μπορούσε να ονομαστεί «Εθνικό Συμβούλιο Ασφάλειας» και το οποίο θα μπορούσε να εντοπίσει τις απειλές για την Ελλάδα και να τις ταξινομήσει ανάλογα με τη σοβαρότητα. Τόνισε ότι χρειαζόμαστε έναν μηχανισμό επίλυσης κρίσεων καθώς και να εξεταστεί η ρευστότητα των απειλών. Σημείωσε, τέλος, ότι η ταξινόμηση των απειλών δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί με κομματικά κριτήρια, αλλά να αποτελέσει αντικείμενο συναίνεσης ανάμεσα στα κόμματα.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΕΛΙΑΜΕΠ **Θάνος Ντόκος** απarίθμησε τα τέσσερα κρίσιμα συστατικά μίας πολιτικής εθνικής ασφάλειας (συγκεκριμένη στρατηγική, νέες δομές και νέοι θεσμοί, κατάρτιση προσωπικού και χρήση της νέας τεχνολογίας) και ξεκαθάρισε ότι οπωσδήποτε «κάποιος θα πρέπει να φυλάει τους φύλακες». Επεσήμανε ότι το γενικό πρόβλημα όταν μιλάμε για παγκοσμιοποίηση είναι ότι «μπορεί οι “κακοί” να μη δρουν σε κάποιο συγκεκριμένο κράτος ή να προέρχονται από διαφορετικά κράτη και ότι οι “καλοί” πρέπει να δράσουν σε ένα πλαίσιο περιορισμών».

Ο πρώην Πρέσβης της Ελλάδας στις ΗΠΑ **Αλέξανδρος Μαλλιός** έθεσε το ερώτημα πώς μπορούμε να καλύψουμε τις βασικές ανάγκες ασφάλειας των πολιτών ώστε να διαχειριστούμε τις εξωτερικές και εσωτερικές απειλές σε αυτή τη χώρα. Επεσήμανε ότι η απάντηση σε αυτό το ερώτημα σε μεγάλο βαθμό επηρεάζεται από την υποκειμενικότητα. Αναφέρθηκε μεταξύ άλλων στην εθνική συνοχή και διάβασε κείμενο στα αρχαία, θέλοντας να καταδείξει τις φιλοσοφικές αρ-

χές του ζητήματος. Επεσήμανε δε, κλείνοντας, ότι τον θλίβει πως η κοινή λογική είναι το στοιχείο που απουσιάζει σήμερα.

Ο Δρ **Ling Shengli**, καθηγητής στο China Foreign Affairs University της Κίνας, ανέφερε ότι ο Κινέζος Πρόεδρος μίλησε για μία νέα αντιμετώπιση της ασφάλειας στο μέλλον, ώστε να λαμβάνει υπόψη και τις αναδυόμενες περιφερειακές χώρες. «ΗΠΑ, Ρωσία και Ινδία θεωρούν ότι πρέπει να υπάρχει ανταγωνισμός στα θέματα ασφάλειας. Εμείς πιστεύουμε ότι η Ασία θα παίξει ολοένα και μεγαλύτερο ρόλο στην παγκόσμια ασφάλεια, επομένως θα πρέπει να συνεργαστούμε με τις χώρες στην περιφέρεια της Κίνας», ανέφερε.

Ο Γενικός Διευθυντής της Ευροπολ, **Rob Wainwright**, με μεγάλο μέρος της καριέρας του αφιερωμένο στην εθνική ασφάλεια, επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι το θέμα της ασφάλειας βρίσκεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών στην ΕΕ και επομένως υπάρχουν εθνικοί περιορισμοί, ό,τι και να λέει η Κοινότητα για συνεργασία σε θέματα ασφάλειας. Εξήγησε ειδικότερα ότι δεν μπορούν να αξιοποιηθούν όλες οι δυνατότητες της ΕΕ διότι, για παράδειγμα, υπάρχει περιορισμός στα δεδομένα που μπορούν να ανταλλάξουν τα κράτη- μέλη της ΕΕ μεταξύ τους. Τόνισε, τέλος, ότι πρέπει να εξεταστούν τα σημερινά δεδομένα, διότι, για παράδειγμα, ο ISIS χρησιμοποιεί το διαδίκτυο.

Παρέμβαση στη συζήτηση έκανε ο Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Επιχειρηματιών **Κρίστιαν Χατζημηνάς**, μιλώντας από πλευράς διαστημικής και αεροναυπηγικής. Επεσήμανε ειδικότερα το συνεκτικό ρόλο της βιομηχανίας στη διεθνή συνεργασία. Αναφέρθηκε δε σε συγκεκριμένα παραδείγματα και ειδικότερα στη συνεργασία τα τελευταία τρία χρόνια ανάμεσα στην Ελλάδα και το Ισραήλ και ταυτόχρονα στη στενή συνεργασία ανάμεσα στην Ελλάδα, την Αίγυπτο και μετριοπαθή αραβικά κράτη όπως τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, συνεργασία που επιταχύνθηκε και λόγω της βιομηχανικής συνεργασίας.



«Κρίση: Μια οικονομική έννοια στο αρχαιολογικό της πλαίσιο»

Νίκος Πετρόχειλος

Επικεφαλής Τμήματος Προϊστορικών & Κλασικών Χώρων, Μνημείων & Αρχαιολογικών Εργασιών, Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας

Ο κ. **Πετρόχειλος** αναφέρθηκε στους αρχαίους συγγραφείς και τις αναφορές τους στο φαινόμενο της οικονομίας με την κυριολεκτική του έννοια, δηλαδή τους νόμους του οίκου. «Από τα κείμενα των αρχαίων προκύπτει ότι ο αρχαίος κόσμος δεν ήταν στάσιμος αλλά ούτε και ενιαίος. Από τον 5ο αιώνα και την εποχή της Αθηναϊκής Συμμαχίας υπήρχαν ρυθμιστικοί μηχανισμοί για την ασφάλεια των νομισμάτων. Στην Αθήνα και την Ιωνία, για παράδειγμα, το νόμισμα ήταν ισχυρό και οι παραβάτες τιμωρούνταν αυστηρά με τη θανατική ποινή. Η τροφοδοσία των πόλεων γινόταν με τη βοήθεια αργυραμοιβών, μία μορφή τράπεζας. Άλλωστε και στην αρχαιότητα η βασική μορφή συναλλαγών γινόταν γύρω, πάνω, ενίοτε και κάτω από μία τράπεζα, ένα τραπέζι». Ο ρόλος των αργυραμοιβών, συμπλήρωσε ο κ. Πετρόχειλος, ήταν να ελέγχουν τα μέταλλα των νομισμάτων.

«Τα ιερά ήταν μέρος με μεγάλη συγκέντρωση χρημάτων και αντικειμένων και δάνειζαν με 10%-40% επιτόκιο. Οι πόλεμοι ήταν περίοδοι δανεισμού. Οι σαρωτικές συνέπειες των πολέμων οδηγούσαν σε περιόδους αυξημένων αναγκών και συνεπώς στην ανάγκη άσκησης πληθωριστικής πο-

λιτικής». Οι ιστορικές πηγές μας διδάσκουν ότι η πολιτική περιορισμού ρευστότητας ήταν μια πρακτική που εφαρμοζόταν από τα χρόνια του Μεγάλου Αλεξάνδρου ή το 33 μ.Χ., την εποχή που ήταν αυτοκράτορας ο Τιβέριος. «Η σφιχτή πολιτική του Τιβέριου οδήγησε σε περιορισμούς ρευστότητας, τους πιστωτές να κατάσχουν περιουσίες των οφειλετών, τους οφειλέτες να μηνύουν τους πιστωτές και την κατάρρευση των τραπεζών μετά από απόφαση της Συγκλήτου να επιστραφούν τεράστια ποσά στους δικαιούχους τους. Η ανακεφαλαιοποίηση ήταν τότε απαραίτητη με τον άτοκο δανεισμό για μία τριετία», είπε ο κ. Πετρόχειλος. Αναφέρθηκε επίσης στην εποχή του Σόλωνα και του Κλεομένη, όταν ο αγροτικός πληθυσμός αναγκαζόταν να δανειστεί και η γη σταδιακά χάθηκε από τους αγρότες και περιήλθε στα χέρια λίγων και ισχυρών. «Οι κρίσεις και οι συγκρούσεις δεν επιλύθηκαν με ήπιους τρόπους, αλλά με παρεμβάσεις και μέτρα, ένα μάθημα και για τη σύγχρονη εποχή», κατέληξε ο κ. Πετρόχειλος.

We innovate for our customers



 A member of
LafargeHolcim



HERACLES
GROUP OF COMPANIES



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Βαρώνη Prashar of Runnymede CBE

Μέλος της Βουλής των Λόρδων, Μεγάλη Βρετανία

Η **Βαρώνη** αναφέρθηκε στην καταγωγή της –είναι ινδικής καταγωγής, γεννημένη στην Κένυα, με βρετανική υπηκοότητα– και στον αντίκτυπο που είχε στη Βρετανία η μετανάστευση από την Ινδία. Σε ερώτηση του κ. Καρρά αν η Βρετανία μπορεί να θεωρηθεί παράδειγμα για την υπόλοιπη Ευρώπη, αναφερόμενος στον τρόπο που αντιμετώπισε τη μετανάστευση από την Ινδία και την Καραϊβική, παρά το γεγονός ότι ήταν σε μία περίοδο που αν και υπερδύναμη, κατέρρεε σιγά σιγά, η Βαρώνη είπε ότι η Βρετανία από αυτή την εμπειρία έγινε πιο δυνατή και πιο ανθεκτική. «Αγκάλιασε τους μετανάστες και είχε επίγνωση ότι τους είχε ανάγκη. Θεώρησε την έλευσή τους σαν έναν εμπλουτισμό της κοινωνίας και δεν προσπάθησε να τους αφομοιώσει αλλά να μάθει από αυτούς και να προσαρμοστεί κι αυτή στα νέα δεδομένα. Βέβαια, πρέπει να παραδεχθούμε ότι είχαν κοινό σημείο οι μετανάστες με τους ντόπιους, τη γλώσσα που διευκόλυνε αυτή τη διαδικασία».

Κλείνοντας, η Βαρώνη τόνισε ότι ο πολιτισμός, η μουσική, η ποίηση και το θέατρο αποτελούν τρόπους κατανόησης άλλων πολιτισμών και ότι στη σημερινή εποχή θα πρέπει να διδαχθούμε από το παράδειγμα του κύματος μετανάστευσης από την Ινδία. Έκανε ειδική αναφορά στο 3ο Οικονομικό

Κώστας Καρράς

Ιδρυτής Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού· Αντιπρόεδρος Europa Nostra

Φόρουμ των Δελφών και τόνισε ότι είναι πολύ σημαντικό το γεγονός ότι στη θεματική του φόρουμ για την παγκοσμιοποίηση και την ανάπτυξη οι διοργανωτές συμπεριέλαβαν τον πολιτισμό. «Ο πολιτισμός είναι σημαντικό στοιχείο για την ανάπτυξη των σχέσεων των χωρών», είπε χαρακτηριστικά.



DELPHI
CENTRE OF THE WORLD



«Ευημερία του κράτους ή ευημερία του πολιτικού συστήματος; Ένα απαισιόδοξο σενάριο για το μέλλον (της Ελλάδας)»

Κωνσταντίνος Κωστής

Καθηγητής Οικονομικής και Κοινωνικής Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

«Η Ελλάδα θα χρειαστεί να προσαρμοστεί στην ευρωπαϊκή πολιτική αν δεν επιθυμεί να βρεθεί σε αμφισβήτηση», ανέφερε στην ομιλία του ο καθηγητής **Κωνσταντίνος Κωστής**. «Ηδη από τη δεκαετία του 1970, η Ελλάδα αντιδρά περίεργα στην παγκοσμιοποίηση και συστηματικά αποφεύγει να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα και τις προκλήσεις της εποχής, από τότε που έγινε μέλος της ΕΟΚ αλλά και πιο πρόσφατα από τότε που έγινε μέλος της ΕΕ».

Οι προοπτικές για το μέλλον της Ελλάδας πρέπει να λαμβάνουν υπόψη το διεθνές περιβάλλον και τα όσα έχουν επιτευχθεί έως σήμερα, τόνισε ο κ. Κωστής. «Η Ελλάδα καλείται να λειτουργήσει σε ένα περιβάλλον μεγάλης αστάθειας. Κανείς δεν αμφισβητεί ότι έχουν γίνει μεταρρυθμίσεις, όμως τα αποτελέσματά τους δεν έχουν φανεί ακόμα. Θα πρέπει η χώρα να αντιμετωπίσει σημαντικά προβλήματα, όπως το ασφαλιστικό, τη φτώχεια, την ανεργία –κυρίως μεταξύ των νέων– και την υψηλή φορολογία. Μπορεί η καρδιά της κρίσης, όπως έχει γράψει ο κ. Γιαννίτσης, να είναι οικονομική, η λύση της όμως είναι καθαρά πολι-

τική. Αυτό που λείπει από την Ελλάδα είναι μία μάζα δυνάμεων ικανή να αντιμετωπίσει την κρίση και να καταλάβει τα όσα συμβαίνουν στον κόσμο γύρω μας. Το πρόβλημα είναι πολιτικό και όχι οικονομικό και με τα σημερινά δεδομένα δεν είμαι πεπεισμένος ότι η χώρα είναι σε θέση να βγει από την κρίση. Κανένα κόμμα δεν έχει καταθέσει προτάσεις για την οικονομική πολιτική που θα ακολουθήσει. Το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί με το υπάρχον πολιτικό σύστημα. Δυστυχώς δεν βλέπω διέξοδο από τη σημερινή κατάσταση. Χρειάζεται μία συλλογική προσπάθεια, για παρατεταμένη περίοδο, για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που προκύπτουν από το τρίπτυχο Δημοκρατία–Ανάπτυξη–Παγκοσμιοποίηση», είτε κλείνοντας την ομιλία του.

ANEK LINES

Experience the Greek hospitality!

The Aegean Islands, Crete & Piraeus - CRETE are jointly operated with Superfast Ferries & Blue Star Ferries



Greece - Italy

- PATRAS - IGOUMENITSA - CORFU - VENICE
- PATRAS - IGOUMENITSA - CORFU - ANCONA
- PATRAS - IGOUMENITSA - CORFU - BARI

Crete

- PIRAEUS - CHANIA
- PIRAEUS - HERAKLION

Aegean Islands

- PIRAEUS | CYCLADES | CRETE | DODECANESE

INFORMATION AND BOOKING AT YOUR TRAVEL AGENT

OR THE CENTRAL RESERVATION DEPARTMENT OF ANEK LINES: **+30 210 4197400**

www.anek.gr



«Η κρίση της ελευθερίας του λόγου και της δημοκρατίας»

Timothy Garton Ash

Καθηγητής Ευρωπαϊκών Σπουδών, University of Oxford, Μεγάλη Βρετανία

Εκφωνώντας την ομιλία του στο Μουσείο των Δελφών, ο καθηγητής **Timothy Garton Ash** αναφέρθηκε στην έννοια της αρχαίας Αγοράς και στη σχέση της με την «αγορά των ιδεών» που καθορίζει την ελευθερία του λόγου και τη δημοκρατία σήμερα. Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης υποστήριξε ότι τρεις είναι οι βασικοί πυλώνες της ελευθερίας του λόγου και της δημοκρατίας: η απουσία λογοκρισίας, η πολυμορφία των μέσων ενημέρωσης και η αξιοπιστία. Διευκρίνισε, μάλιστα, ότι δεν πιστεύει στην αντικειμενικότητα ή την αμεροληψία, αλλά μόνο στην αξιοπιστία, η οποία είναι «μια σύμβαση εμπιστοσύνης» ανάμεσα σε εκδότες και δημοσιογράφους από τη μια και στους αναγνώστες-τηλεθεατές από την άλλη.

Ο κ. Timothy Garton Ash υποστήριξε ότι αυτή η σύμβαση εμπιστοσύνης που καθορίζει την αξιοπιστία υπονομεύεται από τα λεγόμενα fake news (ψευδείς ειδήσεις) που σχεδιάζονται με κύριο στόχο να προσελκύσουν τον αναγνώστη, γι' αυτό και γίνονται εξαιρετικά δημοφιλή. Ως έναν από τους βασικούς λόγους για τους οποίους τα fake news (ψευδείς ειδήσεις) έχουν ιδιαίτερη απήχηση στο διαδίκτυο, ο Timothy Garton Ash ανέφερε

το γεγονός ότι συνήθως οι αναγνώστες τελούν σε σύγχυση ως προς την πηγή της είδησης. Δεν γνωρίζουν, δηλαδή, τον αρθρογράφο αλλά ενδιαφέρονται μόνο για την «πληροφορία» που μεταδίδεται και όχι για την πηγή της.

«Αυτό που συχνά επικρατεί σήμερα δεν είναι το πραγματικό αλλά οτιδήποτε φαντάζει ελκυστικό και διεγείρει τη φαντασία ή προκαλεί έντονες εντυπώσεις», σημείωσε, αναφέροντας χαρακτηριστικά το παράδειγμα της ψευδούς είδησης ότι «ο Πάπας στηρίζει τον Τραμπ». Καταθέτοντας προτάσεις για το πού θα πρέπει να δοθεί το βάρος και περιγράφοντας ένα πλαίσιο αξιών, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα σύγχρονα προβλήματα ελευθερίας του λόγου, ο καθηγητής του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης τόνισε ότι θα πρέπει να στηριχθεί η δημόσια τηλεόραση —αναφέροντας ως ένα θετικό παράδειγμα το BBC—, πρότεινε τη χρηματοδότηση της σοβαρής δημοσιογραφίας, ζήτησε μεγαλύτερη διαφάνεια στο διαδίκτυο και ενίσχυση της πραγματικής «τέχνης της δημοσιογραφίας» που στηρίζεται στην τεκμηρίωση.



«Αντηχήσεις από την αρχαία Αθήνα: πολίτες και μέτοικοι»

Γεώργιος Θ. Μαυρογορδάτος

Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης (αφυπηρετήσας), Πανεπιστήμιο Αθηνών

«Αν έπρεπε να κρίνουμε τους Αθηναίους για κάτι αυτό δεν είναι ο αποκλεισμός των σκλάβων αλλά των μετοίκων, καθώς ενώ δεν απολάμβαναν ευνοϊκή φορολόγηση είχαν στρατιωτικές υποχρεώσεις», σημείωσε ο καθηγητής για να επικεντρωθεί στη συνέχεια σε όσα χώριζαν Αθηναίους Πολίτες και Μέτοικους.

Ο κ. Μαυρογορδάτος επικεντρώθηκε στα δικαιώματα πολιτών και μετοίκων στην Αρχαία Αθήνα. «Το επιχείρημα που συνδέει τα δικαιώματα με τη συνεισφορά στην Πόλη ήταν διαδεδομένο στην Αρχαία Αθήνα. Προερχόταν από την αιχμή του δόρατος», είπε χαρακτηριστικά, συνδέοντας το εύρος των δικαιώματων με την προσφορά στον στρατό.

Ο καθηγητής χαρακτήρισε οξύμωρο, ωστόσο, το γεγονός ότι οι μέτοικοι στην Αρχαία Αθήνα είχαν στρατιωτικές υποχρεώσεις συγκρίσιμες με αυτές των Αθηναίων πολιτών, χωρίς όμως να απολαμβάνουν τα ίδια προνόμια. Μάλιστα υπογράμμισε ότι αποτελούσε ζήτημα ταμπού για την Αρχαία Αθήνα το να ανοίξει η πόλη στους μετοίκους σε φυσιολογικούς καιρούς, καθώς όσες φορές διευρύνθηκαν τα δικαιώματά τους αυτό συνέβη για την αντιμετώπιση απειλών από εχθρούς.

Συνδέοντας την αρχαιότητα με τη σημερινή εποχή, ο κύριος Μαυρογορδάτος έδωσε το παρά-

δειγμα των ΗΠΑ, σημειώνοντας ότι ο πιο γρήγορος τρόπος για να θεωρηθεί κανείς πολίτης του αμερικανικού κράτους είναι το να υπηρετήσει στον στρατό. Η διαφορά πάντως που επεσήμανε είναι ότι οι μέτοικοι στην Αρχαία Αθήνα, ακόμα και εκπληρώνοντας τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις, δεν ελάμβαναν τα πλήρη πολιτικά δικαιώματα των Αθηναίων πολιτών. Αναφέρθηκε μάλιστα στην εποχή του Περικλή, ο οποίος προσπάθησε να μειώσει τον αριθμό όσων μπορούσαν να θεωρηθούν Αθηναίοι πολίτες. Προκειμένου να μειωθούν παράλληλα και όσοι διεκδικούσαν δημόσια αξιώματα, έθεσε ως προϋπόθεση να έχουν πατέρα και μητέρα Αθηναίους πολίτες.

Μιλώντας για την Αρχαία Ρώμη, επεσήμανε ότι, παρά το γεγονός ότι η ιδιότητα του πολίτη δινόταν σε όλο τον ελεύθερο πληθυσμό, αυτό δεν σήμαινε και πραγματική συμμετοχή στα κοινά. Ερωτηθείς αν υπάρχει συσχετισμός των μετοίκων με τους σημερινούς μετανάστες, απάντησε ότι είναι δύσκολο να γίνει οποιαδήποτε σύγκριση καθώς δεν είναι γνωστό τι ίσχυε στις άλλες πόλεις, υπογραμμίζοντας ωστόσο ότι η πολυπολιτισμικότητα μπορεί πιο εύκολα να συμφιλιωθεί με αντιπροσωπευτικούς θεσμούς.



«Διάλογος μεταξύ πολιτισμών: οράματα και προοπτικές»

Dr. Vladimir Yakunin

Ιδρυτής, Rhodes Forum· Ιδρυτής, Dialogue of Civilizations, Ρωσία

Ο κ. **Yakunin** αναφέρθηκε στις μεγάλες προκλήσεις της ανθρωπότητας σήμερα, υπό το φάσμα της παγκοσμιοποίησης και των κοινωνικών ανισοτήτων. Αναφερόμενος στους πέντε τομείς που σχετίζονται με τους σύγχρονους κινδύνους για την ανθρωπότητα (Οικονομία, Περιβάλλον, Γεωπολιτική, Κοινωνία, Τεχνολογία) επεσήμανε ότι και οι πέντε έχουν ένα κοινό: ότι συνιστούν «ανθρωπιστικούς κινδύνους».

Ο κ. Yakunin τόνισε τη σημασία της αντιμετώπισης των κοινωνικών ανισοτήτων, των προσφυγικών ροών και των σύγχρονων οικολογικών προκλήσεων. Υποστήριξε ότι οι αγορές δεν κάνουν τίποτα για να αντιμετωπίσουν αυτούς τους κινδύνους, αντίθετα μάλιστα συμβάλλουν στην ενίσχυσή τους. Αναφερόμενος στην οικονομική κρίση του 2008, επεσήμανε ότι από τότε μέχρι σήμερα έχουν αλλάξει οι αντιλήψεις για το τι συνιστά κίνδυνο. «Ο κίνδυνος δεν είναι πια οικονομικός, δημοσιονομικός, αλλά πολιτικός», ανέφερε.

Ανατρέχοντας στο Rhodes Forum υπενθύμισε ότι: «Η αναζήτηση ενός ανθρώπινου μέλλοντος πρέπει να αφήσει πίσω της τον υλικό κόσμο, αλλιώς η ανθρωπότητα θα συνεχίσει να οδεύει σε έναν νέο Αρμαγεδδώνα». Σημείωσε επίσης ότι αν η

παγκοσμιοποίηση συνεχίσει να ενισχύει τις ανισότητες θα οδηγήσει σε καταστροφή. Ανέφερε, μάλιστα, χαρακτηριστικά το παράδειγμα της Αφρικής όπου εκατομμύρια ανθρώπων λιμοκτονούν ακόμη και σήμερα λέγοντας: «Με 3.000.000 ανθρώπους να λιμοκτονούν στην Αφρική δεν μπορούμε να μιλάμε για μέσους όρους και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου παγκοσμίως».

Ο κ. Yakunin επεσήμανε ότι, όσο ο τρόπος ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών οδηγεί στην αύξηση των εισοδηματικών ανισοτήτων, υπονομεύεται η προοπτική της παγκόσμιας ειρήνης και ευημερίας. «Τον 21ο αιώνα θα πρέπει να ελπίσουμε ότι θα μειωθούν οι ανισότητες, τα δεινά, και ότι θα εξασφαλίσουμε την επιβίωση των πολλών, για τον ανθρώπινο πολιτισμό», κατέληξε.





Ευρωπαϊκό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς

Η πολιτιστική κληρονομιά είναι οικουμενική αξία και, ως τέτοια, είναι σημαντικό να διατηρείται και να κληροδοτείται στις μελλοντικές γενιές. Αυτό δε που είναι ίσως ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι η πολιτιστική κληρονομιά έχει να διαδραματίσει έναν σπουδαίο ρόλο στο μέλλον της Ευρώπης.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Όλγα Κεφαλογιάννη

πρώην Υπουργός Τουρισμού (2012–15)

Iveta Hricova

Πρέσβης Σλοβακίας στην Ελλάδα

Σταύρος Μπένος

πρώην Υπουργός Πολιτισμού (1996)
Πρόεδρος, ΔΙΑΖΩΜΑ

Χρήστος Μυλωνόπουλος

Καθηγητής Ποινικού Δικαίου,
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κώστας Καρράς

Ιδρυτής Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και
Πολιτισμού· Αντιπρόεδρος Europa Nostra

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Λένα Παρασκευά, Δημοσιογράφος & Διευθύντρια Ειδήσεων, Star

Ο πολιτισμός είναι ένα από τα σημαντικότερα πεδία χάραξης πολιτικής των κρατών-μελών της ΕΕ, επεσήμανε στην ομιλία της η πρώην Υπουργός Τουρισμού **Όλγα Κεφαλογιάννη**. «Ο πολιτισμός ενώνει και δίνει σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης. Ο πολιτισμός είναι ένας από τους 4 βασικούς πυλώνες της βιώσιμης ανάπτυξης. Είναι ένα δημόσιο αγαθό με ισχυρούς συμβολισμούς, βοηθά στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στη διασύνδεση με τον τουρισμό. Η Νέα Δημοκρατία ήδη σχεδιάζει μία πολιτική διασύνδεσης του πολιτισμού με τον τουρισμό και γενικότερα την ανάπτυξη. Το σύγ-

χρονο μοντέλο ανάπτυξης βασίζεται σε 4 στόχους: α) τη δέσμευση, β) τη βιωσιμότητα, γ) την προστασία, δ) την καινοτομία. Ας ελπίσουμε ότι η ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού θα σταθεί αντάξια στην επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για το φετινό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς και ότι θα κάνει το καλύτερο για τη χώρα. Ας ελπίσουμε ότι ο πολιτισμός θα ανατρέψει τη δυσμενή εικόνα της χώρας από τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης», είπε.

Η Πρέσβειρα της Σλοβακίας στην Ελλάδα **Iveta Hricova** τόνισε ότι η πολιτιστική κληρονομιά είναι

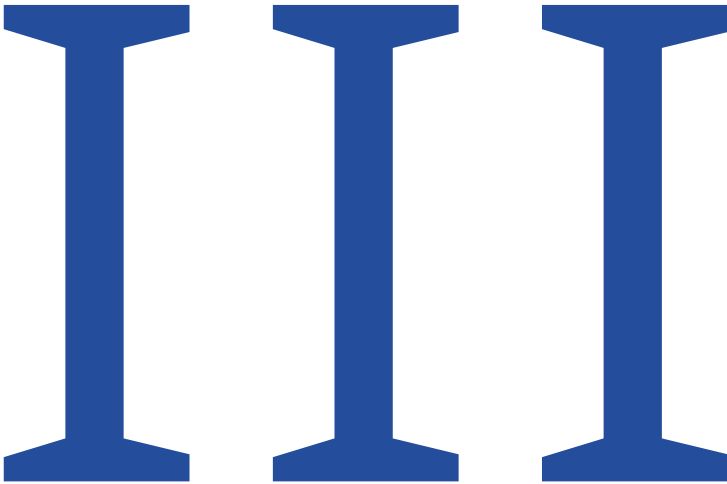


αναπόσπαστο κομμάτι της Ευρώπης. «Είναι καθήκον μας να ενθαρρύνουμε τους νέους να συμμετέχουν στα ζητήματα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Η πολιτιστική κληρονομιά αντανακλά τις αλλαγές που συμβαίνουν στην Ευρώπη». Μίλησε επίσης για ένα πρόγραμμα της Σλοβακίας που χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς πόρους και αφορά εκπαιδευτικές εκδηλώσεις. «Η πολιτιστική κληρονομιά είναι κοινό κτήμα όλων των εθνών. Ο πολιτισμός διαμορφώνει τους ανθρώπους και οι άνθρωποι διαμορφώνουν τον πολιτισμό», τόνισε.

Ο πρώην Υπουργός Πολιτισμού **Σταύρος Μπένο** αναφέρθηκε στη μεγάλη σημασία του ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Σεπτεμβρίου 2015 για την ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτιστική κληρονομιά για την Ευρώπη. «Το Διάζωμα είναι μία συμμαχία που είναι ταγμένη στη μεγάλη αποστολή της προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η κακή συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα, ωστόσο αν γίνουν βήματα, όπως η βελτίωση των υποδομών, η ανάπτυξη της ψηφιακής τεχνολογίας και η σύνδεση του πολιτισμού με την επιχειρηματικότητα, τότε η Ελλάδα θα βελτιώσει τη θέση της. Δυστυχώς η Ελλάδα δεν είχε και δεν έχει δημόσιους πόρους για να επενδύσει στη διατήρηση των μνημείων της, συνεπώς πρέπει να παραχθεί πλούτος μέσα από την οικοδόμηση προγραμμάτων», κατέληξε ο κ. Μπένος.

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών **Χρήστος Μυλωνόπουλος** επικεντρώθηκε στο νομικό πλαίσιο του Ηνωμένου Βασιλείου για το θέμα των μαρμάρων του Παρθενώνα. «Με βάση τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, το δώρο του Έλγιν στον Τούρκο αξιωματούχο είναι μία πράξη δωροδοκίας που διώκεται ποινικά, παρά το γεγονός ότι έχει παρέλθει μεγάλο χρονικό διάστημα. Όλα τα στοιχεία στοιχειοθετούν ότι το θέμα της κατοχής των μαρμάρων από τη Βρετανία είναι εξόχως αμφισβητούμενο και πιθανότατα συνιστά αξιόποινη πράξη. Ωστόσο η πραγματικότητα είναι ότι πρόκειται για πολιτικό ζήτημα».

Ο αντιπρόεδρος της Ευropa Nostra **Κώστας Καράς** είπε ότι το έτος αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι είναι το μόνο έτος που διατηρήθηκε από την επιτροπή Γιούνκερ και τόνισε ότι δεν θα είχε πραγματοποιηθεί αν η γερμανική κυβέρνηση δεν είχε δεχθεί να χρηματοδοτήσει μεγάλο μέρος του. Το χρηματοδότησαν οι Γερμανοί, όπως είπε, διότι αντιλήφθηκαν ότι ο πολιτισμός είναι μία ευρωπαϊκή αξία που πρέπει να αναγνωριστεί και καλλιεργηθεί. «Το έτος πολιτιστικής κληρονομιάς είναι ένα δώρο της ΕΕ και πρέπει να το γιορτάσουμε και να το τιμήσουμε διότι αυτό θα μας φέρει περισσότερα επενδυτικά κονδύλια για την προστασία και διατήρηση του πολιτισμού. Είναι ένα κατόρθωμα, μία νίκη, αλλά και μία πρόκληση. Ας αποδειχθούμε αντάξιοι αυτής της ευκαιρίας», ανέφερε.





ΗΜΕΡΑ ΙΙΙ

Σάββατο 3 Μαρτίου 2018





Αφυπνίζοντας την πραγματική οικονομία: Πού παράγεται πραγματικά ο πλούτος της Ελλάδας;

Η οικονομία της χώρας έχει ανάγκη από τα ερεθίσματα που θα την επανεκκινήσουν. Συζήτηση για πρωτοβουλίες που θα μπορούσαν να υλοποιηθούν και να ενισχύσουν την οικονομία μακροπρόθεσμα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

The People's Trust

Το The People's Trust, μια ελληνοαγγλική πρωτοβουλία, είναι ένας ιδιωτικά χρηματοδοτούμενος μη κερδοσκοπικός οργανισμός στην Ελλάδα. Αποστολή του είναι να συμβάλει στην ανακούφιση της ανεργίας μέσω τόνωσης της επιχειρηματικότητας.

Kevin Featherstone

Καθηγητής έδρας Νεοελληνικών Σπουδών «Ελευθέριος Βενιζέλος» & Καθηγητής Ευρωπαϊκής Πολιτικής, πρώην διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου και νυν επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου του LSE, Μεγάλη Βρετανία

Νίκος Δρανδάκης

Ιδρυτής Beat, Ελλάδα

Nikolaus Hutter

Ιδρυτής, New Paradigm Ventures, Μεγάλη Βρετανία

Paul Kidner

Γενικός Διευθυντής, The People's Trust, Ελλάδα

Paul Fletcher

Πρόεδρος, Teach for All' Πρόεδρος, Leaders' Quest, Μεγάλη Βρετανία

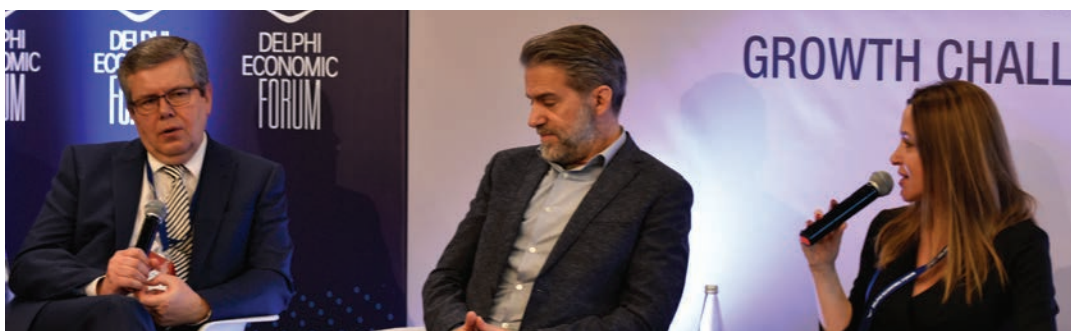
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Δρ Αγγελική Κοσμοπούλου, Μέλος ΔΣ, The People's Trust, Ελλάδα

Στις δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν, προκειμένου οι ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας να ενισχυθούν, αναφέρθηκαν οι συμμετέ-

χοντες στη συγκεκριμένη ενότητα.

Ο **Kevin Featherstone**, Καθηγητής και πρώην Διευθυντής του Ελληνικού Παρατηρητηρίου του LSE,



σημείωσε ότι στην Ελλάδα τα ποσοστά απόδοσης είναι πολύ χαμηλά, όπως καταδεικνύουν, μεταξύ άλλων, οι δείκτες Easy doing business, απορρόφησης διαρθρωτικών κονδυλίων, τήρησης των κανονισμών στις δημόσιες συμβάσεις και εισπραχής φόρων, όπου υπάρχει μεγάλο χάσμα ανάμεσα στα προσδοκώμενα και τα πραγματικά εισπραττόμενα έσοδα. Προκειμένου όμως να βελτιωθούν οι επιδόσεις της Ελλάδας είναι αναγκαίο να υπάρξει υποστήριξη από ξένους ειδικούς, καθώς αποτελεί ερώτημα εάν η χώρα θα μπορούσε αυτόνομα να ανασυνταχθεί.

Ο **Νίκος Δρανδάκης**, ιδρυτής της Beat, αναφέρθηκε στη μεγάλη αλλαγή που επέφερε η ηλεκτρονική εφαρμογή που έχει αναπτύξει στην εμπειρία των χρηστών ταξί και στη βελτίωση της φήμης των οδηγών ταξί έναντι των πελατών και της αγοράς. Ωστόσο, από τμήμα της αγοράς ταξί, όπως είπε, η εφαρμογή συνάντησε σημαντική αντίσταση, η οποία κλιμακώθηκε και τα τελευταία δύο-τρία χρόνια μετατράπηκε σε πόλεμο. Πάντως, η αλλαγή είναι αναπόφευκτη λόγω της τεχνολογικής επανάστασης που ενδέχεται να προκαλέσει απώλεια αλλά και ταυτόχρονη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Όπως ανέφερε, η Daimler, που έχει αποκτήσει την Beat, επενδύει σε αυτόνομα οχήματα, τα οποία θα οδηγήσουν σε απώλεια θέσεων εργασίας, αλλά θα δημιουργήσουν πολυάριθμες νέες ειδικότητες σε τομείς όπως η τεχνητή νοημοσύνη.

Ο **Nikolaus Hutter**, ιδρυτής του New Paradigm Ventures, αναφέρθηκε στο impact investment, μία νέα στρατηγική επενδύσεων που επιδιώκει περιβαλλοντικά και κοινωνικά οφέλη σε συνδυασμό με τα οικονομικά οφέλη της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Τόνισε ότι είναι αναγκαίο να αλλάξουν τα

χαρακτηριστικά του πλανήτη σε επίπεδο περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας και να διασφαλιστεί ότι η καθαρή ενέργεια θα κατανεμηθεί ισότιμα. Η κοινωνία, όπως είπε, έχει ανάγκη από θετικά παραδείγματα και μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν σχετίζεται με το κατά πόσο είναι δυνατόν να μετρηθεί ο θετικός αντίκτυπος της επιχειρηματικής δραστηριότητας στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Ο **Paul Kidner**, Γενικός Διευθυντής της μη κερδοσκοπικής πρωτοβουλίας The People's Trust, σημείωσε ότι η ΜΚΟ έχει ως στόχο την ενίσχυση μικρών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, που έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας στην ΕΕ. Παρέχει μικροχρηματοδότηση έως 10.000 ευρώ για κάθε εταιρεία, business coaching, δικτύωση και πρόσβαση σε 'θερμοκοιτίδες', δίνοντας προτεραιότητα σε ασθενέστερα κοινωνικά και οικονομικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας. Μέχρι σήμερα έχει υποστηρίξει περισσότερους από 114 επιχειρηματίες με μέσο όρο ηλικίας τα 36, εκ των οποίων το 30% είναι γυναίκες. Συνολικά έχει παράσχει κεφάλαια, άνω των 620.000 ευρώ, ενώ έχει δημιουργήσει 223 νέες θέσεις εργασίας.

Ο **Paul Fletcher**, Πρόεδρος του Teach for All και του Leaders' Quest, αναφερθείς στα συστατικά μίας επιτυχημένης εταιρείας, τόνισε ότι απαιτούνται: άριστη ηγεσία και management, όραμα, ακέραιη συμπεριφορά, δεοντολογική διάσταση και βαθιά συναισθηματικοί δεσμοί με το αντικείμενο στο οποίο δραστηριοποιείται. Η ζήτηση, όπως σχολίασε, μειώνει τον κίνδυνο για ένα προϊόν, ενώ η επιβολή κανονισμών τον ενισχύει. «Εάν υπάρχουν πραγματικές ευκαιρίες, κάποια στιγμή τα κεφάλαια θα έρθουν στην Ελλάδα», σχολίασε.



THIS
IS THE
MOMENT

*The moment
to leave a piece
of future behind.*

We are here, implementing new plans, investing in innovative technologies and infrastructure, and above all, contributing to society and our country. Providing support for our people. Relieving vulnerable social groups through numerous social responsibility activities. Combating against illicit trade. Supporting 25,000 retailers with educational programs and rewards.

We are here to make even the tiniest moment leave a great piece of future behind, for all of us.



PAPASTRATOS

AN AFFILIATE OF PHILIP MORRIS INTERNATIONAL



ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ ΣΕ ΜΕΤΑΒΑΣΗ (TRANSITION REPORT) 2017-2018:

Οι προκλήσεις της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης στις χώρες όπου δραστηριοποιείται η ΕΤΑΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΥΝ

Charlotte Ruhe

Γενική Διευθύντρια Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης, EBRD

Peter Sanfey

Υποδιευθυντής Οικονομικών και Πολιτικής, EBRD

Στα βασικά σημεία της έκθεσης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ) αναφέρθηκαν τα υψηλόβαθμα στελέχη του οργανισμού στην ενότητα για τις προκλήσεις της μετάβασης σε μία αειφόρο οικονομική ανάπτυξη.

Ο **Peter Sanfey** σημείωσε ότι βασικός στόχος είναι η αειφορία, η οποία χαρακτηρίζεται από τρεις προκλήσεις: την ανατροπή της επιβράδυνσης των ρυθμών ανάπτυξης, όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην ευρύτερη αυτής περιοχή, την αποφυγή της λεγόμενης παγίδας του μεσαίου εισοδήματος και την πράσινη ανάπτυξη. Όσον αφορά την παγίδα μεσαίου εισοδήματος, όπως είτε, παρατηρείται ότι όσο πιο πλούσιες γίνονται κάποιες χώρες, τόσο η παραγωγικότητα τείνει να μειώνεται, κάτι που θα πρέπει να αποφευχθεί. Για την ενίσχυση της πράσινης ανάπτυξης, σημείωσε ότι θα πρέπει να υπάρξει σχέδιο για τον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την επιχειρηματική δραστηριότητα, με βασικό στόχο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης

να είναι η μέτρηση της έννοιας της μετάβασης στη βιώσιμη οικονομία. Ακόμη, όπως προκύπτει από την έκθεση της ΕΤΑΑ, η διακυβέρνηση, σε επίπεδο κυβέρνησης, επιχειρήσεων και δικαστικής εξουσίας, αποτελεί τον αδύναμο κρίκο στην Ελλάδα.

Η **Charlotte Ruhe**, Γενική Διευθύντρια Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης της ΕΤΑΑ, σημείωσε ότι η τράπεζα έχει επενδύσει το ποσό των 1,7 δισ. ευρώ σε ελληνικές εταιρείες, ενώ έμφαση δίνεται στις εξωστρεφείς εταιρείες, στον χρηματοπιστωτικό τομέα, την ενέργεια, τις υποδομές, την αγορά ακινήτων και την αστική αναγέννηση. Χρονικός ορίζοντας της ΕΤΑΑ είναι το 2020 και προς την κατεύθυνση της υλοποίησης νέων επενδύσεων βρίσκεται σε συνεχείς συζητήσεις με την κυβέρνηση. Η επιστροφή στην ανάκαμψη και η σταθερότητα δημιουργεί νέες επενδυτικές ευκαιρίες σε τομείς όπως οι ιδιωτικοποιήσεις, οι υποδομές και η ενέργεια, με την ΕΤΑΑ να εξετάζει τη δημιουργία νέων επενδυτικών εργαλείων για την υλοποίηση τοποθετήσεων σε μικρομεσαίες εταιρείες.

Investing in the future



PPC is investing in cutting - edge, environmentally - friendly units and infrastructure projects that bolster Greece's national economy, while also generating added value for local communities. Over the last 5 years we have **completed investments worth more than € 3.8 billion**, such as the **new natural gas plants at Aliveri and Megalopolis, and the Hilarion hydroelectric power plant**. Our investment plan continues unabated. The **new Ptolemaida V lignite plant** is one of the largest productive investments ever made in Greece, and is certainly larger than all the energy investments which have been made so far. We are also modernising and expanding our operations through further investments in fields like renewable energy sources and energy services, as well as subsidiaries in the Balkans and in Turkey and multilateral partnerships with economic and business giants from around the globe.



[Public Power Corporation S.A.-Hellas](http://www.ppccorpgreece.com)



Προώθηση κεφαλαίων για την ανάπτυξη

Η ενδυνάμωση του κεφαλαιακού οικοσυστήματος ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση και να μπορούν να μετατρέπουν τις ιδέες τους σε απτά έργα με υψηλή προστιθέμενη αξία, προς όφελος της πραγματικής ελληνικής οικονομίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Αλέξης Χαρίτσης, Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας & Ανάπτυξης

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Απόστολος Αποστολάκης

Εταίρος, Venture Friends, Ελλάδα

Σπύρος Αρσένης

Συντονιστής NBG Business Seeds,
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Rehan Chaudhri

Διευθύνων Σύμβουλος,
Peak XV Advisers, ΗΠΑ

Νίκος Κούλης

Διευθύνων Σύμβουλος, DECA Investments AIFM,
Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Νίκη Ζορμπά, Δημοσιογράφος, Capital.gr

Παναγιώτης Κορκολής

Γενικός Γραμματέας Δημόσιων Επενδύσεων ΕΣΠΑ

Λουκάς Πηλίτσης

Συνεταίρος, EOS Capital Partners, Ελλάδα

Γιάννης Τσακίρης

Επικεφαλής Περιφερειακής Ανάπτυξης ΝΑ Ευρώπης & Γειτονικών Χωρών, Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης, **Αλέξανδρος Χαρίτσης**, αναφέρθηκε στη δημιουργία του νέου χρηματοδοτικού ταμείου με στόχο την ενίσχυση των επενδύσεων. Επεσήμανε ότι το ζητούμενο είναι η ενεργοποίηση νέων χρηματοδοτικών πηγών και, μέσω αυτών, η μόχλευση

των διαθέσιμων πόρων και η δημιουργία νέων επενδυτικών κεφαλαίων για την παροχή ρευστότητας στην ελληνική οικονομία. Στόχος, όπως είπε, είναι η δημιουργία σχημάτων που μπορούν να σταθούν στις διεθνείς αγορές.

Ο **Απόστολος Αποστολάκης** από τη Venture



Friends αναφέρθηκε στις θετικές διεθνείς συνθήκες για τη δημιουργία νεοφυών επιχειρήσεων στον χώρο της τεχνολογίας, καθώς επίσης και στις ιδιαίτερες συνθήκες που υπάρχουν στη χώρα μας. Επεσήμανε ότι υπάρχει σημαντικό ανθρώπινο κεφάλαιο στην Ελλάδα αλλά και χαμηλό κόστος λειτουργίας. Υποστήριξε δε ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις μπορούν να κάνουν πρωταθλητισμό σε παγκόσμιο επίπεδο μέσα από την αξιοποίηση των νέων ευκαιριών και την ενίσχυση της εξωστρέφειας.

Ο **Σπύρος Αρσένης** από το πρόγραμμα NBG Business Seeds της Εθνικής Τράπεζας τόνισε ότι για να ενισχυθεί η ανάπτυξη των επιχειρήσεων πρέπει να αξιοποιηθεί ο χώρος που υπάρχει για συνεργείες και όχι τόσο πολύ για ανταγωνισμό μεταξύ τους. «Χρηματοδοτούμε την καινοτομία στην Ελλάδα, προσφέρουμε καθοδήγηση μαζί με τους συνεργάτες μας και υπηρεσίες», σημείωσε.

Ο **Rehan Chaudhri** της Peak XV Advisers (ΗΠΑ) χαρακτήρισε την Ελλάδα ως την καλύτερη επενδυτική ευκαιρία σήμερα σε όλο τον κόσμο. Ιδιαίτερα αναφέρθηκε στον τομέα των ακινήτων, θεωρώντας ότι παρέχει μοναδικές επενδυτικές ευκαιρίες, με άμεση απόδοση που δεν υπάρχει σήμερα σε καμία άλλη χώρα της Ευρώπης. Επίσης αναφέρθηκε στον τομέα της ενέργειας, που δίνει μεγάλες επενδυτικές ευκαιρίες, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην ηλιακή ενέργεια.

Ο **Νίκος Κούλης** της DECA Investments AIFM σημείωσε ότι το όραμά του είναι να κάνει τις ελληνικές εταιρείες να ξεχωρίσουν στην Ευρώπη. «Τους βοηθάμε να ανοιχθούν στις αγορές, σε νέους πελάτες. Βασιζόμαστε στην ποιότητα των ανθρώπων και στο business plan. Μας ενδιαφέρουν οι εξωστρεφείς επιχειρήσεις που δεν στρέφονται μόνο στην ελληνική αγορά», είπε.

Ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιων Επενδύσεων ΕΣΠΑ **Παναγιώτης Κορκολής** τόνισε ότι προτεραιότητα είναι η σωστή διανομή των διαθέσιμων πόρων. Παράλληλα, ανέφερε ότι την ίδια ώρα γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια για την εξεύρεση νέων. Υπογράμμισε επίσης ότι σύντομα θα φτάσουν για τη στήριξη των επιχειρήσεων και νέοι πόροι από το πακέτο Γιούνκερ.

Ο **Λουκάς Πηλίτσος** από την EOS Capital Partners αναφέρθηκε στους τρεις βασικούς παράγοντες που καθορίζουν την ανάπτυξη: οι συνθήκες της αγοράς, η συνεργασία με τους επενδυτές και η πρόσβαση σε επενδυτές στο εξωτερικό, που δίνει τη δυνατότητα για ανάπτυξη με όρους εξωστρέφειας.

Τέλος, ο **Γιάννης Τσακίρης** από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων μίλησε για τις προσπάθειες που γίνονται στην Ευρώπη για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων, τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν αλλά και τις προοπτικές τους.



Παρουσίαση έρευνας διαΝΕΟσις: «Τι πιστεύουν οι Έλληνες 2017»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

διαΝΕΟσις

Η διαΝΕΟσις είναι ένας ανεξάρτητος, μη-κερδοσκοπικός ερευνητικός οργανισμός με έδρα στην Αθήνα. Στόχος της είναι να προάγει κάθε μορφής τεκμηριωμένο δημόσιο διάλογο και να διατυπώνει συγκεκριμένες προτάσεις που συνεισφέρουν στην επίλυση των κρίσιμων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα.

Δημήτρης Μαύρος

Διευθύνων Σύμβουλος, MRB Consulting, Ελλάδα

Στέλιος Ράμφος

Φιλόσοφος

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Θοδωρής Γεωργακόπουλος, Διευθυντής Σύνταξης, διαΝΕΟσις

Ο κ. **Μαύρος** παρουσίασε τα στοιχεία της έρευνας ξεκινώντας με τη διαπίστωση που αποτυπώνεται στη φράση: «Η ανεμοδούρα είναι η νέα κανονικότητα». Το τρίπτυχο «Νέα συστημικότητα/νέα κανονικότητα – Ανάγκη για ανάστημα – Ανάγκη για προστασία» αναφέρθηκε από τον κ. Μαύρο ως ο τρόπος ανάγνωσης της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας.

Παρουσιάζοντας ενδεικτικά κάποια στοιχεία της έρευνας, ο κ. Μαύρος επικέντρωσε σε ευρήματα που ενισχύουν την αντίληψη περί «κανονικότητας», αλλά και σε άλλα που παραπέμπουν στη «μη κανονικότητα», αναδεικνύοντας τις αντιφάσεις της κοινής γνώμης. Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στο

γεγονός ότι το 67% τάσσεται υπέρ της παραμονής της χώρας στην ΕΕ, αλλά ταυτόχρονα μόνο το 26% αναγνωρίζει οφέλη της Ελλάδας από τη συμμετοχή της στην ΕΕ, ενώ το 58% θεωρεί ότι έχει υπάρξει βλάβη από αυτή τη συμμετοχή. Ο κ. Μαύρος αναφέρθηκε επίσης στην εμπιστοσύνη στους θεσμούς, που ανέρχεται στο 46,4% με έμφαση στον θεσμό της οικογένειας τον οποίο εμπιστεύεται το ποσοστό-ρεκόρ 98%.

Ο κ. **Ράμφος**, αναφερόμενος στα στοιχεία της έρευνας, επεσήμανε ότι «οι απόψεις των ερωτώμενων δεν λένε τα συναισθήματά τους που υπάρχουν από πίσω και έχουν τη μεγαλύτερη σημασία. Διαβάζοντας τις αντιφάσεις, την αόρατη πλευρά



Shaping your tomorrow, together

In a fast-shifting business world, you need an agile partner to enable you to respond to change now. With a global network and local expertise, Deutsche Bank can help you with valuable insights to stay ahead and maximise every opportunity.

With our long-term focus and expert collaboration dedicated to your success, we can help shape your tomorrow.

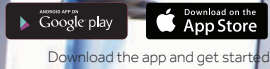




της έρευνας, πρέπει να αντιληφθούμε ότι οφείλονται στο υπερβολικό συναίσθημα των ερωτώμενων». Ο κ. Ράμφος τόνισε ότι «μόνο αν σταματήσουμε να διαβάζουμε αριθμούς και αρχίσουμε να διαβάζουμε συναισθήματα, μόνο τότε θα μπορέσει να υπάρξει πολιτική».

Το τεράστιο ποσοστό εμπιστοσύνης στην οικογένεια (98%) ο κ. Ράμφος απέδωσε στο γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μια χώρα με «κυριαρχικά παραδοσιακό τρόπο σκέψης». Όπως εξήγησε, «οι Έλληνες δεν βρίσκουν άλλους συντελεστές ασφαλείας από αυτούς που παραδοσιακά εμπιστεύονται», και για τον λόγο αυτό επιζητούν ένα κράτος που θα προσφέρει «θαλπωρή τύπου οικογένειας» με κοινωνική πρόνοια. «Όταν όμως ένα κράτος κυριαρχείται από την οικογένεια γίνεται πελατειακό», κατέληξε ο κ. Ράμφος εξηγώντας ότι «οι Έλληνες είναι συντηρητικοί γιατί είναι ανασφαλείς».

Ερμηνεύοντας την αντίδραση που υπάρχει από μεγάλο μέρος της κοινωνίας στον εκσυγχρονισμό, ο κ. Ράμφος υποστήριξε ότι σε μια συντηρητική κοινωνία με αρχαϊκές μορφές σκέψης που υφαρπάζουν τα συναισθήματα των ανθρώπων, ο εκσυγχρονισμός φαντάζει σαν κίνδυνος γιατί απευθύνεται, όχι στα συναισθήματα, αλλά στη λογική των ανθρώπων.



Where do you want to work today?

We can help with that

You can base your business in one location and use any of our 3000 offices around the world and if you want to change location, you can for free. Companies like Google and Toshiba use us to provide drop-in workspace for their mobile workers. It's easy to set up and we can get you started today.

Call us and we'll show you how
+30 210 727 9000 [regus.gr](https://www.regus.gr)





Λαϊκισμός: Απειλή ενάντια στις Αξίες

Ο λαϊκισμός έχει βρει έδαφος εξαιτίας της αυξανόμενης δυσαρέσκειας μεγάλου τμήματος του πληθυσμού με την καθεστηκυία τάξη. Πολύς κόσμος στη Δύση αισθάνεται παραγκωνισμένος από τις τεχνολογικές εξελίξεις, την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας και τις εντεινόμενες ανισότητες, και η αλήθεια είναι το σύνηθες θύμα αυτής της δυσαρέσκειας. Πόσο τελικά απειλεί τη Δημοκρατία ο λαϊκισμός;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Walter Russell Mead

Distinguished Fellow, Hudson Institute, ΗΠΑ

Cas Mudde

Αναπληρωτής Καθηγητής, Σχολή Δημόσιων & Διεθνών Υποθέσεων, University of Georgia, ΗΠΑ

Δάφνη Χαλικοπούλου

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συγκριτικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Reading, Μεγάλη Βρετανία

Γιάννης Πανούσης

Καθηγητής Εγκληματολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τάκης Παππάς

Ακαδημαϊκός και Συγγραφέας

Χρήστος Χωμενίδης

Συγγραφέας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Απόστολος Μαγνηριάδης, Δημοσιογράφος

Η πεποίθηση ότι ο λαϊκισμός αποτελεί απειλή για τις αξίες της δημοκρατίας και του φιλελευθερισμού εκφράστηκε από την πλειονότητα των ομιλητών. Ο λαϊκισμός αποτελεί ένα πρώτο βήμα στη διόρθωση της σχέσης ισχύος μεταξύ ελίτ και μάζας, σύμφωνα με τον [Walter Russel Mead](#), ο οποίος υποστήριξε ότι δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται απλώς ως μια επιθυμία επιστροφής στις παλιές καλές ημέρες. «Ο λαϊκισμός στον πυρήνα του είναι απόρροια διαμαρτυρίας, αλλά και απότοκο της

πολιτισμικής εξέλιξης εν μέσω μιας διαδικασίας απόλυτης αμφισβήτησης», εξήγησε ο κ. Mead. Πολιτικές και κοινωνικές αλλαγές, όπως για παράδειγμα η μετανάστευση, δημιουργούν συνθήκες αμφισβήτησης, επεσήμανε, ενώ συμπλήρωσε ότι όσο εξαφανίζεται η ομοιογένεια των κοινωνιών τόσο αυξάνεται η αμφισβήτηση των ισχύοντων θεσμών.

Βασικός λόγος ενίσχυσης του λαϊκισμού είναι ότι οι ίδιοι οι φορείς του εκμεταλλεύονται την πεποίθηση πως τα κόμματα έχουν απολέσει το δικό τους



αφήγημα, κι έτσι αυτοί προσφέρουν φωνή στον λαό μέσω του εθνικισμού, εξήγησε ο **Cas Mudde**, Αναπληρωτής Καθηγητής στη Σχολή Δημόσιων & Διεθνών Υποθέσεων του Πανεπιστημίου της Georgia (ΗΠΑ). Ο ίδιος αναφέρθηκε στο παράδειγμα του Brexit το οποίο, όπως εξήγησε, δεν θα είχε αποφασιστεί χωρίς τη συνδρομή του λαϊκισμού. Πρόσθεσε ότι το 16% περίπου του πληθυσμού ψηφίζει υπέρ λαϊκιστικών κομμάτων στην Ευρώπη συνολικά. Υποστήριξε μάλιστα ότι η στροφή προς τον λαϊκισμό αποτελεί κυρίως αρνητική ψήφο και όχι υποστήριξή του.

Να καταρρίψει την πεποίθηση ότι η άνοδος του λαϊκισμού είναι φαινόμενο των ημερών επιχειρήσε η **Δάφνη Χαλικοπούλου**, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Συγκριτικής Πολιτικής στο Πανεπιστήμιο του Reading. Παρέθεσε μάλιστα παραδείγματα από τη δεκαετία του '90 κατά την οποία παρατηρήθηκε επίσης άνοδος του λαϊκισμού. «Αν παρατηρήσουμε χώρες με πετυχημένη πορεία λαϊκιστικών κομμάτων, θα διαπιστώσουμε ότι αυτά είναι τα κόμματα της άκρας δεξιάς, τα οποία χρησιμοποιούν μια αστική αφήγηση στα προγράμματά τους», σημείωσε η ίδια. Ταυτόχρονα υποστήριξε ότι δεν είναι πάντα άμεση απειλή κατά της δημοκρατίας ο

λαϊκισμός, αναφερόμενη σε ορισμένα κράτη που δεν τον αντιμετωπίζουν με αρνητισμό. «Πολλά λαϊκίστικα κόμματα υποστηρίζουν με φιλελεύθερη αφήγηση τα προγράμματά τους», εξήγησε.

Στο ελληνικό παράδοξο αναφέρθηκε ο καθηγητής εγκληματολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Γιάννης Πανούσης**, ο οποίος τόνισε ότι η δημοκρατία στη χώρα μας βρίσκεται υπό συνεχή διαπραγμάτευση ως προς τους κανόνες λειτουργίας της.

Τα επτά κοινά χαρακτηριστικά που διαμορφώνουν το λαϊκιστικό αποτύπωμα παρουσίασε ο Ακαδημαϊκός και συγγραφέας **Τάκης Παππάς**. Οι ηγέτες λαϊκιστικών κυβερνήσεων: προσπαθούν να τοποθετήσουν σε όλα τα αξιώματα δικούς τους ανθρώπους, κυρίως στα υψηλά πόστα· αλλάζουν το σύνταγμα· ασκούν έλεγχο στα μέσα μαζικής ενημέρωσης· επιτίθενται στο δικαστικό σύστημα· προχωρούν σε επιθέσεις κατά του εκπαιδευτικού συστήματος· δημιουργούν δική τους ελίτ που στηρίζει τον δικό τους καπιταλισμό· αποδυναμώνουν την αντιπολίτευση πολώνοντας την κοινωνία.

Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα λαϊκισμού ανέφερε ο συγγραφέας **Χρήστος Χωμενίδης** την πώληση του λαού κατά τη διάρκεια του δημοψηφίσματος στην Ελλάδα το καλοκαίρι του 2015.



Μεταρρυθμίσεις για το δημόσιο συμφέρον

Πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τους επίσημους «κανόνες του παιχνιδιού» –νόμους, κανονισμούς και θεσμούς– για να αντιμετωπίσουμε τις αναποτελεσματικότητες του δημόσιου τομέα και να επιτύχουμε οικονομική ανάπτυξη;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Νίκος Αλιβιζάτος

Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου,
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Παναγιώτης Μπερνίτσας

Διευθύνων Εταίρος Δικηγορικού Γραφείου Μ & Π
Μπερνίτσας

Θάνος Βερέμης

Ομότιμος Καθηγητής Πολιτικής Ιστορίας, Πανεπι-
στήμιο Αθηνών

Γεώργιος Γεραπετρίτης

Επίκουρος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου,
Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Γεώργιος Κατρούγκαλος

Αναπληρωτής Υπουργός Ευρωπαϊκών Υποθέσεων,
Υπουργείο Εξωτερικών

Άννα Διαμαντοπούλου

Πρόεδρος, ΔΙΚΤΙΟ - Δίκτυο για τη Μεταρρύθμιση
στην Ελλάδα και την Ευρώπη

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Πάσχος Μανδραβέλης, Δημοσιογράφος, εφημερίδα *Καθημερινή*

«Τι συνέβη και απέτυχε ο δημόσιος διάλογος σε αυτή τη χώρα;». Αυτό ήταν το ερώτημα στο οποίο κάλεσε τους συμμετέχοντες να απαντήσουν ο συντονιστής του πάνελ Πάσχος Μανδραβέλης.

Ο καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου **Νίκος Αλιβιζάτος** απέδωσε αυτήν την αρρυθμία στο πολιτικό μας σύστημα, το οποίο έχει δομηθεί, όπως είπε, πάνω στην πλειοψηφία. Ο κ. Αλιβιζάτος τόνισε ότι η δημοκρατία μας είναι διαιρετική και πλειοψηφική. Είναι διχαστική και αυτός που έχει

την πλειοψηφία μπορεί να παράγει όποιο αποτέλεσμα θέλει, πράγμα που έχει οδηγήσει σε διάβρωση των θεσμών. Πρόσθεσε δε ότι η πολιτική μας τάξη δεν ανέχεται την αντίθετη άποψη και η πλειοψηφία «έχει δίκιο σε όλα». Ένα άλλο παράδειγμα της στρέβλωσης αυτής είναι το γεγονός ότι ο χρόνος των εκλογών είναι πολιτικό προνόμιο της εκάστοτε πλειοψηφίας, ενώ ως ένα ακόμη δείγμα διάβρωσης των θεσμών ανέφερε το θέμα των πολιτικών διώξεων. Όπως είπε ο κ. Αλιβιζάτος, το



Developing
the present...
we look forward
to the future!

We are a real estate development and services company implementing signature projects by focusing on design, innovation, quality and sustainability.

Investing in best practices, training and certification on an individual, corporate and project basis, we lead ourselves and the market into higher standards.

We have a solid track record of projects and collaborations and pioneered LEED certification in Greece.

Excellence is our core value!

www.dimand.gr

37A Kifissias Ave, Golden Hall Building, GR 151 23 Maroussi
T: + 30 210 8774200 | F: + 30 210 6801160 | E: info@dimand.gr

Dimand 
real estate development



να έχει η Βουλή την εξουσία να παραπέμψει στη δικαιοσύνη πολιτικούς είναι μια «ατομική βόμβα» στα χέρια της εκάστοτε πλειοψηφίας.

Ο Διευθύνων Εταίρος του Δικηγορικού Γραφείου Μ & Π Μπερνίτσας, **Παναγιώτης Μπερνίτσας**, τόνισε ότι στη χώρα έχουμε έλλειμμα ορθολογισμού. Όπως είπε, συχνά χάνουμε την ουσία του πράγματος και αναλωνόμαστε σε ατέρμονες συζητήσεις και «γενικούρες», παρότι μπορούμε να κάνουμε πολύ μικρά και συγκεκριμένα βήματα που μπορούν να αλλάξουν την πορεία της χώρας. Μπορούμε, για παράδειγμα, να ξεκαθαρίσουμε τις αρμοδιότητες των φορέων, ώστε να μπορούν να κατανεμηθούν και οι ευθύνες όταν χρειάζεται. Όσον αφορά την παιδεία, ο κ. Μπερνίτσας υποστήριξε ότι πρέπει να γνωρίζουμε ότι δεν πρόκειται στο άμεσο μέλλον να δημιουργηθούν στη Δύση μαζικά θέσεις εργασίας, αλλά αντιθέτως δημιουργούνται θέσεις υψηλού μορφωτικού και τεχνικού επιπέδου, οπότε και η παιδεία θα πρέπει να προσαρμοστεί σε αυτό το δεδομένο.

Ο Ομότιμος Καθηγητής Πολιτικής Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Θάνος Βερέμης** αναφέρθηκε εκτενώς στο θέμα της παιδείας, εστιάζοντας σε δύο σημεία: στον νόμο Διαμαντοπούλου, ο οποίος, σύμφωνα με τον ίδιο, ήταν ό,τι καλύτερο έγινε για την παιδεία, και στο θέμα της αριστείας. Ο κ. Βερέμης επιτέθηκε στους κυβερνώντες για τη θέση που έχουν εκφράσει για την αριστεία και τους κάλεσε να αλλάξουν στάση στο θέμα αυτό. Όπως είπε, οι προνομιούχοι στο μυαλό έχουν ειδικές απαιτήσεις και πρέπει να τους βοηθήσουμε, ενώ χαρακτήρισε μεγάλο λάθος την κατάργηση το 1982 από το ΠΑΣΟΚ των πρότυπων σχολείων. Μάλιστα, είπε ότι δεν καταλαβαίνει γιατί βοηθούμε

τους προνομιούχους αθλητές και όχι τους προνομιούχους στο μυαλό.

Ο Επίκουρος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, **Γιώργος Γεραπετρίτης**, υποστήριξε ότι αυτή τη στιγμή έχουμε μια κακώς εννοούμενη αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Όπως είπε, αυτός που εκλέγεται μπορεί να επιβάλει αυτό που θέλει χωρίς ο λαός να εκφράζει την άποψή του. Αυτή είναι μια στρέβλωση της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας, καθώς, όπως εξήγησε, η έννοια της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας δεν έγινε επειδή μεγάλωσαν τα κράτη, αλλά επειδή πρέπει κάποιος να λογοδοτεί γι' αυτά που κάνει. Επίσης, παρατήρησε ότι το υπουργικό συμβούλιο δεν συνεδριάζει για να πάρει πολιτική, καθώς πλέον συνεδριάζει σπάνια, με πυροσβεστικό κυρίως ρόλο, ενώ διάφοροι δημόσιοι φορείς παράγουν μεμονωμένα πολιτική.

Στη συνέχεια ζήτησε και πήρε τον λόγο ο Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών **Γιώργος Κατρούγκαλος**, ο οποίος, μιλώντας για το θέμα της αριστείας, τόνισε τη διαφθορά που υπάρχει ανά τους αιώνες μεταξύ των πολιτικών ελίτ, ενώ πρόσθεσε ότι το υπουργικό συμβούλιο συνεδριάζει κάθε μήνα.

Τον λόγο πήρε και η πρώην Υπουργός Παιδείας **Άννα Διαμαντοπούλου**, η οποία υποστήριξε την πρόοδο που έχει γίνει στη χώρα την περίοδο της μεταπολίτευσης, ενώ επιτέθηκε στον ΣΥΡΙΖΑ για τον λαϊκισμό των τελευταίων ετών και για την καταρράκωση των θεσμών. Όσον αφορά στην αριστεία, είπε χαρακτηριστικά ότι η ίδια μεγάλωσε κοντά σε ορυχείο στην Κοζάνη και πήγαινε σε δημόσιο σχολείο, ενώ υπάρχουν τουλάχιστον δέκα υπουργοί της κυβέρνησης από κολέγια και αστικές οικογένειες.

EFA VENTURES

European Finance & Aerospace Ventures Group

BUILDING OUR FUTURE

European Finance & Aerospace Ventures Group (EFA Ventures Group)

is a leading service provider and manufacturer group of companies, with more than 20 years of experience in the Aerospace, High-Technology and Security global markets. In EFA Ventures Group, we try to amplify security and inspire the world through scientific innovation.

www.efagroup.eu

epicos.com

epicos.com is a leading global B2B information platform for the Aerospace, Defence and High Technology (ADHT) Industries, and the only, globally, digital industrial cooperation operator and service provider.



ESS is a global developer and manufacturer of high quality sensors based on Micro Electro-Mechanical Systems (MEMS) technology, focusing on medical, industrial and aerospace industries. ESS' innovative silicon capacitive technology delivers breakthrough solutions for demanding applications. ESS has recently entered the internet of things (IoT) market, providing solutions and services.



THEON SENSORS is today a global market leader in night vision systems for military and security applications. With production facilities and offices in Athens, offices in Abu Dhabi and Singapore, and joint venture co-production facilities in India and Indonesia, THEON SENSORS has more than 50.000 systems in service or under contract in 40 countries around the world.



ISI is a trusted software development company and system integrator for Aerospace and Home Land Security applications in the global market. In the last 25 years, ISI has delivered turn-key Command and Control, and Interoperability systems for land, air and naval deployments, enabling countries to achieve domain superiority and situational awareness.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Γιώργος Παπανδρέου

πρώην Πρωθυπουργός της Ελλάδας (2009-2011)

Timothy Garton Ash

Καθηγητής Ευρωπαϊκών Σπουδών,
University of Oxford, Μεγάλη Βρετανία

Την πεποίθηση ότι η παγκοσμιοποίηση εξωραϊζείται και δοξάζεται εξέφρασε ο πρώην πρωθυπουργός **Γιώργος Παπανδρέου**, τονίζοντας ότι ξεχνάμε να παρουσιάζουμε τα αρνητικά της στοιχεία. «Η παγκοσμιοποίηση βασίστηκε αρχικώς στο μοντέλο των ελεύθερων αγορών και, όταν το συμβόλαιο μεταξύ των τριών μερών μιας κοινωνίας –κυβέρνηση, πολίτης, επιχείρηση– σπάει, αυτή διχάζεται», εξήγησε ο κ. Παπανδρέου.

Η συγκέντρωση της εξουσίας που παρατηρείται είναι αυτή που θίγει τους δημοκρατικούς θεσμούς, επιτρέποντας, όπως είπε, την εξάπλωση της διαφθοράς. Η παγκοσμιοποίηση έχει καταφέρει να διχάσει την κοινωνία καθώς όσο εξαπλώνεται ο αυτοματισμός τόσο περιορίζονται οι θέσεις εργασίας, προκαλώντας ανασφάλεια στους πολίτες, σημείωσε. «Θα ήθελα μια Ευρώπη που δεν δέχεται απλά παγκοσμιοποιημένες τάσεις. Θα πρέπει η Ευρώπη να γίνει μια δύναμη που θα αντιστρέψει τα αρνητικά στοιχεία της παγκοσμιοποίησης και θα την εξανθρωπίσει», σημείωσε ο κ. Παπανδρέου. Τόνισε ότι δημιουργείται ένα νέο χάσμα στην κοινωνία με αποτέλεσμα τα κόμματα της κεντροαριστεράς να καλούνται να δώσουν μια απάντηση.

Από την πλευρά του, ο καθηγητής Ευρωπαϊκών Σπουδών της Οξφόρδης **Timothy Garton Ash** επε-

σήμανε ότι η Ευρώπη δεν έδωσε ποτέ απάντηση στα σημαντικά γεγονότα που συνέβησαν γύρω της, όπως για παράδειγμα, στην Αραβική Άνοιξη. «Αν είχαμε αντιδράσει διαφορετικά στις διάφορες αλλαγές που σημειώνονταν γύρω μας και είχαμε σχεδιάσει μια διαφορετική οικονομική ένωση, θα ήταν περιορισμένα τα δημοκρατικά ελλείμματα που παρατηρούνται σήμερα», δήλωσε. Οι πολίτες από την πλευρά τους δεν εκπροσωπούνται απευθείας στις Βρυξέλλες και είναι απαραίτητη η ταύτιση των ανθρώπων με το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Αν πρόσφερε περισσότερες θέσεις απασχόλησης θα μπορούσε να πείσει τον πολίτη ευκολότερα. «Το δικό μου σύνθημα είναι όχι πια θεσμικά τεχνάσματα για να αρχίσει να αποδίδει», σημείωσε.

Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου συμφώνησε, λέγοντας ότι θα πρέπει να λυθεί το θέμα των προσφερόμενων θέσεων εργασίας και ταυτόχρονα η Ευρώπη να προβάλλει τις αξίες της. Αν μπορούσαμε, για παράδειγμα, να συζητήσουμε και να λύσουμε το ζήτημα των συνόρων μας ή της άμυνας ως ενιαίο μέτωπο, θα ήμασταν ένα βήμα πιο κοντά στην ολοκλήρωση της ηπείρου, υποστήριξε ο κ. Παπανδρέου.

«Η Ευρώπη πρέπει να παρέχει απαντήσεις στους πολίτες της για τις ανησυχίες τους», τόνισε ο κ. Παπανδρέου και συμπλήρωσε ότι η βασική ανησυχία



είναι η ασφάλεια. Θα πρέπει λοιπόν να υπάρχει ένα αφήγημα που θα δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας, εξήγησε, όπως για παράδειγμα κοινή πολιτική ένταξης προσφύγων και κοινή πολιτική ασύλου. Ένα ευρωπαϊκό μαξιλάρι στα θέματα άμυνας θα ήταν καλοδεχούμενο από όλες τις χώρες και αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω κοινής ευρωπαϊκής άμυνας, υποστήριξε.

Ο κ. Garton Ash υπενθύμισε ότι πολλοί αναφέρουν ως βασική αξία της Ευρώπης την ειρήνη, αλλά η ίδια η Ευρώπη έχει διαψεύσει τον εαυτό της σε αυτό το επίπεδο τα τελευταία χρόνια, κατά τη διάρκεια των οποίων έχουν σημειωθεί πολλοί πόλεμοι στα εδάφη της.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Ευάγγελος Μυτιληναίος

Πρόεδρος Mytilineos Holdings, Ελλάδα

Αλέξης Παπαχελάς

Διευθυντής εφημερίδας *Καθημερινή*

Με τη νέα μονάδα, για την οποία ο ίδιος δήλωσε πολύ χαρούμενος, ο Άγιος Νικόλαος μεταμορφώνεται στο μεγαλύτερο ενεργειακό κέντρο, εξήγησε ο **Ευάγγελος Μυτιληναίος**, πρόεδρος της Μυτιληναίος ΑΕ. Στόχος είναι η δημιουργία μιας νέας καθαρής μονάδας, της καλύτερης στην Ευρώπη, καθώς η ενεργειακή αγορά χρειάζεται νέες μονάδες. «Όπως ήταν κάποτε η Κοζάνη ενεργειακό κέντρο, έτσι θα γίνει και αυτό, με καύσιμο όχι τον λιγνίτη αλλά το φυσικό αέριο», εξήγησε ο κ. Μυτιληναίος αναφερόμενος στη νέα επένδυση.

«Κάναμε επιτυχίες στο εξωτερικό, αλλά άνθρωποι γίναμε στην Ελλάδα και ήρθε η ώρα να επιστρέψουμε κάτι στην πατρίδα μας και αυτό ακριβώς κάνω. Θέτω τον εαυτό μου στην υπηρεσία της ελληνικής οικονομίας», σημείωσε απαντώντας στην ερώτηση του διευθυντή της *Καθημερινής*, Αλέξη Παπαχελά, σχετικά με το γιατί αποφάσισε να εμπλακεί στα κοινά μέσω της προεδρίας του ΣΕΒ. «Το νέο μοντέλο του ΣΕΒ που στηρίζεται στην παραγωγή, την εργασία, την πρόοδο και τον ανταγωνισμό, δίνει ένα καθαρό σήμα στην αγορά ότι στηρίζει την επιχειρηματικότητα», εξήγησε ο κ. Μυτιληναίος.

Αναφορικά με τη ΔΕΗ, δήλωσε χαρακτηριστικά πως «αν δεν στηρίξουμε τη ΔΕΗ και πέσει, θα πέ-

σουμε όλοι, γι' αυτό πρέπει να τη στηρίξουμε». Τόνισε δε ποσό σημαντικό είναι να γίνουν επενδύσεις το αμέσως επόμενο διάστημα. Η σημερινή πραγματικότητα θέλει, σύμφωνα με τον κ. Μυτιληναίο, τις μεγάλες επιχειρήσεις να διαθέτουν άφθονη ρευστότητα και τις τράπεζες να προσπαθούν να τις δανείσουν, αλλά δεν ξεπαγώνουν ακόμη τα επενδυτικά σχέδια. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, από την άλλη, αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και εκτίμησε ότι, όταν οι τράπεζες αποκτήσουν μεγαλύτερη ρευστότητα, μεγάλο μέρος θα κατευθυνθεί στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ο κ. Μυτιληναίος τόνισε την ανάγκη πολιτικής σταθερότητας και συναίνεσης στη χώρα ώστε να αναπτυχθεί η ελληνική οικονομία. Λέγοντας χαρακτηριστικά ότι «η χώρα πρέπει να σταματήσει να γίνεται πρωτοσέλιδο», ανέφερε ότι η Ελλάδα δικαιούται καλύτερης μεταχείρισης πια. Τα μνημόνια βοήθησαν στη βελτίωση της οικονομίας: όσες επιχειρήσεις επιβίωσαν είναι σήμερα πολύ ανταγωνιστικές, σημείωσε. Παράλληλα, υπογράμμισε ότι η συνέχιση του μεταρρυθμιστικού έργου είναι πολύ σημαντική ακόμη και μετά την έξοδο από τα μνημόνια, η οποία διαφαίνεται ότι θα λάβει χώρα τον Αύγουστο. Εξέφρασε την άποψη ότι οι πολιτι-



κοί συνήθως ακούνε –με εξαίρεση, όπως είπε, την περίοδο Βαρουφάκη– αλλά το πρόβλημα είναι τι κάνουν μετά.

Αν μπορούσε να υποδείξει τρία πράγματα σε έναν πρωθυπουργό, θα ήταν η εξασφάλιση της ελάχιστης πολιτικής συναίνεσης και σταθερότητας, η δέσμευση ότι θα υλοποιεί όσα εξαγγέλλει και η αντιμετώπιση της επιχειρηματικότητας ως μέσο δημιουργίας θέσεων εργασίας και όχι η δαιμονοποίηση.

Ως τη χειρότερη εξέλιξη που θα μπορούσε να φανταστεί χαρακτήρισε το ενδεχόμενο έναρξης εμπορικού πολέμου, σημειώνοντας ότι αν και οι οικονομολόγοι διαφωνούν σχεδόν στα πάντα, το μοναδικό σημείο σύγκλισης μεταξύ τους είναι ότι το διεθνές εμπόριο είναι προς όφελος όλων.

Αναφερόμενος στο Σκοπιανό, εξέφρασε την άποψη ότι η Ελλάδα κατάφερε να απομακρύνει τους μόνους φιλικούς της γείτονες. «Οι Σκοπιανοί επείγονται να τους υιοθετήσουμε γιατί θεωρούν ότι η σύνδεση με την Ελλάδα θα τους λύσει όλα τα προβλήματα. Ας κρατήσουν την εξωτερική πολιτική έξω από το πολιτικό παιχνίδι», σημείωσε.



Καταπολέμηση της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μεταφοράς κερδών (BEPS)

Η διάβρωση της φορολογικής βάσης και η μεταφορά κερδών (tax Base Erosion & Profit Shifting), σε συνδυασμό με την ασθενή φορολογική διαχείριση, συνιστά απειλή ενάντια σε μια μακρόπνοη αναπτυξιακή προοπτική. Πώς μπορεί να εξασφαλιστεί η δίκαιη και αποτελεσματική φορολόγηση;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γιώργος Πιτσιλής

Διοικητής Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)

Δρ Άννα Δαμάσκου

Πρόεδρος, Διεθνής Διαφάνεια - Ελλάδα

Γεωργία Σταματέλου

Γενική Διευθύντρια, Επικεφαλής Φορολογικών Υπηρεσιών, KPMG στην Ελλάδα

Σοφία Νικολάου

Διαχειρίστρια και Εταίρος, Δικηγορική Εταιρεία Σοφία Νικολάου & Συνεργάτες

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Τάσος Τέλλογλου, Δημοσιογράφος, εφημερίδα Καθημερινή

Η υπερφορολόγηση πλήττει τις ελληνικές εταιρείες, όπως σημείωσαν κορυφαία στελέχη της αγοράς στην ενότητα για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τις δράσεις που πρέπει να υλοποιηθούν για τη διασφάλιση της φορολογικής δικαιοσύνης. Από την πλευρά του, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων **Γιώργος Πιτσιλής** ανέφερε ότι η Αρχή επενδύει στη δημιουργία σχέσεων εμπιστοσύνης με τους φορολογούμενους και στην ενίσχυση της συμμόρφωσης.

Η **Γεωργία Σταματέλου**, Επικεφαλής του Φο-

ρολογικού τμήματος της KPMG, σημείωσε ότι τα φορολογικά συστήματα έχουν στηθεί με βάση τον φόρο εισοδήματος, όπως και το πού λαμβάνει χώρα η συναλλαγή και πού δημιουργείται η αξία. Ωστόσο, σε μία εποχή κατά την οποία κυρίαρχες είναι οι ηλεκτρονικές συναλλαγές, δημιουργούνται ερωτήματα σχετικά με το εάν το σύστημα αυτό είναι κοντά στην πραγματική οικονομία. Προς την κατεύθυνση αυτή, όπως είπε, θα πρέπει οι φορολογικές διοικήσεις, με την αρωγή και της τεχνολογίας, να εξετάσουν εκ νέου τις δομές τους.



Η δικηγόρος **Σοφία Νικολάου** σημείωσε ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις αναζητούν τρόπους αποφυγής της σκληρής φορολογικής πραγματικότητας, μεταφέροντας την έδρα τους σε άλλες χώρες. Είναι χαρακτηριστικό, όπως εξήγησε, ότι από το 1975 στην Ελλάδα έχουν ψηφιστεί 250 φορολογικά νομοσχέδια, ενώ τα τελευταία χρόνια έχουν θεσπιστεί 722 νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, 109 μεταβατικές διατάξεις, 273 φορολογικές μεταρρυθμίσεις, ενώ εκδίδονται 200 διευκρινιστικές εγκύκλιοι ετησίως. Όλα αυτά όταν στις ΗΠΑ, από την ίδρυσή τους, έχουν ψηφιστεί μόλις 10 φορολογικά νομοσχέδια. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτείται μείωση φορολογικών συντελεστών, συνεργασία κράτους–τραπεζών, σταθερότητα του φορολογικού καθεστώτος και εμπέδωση της ισονομίας.

Η Δρ **Άννα Δαμάσκου**, Πρόεδρος της Διεθνούς Διαφάνειας–Ελλάς, ανέφερε ότι, με στόχο την πάταξη της φοροδιαφυγής, απαιτείται να θεσμοθετηθεί η υποχρεωτική και δημόσια δήλωση για την ομλική δομή και τους φόρους που πληρώνουν οι εταιρείες ανά χώρα. Επίσης, θα πρέπει να καταστεί υποχρεωτικό και δημόσιο το αρχείο τελικού δικαιούχου, ο έλεγχος των επιχειρήσεων να είναι δυνατόν να πραγματοποιείται μέσω του τραπεζικού συστήματος και να ενισχυθεί η προ-

στασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, των οποίων ο ρόλος είναι κρίσιμος.

Ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ), **Γιώργος Πιτσιλής**, αναφέρθηκε στην πολύ σημαντική πρόκληση της ανάπτυξης της τεχνογνωσίας για την αξιοποίηση του πολύ μεγάλου όγκου πληροφορίας, βήμα που απαιτεί πολύ μεγάλες επενδύσεις σε ανθρώπινο δυναμικό και υποδομές. Προς την κατεύθυνση αυτή, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων προχωράει στην πρόσληψη 100 στελεχών πληροφορικής.

Παράλληλα, όπως σημείωσε, η συμμόρφωση είναι το μεγάλο ζητούμενο και προκειμένου να ενισχυθεί, απαιτείται η θεμελίωση σχέσεων εμπιστοσύνης με τους φορολογούμενους. Στο πλαίσιο αυτό, η Διεύθυνση Επίλυσης Διαφορών της ΑΑΔΕ εξετάζει τουλάχιστον το 50% των υποθέσεων, ενώ μέσω της έκδοσης διευκρινιστικών εγκυκλίων προσπαθεί να απλοποιεί τις διαδικασίες.

Η φορολογική διοίκηση, όπως είπε, θα πρέπει να απειλεί και τους δυνάμει φοροφυγάδες. Την ίδια στιγμή, η ΑΑΔΕ καταγράφει αποτελέσματα στον τομέα των προληπτικών ελέγχων και της ενίσχυσης της οικειοθελούς φορολογικής συμμόρφωσης, η οποία έχει επιτρέψει τη βεβαίωση ποσού ύψους 800 εκατ. ευρώ, του οποίου μεγάλο μέρος έχει εισπραχθεί.



Ελληνικές πολυεθνικές στον παγκόσμιο ανταγωνισμό

Τι εμπόδια αντιμετωπίζουν οι ελληνικές πολυεθνικές στην προσπάθειά τους να διευρύνουν τις στρατηγικές διεθνοποίησής τους; Πώς μπορούν οι ελληνικές επιχειρήσεις να αναγνωρίσουν και να 'ξεκλειδώσουν' τη δυναμική του ανταγωνισμού;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Θεόδωρος Φέσσας

Πρόεδρος, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)

Σπύρος Θεοδωρόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Chirita, Ελλάδα

Βασίλης Φουρλής

Πρόεδρος, Fourlis Holdings, Ελλάδα

Νέλλυ Κάτσου

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Pharmathen, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Χρυσός Καβουνίδης, Προϊστάμενος γραφείου Αθήνας, The Boston Consulting Group

Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, η δημιουργία ανταγωνιστικών προϊόντων σε συνάρτηση με την καινοτομία και την προσαρμογή στο συνεχώς μεταβαλλόμενο επιχειρηματικό γίγνεσθαι, αποτελούν βασικούς πυλώνες στους οποίους πρέπει να δώσουν βάση οι ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό, ανέφεραν οι ομιλητές του πάνελ.

Ο **Σπύρος Θεοδωρόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita, ανέφερε πως οι ελληνικές εταιρείες είναι διεθνοποιημένες αλλά δεν έχουν καταφέρει ακόμα να γίνουν πολυεθνικές, καθώς, όπως είπε, οι πολυεθνικές εταιρείες καταφέρ-

νουν να λειτουργήσουν σε πολλά και διαφορετικά μεταξύ τους περιβάλλοντα, αξιοποιώντας την ισχυρή διεθνή τους κουλτούρα. Παράλληλα συμβούλεψε τις ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό να μην προσπαθούν να λειτουργούν με την ελληνική νοοτροπία, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα αντιμετωπίσουν σημαντικά προβλήματα. Στη συνέχεια τόνισε ότι βασικό στοιχείο επιτυχίας δεν είναι το μέγεθος μιας εταιρείας, αλλά ο κλάδος στον οποίο δραστηριοποιείται, η καινοτομία, αλλά και η νοοτροπία οι μέτοχοι να συνυπάρχουν αρμονικά με το management και να αφήνουν τα στελέχη να κάνουν τη δουλειά

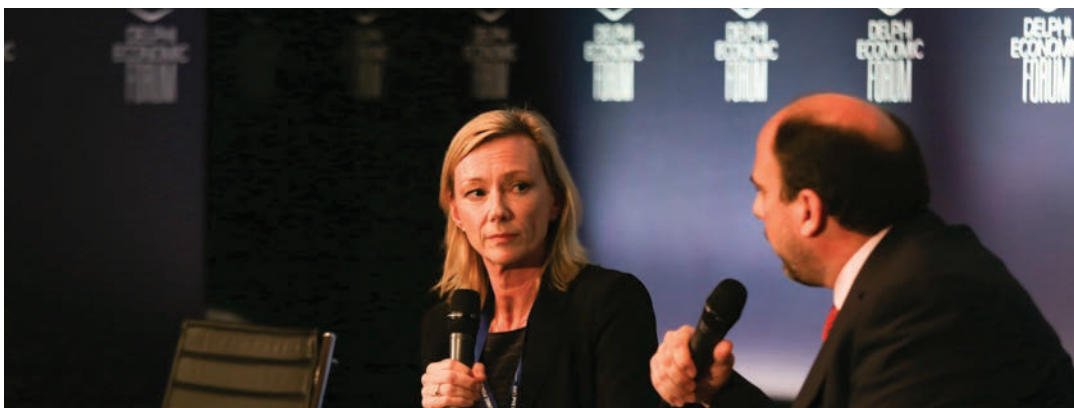


τους. Βασικό πρόβλημα της ελληνικής οικονομίας, όπως ανέφερε, είναι η φορολογία στους μισθούς καθώς οι υψηλοί φορολογικοί συντελεστές αποτελούν αποτρεπτικό παράγοντα προσέλκυσης στελεχών υψηλής κατάρτισης από το εξωτερικό.

Ο **Βασίλης Φουρλής**, Πρόεδρος της Foulris Holdings, τόνισε πως η παγκοσμιοποίηση έφερε αλλαγές στην αγορά του λιανικού εμπορίου ενώ και το ψηφιακό εμπόριο άλλαξε τα δεδομένα. Η ανάλυση των big data για τις συνήθειες των καταναλωτών αυξάνουν τις ευκαιρίες για τις εταιρείες. Όπως ανέφερε ο κ. Φουρλής, το σωστό μείγμα για την επιτυχία στο λιανικό εμπόριο είναι να έχει ένα μοναδικό προϊόν που να μην το έχει άλλη εταιρεία (π.χ. Κορρές), συνεργασία με ένα παγκόσμιο brand (π.χ. Ikea) και εξειδίκευση σε συγκεκριμένα κομμάτια της αγοράς. Όσον αφορά το ψηφιακό εμπόριο, τόνισε πως είναι ένα συνδυασμός πραγμάτων καθώς τα φυσικά καταστήματα παραμένουν σημαντικό κανάλι διανομής. Για την ελληνική οικονομία τόνισε πως χρειάζεται βούληση και όρεξη για να υπάρξει μια βιώσιμη ανάπτυξη.

Η οικονομική κρίση άνοιξε τον δρόμο σε μια πλειάδα ελληνικών επιχειρήσεων να διεθνοποιηθεί και να ανοίξει τα φτερά της σε νέες αγορές προκειμένου να διευρύνουν τους ορίζοντες τους αλλά και να αποκτήσουν έσοδα, καθώς η ελληνική οικονομία δέχθηκε ένα πολύ σημαντικό πλήγμα, τόνισε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) **Θεόδωρος Φέσσας**. Όπως είπε ο κ. Φέσσας, συνταγή της επιτυχίας είναι η αυτοπεποίθηση και ο προσδιορισμός του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, ενώ χαρακτήρισε σημαντικό πρόβλημα την επιβολή των capital controls.

Από την πλευρά της η Διευθύνουσα Σύμβουλος της Pharmathen **Νέλλυ Κάτσου** τόνισε πως η εταιρεία της στόχευσε στην παγκόσμια αγορά καθώς δεν ήθελε να είναι εξαρτημένη μόνο από την ελληνική αγορά και τελικά δικαιώθηκε. Κλειδί για την επιτυχία, ανέφερε, είναι η έρευνα και η ανάπτυξη, ενώ για να επιτύχει μια εταιρεία πρέπει να παραμένει σταθερή στη στρατηγική της.



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η οικονομία της ΕΕ μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση – Διδάγματα και μελλοντικές προκλήσεις

Karolina Ekholm

Γενική Γραμματέας Οικονομικής Πολιτικής
& Διεθνούς Οικονομικής Συνεργασίας,
Υπουργείο Οικονομικών, Σουηδία

Χρυσός Καβουνίδης

Προϊστάμενος γραφείου Αθήνας,
The Boston Consulting Group

Απαντώντας σε ερώτηση του κ. Καβουνίδη, η Γενική Γραμματέας του σουηδικού Υπουργείου Οικονομικών **Karolina Ekholm** ανέφερε ότι η κρίση άφησε πολλές «πληγές» στην Ευρωπαϊκή Ένωση, άλλες εμφανείς –όπως η υψηλή ανεργία, το υψηλό χρέος, ο περιορισμός επενδύσεων και τα πολλά μη-εξυπηρετούμενα δάνεια– και άλλες λιγότερο ορατές – όπως το επενδυτικό χάσμα, ο κλονισμός στη σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτών, θεσμών, εκπροσώπων, κρατών-μελών. Τόνισε μάλιστα ότι η επίλυσή τους δεν είναι εύκολη, διότι τα διάφορα κράτη-μέλη έχουν διαφορετικά συμφέροντα και διαφορετικές προτεραιότητες. Ανέφερε επίσης ότι δεν γίνεται σωστή διαχείριση στα προβλήματα που σχετίζονται με το προσφυγικό, το χρηματοπιστωτικό σύστημα και την κρίση του ευρώ.

Επεσήμανε ότι η ΕΕ πρέπει να προχωρήσει και να διαδραματίσει έναν κεντρικό ρόλο, να κατακτήσει μία ηγετική θέση στην παγκόσμια οικονομία. «Πρέπει να ανοίξουν οι αγορές, παρά τις δυσκολίες και την πολυμορφία που χαρακτηρίζει την ΕΕ.

Η Ένωση, βασισμένη στις κοινές αξίες της, πρέπει να εξελιχθεί σε έναν πιο σημαντικό παίκτη στην παγκόσμια οικονομία. Έχει γίνει μία προσπάθεια για πιο σταθερή νομισματική ένωση, έχει σημειωθεί πρόοδος για μία τραπεζική ένωση, αλλά ακόμη αυτή η προσπάθεια δεν έχει ολοκληρωθεί».

Σε ερώτηση αν οι μηχανισμοί προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν επαρκείς, η κα Ekholm απάντησε ότι υπήρχαν στοιχεία πίσω από την κρίση που δείχνουν ότι οι μηχανισμοί δεν ήταν έτοιμοι για μία τέτοια κρίση. «Υπάρχει κανόνας μη κουρέματος καταθέσεων, αλλά δεν ξέρω αν ένας τέτοιος μηχανισμός είναι επαρκής. Στο θέμα της διαχείρισης του χρέους τολμώ να πω ότι υπάρχουν άρρηκτοι δεσμοί ανάμεσα στο αδύναμο τραπεζικό σύστημα και στα αδύναμα δημοσιονομικά των κρατών-μελών».



Investing in the science of life

- We offer high quality pharmaceuticals at affordable prices
- We dedicate significant human and financial resources to R&D
- We invest in Value-Added Medicines
- We aim to enter new therapeutic areas and technologies
- We invest in new strategic collaborations with local and international companies
- We create economic value and employment opportunities



The leading Greek Pharmaceutical Company

www.elpen.gr



Η ελληνική ναυτιλία ως πηγή διπλωματικής & γεωπολιτικής ισχύος

Ο ελληνικός στόλος διαδραματίζει στρατηγικό ρόλο στη μεταφορά εμπορευμάτων και ενέργειας μεταξύ πολλών περιοχών του πλανήτη, συμπεριλαμβανομένης της ΕΕ. Πώς μπορεί η Ελλάδα να αξιοποιήσει τη θέση της ως ναυτιλιακής υπερδύναμης για να ενισχύσει την επιρροή της στη διεθνή πολιτική σκηνή;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Cass Business School

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Θανάσης Μαρτίνος

Διευθύνων Σύμβουλος, Eastern Mediterranean Maritime Ltd (EASTMED), Ελλάδα

Γιώργος Προκοπίου

Πρόεδρος, Dynagas LNG Partners LP

Δρ Αντώνης Παπαδημητρίου

Πρόεδρος ΔΣ Ιδρύματος Ωνάση, Ελλάδα

Camille Egloff

Επικεφαλής Τομέα Ναυτιλίας & Διευθύνουσα Σύμβουλος γραφείου Αθήνας, The Boston Consulting Group, Ελλάδα

Ανδρέας Χατζηγιάννης

Πρόεδρος Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κώστας Γραμμένος, Καθηγητής, Cass Business School, Μεγάλη Βρετανία

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της EASTMED **Θανάσης Μαρτίνος** αναφέρθηκε στη γεωπολιτική σημασία της ελληνικής ναυτιλίας, ξεκινώντας με μια ιστορική αναδρομή από τον 7ο αιώνα π.Χ. με τους Μεγαρείς, φτάνοντας μέχρι τις μέρες μας. Επεσήμανε πόσο σημαντικός υπήρξε ο ρόλος των ελληνικών πλοίων σε κρίσιμες ιστορικές περιόδους για την

Ελλάδα και την Ευρώπη, η οποία σταθερά αποκομίζει τεράστια οφέλη από την ελληνική ναυτιλία.

Ο Πρόεδρος της Dynagas LNG Partners LP **Γιώργος Προκοπίου** αναφέρθηκε στη δύναμη της ελληνικής ναυτιλίας και στην τεράστια σημασία της για την ελληνική οικονομία. Επεσήμανε ότι η παγκοσμιοποίηση είναι συνώνυμη της ναυτιλίας και



εξήγησε πώς η ελληνική ναυτιλία γίνεται ο καλύτερος πρεσβευτής της χώρας μας σε παγκόσμιο επίπεδο. «Η θάλασσα ενώνει τον κόσμο από τα αρχαία χρόνια και οι Έλληνες είχαν πάντοτε πρωταγωνιστικό ρόλο στη θάλασσα», είπε. Χαρακτήρισε τις θαλάσσιες μεταφορές θεμέλιο λίθο της δημιουργίας του κόσμου και επεσήμανε ότι ελληνική ναυτιλία κατέχει το 25% των τάνκερ παγκοσμίως.

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση, Δρ **Αντώνης Παπαδημητρίου**, παρουσίασε και ανέλυσε τα στοιχεία που αφορούν την παγκόσμια ναυτιλία. Επεσήμανε ότι το 90% του όγκου του διεθνούς εμπορίου διακινείται δια θαλάσσης, τονίζοντας πόσο σημαντική είναι η συμβολή του ελληνικού εφοπλισμού.

Η επικεφαλής του τομέα Ναυτιλίας της Boston Consulting Group **Camile Egloff** υπογράμμισε ότι το 17% του παγκόσμιου στόλου ανήκει σε Έλληνες, λέγοντας ότι το στοιχείο αυτό αποδεικνύει τη δυναμική της ελληνικής ναυτιλίας. Παράλληλα, σημείωσε ότι η ανάπτυξη της είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ελληνική οικονομία, καθώς η επίπτωσή της σε αυτή φτάνει το 7%. Αναφέρθηκε επίσης στη ραγδαία ανάπτυξη του λιμανιού του Πειραιά που αύξησε κατακόρυφα τις εξαγωγές, λέγοντας ότι το 2008 δεν βρισκόταν ανάμεσα ανάμεσα στα 100 πρώτα λιμάνια αλλά σήμερα καταλαμβάνει την 38η θέση. «Οι ελληνικές ναυτιλιακές πρέπει να κοιτάζουν στο μέλλον, στην ανάπτυξη ψηφιακών λύσεων. Έτσι θα αντεπεξέλθουν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό και θα συνεχίσουν να ανθούν», σημείωσε.

Ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ένωσης Πλοιοκτητών **Ανδρέας Χατζηγιάννης** μίλησε για την κοινωνική διάσταση της ναυτιλίας, λέγοντας ότι πρέπει να συνδεθεί με την κοινωνία. Παράλληλα ανέφερε ότι τα πανεπιστήμια πρέπει να αποκτήσουν προσανατολισμό στον τομέα της ναυτιλίας.



Ελληνικός τουρισμός: Στρατηγικό σχέδιο – οδικός χάρτης για την ανάπτυξη

Ο τουρισμός είναι ένας τομέας ιδιαίτερης στρατηγικής σημασίας για την ελληνική οικονομία χάρη στην πλουτοπαραγωγική του δυνατότητα και την ικανότητά του να δημιουργεί θέσεις εργασίας. Είναι ένας από τους λίγους κλάδους, στους οποίους η Ελλάδα διαθέτει ξεκάθαρο συγκριτικό πλεονέκτημα. Το αξιοποιεί επαρκώς προσφέροντας ένα τουριστικό προϊόν υψηλής ποιότητας;

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

Χαράλαμπος Καρίμαλης, Πρόεδρος ΔΣ Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ)

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γιάννης Ρέτσος

Πρόεδρος Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)· Διευθύνων Σύμβουλος, Electra Hotels & Resorts ΑΕ, Ελλάδα

Αλέξανδρος Βασιλικός

Διευθύνων Σύμβουλος, Airtotel· Πρόεδρος ΔΣ, Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Χριστίνα Πουτέτση, Αρθρογράφος, Protagon, Ελλάδα

Ο Πρόεδρος ΔΣ του ΕΟΤ, **Χαράλαμπος Καρίμαλης**, παρουσίασε τα στοιχεία για την πορεία του ελληνικού τουρισμού. Ανέφερε μεταξύ άλλων ότι την τελευταία τριετία η Ελλάδα προσέλκυσε 6 εκατ. διεθνείς αφίξεις. Ο ελληνικός τουρισμός παρουσίασε ρυθμούς ανάπτυξης υψηλότερους του μέσου όρου του παγκόσμιου τουρισμού, καθώς υπήρξε συγκεκριμένα 10% αύξηση στις διεθνείς αφίξεις. Το 2018, πρόσθεσε, ξεκίνησε με μία αύξηση της τάξης του 15% με 30% από όλες τις αγο-

ρές, γεγονός που χαρακτήρισε πρωτοφανές. Αναφέρθηκε επίσης στις δράσεις του ΕΟΤ και τόνισε: «Θέλουμε ο τουρισμός να παίξει τον ρόλο που είχε παίξει η οικοδομή κατά τη δεκαετία του 1960 ως μοχλός ανάπτυξης, αλλά η ανάπτυξη αυτή να είναι δίκαιη και βιώσιμη».

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) **Γιάννης Ρέτσος** τόνισε ότι ο ελληνικός τουρισμός, που αυτή τη στιγμή είναι στην άνθισή του, πρέπει να θωρακιστεί,



ώστε να αντιμετωπίσει τυχόν κακές συγκυρίες στο μέλλον. Για να προσελκύσει μεγάλες επενδύσεις στον τουρισμό, ανέφερε, η Ελλάδα χρειάζεται ως το 2021 6 δισ. ευρώ επενδύσεις ετησίως. Πρόσθεσε ότι το κράτος πρέπει να επενδύσει σε ιδιωτικές υποδομές με παραχώρηση, όπως έγινε με τα περιφερειακά αεροδρόμια, και να βελτιώσει τις υποδομές των νησιών. Για να μπορέσει παράλληλα να κάνει επενδύσεις ο ιδιωτικός τομέας, συνέχισε, πρέπει να αλλάξει το φορολογικό, να δημιουργηθεί χωροταξικός σχεδιασμός και να δημιουργηθεί ασφάλεια δικαίου, που δεν αφορά στον χρόνο απονομής της δικαιοσύνης, αλλά στο να αισθάνεται ασφάλεια ο επενδυτής ότι θα ολοκληρωθεί η επένδυσή του χωρίς πιθανότητες διακοπών από το Υπουργείο Πολιτισμού ή το Δασαρχείο.

Ο Πρόεδρος ΔΣ του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος **Αλέξανδρος Βασιλικός** τόνισε ότι πρέπει η χώρα, κάθε περιοχή, κάθε νησί και κάθε πόλη, να αποφασίσουν ποια είναι η ταυτότητα

τους ως προορισμού. Και αυτό διότι, όπως επεσήμανε, το ξενοδοχείο είναι το τελευταίο κομμάτι της αλυσίδας, το οποίο απλώς θα απαντήσει στη ζήτηση που θα δημιουργηθεί για τον προορισμό. Υπογράμμισε όμως ότι ο ξενοδόχος σήμερα πρέπει να είναι έτοιμος, καθώς έχει ένα προϊόν το οποίο συγκρίνεται αυτόματα στις μηχανές αναζήτησης με ξενοδοχεία άλλων προορισμών. «Ο ξενοδόχος της Αθήνας έχει πια ανταγωνιστή τον ξενοδόχο του Βερολίνου», είπε χαρακτηριστικά. Τόνισε επίσης ότι πρέπει να γίνει ένας σχεδιασμός μακροπρόθεσμης τουριστικής ανάπτυξης ώστε, όταν έρθει ο επόμενος κύκλος ύφεσης, η Ελλάδα να έχει προλάβει να απευθυνθεί σε νέες αγορές. Ανέφερε ενδεικτικά ότι η Ελλάδα έχει τρία γήπεδα γκολφ, όταν η Ισπανία έχει 349 και, σχετικά με τον συνεδριακό τουρισμό, ρώτησε ρητορικά τον Δήμαρχο Δελφών, **Αθανάσιο Παναγιωτόπουλο**, ο οποίος παρακολουθούσε τη συζήτηση: «Δεν θα σας άρεσε, κύριε Δήμαρχε, να έχετε ένα συνεδριακό κέντρο διπλάσιο σε μέγεθος;»



Ελληνικός τουρισμός: Επενδυτικές δυνατότητες

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Δημήτρης Ανδριόπουλος

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος,
Dimand AE, Ελλάδα

Αθανάσιος Παναγιωτόπουλος

Δήμαρχος Δελφών

Πάνος Παλαιολόγος

Ιδρυτής & Πρόεδρος, Hotelbrain, Ελλάδα

Ιάσων Τσάκωνας

Διευθύνων Σύμβουλος, OLIAROS, Ελλάδα

Στέλιος Κουτσιβίτης

Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος,
Αστήρ Παλάς Βουλαγαμένης, Ελλάδα

Χάρης Αντωνόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Cineplex Greece, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Χριστίνα Πουτέτση, Αρθρογράφος, Protagon, Ελλάδα

Εξετάζοντας τις προοπτικές για επενδύσεις στον κλάδο του Τουρισμού, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Dimand **Δημήτρης Ανδριόπουλος** ανέφερε ως ενδεικτικό της «όρεξης» των ξένων επενδυτών να επενδύσουν στον ελληνικό τουρισμό τη σύμπραξη της εταιρείας, που ανακοινώθηκε στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, για επενδύσεις πάνω από 170 εκατ. ευρώ με σημείο εστίασης τα ξενοδοχεία σε Πάτρα, Πειραιά, Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Τόνισε, όμως, ότι για να προχωρήσουν οι επενδύσεις σε ξενοδοχεία πόλης, resort, φοιτητικές εστίες, θα πρέπει η χώρα να διαθέτει υποδομές σε δύο κατηγορίες: (1) Υποδομές που αφορούν κυρίως στους δήμους γνωστών τουριστικών προορισμών, οι οποίοι σε ένα διάστημα

15 ημερών πρέπει να διαχειριστούν τεράστιο όγκο αναγκών διαχείρισης απορριμμάτων, ύδρευσης και αποχέτευσης για να εξυπηρετήσουν τους επισκέπτες. (2) Υποδομές που αφορούν στους τομείς του τουρισμού που δεν έχουν αναπτυχθεί. Ανέφερε ενδεικτικά ότι η Ελλάδα είναι μία χώρα με εκπληκτικά μονοπάτια και ορεινούς όγκους, άγνωστους ακόμη, σε αντίθεση με τις παραλίες της και τα νησιά.

Ο Δήμαρχος Δελφών **Αθανάσιος Παναγιωτόπουλος** επικαλέστηκε το παράδειγμα του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών, τονίζοντας ότι ο συνεδριακός τουρισμός είναι ένας από τους βασικούς τομείς όπου υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης. Ανέφερε ότι ο δήμος Δελφών, ως μία μικρή κοινωνία



και οικονομία, διαθέτει κυρίως μικρές οικογενειακές τουριστικές επιχειρήσεις, εκτιμώντας ότι αυτό το θεωρεί αρετή, διότι στην τουριστική οικονομία παίζει ρόλο η αυθεντικότητα του προϊόντος. «Το πλεονέκτημά μας ως περιοχή και ίσως ως χώρα είναι να διατηρήσουμε το αυθεντικό μας πολιτιστικό πρότυπο, όπως είναι η καλή καθημερινή μας συνήθεια, η διατροφή, το έθιμο, η παράδοση», είπε. Αναφέρθηκε επίσης στην πρωτοβουλία του δήμου Δελφών, ο οποίος αποτελεί προστατευόμενη περιοχή, να καταγραφεί η δημοτική ακίνητη περιουσία ώστε να αποσαφηνιστεί ποια ακίνητα θα μπορούσαν να έχουν συνδυαστική τουριστική χρήση.

Ο ιδρυτής και πρόεδρος της Hotelbrain **Πάνος Παλαιολόγος** ανέφερε ότι κατά την κρίση ήρθαν πολλοί «επενδυτές» στην Ελλάδα, που ήθελαν να αγοράσουν τα υπερχρεωμένα ξενοδοχεία σε χαμηλή τιμή και, χωρίς να κάνουν σχεδόν τίποτα, να κερδίσουν από την υπεραξία όταν η καμπύλη της αγοράς θα άλλαζε. Στην πατρίδα μας υπάρχει περιθώριο για επενδυτές, που είναι διατεθειμένοι να κάνουν όλη τη δουλειά, να επενδύσουν με πρόγραμμα και σχέδιο, να διαχειριστούν επαγγελματικά την επένδυσή τους, τόνισε. Εξήγησε πως ο Έλληνας ξενοδόχος (που συνήθως έχει μία οικογενειακή επιχείρηση), αφού ξεπέρασε το αρχικό σοκ που ήρθε με το internet, άλλαξε τα πράγματα και στον δικό του επαγγελματικό χώρο, αλλά υπογράμμισε ότι το marketing πρέπει να συνοδεύεται και από ένα καλό προϊόν, διαφορετικά δεν αρκεί.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της OLIAROS **Ιάσων Τσάκωνας** αναφέρθηκε στο παράδειγμα της Αντιπάρου ως ένα νέο τουριστικό προϊόν με πολυτελείς κατοικίες που προσελκύουν τουρίστες υψηλού εισοδήματος, θέλοντας να καταδείξει την

ανάγκη σχεδιασμού για την ποιοτική ανάπτυξη νέων τουριστικών προϊόντων και υποδομών σε προορισμούς όχι και τόσο προβλεπόμενους. Η Αντίπαρος, σημείωσε, έγινε παράδειγμα premium κατοικίας και βρίσκεται στην τρίτη θέση όσον αφορά στις βίλες πολυτελείας μετά τη Μύκονο και την Πάρο. Αποτελεί μάλιστα ένα από τα λίγα παραδείγματα στην Ελλάδα με σταθερή άνοδο της αγοράς ακινήτων επί κρίσης. «Βρισκόμαστε σε ένα ιστορικό μεταίχμιο για την ανάπτυξη της χώρας και του δικού μας προϊόντος. Από τη μία, η κρίση και η αυξημένη φορολογία έχουν καθηλώσει τις αξίες των ακινήτων σε περιοχές της χώρας σε βαθμό που μπορεί να επιτρέψουν τη ριζική επικαιροποίηση του τουριστικού προϊόντος και, από την άλλη, η προοπτική ανάπτυξης νέων κατηγοριών, πιο μόνιμων», ανέφερε. Πρότεινε ειδικότερα να διευρυνθεί ο ορισμός του τουριστικού προϊόντος ώστε να περιλαμβάνει την έννοια του housing, πιο μόνιμων επισκεπτών και των συνταξιούχων.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Cineplexx Greece **Χάρης Αντωνόπουλος** χαρακτήρισε την Αθήνα ως τη μεγάλη πρόκληση στον τουρισμό. Σημείωσε ότι από τις 10 προτιμήσεις των τουριστών στην Αθήνα, οι πέντε είναι ιστορικές. Αυτό διότι δεν έχουν πολλές άλλες επιλογές, καθώς πηγαίνοντας για ψώνια στην Ερμού βρίσκουν τις ίδιες μάρκες που έχουν στις χώρες τους ενώ στην Πλάκα βρίσκουν τα ίδια σουβενίρ εδώ και 25 χρόνια. «Για να έρχονται όλο τον χρόνο οι τουρίστες στην Αθήνα, δώστε τους πράγματα να κάνουν στον ελεύθερο χρόνο τους», είπε, προτείνοντας, μεταξύ άλλων, αντί για κλειστά εμπορικά κέντρα (mall), έναν ανοιχτό χώρο με καταστήματα που θα πωλούν ελληνικά προϊόντα στο κέντρο της Αθήνας.



Ελληνικός τουρισμός: Επιβεβαιώνοντας τη θέση της Ελλάδας ως προορισμού πολυτέλειας

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Χρήστος Κυβερνήτης

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Kyvernitis Travel AE, Ελλάδα

Ηλίας Μαραγκάκης

COO, Fraport, Ελλάδα

Dr. Frances Tsakonas

Διευθύνουσα Σύμβουλος & Ιδρύτρια, International Society of Change Leaders, Μεγάλη Βρετανία

Peter S. Vlitas

Senior VP, Υπεύθυνος για τις σχέσεις με Αεροπορικές Εταιρείες, Travel Leaders Group, ΗΠΑ

Jim Tsokanos

Partner, Dynamic, ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Καθ. Γιώργος Παπαϊωάννου, Mayfair Greece, Capital Partners

Ο συντονιστής του πάνελ, καθηγητής **Γιώργος Παπαϊωάννου** (Mayfair Greece, Capital Partners), εκτίμησε ότι ο ελληνικός τουρισμός θα συνεχίσει να αναπτύσσεται μέχρι το 2023 φτάνοντας ποσοστό συμμετοχής στο ΑΕΠ 23%.

Ο πρόεδρος και CEO της Kyvernitis Travel **Χρήστος Κυβερνήτης** χαρακτήρισε σημαντικό κεφάλαιο τον τουρισμό υψηλού εισοδήματος στη χώρα μας και αναφέρθηκε στο σχετικό πρόγραμμα της εταιρείας του. Τόνισε ότι πρέπει να διευρυνθεί το εύρος ξενοδοχείων με άριστα καταρτισμένο προσωπικό, καθώς οι διεθνείς αλυσίδες luxury ξενοδοχείων στην Ελλάδα ξεχωρίζουν μεν, αλλά είναι συγκεκριμένα ξενοδοχεία και σε συγκεκριμένες

περιοχές της χώρας. Επεσήμανε ότι «πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας ότι απευθύνεται κανείς σε ταξιδιώτες που έχουν ως μέτρο σύγκρισης ξενοδοχεία πολυτελείας σε προορισμούς όπως οι Μαλδίβες και το Ντουμπάι», καθώς και ότι δεν υπάρχει νόημα να επενδύσει κανείς στον τουρισμό υψηλού εισοδήματος εάν δεν είναι σε θέση να προσφέρει στους επισκέπτες μία εμπειρία διαμονής. Ο κ. Κυβερνήτης εξήγησε ότι ο κλασικός τρόπος διαφήμισης δεν αφορά αυτή την κατηγορία ταξιδιωτών, για την οποία είναι πιο αποτελεσματική η διαφήμιση «από στόμα σε στόμα». Δηλαδή, να εξιστορήσουν στον κοινωνικό περίγυρό τους, που είναι αντίστοιχου εισοδήματος, πώς

STAYING TRUE TO ALL THAT MOVES US FORWARD.



In FOURLIS Group, one of the largest commercial Groups in Greece, with successful business activity across 5 countries, we have been contributing to the Greek economy for the last 67 years.

We support the Greek society by being aware of our responsibility towards the consumer, while aiming for respect to the people. With investments of 150 million euros over the past 8 years, and more than 4,000 employees, we constantly work to create the foundations for a better society through the Social Responsibility programs of IKEA and Intersport brands, emphasizing on actions that will move us forward.



πέρασαν στην Ελλάδα ή, ειδικά εφόσον πρόκειται για celebrities, να ανεβάσουν στα social media φωτογραφίες από τις διακοπές τους στην Ελλάδα.

Ο COO της Fraport **Ηλίας Μαραγκάκης**, αφού ανέφερε τις επενδύσεις της εταιρείας στα περιφερειακά αεροδρόμια, σημείωσε ότι πέρυσι παρατηρήθηκε αύξηση 30% στο business aviation, που είναι το αντίστοιχο του τουρισμού με γιοστ αλλά με ακριβά αεροσκάφη, τα οποία μπορεί να κοστίζουν και 80 εκατ. ευρώ, γεγονός από το οποίο γίνεται αντιληπτό πόσο ευκατάστατοι είναι οι ιδιοκτήτες. Η αύξηση αυτή παρατηρήθηκε ειδικότερα στα αεροδρόμια της Μυκόνου, της Σαντορίνης και της Κέρκυρας. Σημείωσε ότι αυτού του είδους ο τουρισμός απαιτεί διαφορετικά στοιχεία από τον υπόλοιπο, όμως ταυτόχρονα ο τουρισμός πολυτελείας δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς ορισμένα βασικά, όπως οι ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας και τα πυροσβεστικά οχήματα που παρουσιάζουν έλλειψη σε νησιά.

Η Dr. **Frances Tsakonas**, CEO και ιδρύτρια της International Society of Change Leaders, η οποία σχεδιάζει εκπαιδευτικά προγράμματα σε τομείς όπου υπάρχουν ευκαιρίες όπως ο τουρισμός στην Ελλάδα, αναφέρθηκε στα προγράμματα που έχει δημιουργήσει φέτος. Το πρώτο έχει να κάνει με

executive education στα ελληνικά νησιά, κατά το οποίο υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων παρακολουθούν εκπαιδευτικό πρόγραμμα π.χ. σε ένα από τα καλύτερα ξενοδοχεία στη Σαντορίνη, σε συνεργασία με κορυφαίες σχολές διοίκησης επιχειρήσεων από όλο τον κόσμο. Δεύτερον, σχεδιάζει σχολή για τουριστικό management στην Ελλάδα, καθώς τα υπερπολυτελή ξενοδοχεία χρειάζονται εξειδικευμένο προσωπικό.

Ο **Jim Tsokanos**, εταίρος στην Dynamic, προσέθεσε την οπτική του στο ζήτημα ως Ελληνοαμερικανός. Επεσήμανε ότι το ακροατήριο πολυτελείας ψάχνει σαν τρελό προορισμούς και ξοδεύει σαν τρελό χρήματα στα χωριά και τις πόλεις που επισκέπτεται. Σχολίασε επίσης ότι αν γκουγκλάρει κανείς τις λέξεις «Ελλάδα, τουρισμός, διακοπές», θα εμφανιστούν στη μηχανή αναζήτησης εικόνες από Ακρόπολη, Σαντορίνη, Μύκονο, όμως λείπει η εικόνα ενός Έλληνα. «Αυτό που μας κάνει διαφορετικούς είναι το ντόπιο πνεύμα, οι άνθρωποι κάνουν την Ελλάδα να ξεχωρίζει», είπε και πρόσθεσε ότι: «Λέμε ιστορίες για τόπους και μουσεία, αλλά όχι για τους ανθρώπους». Εκτίμησε επίσης ότι πρέπει να αναδειχθεί πως η Ελλάδα είναι ένα ασφαλές και φιλικό μέρος.

EVOLVING A CENTURIES-OLD **MINING TRADITION**



We aim to build a better tomorrow through the responsible development of our projects and the skills of Greek experts and engineers who are carrying on a centuries legacy using the best available technologies of today.

 **Hellas****GOLD**

Building a better future



Κεντρική Ομιλία: Η Ελλάδα καθίσταται ενεργειακός κόμβος στη ΝΑ Μεσόγειο

Γιώργος Σταθάκης

Υπουργός Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Την εκτίμηση πως ο μεγάλος μετασχηματισμός που λαμβάνει χώρα, τόσο στην παραγωγή όσο και στην κατανάλωση ενέργειας, προκαλεί τεκτονικές αλλαγές στον ενεργειακό χάρτη εξέφρασε ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Γιώργος Σταθάκης. Όπως τόνισε, οι τρεις βασικοί πυλώνες στην αγορά ενέργειας είναι: ο ρόλος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας. Στόχος είναι η Ελλάδα να καταφέρει μέχρι το 2030 να έχει στο ενεργειακό της μείγμα το 50% της παραγόμενης ενέργειας από ΑΠΕ. Ο λιγνίτης, όπως ανέφερε ο κ. Σταθάκης, μέχρι το 2030 θα αντιπροσωπεύει το 20% της παραγωγής ενέργειας της χώρας. Το μονοπώλιο στην αγορά του λιγνίτη καταργείται και εισέρχονται νέοι παίκτες στην αγορά, τόνισε ο υπουργός.

Στη συνέχεια ο κ. Σταθάκης ανέφερε πως το 2018 απελευθερώνεται η χονδρική αγορά φυσικού αερίου. Το Χρηματιστήριο Ενέργειας αναμένεται να είναι έτοιμο έως το τέλος του τρέχοντος έτους ή το αργότερο στις αρχές του 2019. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στο γεγονός ότι καταβάλλονται μεγάλες προσπάθειες για να υπάρχουν ανταγωνιστικές τιμές, ενώ σημαντικό ρόλο παίζει και η θέσπιση

του κοινωνικού τιμολογίου για όσους πολίτες ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας. Πολύ σημαντική, σύμφωνα με τον κ. Σταθάκη, είναι η διαφοροποίηση των ενεργειακών πηγών της χώρας. Έτσι, το φυσικό αέριο διαδραματίζει πολύ σημαντικό ρόλο, τόσο στην εγχώρια κατανάλωση όσο και στην ανάπτυξη των ΑΠΕ.

Η Ελλάδα, όπως ανέφερε ο κ. Σταθάκης, αλλάζει τον ενεργειακό χάρτη της περιοχής και καθίσταται κόμβος μεταφοράς ενέργειας με τα πολύ σημαντικά έργα, όπως ο αγωγός φυσικού αερίου TAP που θα μεταφέρει αέριο από το Αζερμπαϊτζάν στην Ιταλία μέσω της Τουρκίας και της Ελλάδας, και ο κάθετος διάδρομος LNG (υγροποιημένο φυσικό αέριο) από την Αλεξανδρούπολη στην Αττική για να καλυφθούν οι ανάγκες της πρωτεύουσας.

Στο θέμα των υδρογονανθράκων, ο κ. Σταθάκης τόνισε πως προχωρούν οι συμφωνίες με ξένους ενεργειακούς κολοσσούς για τα κοιτάσματα στο Ιόνιο γύρω από την Κέρκυρα αλλά και στη νοτιοανατολική Κρήτη. Τέλος, ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας έδωσε έμφαση στη διασύνδεση των ελληνικών νησιών, που αναμένεται να μειώσει το ενεργειακό κόστος. Στις Κυκλάδες το έργο ολοκληρώθηκε, ενώ σειρά παίρνουν δύο project στην Κρήτη.



Stronger industry, a prerequisite for growth and sustainable exit from the crisis

“HELLENIC PRODUCTION-INDUSTRY ROUNDTABLE FOR GROWTH” is an initiative of manufacturing companies and the country’s main Regional Industrial Associations aiming to:

FACTS
&
FIGURES
+

Highlight and enhance the significance of the Manufacturing Industry in the Greek economy

Align Greece with the European Strategy for a “European Industrial Renaissance”

(increase the contribution of manufacturing in European GDP from 15% to 20% until 2020)

31%

Total impact of manufacturing sector on the country’s GDP

87%

Share of manufacturing products in total exports of goods

1.2 mil.

Total impact of manufacturing on jobs

OUR GOALS

To raise awareness among all stakeholders (Government, Social Partners, opinion leaders and public opinion) about the role of manufacturing as a key driver for growth and competitiveness, job creation and sustainable exit from the crisis.

To work for a business environment and policies that promote and support the transition towards a new growth model based on a stronger and vibrant industrial sector.

To reverse misperceptions such as “Greece is not suitable for manufacturing” or “Greece can only produce low value-added products”.

To highlight and enhance the interactions and the multiplier effect of the manufacturing industry on the other sectors of the economy.

OUR VISION

The transition towards a new economic model based on creation, innovation, production and exports instead of one based on debt, imports and consumption.

The emergence of a modern, competitive industrial sector, as a pillar for economic growth and social prosperity.



HELLENIC PRODUCTION
INDUSTRY ROUNDTABLE FOR GROWTH

Follow us!



OUR BELIEF

We believe it’s a myth that Greece cannot have a globally competitive manufacturing sector. Historically, Industry in Greece as elsewhere, has been a catalyst for the country’s modernization, its participation in the developed world and the improvement of citizens’ lives. Despite the crisis, numerous manufacturing companies of all sizes have shown resilience and managed not only to survive but also to grow, to innovate and to expand to new markets. Greece has a highly skilled and talented human capital, diverse natural resources and a privileged geographical location. **We believe that it’s time to move forward and build an economy based on innovation and production.**



www.hellenicproduction.org



Γεωπολιτική του ενεργειακού κλάδου Η ΝΑ Μεσόγειος πύλη εισόδου του φυσικού αερίου στην Ευρώπη

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Defne Arslan

Εκτελεστική Διευθύντρια, Atlantic Council, Τουρκία

Erol User

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, User Danismanlik, Τουρκία

Γρηγόρης Στεργιούλης

Διευθύνων Σύμβουλος, Ελληνικά Πετρέλαια, Ελλάδα

Dimitar Bechev

Fellow, Κέντρο Σλαβικών, Ευρασιατικών & Ανατολικοευρωπαϊκών Σπουδών, University of North Carolina, ΗΠΑ

Mahmood Khaghani

Σύμβουλος, Caspian Energy Grid, Ιράν

John Roberts

Ειδικός Ενεργειακής Ασφάλειας, Methinks Ltd· Senior Fellow, Atlantic Council, ΗΠΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Αλεξία Τασούλη, Δημοσιογράφος

Κεντρικό συμπέρασμα του πάνελ ήταν ότι η Νοτιοανατολική Μεσόγειος καθίσταται βασικός παράγοντας στον ενεργειακό χάρτη και πύλη εισόδου του φυσικού αερίου προς τις αγορές των χωρών της Ευρώπης, αλλάζοντας τα δεδομένα στη γεωπολιτική σκακιέρα.

Η Εκτελεστική Διευθύντρια του Ατλαντικού Συμβουλίου στην Τουρκία **Defne Arslan** τόνισε πως Τουρκία και ΕΕ αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις στο ενεργειακό τοπίο καθώς εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις εισαγωγές ενέργειας ενώ παράλληλα έχουν και τους ίδιους προμηθευτές. Παράλληλα τόνισε πως οι αγωγοί φυσικού αερίου

που δημιουργούνται, όπως ο αγωγός TANAP και ο αγωγός TAP, που θα μεταφέρουν φυσικό αέριο από τα κοιτάσματα του Αζερμπαϊτζάν, δημιουργούν νέα δεδομένα. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, Ελλάδα και Τουρκία βρίσκονται στην κατάλληλη γεωστρατηγική θέση, προκειμένου να γίνουν πύλη εισόδου για τις αγορές των χωρών της Ευρώπης, και είναι προς το κοινό συμφέρον των δύο χωρών να συνεργαστούν στενά στα ενεργειακά ζητήματα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος των ΕΛΠΕ **Γρηγόρης Στεργιούλης** τόνισε πως χρειάζεται επανεξέταση της ενεργειακής πολιτικής καθώς εκτιμάται ότι θα αυξηθεί η κατανάλωση ενέργειας λόγω της αύξη-



σης του πληθυσμού. Παράλληλα, εκτίμησε πως το φυσικό αέριο θα διαδραματίσει πολύ σημαντικό ρόλο στο άμεσο μέλλον, ενώ η εξάρτηση από τον λιγνίτη θα μειωθεί. Στη συνέχεια, ο κ. Στεργιούλης υπογράμμισε πως η Ελλάδα είναι ο μεγαλύτερος εξαγωγέας ρευστών προϊόντων και προϊόντων διύλισης στη Μεσόγειο. Το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας είναι ότι έχει την τεχνογνωσία και εξειδικευμένο προσωπικό προκειμένου να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις. Ο κ. Στεργιούλης έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο γεγονός ότι αλλάζει ο ενεργειακός χάρτης της Ελλάδας με τα έργα, όπως αυτό στη Ρεβυθούσα, τον αγωγό TAP αλλά και τον κάθετο άξονα της Αλεξανδρούπολης. Αποκάλυψε ότι τα ΕΛΠΕ θα πάρουν μέρος στον διαγωνισμό για τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων στο Ιόνιο και τόνισε πως η Ελλάδα μπορεί να γίνει πύλη εισόδου του φυσικού αερίου προς την Ευρώπη και η Μεσόγειος θάλασσα ειρήνης και ανάπτυξης.

Ο **Dimitar Bechev** από το Κέντρο Σλαβικών, Ευρασιατικών & Ανατολικοευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Βόρειας Καρολίνας ανέφερε πως οι ραγδαίες αλλαγές στην τεχνολογία έχουν αλλάξει τόσο την παραγωγή όσο και τον τρόπο μεταφοράς της ενέργειας. Στο μέλλον, οι χώρες με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας θα

έχουν τη δυνατότητα να διατηρούν και να αποθηκεύουν την ενέργεια, δημιουργώντας αναχώματα ενάντια σε ενεργειακές κρίσεις. Όπως είπε ο κ. Bechev, το φυσικό αέριο δημιουργεί εντάσεις γιατί είναι αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ χωρών και όχι εταιρειών.

Ο Σύμβουλος στην Caspian Energy Grid του Ιράν **Mahmood K gaghani** τόνισε πως, από την εποχή της κατάρρευσης της Σοβιετικής Ένωσης, έχει δημιουργηθεί ενεργειακή διπλωματία. Το φυσικό αέριο θα είναι το καύσιμο του μέλλοντος και το Ιράν, για να παραμείνει ανταγωνιστικός προμηθευτής και εξαγωγέας ενέργειας, θα χρειαστεί επενδύσεις στις μονάδες εξόρυξης των κοιτασμάτων του προκειμένου να μειώσει το κόστος λειτουργίας και να είναι ανταγωνιστικό. Ιράν, Τουρκία και Ελλάδα μπορούν να γίνουν «χρυσή πύλη» εισόδου του φυσικού αερίου στις αγορές της Ευρώπης, εκτίμησε.

Ο Ειδικός σε θέματα Ενεργειακής Ασφάλειας στη **Methinks John Roberts** υπογράμμισε ότι η κρίση μεταξύ Ρωσίας και Ουκρανίας σχετικά με τη διέλευση του ρωσικού φυσικού αερίου μέσω της Ουκρανίας στην Ευρώπη οδήγησε στη δημιουργία εναλλακτικών εμπορικών δρόμων, όπως ο αγωγός TAP και ο Nord Stream 2.



Εξελίξεις στους υδρογονάνθρακες στην ανατολική Μεσόγειο: Αισιοδοξία αλλά και πραγματισμός

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Δημήτρης Τζώρτζης

Διευθύνων Σύμβουλος, Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ), Ελλάδα

Πάνος Κελάμης

Διευθύνων Σύμβουλος, Εταιρεία Υδρογονανθράκων Κύπρου, Κύπρος

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Αλεξάνδρα Σδούκου, Σύμβουλος Ενέργειας & Φυσικών Πόρων

Prof. Uzi Arad

Senior Fellow, Ινστιτούτο Μελετών Εθνικής Ασφάλειας, Ισραήλ

Ιωάννης Μπασιάς

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Ελληνική Διαχειριστική Εταιρεία Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ)

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΠΑ **Δημήτρης Τζώρτζης** μίλησε για τους στόχους της εταιρείας του. Είπε ότι η εταιρεία είναι πολύ ισχυρή, με εμπειρία 30 ετών και συνεπώς με υψηλούς στόχους. Οι στόχοι είναι η επέκταση της ΔΕΠΑ στη λιανική αγορά ενέργειας, η προμήθεια ενέργειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, η πλήρης κάλυψη της χώρας μας με την παροχή φυσικού αερίου σε απομακρυσμένες περιοχές, η επέκταση του συμπιεσμένου αερίου και η ανάπτυξη υποδομών. Ως προς τις υποδομές, αναφέρθηκε τόσο στους αγωγούς ΠΟΣΕΙΔΩΝ (Διασυνδετήριος Αγωγός Ελλάδας–Ιταλίας), ITG (Διασυνδετήριος Αγωγός Τουρκίας–Ελλάδας–Ιταλίας) και EastMed (Eastern Mediterranean Pipeline), αλλά και στο έργο «Τερ-

ματικό ΥΦΑ Βορείου Ελλάδας» της GASTRADE, του οποίου η μελέτη αναμένεται να υλοποιηθεί στο β' εξάμηνο του 2018 και να τεθεί σε λειτουργία μέχρι το 2020. «Είναι ένα έργο βιώσιμο και επενδυτικά προσιτό που θα εξασφαλίσει τις πηγές και τον δυτικό διάδρομο».

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας Υδρογονανθράκων Κύπρου **Πάνος Κελάμης** είπε ότι «τα πάντα αρχίζουν και τελειώνουν με τις δεξαμενές χωρίς αποθέματα δεν έχουμε τίποτα». Τόνισε ότι οι τιμές φυσικού αερίου είναι αδύνατο να προβλεφθούν και επεσήμανε ότι ο πλανήτης χρειάζεται πολλή ενέργεια που είναι αλληλένδετη με την ευημερία. «Το ενεργειακό μείγμα του μέλλοντος θα πρέπει να έχει στο επίκεντρό του τα ορυκτά



καύσιμα. Η έρευνα υδρογονανθράκων είναι το νέο Ελ Ντοράντο για το φυσικό αέριο». Τέλος, είτε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία προχωρά στην εκτέλεση ενός στρατηγικού σχεδιασμού και ότι σε ενάμιση χρόνο θα έχει ήδη 2 πετρελαιοπηγές.

Ο καθηγητής **Uzi Arad** από το Ισραήλ, σε ερώτηση σχετικά με το πώς βλέπει να εξελίσσονται τα πράγματα στην Ανατολική Μεσόγειο, «αυτή την εποχή αναταραχών», απάντησε ότι «οι πολιτικές δυνάμεις είναι ισχυρότερες από τις οικονομικές και οι θρησκευτικές ισχυρότερες όλων. Το Ισραήλ στοχεύει σε μελλοντικές κατακτήσεις και στην υπεράσπιση των πηγών της». Μίλησε για νέους πρωταγωνιστές στην περιοχή, τη Ρωσία και το Ιράν, που έχουν στην ατζέντα τους την κατάκτηση μιας θέσης στην Ανατολική Μεσόγειο. «Οι στόχοι μας δεν πρέπει να είναι μεγαλεπήβολοι αλλά μετριασμένοι, ώστε να μην οδηγηθούμε σε απώλειες και απογοητεύσεις. Η περιοχή είναι περίπλοκη και απαιτεί σύνεση, προσεκτική και σταδιακή προσέγγιση», τόνισε.

Ο Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Ελληνικής Διαχειριστικής Εταιρείας Υδρογονανθράκων (ΕΔΕΥ) **Ιωάννης Μπασιάς** μίλησε για το χρονικό και γεωγραφικό πλαίσιο της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου και τόνισε ότι σε ένα μήνα θα είναι έτοιμη η έκθεση συμπερασμάτων από τα στοιχεία που συνέλεξαν από την περιοχή νότια της Κρήτης και από το Ιόνιο, ενώ υπογράμμισε ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε εξαιρετική θέση γεωγραφικά με πολλά οικόπεδα προς διερεύνηση.



Ενίσχυση των επενδύσεων στην ενέργεια για την επίτευξη των στόχων της κλιματικής αλλαγής και της ενεργειακής ασφάλειας

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Γεράσιμος Θωμάς

Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Ενέργειας, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Γιάννης Μανιάτης

Βουλευτής Δημοκρατικής Συμπράταξης, πρώην Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής (2013-15)

Σταύρος Γούτσος

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ), Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Αλέξανδρος Λαγάκος, Ιδρυτικός Πρόεδρος, Greek Energy Forum, Ελλάδα

Ντίνος Μπενρουμπή

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Protergia, Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, Ελλάδα

Christophe Brognaux

Senior Partner & Διευθύνων Σύμβουλος, The Boston Consulting Group Brussels, Βέλγιο

Νικόλαος Μπόζος

Μέλος Εκτελεστικής Επιτροπής, Όμιλος ΗΡΑΚΛΗΣ/LafargeHolcim, Ελλάδα

Οι επενδύσεις αποτελούν απαραίτητο εργαλείο για τη διασφάλιση της ενεργειακής ασφάλειας και την τήρηση των στόχων της κλιματικής αλλαγής, ανέφεραν κορυφαία στελέχη και αναλυτές του ενεργειακού κλάδου, της βιομηχανίας και των συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ο **Γεράσιμος Θωμάς**, Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής για την Ενέργεια στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ανέφερε ότι απαιτούνται μεγάλες επενδύσεις για την ενεργειακή μετάβαση όπου κυριαρχούν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Είναι ενδεικτικό ότι πέρυσι, για πρώτη φορά, οι επενδύσεις στις ΑΠΕ ήταν μεγαλύ-

τερες σε σχέση με αυτές στο πετρέλαιο. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο στόχος που έχει τεθεί είναι ως το 2050 η ενέργεια να προέρχεται σε ποσοστό 50% από τις ΑΠΕ, οι οποίες θα απορροφήσουν σημαντικό μέρος των ιδιωτικών επενδύσεων, προσελκύοντας νέους παίκτες και νέες μορφές ιδιωτικής χρηματοδότησης.

Ο **Γιάννης Μανιάτης**, Βουλευτής της Δημοκρατικής Συμπράταξης και πρώην Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, σημείωσε ότι η εξοικονόμηση ενέργειας, οι ΑΠΕ, η έξυπνη ενέργεια, η ηλεκτροκίνηση, η αποθήκευση, είναι



οι βασικοί πυλώνες του νέου παραγωγικού μοντέλου για να στηριχθεί η ενεργειακή επανάσταση, σε συνδυασμό με τις μεγάλες αλλαγές που φέρνουν οι νέες τεχνολογίες. Τόνισε ότι είναι αναγκαία η χάραξη εθνικής στρατηγικής μετάβασης σε ένα παραγωγικό μοντέλο που θα ισχυροποιήσει τον ρόλο της Ελλάδας ως πηγή τροφοδοσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο **Σταύρος Γούτσος**, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της ΔΕΗ, υπογράμμισε ότι ξεκινάει ένας νέος εθνικός ενεργειακός σχεδιασμός που λαμβάνει υπόψη και την ευρωπαϊκή πραγματικότητα, με την απελευθέρωση της αγοράς να συνιστά, ουσιαστικά, επανασχεδιασμό της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η ΔΕΗ καλύπτει το 50% της αγοράς, καθώς ικανοποιεί την υψηλή τάση, είναι ο μοναδικός πάροχος του Δημοσίου και στηρίζει τους ευάλωτους καταναλωτές. Ως εκ τούτου η απελευθέρωση αφορά το υπόλοιπο 50% της αγοράς ηλεκτρισμού, εξήγησε. Κατά την περίοδο των μνημονίων, η ΔΕΗ πραγματοποίησε επενδύσεις ύψους 5 δισ. ευρώ, για την ανανέωση του στόλου της και τον εκσυγχρονισμό των μονάδων της.

Ο **Ντίνος Μπενρουμπή**, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας Protergia του ομίλου ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ, ανακοίνωσε μία νέα επένδυση της εταιρείας που αφορά στην υλοποίηση νέας μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, ισχύος 650 MW, με τόπο κατασκευής το ενεργειακό κέντρο στην περιοχή Άγιος Νικόλαος στη Βοιωτία. Πρόκειται για σταθμό συνδυασμένου κύκλου με κόστος επένδυσης άνω των 300 εκατ. ευρώ. Θα είναι υπερσύγχρονης τεχνολογίας και θα είναι ο



πιο αποδοτικός θερμικά σταθμός συνδυασμένου κύκλου στην Ευρώπη. Έθεσε ως χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης της μονάδας την τριετία, σημειώνοντας ότι η τεχνική εταιρεία ΜΕΤΚΑ, που διαθέτει μεγάλη εμπειρία και τεχνογνωσία στην κατασκευή σταθμών συνδυασμένου κύκλου παγκοσμίως, αποτελεί εχέγγυο για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής. Δεν παρέλειψε να σημειώσει ότι η ενεργειακή αγορά έχει ανάγκη από μία ισχυρή ΔΕΗ, ενώ αποτελεί προαπαιτούμενο να υπάρξουν κεφάλαια για επενδύσεις.

Ο **Christophe Brognaux**, Senior Partner και Διευθύνων Σύμβουλος της Boston Consulting Group, αναφέρθηκε στην ιδιομορφία που χαρακτηρίζει, στις περισσότερες χώρες παγκοσμίως, το νομοθετικό πλαίσιο των επενδύσεων στον ενεργειακό τομέα, των οποίων η επιτυχία κρίνεται από το πόσο σταθερή θα είναι η απόδοσή τους. Όπως είπε, αυτό αναπροσαρμόζεται συχνά, τη στιγμή που οι επενδύσεις απαιτούν έναν μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη ισορροπία μεταξύ των επενδυτών και των ρυθμιστικών αρχών.

Ο **Νίκος Μπόζος**, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του ομίλου ΗΡΑΚΛΗΣ/LafargeHolcim, έδωσε έμφαση στο γεγονός ότι οι ΑΠΕ είναι σημαντικό να προωθούνται σε εύλογη τιμή. Γι' αυτό είναι απαραίτητο να λάβουν χώρα επενδύσεις στα δίκτυα, καθώς οι ΑΠΕ δεν παρέχουν σταθερή ροή σε χρονικό ορίζοντα έτους. Τα δίκτυα και η συνδεσιμότητα, όπως εξήγησε, θα επιτρέψουν να αμβλυνθούν οι τιμολογιακές διαφορές.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Γιάννης Δραγασάκης

Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Κυβέρνησης

Άρης Ραβανός

Δημοσιογράφος, εφημερίδες Το Βήμα & Τα Νέα

Την άποψη πως πρέπει να θωρακίσουμε την πορεία της επόμενης ημέρας και ο καλύτερος τρόπος γι' αυτό είναι η δημιουργία των δικών μας αποθεμάτων, υποστήριξε ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, ο οποίος πρόσφατα ανέλαβε και το χαρτοφυλάκιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. Παράλληλα, παρουσίασε και τους στόχους της κυβέρνησης για την έξοδο από τα μνημόνια. Σύμφωνα με τον κ. **Δραγασάκη**, οι τρεις στόχοι είναι: να πετύχουμε την απεξάρτησή μας από τα μνημόνια, να μπορούμε να αναχρηματοδοτούμε το χρέος μας και να σχεδιάσουμε το δικό μας πρόγραμμα.

Αναλυτικότερα και ερωτηθείς για την προληπτική γραμμή στήριξης, ο κ. Δραγασάκης επεσήμανε ότι δεν δίνει λύση στο πρόβλημα αφού σημαίνει «ημι-μνημονιακή κατάσταση» και προϋποθέτει την εμπλοκή των κοινοβουλίων των κρατών-μελών, προαπαιτούμενα και διαπραγματεύσεις, και έχει περιορισμένη διάρκεια. Όπως τόνισε, ζητούμενο είναι η απεξάρτηση από τα μνημόνια, την επιτροπεία και τα προαπαιτούμενα, ώστε η Ελλάδα να χαίρει της ίδιας αντιμετώπισης με τις υπόλοιπες χώρες και να μπορεί να αναχρηματοδοτεί το χρέος της.

«As μην ξεχνάμε πως τον Απρίλιο του 2014 η Ελλάδα εξέδωσε ένα ομόλογο που πήγε καλά. Τον Αύγουστο, όμως, του ίδιου χρόνου, που προσπάθη-

σε να εκδώσει ένα νέο ομόλογο, οι αγορές δεν το επέτρεψαν. Αν είχαμε ένα μαξιλάρι ασφαλείας κάτι τέτοιο δεν θα μας προβλημάτιζε. Πρέπει να έχουμε ένα ταμειακό απόθεμα ώστε, αν δεν μπορούμε να δανειστούμε από την αγορά, να καλυφθούμε από αυτό». Κι αυτό γίνεται ακόμα πιο απαραίτητο, σύμφωνα με τον κ. Δραγασάκη, αν σκεφτεί κανείς ότι ανήκουμε σε μια Ευρωζώνη που δεν διαθέτει θεσμό ύστατου δανεισμού. «Πρέπει να έχουμε το δικό μας σχέδιο για την επόμενη μέρα καθώς και την ευθύνη να το υλοποιήσουμε. Κι αυτό θα γίνει με την πολιτική που εφαρμόζει η κυβέρνηση, δηλαδή τη δημιουργία του δικού μας κουμπαρά και την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης». Όπως προσέθεσε, μάλιστα, τα χρήματα που έχουν μέχρι στιγμής συγκεντρωθεί από την Ελλάδα και τους εταίρους της ήδη πλησιάζουν να καλύψουν το ποσό που κρίνεται αναγκαίο ως δικλείδα ασφαλείας.

Όσο για εκείνους που κάνουν λόγο για μη καθαρή έξοδο, ο κ. Δραγασάκης ανέφερε πως «πίσω από αυτή τη θέση κρύβονται σκοπιμότητες». Όπως εξήγησε, το σχέδιο που ετοιμάζεται για την επόμενη μέρα θα πρέπει να τηρεί όσα έχουμε ήδη συμφωνήσει αλλά και να διασφαλίζει τη χώρα δημοσιονομικά, ενισχύοντας παράλληλα τις επενδύσεις, στηρίζοντας το κοινωνικό κράτος και μειώνοντας



τη φορολογία.

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης στάθηκε και στις μεταρρυθμίσεις στις οποίες έχει προχωρήσει η Ελλάδα, διευκρινίζοντας ότι είναι πάρα πολλές, ίσως μάλιστα περισσότερες από όσες μπορούσε να αφομοιώσει, ενώ πολλές εξ αυτών είναι αποτέλεσμα εξωγενών πιέσεων γι' αυτό και δυσλειτουργικές. Υποστήριξε, μάλιστα, την άποψη ότι αυτή η φορά είναι η μόνη που η χώρα συζητά συγκροτημένα μια εθνική στρατηγική για να βαδίσει προς μια νέα κανονικότητα. Εξήγησε ωστόσο ότι με τον όρο «επιστροφή στην κανονικότητα» δεν εννοεί την επιστροφή στην προ κρίσης κατάσταση. Πέρα από τα προβλήματα που δημιούργησε η δύσκολη αυτή δεκαετία υπάρχουν και οι παθογένειες του παρελθόντος οι οποίες μαρτυρούν «τα μεγάλα προβλήματα του ελληνικού καπιταλισμού που ποτέ δεν απέκτησε την εξωστρεφή και ανταγωνιστική μορφή του εξωτερικού». Όπως είτε, η νέα κανονικότητα πρέπει να έχει κεντρικό της στοιχείο την κίνηση και την εξωστρέφεια, να προσθέτει υψηλή προστιθέμενη αξία και να προσεγγίζει την 4η βιομηχανική επανάσταση. Αυτές είναι άλλωστε και οι προτεραιότητες του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Σχετικά με τις νέες αρμοδιότητες που ανέλαβε σημείωσε πως θεωρεί τον εαυτό του τυχερό αφού «δεν αρχίζει από λευκή σελίδα», καθώς οι προκάτοχοί του «είχαν κάνει καλή δουλειά». Επιπλέον ανέφερε ότι οι μεγάλοι στόχοι του Υπουργείου εί-

ναι δύο: να ολοκληρωθεί το σχέδιο για το οποίο έχει δεσμευτεί ο κ. Τσακαλώτος μέχρι τον Απρίλιο και να δημιουργηθεί κι ένας μηχανισμός υλοποίησης του σχεδίου αυτού ώστε «να μην καταλήξει για ακόμα μια φορά ένας νόμος που εύκολα ψηφίστηκε αλλά δύσκολα εφαρμόζεται». Στο επίκεντρο του σχεδίου, σύμφωνα με τον κ. Δραγασάκη θα βρεθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι μικροπιστώσεις και οι ενεργειακοί συνεταιρισμοί αλλά και οι επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Ο κ. Δραγασάκης δήλωσε την πεποίθησή του ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην επιτάχυνση των πάντων, στον συντονισμό αλλά και στην κοινωνικοποίηση της ανάπτυξης. «Αυτό που χρειαζόμαστε είναι μια κοινωνική συμμαχία να στηρίξει αυτή την προσπάθεια ώστε να αντιμετωπιστούν προβλήματα όπως η φοροδιαφυγή, η διαφθορά και η ενεργοποίηση αδρανών πόρων». Ερωτηθείς πώς μπορεί να υπάρξει ανάπτυξη όταν η χώρα κατακλύζεται από σκανδαλολογία, όπως με την πρόσφατη υπόθεση της Novartis, ο κ. Δραγασάκης απάντησε ότι «η ανάπτυξη θέλει συναιέσεις και τα σκάνδαλα θέλουν διερεύνηση, ειδικά όταν αποκαλύπτονται ως διεθνή προβλήματα».

Τέλος, εξέφρασε την εμπιστοσύνη του στο τραπεζικό σύστημα ξεκαθαρίζοντας ότι το βασικό πρόβλημα παραμένει η διαχείριση των κόκκινων δανείων, πρόβλημα το οποίο θα εξεταστεί μετά τα stress tests των τραπεζών, στα οποία, όμως, δεν αναμένονται εκπλήξεις.



Το μεταβαλλόμενο τοπίο της διατροφής και γεωργίας στην Ελλάδα

Πώς μπορεί η Ελλάδα να επιτύχει διατροφική ασφάλεια και να αυξήσει την αξία της γεωργικής της παραγωγής με βιώσιμο τρόπο;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

ΔΙΚΤΙΟ – Δίκτυο για Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Το Δίκτιο είναι ένα ελληνικό think tank με ευρωπαϊκό προσανατολισμό που ιδρύθηκε το 2013.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΤΗΝ ΟΛΛΑΝΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ:

Γιάννης Δούκας, Ερευνητικός Συντάκτης, ΔΙΚΤΙΟ, Ελλάδα

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Ayal Kimhi

Καθηγητής Γεωπονικής Σχολής, The Hebrew University, The Shores Institute, Ισραήλ

Aldrik Gierveld

Αναπληρωτής Διευθυντής για τη Γεωργία & τη Φύση, Υπουργείο Γεωργίας, Φύσης & Ποιότητας Τροφίμων, Ολλανδία

Αθανάσιος Τσαυτάρης

πρώην Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (2012-14)

Άννα Διαμαντοπούλου

Πρόεδρος, ΔΙΚΤΙΟ - Δίκτυο για Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Νίκος Ευθυμιάδης

Επίτιμος Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)

Κωνσταντίνος Αντωνόπουλος

Πρόεδρος, Olympian Green International, Ελλάδα

Δέσποινα Αργυρίου

Ιδιοκτήτρια, Οινοποιείο Αργυρίου, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Ανδρέας Ζαμπούκας, Δημοσιογράφος, Liberal.gr



Στο ραγδαία μεταβαλλόμενο τοπίο της διατροφής και της γεωργίας αναφέρθηκαν οι ομιλητές του πάνελ, που ξεκίνησε με τον κ. **Γιάννη Δούκα** να παρουσιάζει τη συγκριτική μελέτη των μοντέλων αγροτικής ανάπτυξης τριών χωρών: Ισραήλ, Ολλανδίας και Ελλάδας. Αφετηρία της μελέτης, όπως σημείωσε ο κ. Δούκας, ήταν η παρατήρηση ότι κράτη με σχεδόν το μισό μέγεθος της Ελλάδας έχουν σημαντικά επιτεύγματα να επιδείξουν στον κλάδο της Γεωργίας και της Αγροτικής Ανάπτυξης. Το Ισραήλ κατάφερε, μέσω της τεχνολογίας αιχμής στη χρήση του νερού, να πραγματοποιεί μέχρι και εξαγωγές αγροτικών προϊόντων, ενώ η Ολλανδία, μια μικρή και πυκνοκατοικημένη χώρα, να αποτελεί τον δεύτερο εξαγωγέα αγροτικών προϊόντων στην ΕΕ. Στην περίπτωση της Ελλάδας, όπως είπε, η ανάπτυξη του τομέα έχει να κάνει με τη συνεργασία και την πολιτική βούληση για να ξεπεραστούν οι διαχρονικές αγκυλώσεις, να αξιοποιηθούν επιτέλους οι πόροι της ΕΕ και να ξεπεραστούν οι παθογένειες του παρελθόντος.

Η εμπειρία του Ισραήλ μπορεί να βοηθήσει και την Ελλάδα, ανέφερε από πλευράς του ο Καθηγητής της Γεωπονικής Σχολής του Hebrew University του Ισραήλ **Ayal Kimhi**. Όπως εξήγησε, η αγροτική ανάπτυξη του Ισραήλ τα τελευταία χρόνια κινείται ανοδικά, κυρίως χάρη στην τεχνολογική πρόοδο. Αυτή η αγροτική ανάπτυξη της χώρας οφείλεται αρχικά στην έρευνα και ανάπτυξη –καθώς οι περισσότερες περιοχές είναι άνυδρες και έπρεπε να δημιουργήσουν υδάτινες υποδομές, εγκατα-

στάσεις επεξεργασίας και αρδευτικά έργα– και, εν συνεχεία, στις ανθρώπινες ικανότητες των αγροτών της περιοχής. Εξίσου σημαντικές ήταν και οι συνεργασίες και τα δίκτυα συνεταιρισμών που δημιουργήθηκαν με την υποστήριξη και του Κράτους.

Στους τρόπους με τους οποίους κατάφεραν να αναπτυχθούν στον τομέα της Γεωργίας στην Ολλανδία αναφέρθηκε και ο Αναπληρωτής Διευθυντής για τη Γεωργία & τη Φύση στο ολλανδικό Υπουργείο Γεωργίας **Aldrik Gierveld**. Ο κ. Gierveld στάθηκε στην εμπιστοσύνη και τη διασύνδεση που υπάρχει μεταξύ αγροτών, πανεπιστημίων, κυβέρνησης και επιχειρήσεων, στη διαχείριση των υδάτων που επιτεύχθηκε μετά από έρευνα, και στις αγορές της χώρας που υπήρξαν πάντα ανοιχτές. Όλα αυτά βοήθησαν στη δημιουργία καινοτομίας. Επιπλέον ο κ. Gierveld τόνισε ότι θα πρέπει να βρούμε νέους τρόπους παραγωγής με έναν πιο βιώσιμο τρόπο.

Στα ευρήματα της μελέτης και στις ανεκμετάλλευτες δυνατότητες της Ελλάδας αναφέρθηκε από πλευράς του ο πρώην υπουργός Γεωργίας **Θανάσης Τσαυτάρης**. Όπως είπε, παρατηρεί κανείς ότι και στις δύο χώρες που κατάφεραν να θριαμβεύσουν στη γεωργία, δεδομένων των γεωκλιματικών συνθηκών τους, σε αντίθεση με την Ελλάδα, δόθηκε μεγάλη έμφαση στην καινοτομία. Ωστόσο, τόνισε ότι η περίπτωση της Ελλάδας είναι πιο σύνθετη γιατί το εύφορο έδαφός της της δίνει τη δυνατότητα να παράγει τα πάντα, γι' αυτό



και είναι δυσκολότερο να εφαρμόσει μια πιο στοχευμένη πολιτική. Παράλληλα τόνισε και ο ίδιος πως για το μέλλον θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στη βιώσιμη καλλιέργεια και να περιοριστεί η χρήση των λιπασμάτων.

Επαναστατικό χαρακτήρισε τον τομέα της Γεωργίας, ειδικά καθώς βαδίζουμε στην 4η βιομηχανική επανάσταση, η Πρόεδρος του Δικτύου για τη Μεταρρύθμιση σε Ελλάδα και Ευρώπη **Άννα Διαμαντοπούλου**, τονίζοντας ότι δεν μπορούμε να είμαστε ικανοποιημένοι από την προσφορά του αγροτικού τομέα στην οικονομία της χώρας μας. «Είναι ουσιαστικό και αναγκαίο να δούμε τις εξελίξεις και τα παραδείγματα άλλων χωρών και να αντιδράσουμε, να οργανωθούν clusters με το Ισραήλ και την Ολλανδία και να ενσωματώσουμε την τεχνολογία που χρησιμοποιούν και μπορούμε κι εμείς να εκμεταλλευτούμε», ανέφερε χαρακτηριστικά και υπογράμμισε ότι και στον αγροτικό τομέα χρειάζεται αναπτυξιακό σχέδιο το οποίο θα πρέπει να βασίζεται στη συνεργασία πολλών φορέων.

Στον επανασχεδιασμό της εθνικής στρατηγικής για τον αγροτικό τομέα αναφέρθηκε από πλευράς του και ο Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος **Νίκος Ευθυμιάδης**, επισημαίνοντας ότι είναι ωφέλιμη η σύγκριση Ελλάδας, Ισραήλ και Ολλανδίας. Ο σχεδιασμός αυτός, όπως εξήγησε, θα πρέπει να περιλαμβάνει και την έννοια την μεταποίησης αλλά και το τι

πρέπει να καλλιεργήσουμε, γιατί, πώς, με ποιον τρόπο, ακόμα και το σε ποιόν θα το διαθέσουμε αλλά και σε τι τιμή.

Στις δυσκολίες και τα προβλήματα της παραγωγικότητας, αναφέρθηκε από πλευράς της η **Δέσποινα Αργυρίου**, νέα οινοποιός της οινοποιητικής μονάδας των Δελφών Αργυρίου Winery, με ετήσια παραγωγή 200.000 φιάλες από ιδιόκτητο αμπελώνα 300 στρεμμάτων. Όπως τόνισε η κα Αργυρίου, βασικό πρόβλημα είναι αυτό της ανταγωνιστικότητας, αφού το ελληνικό προϊόν καταλήγει να είναι πιο ακριβό, ειδικά μετά τον ειδικό φόρο κατανάλωσης στο κρασί, άρα και λιγότερο ανταγωνιστικό.

Την οπτική από τη μεριά των επενδυτών του αγροτικού τομέα μετέφερε ο Πρόεδρος της Olympian Green International **Κωνσταντίνος Αντωνόπουλος**. Όπως είπε, στην παγκοσμιοποίηση πρωταρχικός παράγοντας είναι η τιμή και όχι η ποιότητα. «Η αγροτική οικονομία είναι οικονομία σχιζοφρενής, όπου συνυπάρχει ο καπιταλισμός με τον κομμουνισμό, δηλαδή τα μέσα παραγωγής ανήκουν στους αγρότες αλλά αυτοί παράγουν ανάλογα με τις ανάγκες τους, οπότε είναι δύσκολο να δημιουργηθούν πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο», εξήγησε. Επιπλέον, ένα ακόμα χαρακτηριστικό της Ελλάδας, σύμφωνα με τον κ. Αντωνόπουλο, είναι ο μικρός κλήρος και για τον λόγο αυτό πρέπει να δώσουμε βαρύτητα τόσο στους συνεταιρισμούς όσο και στην τεχνολογία.



Offset Printing | Digital Wide Format Printing

Hard Materials Printing & Cut | Tailor Made Printing Applications

Print Communication
Indelible impressions of your message



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Γιάννης Στουρνάρας

Διοικητής Τράπεζας της Ελλάδος

Μιλώντας για την ελληνική οικονομία, τις προκλήσεις, τους κινδύνους και τις προοπτικές της, ο κ. Στουρνάρας αναφέρθηκε στα επιτεύγματα της ελληνικής οικονομίας, επισημαίνοντας τη μεγάλη πρόοδο που έχει συντελεστεί από την αρχή της κρίσης. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στη μείωση του κόστους εργασίας, στις ιδιωτικοποιήσεις, στη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης και του φορολογικού συστήματος. Υποστήριξε ότι η ελληνική οικονομία έχει γίνει σήμερα πιο εξωστρεφής, καθώς σημειώνεται μια εξαγωγική στροφή των ελληνικών επιχειρήσεων.

Ο διοικητής της ΤτΕ αναφέρθηκε και στα προβλήματα που δημιούργησε η κρίση, τονίζοντας την απώλεια του 25% του ΑΕΠ και την έξοδο σημαντικού ανθρώπινου δυναμικού από τη χώρα. Ως μείζον πρόβλημα, το οποίο θα πρέπει να λυθεί άμεσα, ο κ. Στουρνάρας ανέφερε το τεράστιο δημόσιο χρέος για το οποίο, όπως είπε, το Eurogroup θα πρέπει να δώσει λύση. «Το χρέος μας πρέπει να γίνει βιώσιμο και να πειστεί και η ΕΚΤ γι' αυτό», δήλωσε.

Ο κ. Στουρνάρας σημείωσε ότι είναι απαραίτητη η παγίωση κλίματος εμπιστοσύνης και η ομαλοποίηση των αγορών, προκειμένου η Ελλάδα να ολοκληρώσει ένα σταθερό βήμα εξόδου από την κρίση. «Δεν πρέπει να επιτρέψουμε στο πολιτικό σύστημα να επανέλθει στις κακές συνήθειες του παρελθόντος», είπε χαρακτηριστικά. «Χρειαζόμα-

Tony Barber

Συνάκτης Ευρωπαϊκών Θεμάτων,
Financial Times, Μεγάλη Βρετανία

στε πολιτική ομαλότητα, δεν θέλουμε τοξικότητα στις πολιτικές εξελίξεις, θέλουμε συναίνεση».

Ως κλειδιά της επιτυχίας για το μέλλον ο κ. Στουρνάρας ανέφερε τα εξής: Πρώτον, την εκ βάρων αναδιοργάνωση της Δημόσιας Διοίκησης. Δεύτερον, την ενίσχυση της Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Τρίτον, την επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων με καλύτερη αξιοποίηση της χρήσης γης, καθώς το κράτος είναι ένας σημαντικός γαιοκτήμονας. Τέταρτον, τη διεύρυνση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Πέμπτον, την επένδυση στο τρίγωνο Παιδεία-Ερευνα-Καινοτομία. Έκτον, την ανεξαρτησία των θεσμών γιατί χωρίς εμπιστοσύνη στους θεσμούς δεν μπορεί να λειτουργήσει η οικονομία.

Ερωτηθείς για τη λειτουργία των θεσμών απάντησε ότι είναι βασική προϋπόθεση η ανεξαρτησία τους για να υπάρξει η απαραίτητη ομαλότητα. Αναφερόμενος στην υπόθεση Novartis είπε: «Με κατηγορούν ότι δέχθηκα δωροδοκία με έναν χαρτοφύλακα που περιείχε 1 εκατ. ευρώ. Πότε συνέβη αυτό; Πότε υπέγραψα φορολογικό συμβιβασμό για τη Novartis; Ζητώ να βρουν μια δική μου απόφαση που να ευνοεί τη Novartis. Κατηγορούν 10 πολιτικά πρόσωπα χωρίς τεκμήρια. Πρόκειται για ψευδείς κατηγορίες από κουκουλοφόρους μάρτυρες».

Τέλος, αναφορικά με τη θέση του στη διοίκηση της ΤτΕ, ο κ. Στουρνάρας τόνισε ότι η θητεία του ολοκληρώνεται τον Ιούνιο του 2020.

Our insights empower your future

Audit, Tax & Advisory Services

kpmg.com/gr





Περιφερειακή πολιτική μετά το 2020 – Αντιμετωπίζοντας τις προκλήσεις των περιφερειών που παρουσιάζουν αναπτυξιακή καθυστέρηση

Παρουσίαση του πρότζεκτ “Lagging Regions” που υλοποιείται από κοινού από τον Όμιλο της Παγκόσμιας Τράπεζας και τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής της ΕΕ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
Παγκόσμια Τράπεζα

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Tom Farole

Επικεφαλής Οικονομολόγος,
Παγκόσμια Τράπεζα, ΗΠΑ

Rogier van den Brink

Επικεφαλής Οικονομολόγος Μακροοικονομικής
και Δημοσιονομικής Διαχείρισης στην περιφέρεια
Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας, Όμιλος Παγκόσμιας
Τράπεζας, Βέλγιο

Αλέξης Χαρίτσης

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας & Ανάπτυξης

Κώστας Μπακογιάννης

Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας

Rudolf Niessler

Διευθυντής Βιώσιμης Ανάπτυξης, Γενική Διεύθυνση
Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής, Ευρωπαϊκή
Επιτροπή

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Christian Bodewig, Επικεφαλής Προγραμμάτων, Όμιλος Παγκόσμιας Τράπεζας, Βέλγιο

Τα στοιχεία του project “Lagging Regions” παρουσίασε ο επικεφαλής οικονομολόγος της Παγκόσμιας Τράπεζας **Tom Farole**, εξηγώντας ότι πρόκειται για τα αποτελέσματα έρευνας των τελευταίων 15 μηνών σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μεταξύ άλλων, επεσήμανε ότι πριν την κρίση υπήρχε σύγκλιση μεταξύ χωρών και

περιφερειών, αλλά μετά την κρίση υπάρχει μεγαλύτερη διαφοροποίηση, τόσο μεταξύ των διάφορων περιφερειών όσο και ενδοπεριφερειακά. Προέβλεψε ότι η τεχνολογική εξέλιξη θα διευρύνει το χάσμα και τόνισε ότι πρέπει να χαράσσεται πολιτική με περιφερειακό και όχι εθνικό χαρακτήρα.

Ο Επικεφαλής Οικονομολόγος Μακροοικονομολόγος



In **ONE** year



10 HOMES

A holistic network of services covering food, shelter, material, psychosocial, medical, legal support and education

200 Children

Support, protection, education and social integration services to children that travel and arrive in Europe all alone



120 Jobs

50% of our staff comprised of refugees, and the other half from Greek youth suffering from 44% unemployment

Mission

The HOME Project is a non-profit organization set up to address the needs of refugee and child migrants, who arrive in Greece alone. We move children from the streets, camps, police stations, detention centers and bring them to the safety of our HOMES. We provide them with support, protection, education and social integration services

Model

The model is three-fold:

- a) HOMES which become healing environments and platforms of inclusion, skill building and employment
- b) Job creation for the Greek and refugee community
- c) Adding value to the local economy by renovating and renting vacant buildings across Greece, lifting an economic burden from the owners while engaging local communities

The **H**OME Project seeks to
Help, **O**vercome, **M**otivate, **E**mpower

- **More than 100 volunteers**
Students from all over the world volunteering in our HOMES, bridging the gap between privileged and underprivileged youth
- **More than 50 partnerships**
Organizations, Corporations, Private & Public Institutions collaborate under our umbrella: ACS, Municipality of Athens, Paidon National Children Hospital, PwC, Greek America Foundation, Greek Orthodox Metropolis of Chicago and many more
- **€400,000 in-kind donations**
We have received clothes, toys, home products, food supplies, furnitures, kitchen devices, air-conditions and many more
- **Education & social integration**
Language, academic support, coding, scholarships, mentorships, digital skills from top academic institution. More than 35 family reunifications
- **Storytelling**
Giving children a voice through our media platforms and different forms of storytelling campaigns

Pindarou 32, Athens, 106 73

W: homeproject.org | E: info@homeproject.org | T: +30 216 809 9152





νομικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης στην περιφέρεια Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας του Ομίλου της Παγκόσμιας Τράπεζας **Rogier van den Brink** αναφέρθηκε στη γεωργία, σημειώνοντας ότι δεν υπάρχει συσχετισμός γεωργίας και φτώχειας γενικά στην Ευρώπη, όμως παρατηρείται σε ορισμένες χώρες. Μία από αυτές είναι η Ελλάδα, όπου γεωργία και φτώχεια βαδίζουν παράλληλα. Ανέφερε ότι αυτό συμβαίνει διότι στην Ελλάδα το σύστημα δεν έχει αναπτυχθεί σωστά εξαιτίας της μικρής ιδιοκτησίας, αλλά και μίας σειράς παραγόντων που παίζουν ρόλο, όπως η οργάνωση των γεωργών και η σωστή εκπαίδευση.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομίας και Ανάπτυξης **Αλέξης Χαρίτσης** επεσήμανε ότι πλέον το έθνος-κράτος δεν αποτελεί τον μόνο φορέα άσκησης πολιτικής, τόσο στο υπερεθνικό όσο και στο περιφερειακό επίπεδο, αναφέροντας για παράδειγμα ότι ένα σημαντικό ποσοστό κονδυλίων το χειρίζονται απευθείας οι 13 ελληνικές περιφέρειες. Εξέφρασε την άποψη ότι αποτελεσματικές είναι οι πολιτικές που συνδυάζουν παρεμβάσεις και στα τρία επίπεδα: το υπερεθνικό, το εθνικό και το περιφερειακό. Τάχθηκε, δηλαδή, υπέρ της επιμερισμένης διαχείρισης – της δυνατότητας των τριών αυτών επιπέδων διοίκησης να συνδιαμορφώνουν πολιτικές αλλά και να τις υλοποιούν από κοινού. Ανέφερε ως παράδειγμα μίας επιμερισμένης διαχείρισης, στην περίπτωση της Ελλάδας, την ολοκλήρωση του σιδηροδρόμου ΠΑΘΕ.

Ο Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας **Κώστας Μπακογιάννης** αναφέρθηκε στις δράσεις της περιφέρειας ενώ υπογράμμισε ότι είναι διπλή η αγωνία για τη χώρα τώρα που θέλει να προετοιμαστεί για τη μεταμνημονιακή εποχή, καθώς πρέπει να γίνει ανοιχτά η συζήτηση για τα χρηματοδοτικά εργαλεία. Υπενθύμισε ότι η Ελλάδα, από το 1980 μέχρι σήμερα, έχει απορροφήσει 115 δισ. ευρώ κοινοτικά κονδύλια, σημειώνοντας, για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος, ότι το ΑΕΠ της χώρας είναι 160 δισ. ευρώ. «Αυτό που γίνεται στη χώρα μας είναι ότι ο ένας πατάει πάνω στα πόδια του άλλου. Υπάρχει τεράστιο ζήτημα με τις αρμοδιότητες. Ένα τεράστιο υπερσυγκεντρωτικό κράτος, που δίνει δικαιολογίες σε εμάς (της τοπικής αυτοδιοίκησης) όταν δεν θέλουμε να κάνουμε κάτι», τόνισε.

Ο Διευθυντής Βιώσιμης Ανάπτυξης στη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής και Αστικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής **Rudolf Niessler** επεσήμανε ότι, παρόλο που με την κρίση η σύγκλιση ανακόπηκε, από το 2016 και μετά φαίνεται να υπάρχει και πάλι μία θετική τάση. Ανέφερε ότι οι δημόσιες επενδύσεις στην Ελλάδα έφτασαν σε τέλμα στο αποκορύφωμα της κρίσης, αλλά χάρη στην πολιτική συνοχής συνεχίστηκαν σημαντικά έργα υποδομών. Αναφέρθηκε επίσης σε ένα από τα πλέον σύγχρονα έργα σιδηροδρόμων, αυτό της σιδηροδρομικής γραμμής ΠΑΘΕ, που ολοκληρώθηκε κατά τη διάρκεια της κρίσης.



Your Global
Travel
Manager



Στηρίζοντας την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία

Πρόσφατες εξελίξεις στην εκ μέρους μας κατανόηση των κινητήριων δυνάμεων πίσω από τη δημιουργία γνώσης και πώς αυτή σχετίζεται με την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Στηβ Βρανάκης

Εκτελεστικός Διευθυντής Δημιουργικού,
Google Creative Lab

Καθ. Alice P. Gast

Πρόεδρος, Imperial College London,
Βρετανία

ΟΜΙΑΗΤΕΣ

Χρήστος Τσόλακας

Αντιπρόεδρος Στρατηγικής Πωλήσεων, Philip
Morris International, Ελβετία

John Baras

Καθηγητής, Επικεφαλής Έδρας Lockheed Martin,
Μηχανική Συστημάτων (Systems Engineering),
University of Maryland, ΗΠΑ

Menny Barzilay

Διευθύνων Σύμβουλος, Forty Two· CTO,
Cyber Research Center, Πανεπιστήμιο
του Τελ Αβίβ, Ισραήλ

Δρ Βασίλης Γρηγορίου

Πρόεδρος Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Χρήστος Χατζηιωάννου, Επικεφαλής Native & Branded Content, 24MEDIA Group

Nili Shalev

Διευθύνουσα Σύμβουλος & Εθνική Συντονίστρια,
ISERD – Υπηρεσία Συνεργασίας Ισραήλ-Ευρώπης
στην Ε&Α, Ισραήλ

Deborah Wince-Smith

Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος του
Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας των ΗΠΑ,
Πρόεδρος Παγκόσμιας Ομοσπονδίας
Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας

Γιάννης Πυροβολάκης

Ιδρυτής & Διευθύνων Σύμβουλος,
Innovation Accelerator Foundation, ΗΠΑ

Νίκος Μωραϊτάκης

Διευθύνων Σύμβουλος, Workable, Ελλάδα

Κωνσταντίνος Παναγούλιας

Αντιπρόεδρος, BIANEE AE, Ελλάδα

Νίκος Κουτσιανός

Πρόεδρος APIVITA AE, Ελλάδα

Robin Schuil

Entrepreneur-in-residence,
Orange Grove Athens, Ελλάδα



Στην εκτίμηση πως για να υποστηριχθεί η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία απαιτείται η σύμπραξη κρατικής χρηματοδότησης και ιδιωτικών κεφαλαίων, έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι απαραίτητες συνθήκες για τη μετατροπή της τεχνολογίας σε επιτυχημένες και βιώσιμες επιχειρήσεις που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής, κατέληξαν οι ομιλητές του πάνελ.

Την πεποίθηση ότι πρέπει να δείξουμε πίστη στην Ελλάδα για το τι μπορεί να πετύχει μέσω της τεχνολογίας, εξέφρασε ο **Στηβ Βρανάκης**, Εκτελεστικός Διευθυντής Δημιουργικού του Google Creative Lab. Όπως τόνισε ο κ. Βρανάκης, η δημιουργικότητα μέσω της τεχνολογίας μπορεί να έχει πολύ θετικές επιδράσεις τόσο στην ελληνική οικονομία όσο και στην καθημερινότητα των πολιτών.

Το πρόγραμμα ψηφιοποίησης των ελληνικών μουσείων από την Google συνδυάζει την κουλτούρα, τον πολιτισμό και τον τουρισμό, με αποτέλεσμα να επεκτείνεται η τουριστική περίοδος στην Ελλάδα και να αυξάνεται ο αριθμός των τουριστών που επισκέπτονται τη χώρα μας. Στη συνέχεια ο κ. Βρανάκης τόνισε ότι είναι επιτακτική η ανάγκη βοήθειας και περαιτέρω κατάρτισης των πολλών ταλαντούχων Ελλήνων αποφοίτων. Η Google το 2017 έδωσε 3.000 υποτροφίες σε Έλληνες φοιτητές, όπως ανέφερε ο κ. Βρανάκης, ενώ παράλληλα υπάρχει μια πλειάδα πρωτοβουλιών για να υποστηριχθούν οι προγραμματιστές αλλά και το οικοσύστημα των εταιρειών. Στόχος, είπε ο κ. Βρανάκης, είναι «να υποστηριχθούν οι νέοι άνθρωποι, οι οποίοι μπορούν να γίνουν επιχειρηματίες και να χτίσουν τη νέα Ελλάδα».

«Η τεχνολογία είναι για όλους πιστεύουμε στη Google», τόνισε ο κ. Βρανάκης. «Υπάρχουν εμπόδια αλλά μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα καλύτερο μέλλον», συμπλήρωσε.

Η καθηγήτρια **Alice P. Gast**, Πρόεδρος του Imperial College London, τόνισε ότι πολλές επιχειρηματικές ιδέες προσφέρουν στις τοπικές κοινωνίες. «Είναι πολύ βασικό να στηριχθούν οι φοιτητές, καθώς η θερμοκοιτίδα των νεοφυών επιχειρήσεων βασίζεται κυρίως στις ιδέες της νέας γενιάς, που

με τα κατάλληλα εργαλεία μπορούν να μετατραπούν σε βιώσιμες επιχειρήσεις», είπε, σημειώνοντας ότι τα τρία βασικά εργαλεία είναι: η χρηματοδότηση, ο χώρος και η καθοδήγηση (mentoring).

Η Διευθύνουσα Σύμβουλος & Εθνική Συντονίστρια για το Ισραήλ της Υπηρεσίας Συνεργασίας Ισραήλ–Ευρώπης στην Ε&Α (ISERD) **Nili Shalev** σκιαγράφησε τον ρόλο της κυβέρνησης στη δημιουργία οικοσυστημάτων και πώς αυτό άλλαξε τη δομή της οικονομίας του Ισραήλ από γεωργική σε υψηλής τεχνολογίας. Πρωταρχικό ρόλο έπαιξε η δημιουργία επενδυτικών κεφαλαίων ύψους 20 εκατ. δολαρίων (8 εκατ. δολάρια κρατικής χρηματοδότησης και 12 εκατ. δολάρια από εταιρείες), τα οποία επένδυσαν και συνεχίζουν να επενδύουν σε νεοφυείς επιχειρήσεις. Αποτέλεσμα της παραπάνω ενέργειας ήταν η δημιουργία 42 θερμοκοιτίδων.

Η Πρόεδρος και Διευθύνουσα Σύμβουλος του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας των ΗΠΑ και Πρόεδρος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας **Deborah Wince-Smith** ανέφερε πως η καινοτομία είναι στο DNA του ελληνικού πολιτισμού. Όπως σημείωσε η ίδια, η καινοτομία είναι ένας συνδυασμός ιδεών, επινοητικότητας και εφευρετικότητας, ενώ για την Ελλάδα τόνισε πως μπορεί μέσω της τεχνολογίας να βρεθεί στην πρώτη γραμμή της αγροτικής οικονομίας.

Ο Αντιπρόεδρος Στρατηγικής Πωλήσεων της Philip Morris International **Χρήστος Τσόλκας** ανέφερε πως πρέπει να υπάρχει σκοπός πίσω από την καινοτομία, καθώς τότε έχει πιο πολλές πιθανότητες να επιτύχει και να είναι βιώσιμη.

Ο Επικεφαλής της Έδρας Lockheed Martin στη Μηχανική Συστημάτων (Systems Engineering) του Πανεπιστημίου του Maryland (ΗΠΑ), καθηγητής **John Baras**, τόνισε πως, για να πετύχουν οι ελληνικές νεοφυείς επιχειρήσεις, παρά το πολύ υψηλό επίπεδο του ανθρωπίνου δυναμικού που διαθέτουν, χρειάζονται marketing και τύχη.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Forty Two και επικεφαλής Τεχνολογίας στο Κέντρο Έρευνας για τον Κυβερνοχώρο του Πανεπιστημίου του Τελ Αβίβ



Menny Barzilay τόνισε ότι είναι απαραίτητο, μέσω προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, να δημιουργηθεί η επόμενη γενιά των επιχειρηματιών.

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών Δρ **Βασίλης Γρηγορίου** τόνισε ότι το πρόβλημα της Ελλάδας είναι ότι, παρά την παραγόμενη γνώση από ένα υψηλά καταρτισμένο επιστημονικό προσωπικό, η γνώση αυτή δεν μετατρέπεται σε κεφάλαιο. Ανέφερε ότι είναι απαραίτητο να έρθουν κοντά οι φοιτητές με τις επιχειρήσεις προκειμένου να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα.

Ο Ιδρυτής & Διευθύνων Σύμβουλος του Innovation Accelerator Foundation **Γιάννης Πυροβολάκης** τόνισε ότι βασικός πυλώνας για τη στήριξη της νεανικής επιχειρηματικότητας είναι οι διαγωνισμοί που χρηματοδοτούν επιχειρηματικά σχέδια νεοφυών εταιρειών καθώς, εκτός από τα κεφάλαια που αντλούνται, οι εταιρείες –και όχι μόνο αυτές– που κερδίζουν, ελκύουν την προσοχή επενδυτικών κεφαλαίων και “business angels” που παρακολουθούν τους διαγωνισμούς καινοτομίας.

Ο **Νίκος Μωραϊτάκης**, Διευθύνων Σύμβουλος της Workable, ανέφερε πως πρέπει να εστιάσουμε στην πολιτική ελευθερία που επιτρέπει τη λει-

τουργία της επιχειρηματικότητας και δεν την προωθεί απλά με λόγια ενώ στην πράξη θέτει πολλά γραφειοκρατικά εμπόδια.

Ο **Κωνσταντίνος Παναγούλιας**, αντιπρόεδρος της ΒΙΑΝΕΞ, τόνισε πως για να προωθηθεί η καινοτομία χρειάζονται επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη, κουλτούρα καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, κρατική υποστήριξη και χρηματοδότηση.

Ο Πρόεδρος της Arivita **Νίκος Κουτσιανάς** ανέφερε πώς ο ενάρετος κύκλος της επιχειρηματικότητας αποτελείται από το brand, το προϊόν, την έρευνα και ανάπτυξη, το ανθρώπινο κεφάλαιο, το marketing, τις εγκαταστάσεις, την κοινωνική υπευθυνότητα. Όπως τόνισε χαρακτηριστικά, χρειάζεται πλάνο και προσήλωση για να επιτευχθούν οι επιχειρηματικοί στόχοι.

Τέλος, ο **Robin Schuil**, Entrepreneur-in-residence στη θερμοκοιτίδα Orange Grove της Αθήνας, είπε πως είναι πολύ σημαντικό να υπάρχουν συνέργειες μεταξύ των οικοσυστημάτων διαφορετικών χωρών καθώς με αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται οι συνθήκες για τις συνέργειες μεταξύ των εταιρειών ενώ αυξάνονται και οι προοπτικές χρηματοδότησης.

Hellinikon

- Signals a new era for the Greek economy and entrepreneurship with an 8-billion euro investment.
- Promotes Athens as a global tourist, recreational and cultural destination.
- Creates 75,000 new jobs.
- Constitutes one of the largest, open and accessible to all, metropolitan coastal parks in the world.

www.thehellinikon.com





Διαμορφώνοντας μια εθνική ψηφιακή στρατηγική στην Ελλάδα

Συζήτηση σχετικά με το πώς μια εθνική ψηφιακή στρατηγική μπορεί να ανοίξει σημαντικές αναπτυξιακές προοπτικές για την οικονομία και την κοινωνία της Ελλάδας.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

Νίκος Παππάς

Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Menny Barzilay

Διευθύνων Σύμβουλος, Forty Two· CTO, Cyber Research Center, Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ, Ισραήλ

Μιχαήλ Μπλέτσας

Διευθυντής Πληροφορικής, Massachusetts Institute of Technology (MIT), ΗΠΑ

Αντώνης Μπαρούνας

Αντιπρόεδρος για τη Δυτική Ευρώπη & Γενικός Διευθυντής Τηλεπικοινωνιών Ευρώπης & Κόσμου, Lenovo Mobile Business Group

Γεώργιος Δουκίδης

Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σταύρος Δρακουλαράκος

Διευθύνων Σύμβουλος, 24MEDIA Group, Ελλάδα

Βύρων Νικολαΐδης

Ιδρυτής, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, PeopleCert, Μεγάλη Βρετανία

Μάρκος Βερέμης

Εκτελεστικός Πρόεδρος ΔΣ, Upstream Systems, Ελλάδα

Γρηγόρης Ζαριφόπουλος

Country Manager for Greece, Bulgaria, Cyprus & Malta, Google

Μαρία Λαζαρίμου

Γενική Διευθύντρια, Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη «Ελληνική Παραγωγή», Ελλάδα

Ανδρέας Δρυμιώτης

Σύμβουλος Επιχειρήσεων, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κώστας Γιαννακίδης, Δημοσιογράφος, Protagon, Ελλάδα



«Φέρνουμε το αύριο σήμερα για όλους», είπε ο Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής **Νίκος Παππάς** και τόνισε ότι η εκπόνηση μιας εθνικής ψηφιακής στρατηγικής είναι ευθύνη κυρίως της πολιτείας και όχι τόσο του ιδιωτικού τομέα. «Όταν το ρυθμιστικό πλαίσιο είναι ελλιπές τότε δεν παράγεται το βέλτιστο κοινωνικό αποτέλεσμα», συμπλήρωσε. Η Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική «ξεκλειδώνει» τις προοπτικές ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας. Τα θεμέλιά της βασίζονται στους εξής τομείς: ενίσχυση υποδομών για συνδεσιμότητα (700 εκατ. ευρώ), δίκτυο ίντερνετ σε απομακρυσμένες περιοχές, πρόγραμμα προϋπολογισμού 50 εκατ. ευρώ για ίντερνετ υπερυψηλών ταχυτήτων με τη μέθοδο επιδότησης ζήτησης, μελέτη–σχεδίαση–κατασκευή ελληνικών δορυφόρων για συλλογή δεδομένων.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των σχεδιαζόμενων έργων για φέτος αγγίζει τα 500 εκατομμύρια ευρώ. Προτεραιότητα, είπε ο Υπουργός, πρέπει να δοθεί σε εμβληματικά έργα εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης, όπως η ευφυής γεωργία, το σύστημα e-ΓΕΜΗ, το κεντρικό σύστημα ηλεκτρονικής διακίνησης εγγράφων του δημοσίου, το σύστημα ηλεκτρονικών υπογραφών στον δημόσιο τομέα (150 χιλιάδες υπογραφές ως το τέλος του 2018), η ηλεκτρονική διακίνηση εγγράφων (εξοικονόμηση 380 εκατ. ευρώ τον χρόνο), τα συστήματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού HRMS, η ενιαία ψηφιακή πύλη του Δημοσίου με πρόσβαση σε όλους και σύστημα υποβοήθησης αποφάσεων διαιτησίας Video Assistant Referee (VAR). «Ενισχύουμε τις ψηφιακές δεξιότητες και την καινοτομία, διαθέτοντας 15,6 εκατομμύρια ευρώ για την αναβάθμιση του τεχνολογικού εξοπλισμού και 1% του ΑΕΠ για έρευνα και τεχνολογία», είπε ο κ. Παππάς.

Στην τοποθέτησή του ο **Menny Barzilay** από το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ τόνισε ότι η Ελλάδα και οι υπόλοιπες χώρες πρέπει να φροντίσουν, ή και να προβλέψουν, ώστε όσα συμβαίνουν στον κόσμο της τεχνολογίας να μην έχουν άσχημες επιπτώσεις στο μέλλον. «Δίνουμε νέες απαντήσεις σε παλαιά ερωτήματα. Ας ορίσουμε ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος μας στις αλλαγές που συμβαί-

νουν γύρω μας και ας θεωρούμε τις αλλαγές θετικό βήμα για την εξέλιξη», είπε.

Ο **Μιχάλης Μπλέτσας** από το MIT είπε ότι η ψηφιακή πολιτική στην Ελλάδα δεν έχει προχωρήσει αρκετά, κυρίως λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης των πολιτών σε αυτή, ενώ μίλησε για το παράδειγμα του ηλεκτρονικού εισιτηρίου, το τι συμβαίνει στη Βοστώνη και πόσο διστακτικοί είναι οι Έλληνες απέναντι στην αλλαγή.

Ο **Αντώνης Μπαρούνας** της Lenovo Mobile Business Group τόνισε ότι δεν θα υπάρξει ανάπτυξη αν η χώρα δεν γίνει ανταγωνιστική στον τομέα της τεχνολογίας. «Χρειαζόμαστε ψηφιακές υποδομές, γρήγορο ίντερνετ και ίντερνετ για όλους, και στην προσπάθεια αυτή το Κράτος χρειάζεται τη συμβολή και του ιδιωτικού τομέα», συμπλήρωσε.

Ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών **Γιώργος Δουκίδης** είπε ότι αυτό που χρειάζεται η Ελλάδα είναι να επενδύσει στην εκπαίδευση και στην έρευνα στον τομέα της τεχνολογίας. «Το ανθρώπινο δυναμικό στην πληροφορική αυξήθηκε κατά 25% στην περίοδο της κρίσης και δυστυχώς μόνο το 4% των φοιτητών ακολουθούν σπουδές στον κλάδο των Η/Υ και της τεχνολογίας. Πρέπει να διπλασιαστούν οι απόφοιτοι τεχνολογικών κατευθύνσεων για να μπορέσουμε ως χώρα να συμπεριληφθούμε στον ευρωπαϊκό χάρτη απασχόλησης», συμπλήρωσε, ζητώντας από τον Υπουργό να βρεθεί τρόπος να επιδοτηθεί η έρευνα στον κλάδο.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της 24MEDIA **Σταύρος Δρακουλαράκος** μίλησε για την ψηφιακή στρατηγική στον ιδιωτικό τομέα και τόνισε ότι πρέπει να γίνουν 6 βήματα στον ιδιωτικό τομέα: να χαραχθεί μια μακροπρόθεσμη στρατηγική, να υπάρξει ευελιξία και γρήγορη προσαρμογή, να μην επηρεάζονται από προϊόντα χωρίς να τα χρειάζονται –«δεν είναι όλα για όλους», είπε χαρακτηριστικά–, να υπάρξει αποκέντρωση στην ηγεσία και αποκέντρωση στους τομείς της καινοτομίας και των αποφάσεων, να υπάρξει το κατάλληλο ανθρώπινο δυναμικό να υποστηρίξει τα παραπάνω και, τέλος, να αλλάξει η κουλτούρα των επιχειρήσεων.



Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της PeopleCert **Βύρων Νικολαΐδης** είτε ότι είναι σημαντικό να βλέπουμε τη μεγάλη εικόνα και τι κάνει η Ελλάδα σε παγκόσμιο επίπεδο. «Το μέλλον για τους νέους είναι θέσεις εργασίας στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων», δήλωσε.

Ο **Μάρκος Βερέμης** της εταιρείας Upstream Systems έδωσε το παράδειγμα της Εσθονίας ως ένα μοντέλο βέλτιστης πρακτικής, όπου όλες οι συναλλαγές με το κράτος γίνονται ηλεκτρονικά και τόνισε ότι όλα ξεκινούν από τη μέση εκπαίδευση. «Είναι σημαντικό η εκπαίδευση να ξεκινά από τη σχολική ηλικία με την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των παιδιών», υπογράμμισε.

Ο **Γρηγόρης Ζαριφόπουλος** της Google είτε ότι οι αναγκαίες συνθήκες ψηφιακού μετασχηματισμού συνδέονται με τη βούληση και την εκπαίδευση. «Η τεχνολογία πρέπει να είναι προσβάσιμη από όλους, αλλά χρειάζεται παράλληλα η ορθή εκπαίδευση για την ορθή και βέλτιστη χρήση της», είπε και αναφέρθηκε στην επένδυση της Google στον τομέα του τουρισμού με τη δημιουργία μιας πλατφόρμας εκπαιδευτικών βίντεο διάρκειας 10 ωρών, αλλά και την επένδυση σε εκπαίδευση ανθρώπων του τουρισμού στον κλάδο της τεχνολογίας, για τη βελτίωση των δεξιοτήτων στον κλάδο του

τουρισμού. «Η εταιρεία μας έχει ήδη εκπαιδέσει 85.000 άτομα και συνεχίζει το έργο της. Ωστόσο είναι απαραίτητη και η εκπαίδευση των φοιτητών στα πανεπιστήμια», συμπλήρωσε.

Η **Μαρία Λαζαρίμου**, Γενική Διευθύντρια του Συμβουλίου Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη «Ελληνική Παραγωγή», επεσήμανε ότι ο νεοσύστατος αυτός φορέας έχει ως στόχο την προβολή της βιομηχανίας. «Πρέπει να ξεπεράσουμε τον φόβο ότι όλοι οι άνθρωποι θα αντικατασταθούν από μηχανήματα, αυτό είναι μύθος. Οι εταιρείες πρέπει να έχουν αναπτυξιακό προσανατολισμό και να επιδιώκουν την καινοτομία, την αλλαγή κουλτούρας και την πελατοκεντρική προσέγγιση μέσα από τις νέες τεχνολογίες», ανέφερε.

Τέλος, ο Σύμβουλος Επιχειρήσεων **Ανδρέας Δρυμιώτης**, χρησιμοποιώντας το παράδειγμα του πώς γίνεται η ανανέωση διπλώματος οδήγησης στη χώρα μας (ως παράδειγμα κακής πρακτικής) και πώς γίνεται στην Εσθονία (ως παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής) με τη χρήση τεχνολογίας, και παραφράζοντας τη ρήση του Υπουργού, είτε ότι «σχεδιάζουμε σήμερα το χθες». Επεσήμανε, ωστόσο, ότι το πιο σημαντικό για την εξέλιξη της τεχνολογίας είναι να μάθουμε να σκεφτόμαστε ψηφιακά και να εκπαιδεύουμε τα παιδιά μας.

01

We take care
of your people so
that they do their best

02 Facts and figures

1.100
buildings

500
employees
nationwide

2010-2015
double it's size

3.000
hours of service

8
countries

03 Our Services



Soft Services
Καθαρισμός Κτιρίων
Απεντομώσεις – Μυοκτονίες



Catering
Καθημερινή Τροφοδοσία
Εταιρικές Εκδηλώσεις



Security Services
Φύλαξη
Συστήματα Ασφαλείας



Hard Services
Τεχνική Συντήρηση
Ανακαινίσεις

04 Our Awards





Βιώσιμες επιλογές για καλύτερη υγεία και καλύτερο περιβάλλον: το παράδειγμα της μεσογειακής διατροφής

Η έννοια της Μεσογειακής Διατροφής έχει εξελιχθεί από υγιεινή διατροφική συνήθεια σε ένα βιώσιμο σύστημα υγιεινής ζωής, όπου η τροφή, η κουλτούρα, οι άνθρωποι και το περιβάλλον αλληλεπιδρούν δημιουργώντας ένα ενιαίο σύνολο αειφορίας για τη βελτίωση της ανθρώπινης υγείας και της ανθρώπινης ζωής.

Αντωνία Τριχοπούλου

Πρόεδρος ΔΣ, Ελληνικό Ίδρυμα Υγείας
«ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΣΤΟΝ ΥΓΙΗ
& ΒΙΩΣΙΜΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ»

Μιχάλης Μπουτάρης

Αντιπρόεδρος, Κυρ-Γιάννη ΑΕ
«Η ΜΑΓΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ ΑΠΟ ΓΕΝΙΑ
ΣΕ ΓΕΝΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΧΩΡΑ ΣΕ ΧΩΡΑ»

Χαράλαμπος Κασίμης

Καθηγητής, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και
Διαχείρισης των Κοινοτικών Πόρων, Υπουργείο

Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «ΑΠΟ ΤΟ ΜΑ-
ΖΙΚΟ ΚΑΙ ΟΜΟΓΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΣΤΟ ΠΟΙΟΤΙΚΟ ΚΑΙ
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ»

Dr. Joao Breda

Επικεφαλής Ευρωπαϊκού Γραφείου Πρόληψης &
Ελέγχου Μη Μεταδοτικών Ασθενειών & Διευθυ-
ντής Προγράμματος Διατροφής, Φυσικής Άσκησης
& Παχυσαρκίας, Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας
«ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΙΣ
ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ»

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Μαργαρίτα Πουρνάρα, Δημοσιογράφος, εφημερίδα Καθημερινή

Όπως εξήγησε η Πρόεδρος ΔΣ του Ελληνικού Ιδρύματος Υγείας **Αντωνία Τριχοπούλου**, ο διάλογος τον τελευταίο καιρό επικεντρώνεται στη διατροφική πολιτική με ζητούμενο ένα βιώσιμο πρόσημο στον τομέα των τροφίμων. Αναφερθείσα στη μεσογειακή διατροφή τόνισε ότι σήμερα είναι

καταξιωμένη ως ένα από τα καλύτερα διατροφικά μοντέλα παγκοσμίως, ενώ τα τελευταία πέντε χρόνια έχει αναγνωριστεί και ως μια βιώσιμη διατροφή, αφού χαρακτηρίζεται από μικρή κατανάλωση ζωικών προϊόντων και κατ' επέκταση έχει μικρό περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Η κα Τριχοπούλου εξή-



γηση, ωστόσο, ότι με τον όρο μεσογειακή διατροφή δεν εννοούμε μόνο τα διατροφικά συστατικά αλλά έναν τρόπο ζωής στο σύνολό του, ο οποίος παρουσιάζει πολλαπλά οφέλη.

Στο αναλλοίωτο στον χρόνο DNA του κρασιού και στις αλλαγές που συντελούνται στον κλάδο του οίνου αναφέρθηκε από πλευράς του ο **Μιχάλης Μπουτάρης**, οινοποιός πέμπτης γενιάς και αντιπρόεδρος της Κυρ-Γιάννη ΑΕ. Κάνοντας μια αναδρομή στο επάγγελμα του οινοποιού, από τις αρχές του προηγούμενου αιώνα μέχρι τις μέρες μας, ο κ. Μπουτάρης επεσήμανε πως σήμερα υπάρχει εντυπωσιακός αριθμός startups που ασχολούνται με τη διατροφή, οι οποίες προσπαθούν από το να παρατείνουν τις ημερομηνίες διατήρησης των τροφίμων μέχρι να δημιουργήσουν κρασί σε σκόνη. Ωστόσο, όπως επεσήμανε, θα πρέπει να εξετάσουμε πώς θα μπορούσε να προκύψει στο μέλλον η ιδεατή γεωργία.

Όσον αφορά στο κρασί, σημείωσε ότι έχει υποστεί μικρή τεχνολογική εξέλιξη και παραμένει από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα στην πυραμίδα της μεσογειακής διατροφής, αφού έχει μεγάλη διατροφική αξία αν καταναλώνεται με μέτρο, χάρη στα αντιοξειδωτικά του συστατικά. Στην περίπτωση της χώρας μας, βέβαια, σημείωσε ότι το κρασί θα πρέπει να μας απασχολεί όχι αποκλειστικά για τη διατροφική του αξία, αλλά και για τη συνεισφορά του στην οικονομία, η οποία συρρικνώθηκε αρκετά με την επιβολή του φόρου στο κρασί.

Στην αγροτική πολιτική και τη γεωργία αναφέρθηκε κατά την τοποθέτησή του ο Καθηγητής στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης των Κοινοτικών Πόρων στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων **Χαράλαμπος Κασίμης**. Όπως εξήγησε, τα προηγούμενα χρόνια η γεωργία βρέθηκε στο επίκεντρο των πολιτικών παγκοσμίων και αναγνωρίστηκε η πολλαπλή συμβολή της. Πρόσφατα μάλιστα παρατηρήθηκε πως προωθούνται μεταρρυθμίσεις που επιχειρούν να συνδέσουν τις ενισχύσεις με την ασφάλεια των τροφίμων και τη βιώσιμη διαχείριση φυσικών πόρων. Το κρίσιμο, όμως, ζήτημα που παραμένει, σύμφωνα με τον κ. Κασίμη, είναι το πώς διασφαλίζουμε την ποιότητα και την ασφάλεια των προϊόντων, γι' αυτό και είναι

άκρως σημαντική η πιστοποίηση.

Τα επόμενα τριάντα χρόνια, σύμφωνα με τον κ. Κασίμη, οδηγούμαστε σε κατακόρυφη αύξηση των αγροτικών προϊόντων. Γι' αυτό και πρέπει να χαράξουμε τη δική μας πρόταση ανάπτυξης αγροτικής πολιτικής, βασιζόμενοι σε ένα παραδοσιακό μοντέλο που θα έχει στην καρδιά του την ποιότητα και την ιστορία του αγροτικού προϊόντος. Συμφέρον, όμως, θα ήταν και αν συνδέσουμε τη γεωργία με τη γαστρονομία. Στην Ελλάδα ειδικά, οι εξελίξεις στη γαστρονομία του τροφίμου μπορούν να δημιουργήσουν νέες ευκαιρίες και να προωθήσουν την ανάπτυξη, ειδικά αν συνδυαστούν και με τον τουρισμό.

Ως κάτι αναμφίβολα θετικό χαρακτήρισε τη μεσογειακή διατροφή ο **Joao Breda**, επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Γραφείου Πρόληψης & Ελέγχου Μη Μεταδοτικών Ασθενειών και Διευθυντής του Προγράμματος Διατροφής, Φυσικής Άσκησης & Παχυσαρκίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Επεσήμανε, όμως, ότι θα πρέπει να αναρωτηθούμε αν κάνουμε σωστή χρήση αυτής της διατροφής και αν ακολουθούμε τις αρχές και τα θετικά στοιχεία της στον μέγιστο βαθμό.

«Παρότι έχει αυξηθεί το προσδόκιμο ζωής, έχει μειωθεί η ποιότητα της ζωής μας, είτε λόγω κακής διατροφής είτε λόγω έλλειψης σωματικής άσκησης. Κι αυτό μάλιστα ξεκινά από μικρή ηλικία. Όσο περνούν τα χρόνια χάνουμε την κουλτούρα του θηλασμού και τα παιδιά μας ξεκινούν να τρώνε επεξεργασμένα τρόφιμα από πολύ μικρή ηλικία, στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Η παιδική παχυσαρκία παρουσιάζει υψηλά ποσοστά στην Ελλάδα, την Ιταλία, τη Μάλτα, χώρες με μεσογειακή διατροφή, γεγονός που θα πρέπει να μας προβληματίσει», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Ο κ. Breda σημείωσε ότι θα πρέπει να περιορίσουμε τα βλαβερά στοιχεία που περιέχει η μεσογειακή διατροφή, όπως για παράδειγμα το αλάτι, να καλλιεργήσουμε την κουλτούρα του να τρεφόμεστε σωστά και να συνδυάσουμε τη μεσογειακή διατροφή με άλλες παραδοσιακές διατροφές του κόσμου. Τέλος, υπογράμμισε ότι θα πρέπει να φροντίσουμε και κάτι ακόμα: να εμπορευματοποιηθεί η μεσογειακή διατροφή γιατί αλλιώς θα χάσει την αξία της.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κατερίνα Παναγοπούλου

Εθνική Πρέσβειρα της Ελλάδας στο Συμβούλιο της Ευρώπης για τον Αθλητισμό, την Ανοχή και το Ευ αγωνίζεσθαι

Στην ανάγκη να αντιμετωπίσουμε διαφορετικά το κεφάλαιο «Οικουμενικός Ελληνισμός» ώστε να σχεδιάσουμε το μέλλον σε στέρεες βάσεις και να βγούμε από την κρίση αναφέρθηκε η κα Κατερίνα Παναγοπούλου, μιλώντας για το μέγεθος και την προοπτική ενός οικουμενικού έθνους χωρίς ίχνος εθνικής εσωστρέφειας. Όπως τόνισε, η ανάπτυξη του εθνικού οράματος αποτελεί την πρώτη και πιο αναγκαία συνθήκη για να ξεπεράσουμε την κρίση.

«Πρέπει το όνομα Ελλάς να εμπνέει την παγκόσμια κοινότητα», ανέφερε και ξεκαθάρισε ότι αυτή την πραγματικότητα δεν την ακυρώνει καμία αλυτρωτική ανάγνωση από όπου κι αν προέρχεται. «Χωρίς εθνικό όραμα δεν βλέπεις το αύριο, δεν έχεις στόχους, δεν έχεις προσανατολισμό, είσαι έωλος στην καταγίδα της παγκόσμιας αλλαγής», σημείωσε προσθέτοντας ότι θα πρέπει να αξιοποιήσουμε το αναξιοποίητο κεφάλαιο του οικουμενικού ελληνισμού.

Η Ελλάδα εντός κι εκτός συνόρων αποτελεί σημείο αναφοράς σε όλο τον κόσμο και οι Έλληνες αντιλαμβανόμαστε την εθνική μας ευθύνη, είπε. Ο κόσμος, σύμφωνα με την κα Παναγοπούλου, κινείται πλέον με τεκτονικές δονήσεις και όλα αλλάζουν. «Από τη μια έχουμε την τεχνολογική εξέλιξη

Έμη Λιβανίου

Επικεφαλής Ειδικών Εκδόσεων, HuffPost

να προκαλεί σεισμικές αλλαγές στην ανθρώπινη φύση, στο προσδόκιμο ζωής, στη φύση των μετακινήσεων, στο εύρος της ανθρώπινης εμπειρίας και σε πολλά άλλα, και από την άλλη τις νέες απειλές στις διεθνείς σχέσεις, οι οποίες κινδυνεύουν να καταλήξουν σε επικίνδυνες συγκρούσεις για την παγκόσμια ασφάλεια». Σε αυτές, λοιπόν, τις συνθήκες τόνισε πως μέλλον έχουν μόνο τα έθνη που έχουν στρατηγική, οι χώρες που γνωρίζουν πώς να εκμεταλλευτούν τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα.

Η Ελλάδα, σημείωσε, αγωνίζεται σήμερα να βρει μια στρατηγική εθνικής επιβίωσης, αλλά θα πρέπει να ληφθεί υπόψη πως για την έξοδο από την κρίση δεν αρκεί η βελτίωση των μακροοικονομικών και η έξοδος από τα μνημόνια. «Ο ελληνικός λαός χρειάζεται αξίες που θα τον συσπειρώσουν με κατεύθυνση, με ελπίδα, και αρχές που θα τον εμπνεύσουν». Το πλεονέκτημά μας είναι ότι «είμαστε ένα οικουμενικό έθνος, απλωμένο σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, ίσως το μοναδικό έθνος που η έννοια Ελληνισμός αναφέρεται σε ένα σύστημα αξιών με οικουμενική διάσταση. Γι' αυτό και πρέπει να αντιμετωπίσουμε διαφορετικά το κεφάλαιο που λέγεται οικουμενικός ελληνισμός».

Στα βήματα που πρέπει να γίνουν, η κα Πανα-



γοπούλου ανέφερε την αποκατάσταση της φήμης της Ελλάδας, την προσέλκυση επενδύσεων που θα μείνουν και την προώθηση των στόχων της εξωτερικής μας πολιτικής. Παράλληλα πρότεινε τη δημιουργία ενός εθνικού μητρώου Ελληνισμού, τη δημιουργία της εθνικής αφήγησης, τη θέσπιση Γενικής Γραμματείας Οικουμενικού Ελληνισμού και το να δώσουμε δικαίωμα ψήφου στους απόδημους Έλληνες ώστε να αποκτήσουν κι αυτοί φωνή. Τέλος, υπογράμμισε τη σημασία ανάπτυξης στοχευμένων πολιτικών και κινήτρων για τον επαναπατρισμό των Ελλήνων που χάσαμε κατά την κρίση, αλλά και για την εισαγωγή νέων ιδεών για το επιχειρείν χτίζοντας συνεργασίες με τα κέντρα καινοτομίας παγκοσμίως.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Γιώργος Καμίνης

Δήμαρχος Αθηναίων

Ιορδάνης Χασαπόπουλος

Διευθυντής Σύνταξης, εφημερίδα Βραδυνή της Κυριακής

Για την επιτυχή οικονομική ανόρθωση του δήμου της Αθήνας αλλά και για τα θέματα ανομίας που ταλαιπωρούν την πρωτεύουσα της χώρας μίλησε ο Δήμαρχος Αθηναίων και μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου του Κινήματος Αλλαγής Γιώργος Καμίνης. Ο κ. Καμίνης έκανε ιδιαίτερη αναφορά στην οικονομική εξυγίανση του δήμου Αθηναίων, αφού το 2010 το έλλειμμα πλησίαζε τα 50 εκατ. ευρώ, ενώ στην παρούσα φάση, όχι μόνο έχει αποφευχθεί η χρεοκοπία του δήμου, καθώς έχει ήδη εξοφληθεί το 50% των δανειακών υποχρεώσεων, αλλά πλέον ο δήμος Αθηναίων εμφανίζει πλεόνασμα το οποίο ξεπερνά τα 27 εκατ. ευρώ. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Καμίνης, «η οικονομική εξυγίανση του δήμου μάς δίνει τη δυνατότητα να σχεδιάζουμε το μέλλον της πόλης, καθώς ήδη εκπονείται σχέδιο για παρεμβάσεις πρασίνου και αισθητικής και λειτουργικής αναβάθμισης σε 24 γειτονιές της πόλης, που θα χρηματοδοτηθεί από δάνειο 55 εκατ. ευρώ από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, το οποίο εγκρίθηκε με μεγάλη πλειοψηφία από το Δημοτικό Συμβούλιο της Αθήνας».

Ο Δήμαρχος Αθηναίων τόνισε ότι «επτά χρόνια τώρα, η δημοτική Αρχή της Αθήνας έχει κάνει τον Δήμο Αθηναίων οικονομικά ισχυρό και αξιόπιστο», σημειώνοντας ότι «αφού εξασφαλίσαμε ότι στηρίζομαστε σε ισχυρά πόδια, τώρα μπορούμε να σχεδιάσουμε την ανάπτυξη της Αθήνας, με ένα ευρύ

επενδυτικό πρόγραμμα». Ο κ. Καμίνης ανέφερε ακόμη ότι το οικονομικό νοικοκύρεμα της Αθήνας είναι μία διαρκής προσπάθεια που θα συνεχιστεί.

Ο κ. Καμίνης έκανε ειδική αναφορά στην απόφαση να μεταχθεί ο Κωνσταντίνος Γιατζόγλου, όπως διεκδικούσε, στις φυλακές Κορυδαλλού. «Η κυβέρνηση υποχωρώντας μπροστά στα αιτήματα ανθρώπων που απειλούν να κάψουν την Αθήνα, στέλνει ένα πολύ λάθος μήνυμα. Εξασφαλίζει μια πρόσκαιρη ηρεμία αλλά καταφέρνει ένα πλήγμα στο κράτος δικαίου και στη νομιμότητα που θα πληρώσουμε όλοι μαζί αργότερα», υπογράμμισε ο κ. Καμίνης. «Η στάση όλων απέναντι στα φαινόμενα ανομίας πρέπει να είναι αταλάντευτη. Όταν παρέλαβα κτίρια που τελούσαν υπό κατάληψη, όπως η Δημοτική Αγορά Κυψέλης και η Βίλα Αμαλίας, και τα επέστρεψα στους πολίτες της Αθήνας, με είπαν δεξιό. Όταν απαγόρευσα τα συσσίτια μίσους της Χρυσής Αυγής με είπαν αριστερό. Αλλά και τα δύο υπάκουαν στην αμετακίνητη θέση μου για τη νομιμότητα», συμπλήρωσε ο Δήμαρχος Αθηναίων.

Στο ερώτημα που του τέθηκε για τις επόμενες πολιτικές κινήσεις του και για το αν θα αποφασίσει να είναι και πάλι υποψήφιος για τη Δημαρχία της Αθήνας ή υποψήφιος βουλευτής με το Κίνημα Αλλαγής, ο κ. Καμίνης τόνισε ότι είναι ακόμη πολύ νωρίς για όλα αυτά και πως, ούτως ή άλλως, εργάζεται για την Αθήνα και τους πολίτες της.

The Evolution of the



HELLENIC
ENTREPRENEURSHIP
AWARD

5 years awarding brilliant business ideas in Greece

We are expanding our
impact which is
coming soon

Stay Tuned!

 facebook.com/HellenicAward
 twitter.com/HellenicAward
 bit.do/hellenicaward
 instagram.com/HellenicAward
 youtube.com/HellenicAward


LIBRA GROUP


THE HELLENIC INITIATIVE





ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Σταύρος Θεοδωράκης

Βουλευτής, Αρχηγός πολιτικού κόμματος
«Το Ποτάμι»

Αντώνης Δελλατόλας

Εκδότης, εφημερίδα Το Ποντίκι

Το Ποτάμι δημιουργήθηκε από την ανάγκη να υπάρξει ένας άλλος, τρίτος δρόμος, καθώς η χώρα οδηγούνταν σε αδιέξοδο, τόνισε ο επικεφαλής του κόμματος Σταύρος Θεοδωράκης. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Θεοδωράκης, το πρόβλημα είναι ότι οι κυρίαρχες πολιτικές δυνάμεις της χώρας παραδοσιακά ανταγωνίζονται μεταξύ τους, αντιγράφοντας η μία την άλλη, και γι' αυτό είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός τρίτου πόλου που θα ακολουθήσει μια άλλη πορεία, ακόμα και σε έναν δύσβατο δρόμο, ωστόσο προέχει η Ελλάδα να καταφέρει να σταθεί στα πόδια της και να προχωρήσει στον δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Για το θέμα της Novartis ο κ. Θεοδωράκης άσκησε κριτική σε κυβέρνηση και αξιωματική αντιπολίτευση τονίζοντας ότι για το Μαξίμου είναι σκάνδαλο, ενώ για τη Νέα Δημοκρατία είναι σκευωρία. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Θεοδωράκης, «το πολιτικό σύστημα δεν είναι άμοιρο ευθυνών. Στη χώρα μας υπήρξε πλιάτσικο τα προηγούμενα χρόνια, στην καλύτερη περίπτωση οι πολιτικοί έβλεπαν αλλά δεν μιλούσαν. Υπάρχουν πολιτικές ευθύνες». Παράλληλα ο κ. Θεοδωράκης κατηγορήσε την κυβέρνηση τονίζοντας πως το Μαξίμου μετατρέπεται σε δικαστική αίθουσα και είναι πολύ αρνητική η εικόνα της κυρίας Θάνου, πρώην Προέδρου του Αρείου Πάγου και νυν συμβούλου του πρωθυπουργού, να έχει συναντήσεις με δικαστικούς λειτουργούς, καθώς φαίνεται η κυβέρνηση να καθοδηγεί την υπόθεση. Όπως ανέφερε χαρακτη-

ριστικά ο κ. Θεοδωράκης, «η Δικαιοσύνη δεν μπορεί να είναι παρακλάδι του Μαξίμου».

Για το μείζον ζήτημα της ονομασίας της ΠΓΔΜ, ο κ. Θεοδωράκης ανέφερε πως είναι μεγάλη η ευθύνη των Ελλήνων πολιτικών, καθώς τα τελευταία 25 χρόνια η χώρα μας δέχεται συνεχείς ήττες. «Η Ελλάδα δεν κινδυνεύει από τον βόρειο γείτονά της», ανέφερε ο κ. Θεοδωράκης και υπογράμμισε ότι είναι πολύ σημαντικό ζήτημα η ενσωμάτωση της ΠΓΔΜ στην «οικογένεια της Ευρώπης, καθώς σε αντίθετη περίπτωση θα μετατραπούν είτε σε προτεκτοράτο εγκλήματος είτε σε προτεκτοράτο της Τουρκίας».

Για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις ο κ. Θεοδωράκης τόνισε πως, εκτός από την προκλητικότητα του Τούρκου προέδρου Erdogan, ευθύνη για την κατάσταση στο Αιγαίο έχει και ο Έλληνας Υπουργός Άμυνας Πάνος Καμμένος. Όπως είτε χαρακτηριστικά ο κ. Θεοδωράκης, η πολιτική άμυνας δεν είναι επικοινωνιακό τέχνασμα για εσωτερική κατανάλωση. Η Ελλάδα χρειάζεται «ψύχραιμη ηγετική συμπεριφορά στο Αιγαίο», τόνισε.

Για το θέμα των δύο αξιωματικών του Ελληνικού Στρατού οι οποίοι πέρασαν σε τουρκικό έδαφος στην περιοχή του Έβρου κάνοντας περιπολία χωρίς να το καταλάβουν και συνελήφθησαν, ο κ. Θεοδωράκης τόνισε πως η Τουρκία προσπαθεί να δημιουργήσει διπλωματικό επεισόδιο ως αντιστάθμισμα στο θέμα του ασύλου των οκτώ Τούρκων αξιωματικών που βρίσκονται στην Ελλάδα.



Ανεργία και καταπολέμηση της αναντιστοιχίας προσόντων

Τη στιγμή που η Ελλάδα αντιμετωπίζει πολύ υψηλά επίπεδα ανεργίας, οι εργοδότες σε ορισμένους τομείς αναφέρουν ελλείψεις στα προσόντα του ανθρώπινου δυναμικού. Πώς μπορούμε να περιορίσουμε το ποσοστό της ανεργίας, ιδιαίτερα ανάμεσα στους νέους, και να αναθεωρήσουμε την εστίαση των πολιτικών στην αγορά εργασίας ώστε να καταπολεμηθεί η αναντιστοιχία προσόντων;

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Jean Marc Peterschmitt

Διευθυντής Βιομηχανίας, Εμπορίου & Γεωργικών Επιχειρήσεων και COO Client Services Group, Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη (ΕΤΑΑ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Endeavor Ελλάς

Η Endeavor είναι ένας διεθνής μη-κερδοσκοπικός οργανισμός, ο οποίος επιλέγει και χρηματοδοτεί τις πλέον υποσχόμενες εταιρείες σε όλον τον κόσμο, με τη βοήθεια των πιο επιφανών ηγετών στον τομέα των επιχειρήσεων και των επενδύσεων παγκοσμίως.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Χάρης Μακρυνιώτης

Διευθύνων Σύμβουλος, Endeavor Ελλάς

Σπύρος Θεοδωρόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Chipita

Δημήτρης Παπαλεξόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Όμιλος TITAN

Γεώργιος Δουκίδης

Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Μάρκος Βερέμης

Εκτελεστικός Πρόεδρος ΔΣ, Upstream Systems

Βύρων Νικολαΐδης

Ιδρυτής, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, PeopleCert, Μεγάλη Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Άννα Μπουσδούκου, Δημοσιογράφος, ΣΚΑΪ



Στην εναρκτήρια τοποθέτησή του, ο Διεθυντής Βιομηχανίας, Εμπορίου & Γεωργικών Επιχειρήσεων στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη **Jean Marc Peterschmitt** εξήγησε για ποιον λόγο δημιουργήθηκε αυτός ο διεθνής οργανισμός. «Ο ρόλος μας είναι να παρεμβαίνουμε και να ενισχύουμε τη χρηματοδότηση επιχειρήσεων. Το 2015 επενδύσαμε στην Ελλάδα 1,5 δισ. ευρώ με μεγάλη επιτυχία. Οι επενδυτικές δυνατότητες της χώρας είναι πολύ καλές. Τα χαρακτηριστικά που αναζητούμε στις επιχειρήσεις για να τις χρηματοδοτήσουμε είναι να είναι ανταγωνιστικές, ενεργειακά αποτελεσματικές, ανθεκτικές, με διάθεση να προωθούν τη συμπερίληψη, δηλαδή την πρόσβαση στην επιχείρηση ατόμων από διάφορα στρώματα της κοινωνίας (γυναίκες, νέους, απομακρυσμένες περιοχές κ.ά.). Στην Ελλάδα, αλλά και στη ΝΑ Μεσόγειο, η ανεργία παραμένει υψηλή και αυτό είναι το μεγάλο πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπίσουμε». Επίσης τόνισε ότι πρέπει να βελτιωθεί η πρακτική της ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης αλλά και η συνεργασία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Endeavor Ελλάς **Χάρης Μακρυνιώτης** είπε ότι ο κοινός παρανομαστής των αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων είναι η επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο. «Οι επιχειρήσεις πρέπει να πάρουν πρωτοβουλίες για να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ του επιχειρηματικού και εκπαιδευτικού κόσμου», τόνισε.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita **Σπύρος Θεοδωρόπουλος** κατέταξε το ανθρώπινο δυναμικό σε 3 κατηγορίες: τους ανθρώπους γενικών γνώσεων (απόφοιτοι λυκείου), τους αποφοίτους μέσων σχολών (τεχνικοί κλπ.) και τους αποφοίτους πανεπιστημίων (θεωρητικής εκπαίδευσης και πρακτικής κατεύθυνσης). Το συμπέρασμά του ήταν ότι οι άνθρωποι γενικών γνώσεων είναι πάρα πολλοί και αντιμετωπίζουν μεγάλη ανεργία, ότι οι απόφοιτοι μέσων σχολών είναι λίγοι και χρειάζεται περισσότερους η αγορά, και ότι οι απόφοιτοι πανεπιστημίων με πρακτική κατεύθυνση έχουν καλύτερη πρόσβαση στην αγορά εργασίας από αυτούς με θεωρητική κατεύθυνση. Τόνισε επίσης ότι οι μεγά-

λες επιχειρήσεις χρειάζονται «εσωτερικές ακαδημίες» για τη δημιουργία στελεχών.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου TITAN **Δημήτρης Παπαλεξόπουλος** κατέταξε το εργατικό δυναμικό σε 3 διαφορετικές κατηγορίες: χαμηλών, μεσαίων και υψηλών δεξιοτήτων. Τόνισε, μάλιστα, ότι οι δεξιότητες δεν συμβαδίζουν πάντα με το μορφωτικό επίπεδο. Είπε ότι στην κατηγορία χαμηλών δεξιοτήτων υπάρχει υψηλή ανεργία, ενώ στην υψηλή κατηγορία υπάρχει μεγάλη εξωστρέφεια και πρόκειται για την κινητήρια δύναμη της αγοράς εργασίας. Οι νέοι υψηλών δεξιοτήτων ωστόσο αντιμετωπίζουν προβλήματα, όπως η υψηλή φορολόγηση εισοδημάτων και ασφαλιστικών εισφορών που τους οδηγούν στη μετανάστευση.

Ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών **Γιώργος Δουκίδης** παρουσίασε στοιχεία που αποδεικνύουν ότι τα 2/3 των αποφοίτων επαρχιακών σχολών αναζητούν εργασία στον δημόσιο και όχι στον ιδιωτικό τομέα, ενώ οι νέοι με υψηλότερα προσόντα από αυτά που απαιτεί η αγορά εργασίας δεν ασχολούνται με τον τομέα εξειδίκευσής τους (50%). Επίσης επεσήμανε ότι μόνο 30% των νέων ακολουθούν τεχνολογική κατεύθυνση ενώ οι ανάγκες της αγοράς είναι κοντά στο 60%. Πρότεινε τη δημιουργία προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών εντός Ελλάδας –κατά τα πρότυπα του προγράμματος Erasmus– που θα δώσουν ευκαιρίες στους νέους για γνώσεις χωρίς μεταπτυχιακά.

Ο **Μάρκος Βερέμης** της Upstream Systems είπε ότι η ανεργία είναι ένα δομικό πρόβλημα και ότι η αγορά στον τομέα της τεχνολογίας στην Ελλάδα είναι πολύ περιορισμένη, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις του κλάδου να αναζητούν εργαζόμενους με εξειδίκευση στην εκτός Ελλάδας αγορά.

Τέλος, ο **Βύρων Νικολαΐδης** της PeopleCert τόνισε ότι τα πανεπιστήμια βοηθούν τους νέους να βρουν δουλειά και ότι τα πιλοτικά προγράμματα για επανειδίκευση φοιτητών έχουν στεφθεί με επιτυχία, καθώς μέσα σε 3 μήνες απόφοιτοι πανεπιστημίων αποκτούν κατάρτιση σε τομείς διαφορετικούς από αυτούς των πτυχίων τους αλλά με άμεση επαγγελματική αποκατάσταση.



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Παναγιώτης Κουρουμπλής

Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

«Η Ναυτιλία είναι ένας κρίσιμος τομέας της οικονομίας που συνδέεται άρρηκτα με την ανάπτυξη και την εθνική οικονομία», σημείωσε ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Τόνισε ότι η ακτοπλοΐα είναι ένα κομμάτι που σχετίζεται με την ανάπτυξη και ότι η Ελλάδα διαθέτει 110 κατοικημένα νησιά, τον μεγαλύτερο αριθμό στην Ευρώπη.

«Στόχος του Υπουργείου είναι η συνεχής αναβάθμιση της σύνδεσης των νησιών μεταξύ τους αλλά και με την ηπειρωτική Ελλάδα, καθώς και η αναβάθμιση των πλοίων. Στόχος μας είναι επίσης ο περιορισμός του αποκλεισμού των κατοίκων των νησιών», είπε. Το Υπουργείο, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, εκπονεί μελέτη για την υλοποίηση του «Μεταφορικού Ισοδύναμου», η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο έτος.

«Οι Έλληνες εφοπλιστές άντεξαν την κρίση της ναυλαγοράς με επιτυχία, και μάλιστα παρά τα προβλήματα, και με τη στήριξη της κυβέρνησης παραμένουν στις πρώτες θέσεις διεθνώς στην πομπούρο ναυτιλία. Ο Πειραιάς είναι ένα από τα μεγαλύτερα και αναπτυσσόμενα λιμάνια του κόσμου και σε δύο χρόνια μπορεί να βρίσκεται ανάμεσα στα 20 πρώτα παγκοσμίως. Σήμερα στον Πειραιά είναι εγκατεστημένες 305 ναυτιλιακές και ναυλομεσιτικές εταιρείες. Ο κλάδος της Ναυτιλίας συνεισφέρει σημαντικά στο ΑΕΠ της χώρας και προσφέρει πολλά οικονομικά και εμπορικά πλεονεκτήματα. Το

Γιάννης Περλεπές

Γενικός Διευθυντής, *Η Ναυτεμπορική*

Υπουργείο Ναυτιλίας έχει πάρει πολλές πρωτοβουλίες για την αύξηση του ΑΕΠ μέσω της αύξησης του στόλου με ελληνική σημαία. Η ελληνική εφοπλιστική οικογένεια πρέπει να στηρίζει περισσότερο την Ελλάδα και θεωρώ ότι ο πατριωτισμός των εφοπλιστών θα λειτουργήσει θετικά».

Για την εκπαίδευση στον κλάδο, ο κ. Κουρουμπλής είπε ότι η κυβέρνηση παρέλαβε ένα σύστημα σε κατάρρευση που εδώ και 3 χρόνια προσπαθεί να αναδιοργανώσει. «Η Ελλάδα πρέπει να διεκδικήσει μία καλύτερη θέση στον τομέα αυτό, να αποκαταστήσει τη φήμη του Έλληνα καπετάνιου και μηχανικού και να βελτιώσει την ποιότητα της εκπαίδευσής τους. Για τον λόγο αυτό, θα κατατεθεί τροπολογία για την αύξηση των εκπαιδευτικών στις σχολές της, θα επιδιωχθεί η δημιουργία περισσότερων σχολών σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη και η διασύνδεσή τους με τις υπάρχουσες σχολές», δήλωσε ο Υπουργός.

Για τον τομέα της κρουαζιέρας και των σκαφών αναψυχής είπε ότι το Υπουργείο έχει εξαιρετικές σχέσεις και είναι ένας τομέας που συνεισφέρει πολλά και στον τουρισμό. Τέλος, ο υπουργός πρότεινε τους νέους που αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της ανεργίας να μην παραιτούνται από την προσπάθεια για ένα καλύτερο αύριο. «Τα σημαντικά πράγματα στη ζωή δεν χαρίζονται σε κανέναν, όμως κερδίζονται από αυτούς που διεκδικούν και απαιτούν».

we
haven't
certified
anyone

here

Yet.

PeopleCert is a global leader in the certification industry. We empower professionals with knowledge, and unleash their potential. We help corporations jump-start their digital transformation with methodologies that work. We partner with world-class training organisations to certify planet Earth.

For now.

PeopleCert

All talents, certified.

Every year we deliver exams in over 180 countries.
And counting.

peoplecert.org



Τεχνολογία & Δημοκρατία

Η τεχνολογία έχει ενισχύσει τη δυνατότητα των πολιτών να ακούγονται οι φωνές τους και να ζητούν από τις κυβερνήσεις να λογοδοτούν για τις πράξεις τους. Ενώ όμως οι πολίτες έχουν ενστερνωθεί σε μεγάλο βαθμό τις τεχνολογικές εξελίξεις, πολλοί δημοκρατικοί θεσμοί δεν έχουν επιδείξει εξίσου γοργά αντακλαστικά εξακολουθώντας σε πολλές περιπτώσεις να χρησιμοποιούν παρωχημένες διαδικασίες σε ανταπόκριση στις απαιτήσεις των πολιτών.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Thomas Rachel

Υφυπουργός Παιδείας & Έρευνας, Γερμανία

Πέγκυ Αντωνάκου

Γενική Διευθύντρια Ελλάδα, Κύπρου & Μάλτας, Microsoft

Μάνος Σφακιανάκης

Ιδρυτικό στέλεχος και επικεφαλής Διεθνούς Ινστιτούτου Κυβερνοασφάλειας (CSI), Ελλάδα

Κυριάκος Πιερρακάκης

Διευθυντής Έρευνας, διαΝΕΟσις, Ελλάδα

Αριστείδης Χατζής

Αναπληρωτής Καθηγητής Φιλοσοφίας και Θεωρίας της Επιστήμης και της Τεχνολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Παναγιώτης Πικραμμένος, πρώην Υπηρεσιακός Πρωθυπουργός της Ελλάδας (2012)

Το ερώτημα αν οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις επηρεάζουν και σε ποιο βαθμό την ορθή λειτουργία της δημοκρατίας συζήτησαν οι συμμετέχοντες του πάνελ. Ο πρώην υπηρεσιακός Πρωθυπουργός **Παναγιώτης Πικραμμένος**, ο οποίος συντόνιζε το πάνελ, είπε ότι είχε την ιδέα για το συγκεκριμένο θέμα όταν παρακολούθησε τον δισεκατομμυριούχο επενδυτή, George Soros, στο Νταβός, ο οποίος καταφέρθηκε κατά των εταιρειών

κοινωνικής δικτύωσης και τον τρόπο που επηρεάζουν ακόμη και τη σκέψη των πολιτών.

Στην τοποθέτησή του, ο Γερμανός Υφυπουργός Παιδείας & Έρευνας **Thomas Rachel** τόνισε ότι οι νέες τεχνολογίες θα συνεχίσουν να αλλάζουν τον τρόπο που δουλεύουμε και λειτουργούμε καθημερινά, όμως θα πρέπει να βρούμε έναν τρόπο ώστε να μην επηρεάζουν τον τρόπο που σκεφτόμαστε. Όπως εξήγησε, πρόκληση για το μέλλον δεν είναι



μόνο οι σύγχρονες τεχνολογίες, αλλά και η αλλαγή του τρόπου συμπεριφοράς ως αποτέλεσμα της χρήσης νέων τεχνολογιών. Ο Γερμανός υπουργός κάλεσε τους συμμετέχοντες να αναλογιστούν τι θα σημαίνει η τεχνητή νοημοσύνη και πρόσθεσε ότι στο μέλλον οι εταιρείες που δεν προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα θα αντιμετωπίσουν δύσκολες προκλήσεις. Όσον αφορά στην ασφάλεια, είπε ότι το κράτος πρέπει να διαθέτει υψηλού επιπέδου τεχνολογίες, κυρίως απέναντι στην κυβερνοτρομοκρατία, ώστε να διασφαλίσει την ασφάλεια των πολιτών.

Τη σκυτάλη στη συνέχεια πήρε η **Πέγκυ Αντωνάκου**, Γενική Διευθύντρια της Microsoft Ελλάδας, Κύπρου & Μάλτας, η οποία εξήγησε ότι έχει χρειαστεί πολλές φορές να υπερασπιστεί την τεχνολογία και το πώς μπορεί να επηρεάσει τη ζωή μας. Όπως υπογράμμισε η κα Αντωνάκου, είναι δύσκολο, αν όχι ανόητο, να προσπαθήσουμε να σταματήσουμε την πρόοδο. Όταν το ερώτημα που δημιουργείται είναι αν κινδυνεύει η δημοκρατία από την τεχνολογία. Είναι δύσκολο να δώσουμε απάντηση, είπε, ωστόσο διευκρίνισε ότι τα κοινωνικά δίκτυα έδωσαν φωνή σε ανθρώπους που δεν είχαν. Βέβαια, πρόσφατα μάθαμε το τι συνέβη στις αμερι-

κανικές εκλογές με τη χειραγώγηση των ΜΜΕ και την παρέμβαση των κοινωνικών δικτύων και των fake news. Μάλιστα, εξήγησε ότι είναι λάθος αυτό που νομίζουν πολλοί χρήστες, ότι δηλαδή έχουν πιο σφαιρική άποψη των γεγονότων χρησιμοποιώντας την τεχνολογία. Η κα Αντωνάκου εξήγησε ότι οι αλγόριθμοι του Facebook, για παράδειγμα, κάνουν ακριβώς το αντίθετο. Χρειάζεται κριτική σκέψη και παιδεία, είπε, για να διαχειριστούμε την πληροφορία. Επίσης, έφερε το παράδειγμα της τηλεπερσόνας Kylie Jenner, που πρόσφατα έκανε ένα αρνητικό σχόλιο για το Snapchat και η μετοχή του καταποντίστηκε, χωρίς να υπάρχει κάποιο ουσιαστικό οικονομικό στοιχείο για να γίνει αυτό. Παρ' όλ' αυτά, είναι μάταιο να προσπαθήσουμε να σταματήσουμε την πρόοδο, πρέπει να βρούμε τον τρόπο να τη χρησιμοποιήσουμε προς όφελός μας, τόνισε και, απαντώντας στο ερώτημα αν κινδυνεύουν οι δημοκρατίες, είπε: «Για μένα η απάντηση είναι ξεκάθαρη. Η τεχνολογία έχει βοηθήσει τη ζωή των ανθρώπων».

Λέγοντας ότι κανείς δεν θα μπορούσε να διαφωνήσει με την κα Αντωνάκου, ο **Μάνος Σφακιανάκης**, ιδρυτικό στέλεχος και επικεφαλής του Διεθνούς Ινστιτούτου Κυβερνοασφάλειας (CSI), είπε ότι έχει



περάσει 23 χρόνια στη δίωξη ηλεκτρονικού εγκλήματος και έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι γιγαντες της τεχνολογίας πρέπει να υπαχθούν σε ένα ρυθμιστικό πλαίσιο. Ο κ. Σφακιανάκης στάθηκε στο θέμα των προσωπικών δεδομένων, το οποίο «έχει ξεφύγει λίγο», όπως είπε, όμως θα μπει σε εφαρμογή από τις 25 Μαΐου το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο της Ευρώπης. Μεταξύ άλλων, δεν θα μπορούν να χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα παιδιά κάτω των 15 ετών.

Ο κ. Σφακιανάκης τάχθηκε κατά της χρήσης των κοινωνικών δικτύων από μικρά παιδιά, καθώς έχει δει παιδιά να αυτοκτονούν εξαιτίας του bullying που έχουν δεχτεί. Πρόσθεσε ότι οι εταιρείες συλλέγουν τεράστιο αριθμό προσωπικών δεδομένων, με τη σύμφωνη γνώμη μας, ενώ κάλεσε τους χρήστες να προσέχουν τα έξυπνα τηλέφωνα και τα email, καθώς είναι πολύ απλό κάποιος να μας παρακολουθεί μέσω αυτών. Σε αυτό το σημείο, ανέφερε ότι, αν κάποιος κάνει δώρο ένα έξυπνο τηλέφωνο σε έναν υπουργό για να τον παρακολουθεί, τότε κινδυνεύει η δημοκρατία. Κατέληξε, μάλιστα, στη διαπίστωση ότι η δημοκρατία μας δεν κινδυνεύει από τις εταιρείες, αλλά από εμάς τους ίδιους.

Ο Διευθυντής Έρευνας της διαΝΕΟσις **Κυριάκος Πιερραράκης** ανέφερε το παράδειγμα των αμερικανικών εκλογών. Όπως υποστήριξε, η απώλεια θέσεων εργασίας σε Πολιτείες που ήταν παραδοσιακά υπέρ των Δημοκρατικών οδήγησε στην εκλογή Trump. Ταυτόχρονα είπε ότι όσο εξελίσσεται η τεχνολογία δημιουργείται ένα ακόμα πρόβλημα. Οι 3D εκτυπώσεις, για παράδειγμα, δεν έχουν ρυθμιστικό πλαίσιο, την ώρα που στις ΗΠΑ κάποιοι ήδη τυπώνουν όπλα. Πριν από λίγες ημέρες, μά-

λιστα, είχαμε και τον πρώτο σχετικό τραυματισμό. Επίσης, ο κ. Πιερραράκης ανέφερε ότι προβληματικό για τη δημοκρατία είναι και το γεγονός ότι δεν κοιτάμε πάντα την άλλη άποψη. Στα κοινωνικά δίκτυα διαβάζουμε μόνο αυτούς με τους οποίους συμφωνούμε, ενώ τους άλλους τους διαγράφουμε. Τέλος, χρησιμοποίησε και το παράδειγμα της στοχευμένης εκστρατείας του Barack Obama μέσω διαδικτύου με καλά αποτελέσματα, το οποίο ακολούθησε και ο Trump, με ακόμα καλύτερα αποτελέσματα. Τέλος, εξέφρασε την πεποίθηση ότι το τι θα κάνουμε με την τεχνολογία που εξελίσσεται εξαρτάται από εμάς.

Ο καθηγητής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου **Αριστείδης Χατζής** τάχθηκε υπέρ της τεχνολογίας, διευκρινίζοντας ότι υπάρχει κόστος, αλλά τα οφέλη είναι, κατά τη γνώμη του, απείρως σημαντικότερα. Παρότι η τεχνολογία στην ελληνική κοινωνία θεωρείται κάτι το αρνητικό, η παγκοσμιοποίηση, το ελεύθερο εμπόριο και η τεχνολογία είναι αυτά που οδήγησαν στη μείωση της ακραίας φτώχειας και του αναλφαριθμητισμού. Απευθυνόμενος στον κ. Σφακιανάκη, είπε ότι σίγουρα έχουν αυτοκτονήσει πολλά παιδιά από το Facebook όμως έχουν αυτοκτονήσει και για πάρα πολλά αλλά πράγματα, οπότε δεν είναι δυνατό να καταργήσουμε οτιδήποτε «επικίνδυνο».

Δευτερολογώντας η κα Αντωνάκου διευκρίνισε ότι η Microsoft υπερασπίζεται με πάθος τα προσωπικά δεδομένα και δήλωσε ότι η εταιρεία είναι στα δικαστήρια με το Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο. Η εταιρεία, είπε, παραδίδει προσωπικά δεδομένα μόνο με εισαγγελική εντολή.





Τι είδους επαναβιομηχάνιση είναι εφικτή σε μια πλήρως αποβιομηχανοποιημένη οικονομία;

Τα προγράμματα βιομηχανικής μεταρρύθμισης βασίζονται στην ευρύτατα διαδεδομένη χρήση της πληροφορικής και στο Διαδίκτυο των Πραγμάτων (Internet of Things). Ο βαθμός στον οποίο μπορούμε να αντεπεξέλθουμε σ' αυτό θα προσδιορίσει το κατά πόσο θα είναι εφικτή και γόνιμη μια διαδικασία «επαναβιομηχάνισης».

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Τάσος Γιαννίτσης

πρώην Αναπληρωτής Υπουργός (2001-2004) και Υπουργός (2004) Εξωτερικών· Ομότιμος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

Νίκος Ευθυμιάδης

Επίτιμος Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ)

Θεόδωρος Τρύφων

Συνδιευθύνων Σύμβουλος, Όμιλος Eipen· Πρόεδρος Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ)

Αλέξανδρος Δανηλίδη

Διευθύνων Σύμβουλος, Αθηναϊκή Ζυθοποιία ΑΕ

Κωνσταντίνος Θέος

Γενικός Διευθυντής, Ελληνική Παραγωγή – Συμβούλιο Βιομηχανιών για την Ανάπτυξη

Δόμνα Μιχαηλίδου

Επισκέπτρια Λέκτορας, University of Cambridge, Μεγάλη Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Άκης Σκέρτσος Γενικός Διευθυντής, Σύνδεσμος Επιχειρήσεων & Βιομηχανιών (ΣΕΒ)

Ανοίγοντας τον κύκλο της συζήτησης για την επαναβιομηχάνιση μίας αποβιομηχανοποιημένης οικονομίας, ο Γενικός Διευθυντής του ΣΕΒ **Άκης Σκέρτσος** ανέφερε ότι ο φιλόδοξος στόχος που έχει τεθεί είναι η βιομηχανία να ανέλθει στο 12%

του ΑΕΠ. Όπως είτε, η εξάρτηση της οικονομίας από την ιδιωτική κατανάλωση, η ανισορροπία στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας που, παρά τη βελτίωση, παραμένει αρνητικό, το μικρό μέγεθος της επιχειρηματικότητας, το ζήτημα της διακυβέρνησης,



η ποιότητα των θεσμών και η απουσία ασφάλειας δικαίου, αποτελούν τα διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής βιομηχανίας.

Ο πρώην Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών και Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών **Τάσος Γιαννίτσας** τόνισε ότι είναι αναγκαία η χάραξη βιομηχανικής πολιτικής που να αφορά το παραγωγικό σύστημα εν γένει. Στο πλαίσιο αυτό, ανέφερε ότι η βιομηχανική πολιτική απαιτεί την ανάδειξη στόχων και την εκ νέου ιεράρχηση επιλογών, καθώς σήμερα η Ελλάδα εγκλωβίζει το ανθρωπινό δυναμικό στην υποαπασχόληση, στην αυτοαπασχόληση και στην παραοικονομία, οδηγώντας το εντέλει εκτός χώρας. Ο κ. Γιαννίτσας σημείωσε ότι το ελληνικό ΑΕΠ σήμερα ανέρχεται στα επίπεδα του 2000-2001, ενώ σε όρους σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ελλάδα βρίσκεται πριν από το 1970. Η ποιότητα και το είδος των επενδύσεων, η καταπολέμηση της παραοικονομίας και η ενίσχυση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι ορισμένοι από τους τομείς όπου θα πρέπει να δοθεί έμφαση.

Ο **Νίκος Ευθυμιάδης**, Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος (ΣΒΒΕ), σημείωσε ότι δύο από τα βαρίδια του παρελθόντος είναι ότι το πολιτικό σύστημα δεν βρήκε τον δρόμο της εθνικής συνεννόησης, ενώ υπήρξε βίαιη προσαρμογή των θεσμών και των μεταρρυθμίσεων που θα έπρεπε να τις υλοποιήσει η χώρα μόνη της. Από την άλλη πλευρά, όπως ανέφερε, η Ελλάδα έχει σήμερα την υψηλότερη δυνατή στάθμη έμφυχου δυναμικού, αλλά και εξωστρεφείς βιομηχανίες. Αναφέρθηκε στο σχεδιαζόμενο τεχνολογικό πάρκο Θεσσαλονίκης που θα φιλοξενήσει πολύ μεγάλο αριθμό εταιρειών και θα υλοποιηθεί σε τέσσερις φάσεις.

Η **Δόμνα Μιχαηλίδου**, Επισκέπτρια Λέκτορας στο πανεπιστήμιο του Cambridge, σημείωσε ότι για να ενισχυθεί ο κλάδος της βιομηχανίας, απαιτείται εξορθολογισμός του κόστους ενέργειας, θεσμοθέτηση του κόστους των επενδύσεων σε Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), παροχή φορολογικών κινήτρων, εξορθολογισμός των χρήσεων γης, απλοποίηση των βιομηχανικών δραστηριοτήτων βάσει

των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και να θεσμοθετηθεί η εκχώρηση αρμοδιοτήτων του κράτους στον ιδιώτη.

Ο **Θεόδωρος Τρύφων**, Συνδιευθύνων Σύμβουλος του ομίλου ΕΛΠΕΝ και Πρόεδρος της Πανελληνίας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ), αναφέρθηκε στις βασικές προκλήσεις της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας που σχετίζονται με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την αγορά των γενοσήμων. Σημείωσε ότι θα πρέπει να επιταχυνθεί η καθετοποίηση της παραγωγής και η μείωση του κόστους, ενώ προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στη δημιουργία τεχνολογικών hubs στον χώρο του φαρμάκου.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Αθηναϊκής Ζυθοποιίας **Αλέξανδρος Δανιηλίδης** σημείωσε ότι ο κλάδος της ζυθοποιίας, που αφήνει ισχυρό αποτύπωμα στην ελληνική οικονομία, αποτελείται από περισσότερες από 60 εταιρείες. Η Αθηναϊκή Ζυθοποιία, είπε, απασχολεί 900 άτομα, από το 2010 έχει καταβάλει σε φόρους το ποσό του 1,3 δισ. ευρώ, συνεργάζεται με 2.200 αγρότες, καθώς και με startups που έχουν ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας του κριθαριού. Παρ' όλ' αυτά, όπως ανέφερε, σε μία δεκαετία τριπλασιάστηκε ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, η εσωτερική αγορά υποχώρησε, ενώ η τιμή της ελληνικής μπίρας είναι η έκτη υψηλότερη στην Ευρώπη.

Ο **Κώστας Θέος**, Γενικός Διευθυντής της «Ελληνικής Παραγωγής», ανέφερε ότι η κρίση δεν είναι μόνο δημοσιονομική, αλλά ανταγωνιστικότητας και ασθενούς παραγωγικού μοντέλου της χώρας. Ωστόσο, με το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής να ολοκληρώνεται, η συγκυρία είναι κρίσιμη, καθώς θα πρέπει να προσδιοριστεί η κατεύθυνση που θα ακολουθήσει η ελληνική οικονομία με έμφαση στην ενίσχυση της μεταποίησης και της παραγωγικής βάσης της οικονομίας.



Η επιτακτική ανάγκη για μεταμόρφωση των επιχειρήσεων

Περισσότερο από ποτέ πριν και σχεδόν σε όλους τους τομείς δραστηριότητας, οι επιχειρήσεις σήμερα έρχονται αντιμέτωπες με απρόβλεπτες τομές (disruptions). Ενόψει αυτής της πολυπλοκότητας και ευμεταβλητότητας, οι περισσότερες επιχειρήσεις υποχρεώνονται να μεταμορφωθούν, μεταβάλλοντας συνολικά τη στρατηγική τους, το επιχειρηματικό μοντέλο τους, την οργάνωσή τους, τους ανθρώπινους πόρους και τις διαδικασίες τους.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Peter Fuzes

Επικεφαλής Δημόσιου Τομέα, Ανατολική & Κεντρική Ευρώπη, Μέση Ανατολή & Αφρική, Oracle, Ουγγαρία

Χρήστος Χαρπαντίδης

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος, Παπαστράτος ΑΕ - θυγατρική της Philip Morris International

Πέγκυ Αντωνάκου

Γενική Διευθύντρια Ελλάδας, Κύπρου & Μάλτας, Microsoft

Δημήτρης Κουτσόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Deloitte, Ελλάδα

Δημήτρης Παπαστεργίου

Δήμαρχος Τρικάλων

Γιάννης Σταμούλης

Διευθυντής Καινοτομίας (Chief Innovation Officer), Coca-Cola Τρία Ήψιλον, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Πάσχος Μανδραβέλης, Δημοσιογράφος, εφημερίδα Καθημερινή

Τα καταξιωμένα υψηλόβαθμα στελέχη και ο δήμαρχος Τρικάλων κατέθεσαν τις ιδέες τους και, πάνω απ' όλα, την εμπειρία τους για το πώς μεταμορφώνεται μία επιχείρηση προκειμένου να ευημερήσει. Όπως εξήγησε ο **Peter Fuzes** της Oracle

Ουγγαρίας, ο καλύτερος τρόπος για να αυξήσει μία εταιρεία τα κέρδη της είναι μέσω της καινοτομίας. Τόνισε ότι οι βασικότερες επενδύσεις των εταιρειών γίνονται για «συντήρηση», δεδομένου ότι η αγορά νέων υπολογιστών, για παράδειγμα, δεν εί-



καινοτομία αλλά συντήρηση. Όμως, όπως είπε, το ζητούμενο είναι η καινοτομία και, αν ρίξουμε μια ματιά στις νέες επιχειρήσεις που αλλάζουν τον τοπίο, όπως η Airbnb και η Uber, θα δούμε ότι βασίζουν την καινοτομία στην τεχνολογία.

Τη σημαντική εμπειρία του κατέθεσε ο **Χρήστος Χαρπαντίδης**, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Παπαστράτος, ο οποίος ξεκίνησε την παρέμβασή του λέγοντας ότι «σήμερα η μεταμόρφωση δεν είναι επιλογή, είναι μονόδρομος βιωσιμότητας». Όπως εξήγησε, οι επιχειρήσεις πρέπει να μεταμορφωθούν, διαφορετικά δεν θα καταφέρουν να επιβιώσουν, ενώ επιβεβαίωσε ότι συνήθως το disruption γίνεται από μία startup και όχι από τις μεγάλες εταιρείες κάποιου κλάδου. Ωστόσο, πρόσθεσε, η Philip Morris International και η Παπαστράτος έχουν πάρει πολύ σοβαρά το θέμα της μεταμόρφωσης. Ήδη η εταιρεία αλλάζει το προϊόν της και, όπως αποκάλυψε πριν από τρεις μέρες, για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, σταμάτησε να φτιάχνει τσιγάρα. Η Παπαστράτος, λοιπόν, αλλάζει τις υποδομές αλλά και την κουλτούρα της, με εκατοντάδες υπαλλήλους πρόθυμους και έτοιμους να κάνουν αυτή την αλλαγή προς τα νέα προϊόντα. Άλλωστε, όπως είπε, η Philip Morris το λέει ανοιχτά ότι πάμε σε ένα μέλλον χωρίς τσιγάρο και η Παπαστράτος συμβάλλει σε αυτό.

Κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα disruption σε επιχειρήσεις έδωσε και η Διευθύνουσα Σύμβουλος της Microsoft Ελλάδας, Κύπρου & Μάλτας **Πέγκυ Αντωνάκου**, εξηγώντας τον τρόπο με τον οποίο οι κτηνοτρόφοι έβαλαν στη ζωή τους την τεχνολογία για να διαπιστώσουν πότε μία αγελάδα έχει οίστρο ώστε φυσικά να αυξήσουν την παραγωγικότητα. Η κα Αντωνάκου τόνισε ότι τη μεγάλη αλλαγή στην τεχνολογία έφερε ένα κινητό τηλέφωνο. Πλέον ένα παιδί στην υποσαχάρια Αφρική έχει στο κινητό του τηλέφωνο όγκο και ποιότητα πληροφορίας που πριν από 50 χρόνια είχε μόνο ο Πρόεδρος των ΗΠΑ. Επίσης, αναφέρθηκε στην αόρατη επανάσταση του cloud που μας δίνει πληροφορία σε ένα σύνολο συσκευών, ενώ τεράστιο disruption εκτίμησε ότι θα γίνει και στη λιανική. Πάντως, διευκρίνισε ότι «χωρίς αλλαγή κουλτούρας, δεν υπάρχει business disruption».

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Deloitte στην Ελλάδα **Δημήτρης Κουτσόπουλος** είπε ότι σήμερα το φυσικό περιβάλλον συνδέεται με το ψηφιακό, με αποτέλεσμα οι άνθρωποι να διαθέτουν πληροφορίες για πράγματα που παλαιότερα δεν ήταν δυνατό να διαθέτουν. Πρόσθεσε ότι η αυτοματοποίηση έχει μειώσει δραστικά τον χρόνο που απαιτείται για να γίνει μία εργασία, ενώ στάθηκε επίσης στην επανάσταση του cloud, που είναι κάτι που δεν θα μπορούσαμε να είχαμε σκεφτεί πριν από μερικά χρόνια.

Ο Δήμαρχος Τρικάλων **Δημήτρης Παπαστεργίου** ανέφερε χαρακτηριστικά ότι ο πολίτης ανέκαθεν περίμενε από τον δήμαρχο να κλείσει μία λακούβα στον δρόμο. «Το κάνουμε και αυτό, αλλά προσπαθούμε να κάνουμε και άλλα πράγματα, να πράξουμε διαφορετικά», πρόσθεσε. Ο δήμαρχος εξήγησε ότι μέσω έργων, όπως ένα πρόγραμμα αυτόνομης οδήγησης λεωφορείου που ξεκίνησε παλαιότερα, προσπαθεί να καλλιεργήσει μία νέα κουλτούρα στην πόλη. Θέλουμε, είπε, να εμπνεύσουμε και να δείξουμε στα παιδιά μας πώς είναι ο άλλος δρόμος, να κάνεις σπουδαία πράγματα, καθώς και να δείξουμε στους δημότες ότι ο δήμος είναι εκεί και προσπαθεί να κάνει τη ζωή των πολιτών καλύτερη.

Τέλος, ο **Γιάννης Σταμούλης**, Διευθυντής Καινοτομίας της Coca Cola 3E, τόνισε ότι η καινοτομία απαιτεί αλλαγή κουλτούρας, αλλά απαιτεί και ικανότητες. Η ανάγκη, όπως είπε, μιας εταιρείας να προσαρμόζεται στις συνθήκες που κυριαρχούν είναι παλιά στην ιστορία του επιχειρείν. Το ερώτημα είναι πώς μπορεί μία εταιρεία να το κάνει αυτό, και η απάντηση είναι ότι χρειάζεται τους κατάλληλους ανθρώπους, αυτούς που μπορούν να ανταποκριθούν σε τέτοια disruptions. Μάλιστα, υποστήριξε ότι παλαιότερα το βασικό κριτήριο πρόσληψης ήταν η εξειδίκευση, ενώ σήμερα οι εταιρείες αναζητούν ανθρώπους με πιο ευρεία μόρφωση, αλλά κυρίως αναζητούν ανθρώπους που να μπορούν να μαθαίνουν διαρκώς και να πηγαίνουν σε εντελώς διαφορετικά πεδία από αυτά που έχουν σπουδάσει. Ανέφερε και παραδείγματα από τις ΗΠΑ όπου εταιρείες τεχνολογίας ψάχνουν μηχανικούς με καλή γλωσσική ικανότητα ενώ νομικές σχολές ψάχνουν για ανθρώπους με μαθηματικές ικανότητες.



Το ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα

Η Ελλάδα βρίσκεται κάτω από αφυκτική δημογραφική πίεση, με τις προβλέψεις να θέλουν τόσο τον γενικό πληθυσμό όσο και τον ενεργό πληθυσμό να μειώνονται περαιτέρω. Ταυτόχρονα προβλέπεται αύξηση του αριθμού των συνταξιούχων. Η συζήτηση αφορά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις και τις πιθανές λύσεις για ένα δίκαιο και βιώσιμο συνταξιοδοτικό σύστημα.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Έφη Αχτσιόγλου

Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης & Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Κωνσταντίνος Μίχαλος

Πρόεδρος Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος

Michal Rutkowski

Διευθυντής Κοινωνικής Προστασίας & Εργασίας, Παγκόσμια Τράπεζα, ΗΠΑ

Μιχάλης Σωτηράκος

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος & Γενικός Διευθυντής Πωλήσεων, NN Hellas

Δημήτρης Μαζαράκης

Πρόεδρος Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας

Μιλτιάδης Νεκτάριος

Καθηγητής Ασφαλιστικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Αθηνά Δρέττα

πρώην Γενική Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Κωνσταντίνος Μπαργιώτας

Βουλευτής Δημοκρατικής Συμπαράταξης

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Ιορδάνης Χασαπόπουλος, Διευθυντής Σύνταξης, εφημερίδα Βραδυνή της Κυριακής

Η Έφη Αχτσιόγλου, Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σημείωσε ότι η αύξηση του προσδόκιμου ζωής σε συνδυασμό με τη μείωση του αριθμού των νέων εργαζομένων και την υπογεννητικότητα αποτε-

λούν τις βασικές προκλήσεις του ασφαλιστικού συστήματος. Η μεταρρύθμιση που υιοθετήθηκε το 2016 αποσκοπεί στη διαχείριση των επιπτώσεων του δημογραφικού προβλήματος στην Ελλάδα, αντιμετωπίζοντας τη δημοσιονομική ανισορροπία



και την ανισότητα στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών. Θεσμοθετήθηκαν ακόμη ίδιοι κανόνες για όλους, όπως και η βασική σύνταξη, δηλαδή η εθνική σύνταξη που χρηματοδοτείται πλήρως από τον κρατικό προϋπολογισμό και έχει ως στόχο την αντιμετώπιση της φτώχειας. Η Υπουργός σημείωσε ακόμη ότι κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του ΕΦΚΑ, που αποτελεί έναν ενιαίο οργανισμό όπου εντάσσονται διαφορετικά συστήματα και υπάλληλοι, υπήρξε πλεόνασμα ύψους 700 εκατ. ευρώ σε ταμειακή βάση. Όπως τόνισε, έχει ολοκληρωθεί πλήρης αναλογιστική μελέτη, ως το 2060, βάσει της οποίας η συνταξιοδοτική δαπάνη ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2020 είναι 14,5% όταν ο μέσος όρος είναι 13%, ενώ το 2040 πέφτει στο 12,9%. Το σύστημα, όπως υπογράμμισε, έχει στηθεί σε μία βάση που το καθιστά μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα βιώσιμο. Σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές, σημείωσε ότι, όπως προκύπτει από τα ειδοποιητήρια, το 85% των ελεύθερων επαγγελματιών πληρώνει λιγότερα σε σχέση με το παλαιό σύστημα, έχοντας ελαφρυνθεί δημοσιονομικά περί τα 600 εκατ. ευρώ.

Ο Πρόεδρος της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος **Κωνσταντίνος Μίχαλος** ανέφερε ότι ακόμη και σήμερα διατηρείται, μέσω μέτρων αύξησης των εσόδων, ένα ασφαλιστικό σύστημα αναποτελεσματικό, άδικο και αναξιόπιστο. Οι συνταξιοδοτικές δαπάνες αντιστοιχούν στο 17% του ΑΕΠ, ενώ οι εισφορές για τους αυτοαπασχολούμενους ανέρχονται στο 27%. Όπως σημείωσε, το συνταξιοδοτικό σύστημα δεν τροφοδοτεί την αύξηση των ρυθμών ανάπτυξης, υποσκάπτει τις πηγές χρηματοδότησής του και στηρίζεται στις αρχές των παρελθόντων ετών.

Ο **Michal Rutkowski**, Διευθυντής Κοινωνικής Προστασίας & Εργασίας στην Παγκόσμια Τράπεζα, σχολίασε ότι η κατάσταση στην Ελλάδα το 2008-2009 ήταν κακή όσον αφορά τη βιωσιμότητα του συστήματος, το οποίο ήταν ένα από τα χειρότερα που υπήρχαν στην Ευρώπη. Παρότι, όπως είπε, το νέο ασφαλιστικό σύστημα διαθέτει θετικά στοιχεία, θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί και να στηριχθεί σε τρεις πυλώνες: της παροχής κινήτρων, της δικαιοσύνης και της βιωσιμότητας.

Ο **Μιχάλης Σωτηράκος**, Αναπληρωτής Διευθύνων

Σύμβουλος και Γενικός Διευθυντής Πωλήσεων της NN Hellas, σημείωσε ότι λόγω της υπογεννητικότητας, της ανεργίας και του μεγάλου προσδόκιμου ζωής, η κοινωνική ασφάλιση καθίσταται αδύνατη. Αποτελεί κοινή πεποίθηση, όπως είπε, ότι δεν είναι εφικτή η εξασφάλιση ικανοποιητικής σύνταξης, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη ότι η αναλογία εργαζομένων προς συνταξιούχους, που το 1950 ανερχόταν σε 7 προς 1, διαμορφώνεται σήμερα σε 1 προς 1.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας **Δημήτρης Μαζαράκης** σημείωσε ότι, παρά τις τελευταίες παρεμβάσεις και μεταρρυθμίσεις, το ασφαλιστικό σύστημα δεν είναι μακροπρόθεσμα βιώσιμο, με το κρυφό αναλογιστικό χρέος του συστήματος να ξεπερνάει τα 700 δισ. ευρώ σε ονομαστικές αξίες και να είναι κοντά στα 400 δισ. ευρώ σε παρούσες αξίες. Ο ίδιος προέκρινε το σύστημα των τριών πυλώνων (κρατικός, κεφαλαιοποιητικός, ιδιωτικός τομέας), με την ενοποίηση όλων των φορέων του πρώτου.

Ο **Μιλτιάδης Νεκτάριος**, Καθηγητής Ασφαλιστικής στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς, σημείωσε ότι αν δεν λυθεί το οικονομικό πρόβλημα, δεν θα επιλυθεί το πρόβλημα των συντάξεων, ενώ επειδή δεν έγινε σωστός σχεδιασμός τα τελευταία χρόνια, δημιουργήθηκε ένα τεράστιο αφανές χρέος που αντιστοιχεί σε τεσσερισήμισι φορές το ΑΕΠ. Διατύπωσε την πρότασή του για την αναδιάρθρωση του ασφαλιστικού συστήματος που προβλέπει, μεταξύ άλλων, μείωση εισφορών κατά 30% για τους ασφαλισμένους μετά το 1992.

Η **Αθηνά Δρέττα**, πρώην Γενική Γραμματέας Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έκανε λόγο για έλλειμμα στοιχείων και μεγεθών για το ασφαλιστικό σύστημα. Το βασικό πρόβλημα του ασφαλιστικού συστήματος είναι ότι η προβλεπόμενη συνταξιοδοτική δαπάνη ως ποσοστό του ΑΕΠ ανέρχεται στο 16%, γεγονός που το καθιστά μη βιώσιμο.

Τέλος, ο Βουλευτής **Κώστας Μπαργιώτας** ανέφερε ότι οι δύο μεγάλες νομοθετικές προσπάθειες, δημιούργησαν ένα σύστημα πλήρως δημοσιονομικό και κρατικό. Δεν διασφαλίζεται η βιωσιμότητά του σε μακροπρόθεσμο επίπεδο, με αποτέλεσμα να απαιτείται μία μεγάλη μεταρρύθμιση που απαιτεί χρόνο, ο οποίος ξεπερνάει την τετραετία που διαθέτει μία κυβέρνηση.



Επίλυση του «γόρδιου δεσμού» των κόκκινων δανείων

Τα οφέλη από την επίλυση του προβλήματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων είναι αδιαμφισβήτητα, όμως απαιτείται πολλή και σκληρή δουλειά σε πολλά μέτωπα προκειμένου να επιτευχθεί. Ποια τα αναγκαία μέτρα για να αντιμετωπιστούν τα εμπόδια;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Θεόφιλος Χατζόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Hoist Finance, Ελλάδα

Γεώργιος Γεωργακόπουλος

Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ & Γενικός Διευθυντής, Piraeus Legacy Unit, Τράπεζα Πειραιώς

Richard Langstaff

Διευθύνων Σύμβουλος, Ceral, Μεγάλη Βρετανία

Παύλος Μυλωνάς

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Betsy Nelson

Αντιπρόεδρος, Risk & Compliance, Chief Risk Officer, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, Μεγάλη Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Δημήτρης Πεφάνης, Γενικός Διευθυντής, insider.gr, Ελλάδα

Τον γόρδιο δεσμό των κόκκινων δανείων στη χώρα μας επιχειρήσαν να λύσουν οι ομιλητές του πάνελ, οι οποίοι συμφώνησαν ότι πρόκειται για ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα για την ελληνική οικονομία, το οποίο πρέπει να λυθεί αν θέλουμε να ανακάμψει η οικονομία της χώρας. Ο **Θεόφιλος Χατζόπουλος**, Διευθύνων Σύμβουλος της Hoist Finance, έκανε μία παρουσίαση της εταιρείας του, με παρουσία σε 11 χώρες, η οποία ειδικεύεται στη διαχείριση χρέους. Θύμισε ότι η εταιρεία του μπήκε μετά από διαγωνισμό στην ελληνική αγορά το

2016 και πρόσθεσε ότι αυτό που τη διαφοροποιεί από άλλες εταιρείες είναι ότι είναι καλύτερα ρυθμισμένη από κρατικές τράπεζες. Είπε ότι η Hoist Finance έχει μακροπρόθεσμη στρατηγική ώστε να περιοριστεί το ρίσκο, να αυξηθεί η ρευστότητα και η απόδοση των κεφαλαίων.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Ceral στη Μεγάλη Βρετανία **Richard Langstaff** είπε ότι η εταιρεία του ξεκίνησε να δραστηριοποιείται στην Ελλάδα το 2013. Εξήγησε ότι τα επίπεδα των NPLs (μη εξυπηρετούμενα δάνεια) είναι πολύ υψηλά στη χώρα



μας και αυτό είναι ανασταλτικός παράγοντας για την ανάκαμψη. Τόνισε ότι χρειάζεται χρόνος και οικονομική ανάπτυξη, καθώς δεν υπάρχει μαγική λύση. Υπογράμμισε πάντως ότι θα πρέπει να υποστηρίξουμε τις τράπεζες, να ενισχύσουμε το νομικό πλαίσιο, να φτιάξουμε μία «κακή τράπεζα» και να βοηθήσουμε τους δανειολήπτες να μην αναλάβουν μόνοι το βάρος της επισφάλειας.

Ο **Γιώργος Γεωργακόπουλος**, Εκτελεστικό Μέλος ΔΣ και Γενικός Διευθυντής Piraeus Legacy Unit της Τράπεζας Πειραιώς, ξεκίνησε την τοποθέτησή του τονίζοντας ότι είναι πολύ μεγάλο το πρόβλημα των NPLs στη χώρα μας και ξεπερνά τα 100 δισ. ευρώ. Όπως εξήγησε, η ελληνική κρίση είναι ιδιαίτερα βαθιά, πολύ βαθύτερη από άλλες χώρες, καθώς δεν προκλήθηκε από τις υψηλές τιμές των ακινήτων. Τα «κόκκινα δάνεια» δεν είναι πρόβλημα μόνο των τραπεζών, είναι ευρύτερα κοινωνικό πρόβλημα και η επίλυσή του θα αποτελέσει τη βάση για την ανάκαμψη της οικονομίας, είπε ο κ. Γεωργακόπουλος εκτιμώντας ότι μπορούμε να το λύσουμε μόνο συντονισμένα και αποφασιστικά. Οι τράπεζες πρέπει να προτείνουν λύσεις στους πελάτες τους, αναδιάρθρωση και δραστικές ρυθμίσεις, ενώ πρέπει να κάνουν και πωλήσεις για να ελαφρύνουν τους δικούς τους προϋπολογισμούς. Ήδη η Πειραιώς είναι έτοιμη να κλείσει την πρώτη τέτοια συμφωνία. Ο δεύτερος παράγοντας επίλυσης είναι η Πολιτεία

που πρέπει να ολοκληρώσει το νομοθετικό πλαίσιο και να το υλοποιήσει.

Ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας **Παύλος Μυλωνάς** πρόσθεσε ότι το θέμα των κόκκινων δανείων είναι ένα από τα δυσκολότερα της ελληνικής οικονομίας και πρέπει να επιλυθεί αν θέλουμε να βγει η Ελλάδα από την κρίση και να ανακάμψει η οικονομία. Επηρεάζει τα μισά νοικοκυριά, τα οποία εξαιτίας αυτού δεν μπορούν να λειτουργήσουν. Όπως εξήγησε, είναι δύσκολο να λύσεις ένα πρόβλημα τραπεζικού χρέους χωρίς αύξηση του ΑΕΠ. Με ύφεση ή στασιμότητα δεν λύνεται.

Η **Betsy Nelson**, Αντιπρόεδρος Risk & Compliance και Chief Risk Officer της EBRD, τόνισε ότι η Ελλάδα έχει κάνει πάρα πολλά πράγματα όλα αυτά τα χρόνια της κρίσης, όμως πρέπει πλέον να επιταχύνει ώστε να υπάρξει ένα πλαίσιο για να ρυθμιστεί το θέμα των κόκκινων δανείων. Οι τράπεζες πρέπει να λύσουν το θέμα των NPLs για να αρχίσουν να επενδύουν ξανά στην οικονομία. Όπως υπογράμμισε, οι τράπεζες θα πρέπει να έχουν τους κατάλληλους ανθρώπους για να ρυθμιστεί αυτό το θέμα, ενώ ανέφερε την περίπτωση της Τουρκίας που έχει προσλάβει τους κατάλληλους, όπως υποστήριξε, ανθρώπους για να χειριστούν το θέμα και αυτοί οι άνθρωποι έχουν προσελκύσει το ενδιαφέρον πολλών επενδυτών.



Ο ρόλος της φιλανθρωπίας στην αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων

Διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ κυβέρνησης, κοινωνίας των πολιτών και φιλανθρωπίας με στόχο μια δικαιότερη κοινωνία με λιγότερη ανισότητα.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

Βασίλης Καραποστόλης, Καθηγητής Πολιτισμού και Επικοινωνίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Jimmy Athanassopoulos

Επικεφαλής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης,
Libra Group, ΗΠΑ

Rebecca Eastmond

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Greenwood Place,
Ελλάδα

Πάνος Μινογιάννης

Γενικός Διευθυντής, Ωνάσειο Καρδιοχειρουργικό
Κέντρο, Ελλάδα

Αθηνά Κρητικού

Πρόεδρος ΔΣ, Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης
για Παιδιά και Νέους (ΣΚΕΠ), Ελλάδα

Δρ. Αγγελική Κοσμοπούλου

Εκτελεστική Διευθύντρια, Κοινοφελές
Ίδρυμα Α.Κ. Λασκαρίδη, Ελλάδα

Ξένια Παπασταύρου

Σύμβουλος Ανάπτυξης, Ίδρυμα Μποδοσάκη,
Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Πηνελόπη Γαβρά, Δημοσιογράφος

Το ερώτημα «πώς συνυπάρχουν ο ατομισμός και η ανάγκη προσφοράς» προσπάθησε να απαντήσει ο **Βασίλης Καραποστόλης**, Καθηγητής Πολιτισμού και Επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. «Κάποτε οι εθνικοί ευεργέτες αποφάσισαν να ρίξουν φως στην Ελλάδα και ήταν αποφασισμέ-

νοι να καταπολεμήσουν την ανάγκη», σημείωσε, τονίζοντας ότι το άτομο συνδράμει στο σύνολο όταν αισθάνεται ότι τον έχει ανάγκη.

Η κουλτούρα της προσφοράς είναι έντονη στη χώρα μας, υποστήριξε ο **Jimmy Αθανασόπουλος**, επικεφαλής ΕΚΕ του ομίλου Libra Group (ΗΠΑ),



και εξήγησε ότι είναι κάτι εμφανές ιδιαίτερα στις μικρές κοινωνίες. «Στηρίζουμε 200 παιδιά σε 11 δομές φιλοξενίας. Παραλαμβάνοντας δύο αδέρφια, 8 και 10 χρονών, από τη Χίο, είδαμε ότι το 10χρονο αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει. Σώθηκε από το γεγονός ότι η μπλούζα του ήταν σκισμένη και δεν πνίγηκε», περιέγραψε, εξηγώντας ότι δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τι είναι μέσα στο μυαλό αυτών των παιδιών και «αρνούμαστε να ασχοληθούμε με το αν είναι πρόσφυγες, μετανάστες ή αν προέρχονται από το Αφγανιστάν ή τη Συρία».

Η φιλανθρωπία λειτουργεί διότι δεν είναι υπόλογη σε κανέναν, υποστήριξε η **Rebecca Eastmond**, Διευθύνουσα Σύμβουλος της Greenwood Place, υπογραμμίζοντας ότι ο ρόλος της φιλανθρωπίας είναι πολύ μικρότερος από αυτόν της επιχειρηματικότητας. «Όπου λειτουργεί η φιλανθρωπία χτίζει συνέργειες, ενώ όπου δεν λειτουργεί είναι γιατί είναι απρόβλεπτες οι συνθήκες», ανέφερε η κα. Eastmond.

«Στη φιλανθρωπία μπορείς να πάρεις ρίσκα και αν αποτύχεις δεν πειράζει» σημείωσε ο **Πάνος Μινογιάννης**, Γενικός Διευθυντής του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου. Η φιλανθρωπία δίνει τη δυνατότητα δραστηριοποίησης σε μικροκλίμακα, όπου κανείς μπορεί να δει τις ελλείψεις ή τα προβλήματα της προσπάθειάς του και να τα

διορθώσει, μέχρι και να επεκτείνει τη δράση σε μεγαλύτερη κλίμακα.

Η φιλανθρωπία είναι αυτή που απαντά σε απρόσμενες εξελίξεις και πετυχαίνει γιατί έχει όραμα, αγάπη και ευελιξία, εξήγησε η **Αθηνά Κρητικού**, Πρόεδρος ΔΣ του Συνδέσμου Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους (ΣΚΕΠ). «Η αδυναμία της είναι ότι λειτουργεί πυροσβεστικά και η δράση της έχει ημερομηνία λήξης», παρατήρησε και πρόσθεσε ότι «θα πρέπει να βρούμε τρόπο να δουλέψουμε πάνω στην πρόληψη που θα έχει πολύ πιο μακροχρόνια αποτελέσματα». Παράλληλα, τόνισε την ανάγκη σύμπραξης όλων των οργανώσεων ώστε να αποτελέσουν υπολογίσιμο μοχλό πίεσης στις κυβερνήσεις που θα θεσμοθετούν με τη σειρά τους ένα πλαίσιο νομικών δράσεων.

Η φιλανθρωπία έχει αρχίσει να αποσυνδέεται πλέον από την ανάγκη των δωρητών και αφουγκράζεται τις ανάγκες εκείνων που χρειάζονται στήριξη, εξήγησε η Δρ Αγγελική Κοσμοπούλου, Εκτελεστική Διευθύντρια του Κοινωφελούς Ιδρύματος Α.Κ. Λασκαρίδη.

Στο περιβάλλον αβεβαιότητας που ζούμε, η φιλανθρωπία έρχεται να αντιμετωπίσει μεγάλα και σοβαρά ζητήματα που προκύπτουν, τόνισε η Ξένια Παπασταύρου, Σύμβουλος Ανάπτυξης του Ιδρύματος Μποδοσάκη.



Ευρωπαϊκό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς

Η πολιτιστική κληρονομιά είναι οικουμενική αξία και, ως τέτοια, είναι σημαντικό να διατηρείται και να κληροδοτείται στις μελλοντικές γενιές. Αυτό δε που είναι ίσως ακόμα πιο σημαντικό είναι ότι η πολιτιστική κληρονομιά έχει να διαδραματίσει έναν σπουδαίο ρόλο στο μέλλον της Ευρώπης.

Λυδία Κονιόρδου, Υπουργός Πολιτισμού

Σημαντικό ρόλο στη συγκρότηση κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας οφείλει να παίξει η πολιτισμική μας κληρονομιά, υποστήριξε η Υπουργός Πολιτισμού Λυδία Κονιόρδου. Για να διασφαλιστεί το αύριο της Ευρώπης με ενιαία μορφή δεν μπορεί να αποτελεί ο πολιτισμός περιθωριακό του στοιχείο αλλά πυλώνα του.

«Η πολιτιστική μας κληρονομιά, η πολύτιμη συλλογική μας εμπειρία, προσφέρει στην πολυμορφία της ταυτότητάς μας και ενισχύει την αίσθηση του συνανήκειν» επεσήμανε η κα Κονιόρδου. Συνδέοντας τον ελληνικό πολιτισμό με τον ευρωπαϊκό εξήγησε ότι ο ευρωπαϊκός πολιτισμός απαρτίζεται από τις κληρονομίες της κάθε χώρας που συνθέτουν την κοινή ευρωπαϊκή μας ταυτότητα. Παράλληλα, η γνώση και η επαφή με την πολιτισμική κληρονομιά προσφέρει μια αίσθηση απελευθέρωσης, ενισχύοντας την αυτοπεποίθηση και την αισιοδοξία.

«Στη σημερινή εποχή η δημοκρατία είναι ζητούμενο και προστίθεται δίπλα στον αντίλογο της ποικιλομορφίας, του διαφορετικού, χωρίς να πρέπει να απειλείται από τον φόβο της προκατάληψης», δήλωσε η κα Κονιόρδου. Ο φόβος του διαφορετικού οδηγεί στον φασισμό, υποστήριξε.

«Συχνά σήμερα αντιλαμβανόμαστε την πολιτισμική μας κληρονομιά αποσπασματικά, με αποτέλεσμα να αποκομίζουμε μια στρεβλή εικόνα της κληρονομιάς όταν την αποκόβουμε», σημείωσε.

Η Υπουργός αναφέρθηκε στην ανάγκη εξασφάλισης της βιώσιμης ανάπτυξης «αλλάζοντας τον άνθρωπο που έχει αποκοπεί από τη φύση και, ως σύγχρονος Νώε, αναζητά τη νέα κιβωτό για να διασώσει ό,τι έχει απομείνει». Προέτρεψε τους πάντες να διδάξουν στα παιδιά τους την κρίση και τη διάκριση.

Σήμερα δύσκολα μπορεί κανείς να αρνηθεί ότι ο πολιτισμός αποτελεί κληρονομιά. Μετά τις καταστροφές πολιτισμικών μνημείων από τον ISIS όλοι παραδέχθηκαν το μέγεθος του βανδαλισμού, σημείωσε. «Η συνεχής επαγρύπνηση είναι απαραίτητη προκειμένου να καλλιεργηθεί η υπερεθνική αίσθηση του συνανήκειν». Τόνισε, μάλιστα, ότι έχοντας διανύσει την οικονομική κρίση, η παραπάνω ανάγκη είναι αυξημένη.

Επανερχόμενη στην Ευρώπη, η Υπουργός τόνισε ότι η ΕΕ πρέπει να γίνει Ένωση των πολιτών και όχι των κρατών και να αναδειχθεί ο δυτικός πολιτισμός που συναπαρτίζεται από την πολιτιστική κληρονομιά του κάθε κράτους.



Διαμορφώνοντας το τοπίο του μέλλοντος στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Ανάλυση των κυρίαρχων τάσεων στη διαμόρφωση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παγκοσμίως και εκτίμηση της εξέλιξής τους κατά την επόμενη δεκαετία.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Νίκη Κεραμέως

Βουλευτής Νέας Δημοκρατίας, Τομεάρχης Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Βαρόνη Alison Wolf of Dulwich

Καθηγήτρια έδρας Sir Roy Griffiths στη Διαχείριση του Δημόσιου Τομέα, King's College, Μεγάλη Βρετανία

Δρ Σπύρος Δημολιτσας

Senior VP Έρευνας & Chief Technology Officer, Georgetown University, ΗΠΑ

Καθ. Alice P. Gast

Πρόεδρος, Imperial College London, Μεγάλη Βρετανία

Νίκος Αλιβιζάτος

Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Πανεπιστήμιο Αθηνών

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κλώντια Καρύδη-Μπενεπούλου, Αντιπρόεδρος Δημοσίων Υποθέσεων, Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος

Στις παγκόσμιες τάσεις, στην ελληνική πραγματικότητα και στο σχέδιο της Νέας Δημοκρατίας για την εκπαίδευση αναφέρθηκε η Τομεάρχης Παιδείας της Νέας Δημοκρατίας **Νίκη Κεραμέως**. Όπως σημείωσε η βουλευτής, τις τελευταίες δύο δεκαετίες η ανώτατη εκπαίδευση καταγράφει πολλές αλλαγές κυρίως στον τρόπο διακυβέρνησης των ανώτατων ιδρυμάτων στον οποίο διακρίνεται μια τάση για μεγαλύτερη αυτονομία. Παράλληλα, ενισχύεται η εξωστρέφεια και η διεθνοποίηση των ιδρυμάτων για προσέλκυση φοιτητών αλλά και

επενδύσεων, ενισχύεται η λογοδοσία καθώς και η αξιολόγηση και η πιστοποίηση της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών. Τέλος, η τάση χρηματοδότησης πολλές φορές συνδέεται με τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης.

Η Ελλάδα ωστόσο κινείται αντίθετα με τις διεθνείς τάσεις, σύμφωνα με την κα Κεραμέως, η οποία προσδιόρισε την απόσταση της Ελλάδας από τις τάσεις στην εκπαίδευση παγκοσμίως χαοτική. «Στην Ελλάδα έχουμε ένα υπερσυγκεντρωτικό μοντέλο, ενώ η εκπαίδευση χαρακτηρίζεται από

εσωστρέφεια, αφού αρνούμαστε ακόμα και τη δημιουργία διεθνών προγραμμάτων σπουδών. Όσο για την αξιολόγηση, η υπεύθυνη γι' αυτήν Αρχή είναι παροπλισμένη και τα πορίσματα δεν λαμβάνονται ουσιαστικά υπόψη», ανέφερε χαρακτηριστικά.

Σχετικά με το σχέδιο της Νέας Δημοκρατίας ανέφερε ότι θέτει ως κεντρικό στόχο την ανάδειξη της Ελλάδας σε διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο, με ουσιαστική αναβάθμιση και προσέλκυση επενδύσεων, αξιολόγηση σε όλα τα επίπεδα, δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης για διαφάνεια και δημόσια πληροφόρηση, και κρατική χρηματοδότηση η οποία θα γίνεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων. Επιπλέον, προβλέπει ενίσχυση της αυτονομίας και της αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων, σύνδεση της εκπαίδευσης και της έρευνας με την παραγωγική διαδικασία, καλύτερη αξιοποίηση και διεύρυνση των χρηματοδοτικών εργαλείων, συνεργασία με ιδρύματα του εξωτερικού και δημιουργία διεθνών προγραμμάτων καθώς και την ίδρυση μη κρατικών πανεπιστημίων αλλά όχι εις βάρος των δημόσιων.

Η Βαρόνη **Alison Wolf of Dulwich** από το King's College της Μεγάλης Βρετανίας αναφέρθηκε στο συνολικό πλαίσιο της εκπαίδευσης. Όπως είπε, αυτή τη στιγμή τα πανεπιστήμια υποβάλλονται σε ενδελεχή έλεγχο και κριτική και αντιμετωπίζουν μια χρηματοδοτική κρίση. Μάλιστα, ενώ τα τελευταία χρόνια, όπως σημείωσε, ήταν άκρως επιτυχημένα για τα ανώτατα ιδρύματα, ο κόσμος δεν το αναγνωρίζει αφού πλέον η ανώτατη εκπαίδευση θεωρείται δεδομένη και όχι προνόμιο ή προϋπόθεση για ευμάρεια, όπως παλαιότερα. «Η έκρηξη που έχει υποστεί η εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια έχει οδηγήσει στην αποξένωση και στην εν μέρει υπονόμευσή της. Αυτή η πίεση της παγκόσμιας εκπαίδευσης αποτελεί μεγάλο ζήτημα το οποίο και θα πρέπει να εξεταστεί στο μέλλον».

Στις τάσεις που διαμορφώνουν την αμερικανική και παγκόσμια εκπαίδευση αναφέρθηκε από πλευράς του ο Δρ **Σπύρος Δημολιτάς**, επικεφαλής ανάπτυξης νέων ερευνητικών προγραμμάτων στο πανεπιστήμιο Georgetown των ΗΠΑ, προσδιορίζοντας τη χρηματοδότηση, την απειλή της τε-

χνολογίας και τη μείωση της έρευνας ως μερικές από αυτές. Υπέδειξε μάλιστα την τάση της κάθετης ολοκλήρωσης ως την πιο πρωταρχική. Επιπλέον, αναφέρθηκε και στα οφέλη της διασύνδεσης των πανεπιστημίων φέρνοντας το παράδειγμα του Κατάρ. Όπως είπε, το Κατάρ διαθέτει σήμερα περί τα 10 πανεπιστήμια τα οποία δημιούργησε σε συνεργασία με πανεπιστήμια της Αμερικής. Αντιθέτως η Ελλάδα δεν φαινόταν και δεν φαίνεται πρόθυμη να αξιοποιήσει τέτοιου είδους ευκαιρίες, παρουσιάζοντας ένα εχθρικό περιβάλλον σε αντίστοιχες συνεργασίες και επενδύσεις.

Στον νευραλγικό ρόλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην κοινωνία αναφέρθηκε η **Alice Gast**, Πρόεδρος του Imperial College London. Όπως είπε, στη σημερινή εποχή προσβλέπουμε στα πανεπιστήμια για τη μεγέθυνση της οικονομίας και της απασχόλησης καθώς και για την ανεύρεση νέων επιστημόνων και νέων ηγετών. Η τεχνολογία αλλάζει τον πολιτισμό μας και τον τρόπο σκέψης μας πάρα πολύ γρήγορα, η μηχανική μάθηση γίνεται όλο και πιο σημαντική και τα νευρωνικά δίκτυα αλλάζουν μέχρι και την έρευνα. Γι' αυτό και θα πρέπει, όπως εξήγησε, να αξιοποιήσουμε στο έπακρο τις τεχνολογικές πλατφόρμες που είναι διαθέσιμες και να αγκαλιάσουμε την τεχνολογία, γιατί η συνεργασία ανθρώπου και μηχανών θα αναδιαμορφώσει το μέλλον.

Στους περιορισμούς που θέτει το ελληνικό Σύνταγμα στην εξέλιξη της εκπαίδευσης αναφέρθηκε από πλευράς του ο Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, **Νίκος Αλιβιζάτος**. «Το ελληνικό Σύνταγμα αφιερώνει ένα από τα μακρύτερα άρθρα του στην εκπαίδευση, κάτι που είναι αναμενόμενο αν εξετάσει κανείς την ιστορία της χώρας. Ωστόσο, σήμερα θα έπρεπε να αναφέρονται σε αυτό μόνο τα βασικά θέματα που ορίζουν τη λειτουργία των πανεπιστημίων, όπως η αρχή της ελευθερίας της έρευνας, η δωρεάν υποχρεωτική παιδεία και η αυτοδιοίκηση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων». Ο κ. Αλιβιζάτος επεσήμανε και τη σημασία του δικαιώματος ιδρύσεως και λειτουργίας ιδιωτικών πανεπιστημίων, τα οποία θα αναβαθμίσουν την εκπαίδευση καθιστώντας τη βιώσιμη.





Εκπαιδευτική πολιτική: Απαραίτητες μεταρρυθμίσεις για άριστα αποτελέσματα

Τα ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αντιμετωπίζουν, μεταξύ άλλων, περικοπές στη χρηματοδότησή τους, μεταβολές στη δημογραφική σύνθεση του φοιτητικού σώματος, αμφισβητήσεις για την ποιότητα και την αξία τους, καθώς και αυξημένο ανταγωνισμό. Τι είδους μεταρρυθμίσεις κρίνονται απαραίτητες για την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών τους;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος

Πρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών

Βάσω Κιντή

Καθηγήτρια, Τμήμα Φιλοσοφίας και Ιστορίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Richard Jackson

Πρόεδρος, Κολλέγιο Αθηνών

Αλέξης Φυλακτόπουλος

Πρόεδρος, Διεθνές Κέντρο Ελληνικών και Μεσογειακών Σπουδών, Ελλάδα

Γιάννης Βερβερίδης

Γενικός Διευθυντής, City College, Ελλάδα
Παρέμβαση:

Συμεών Π. Σιδηρόπουλος

Πρόεδρος, Ελληνικός Οργανισμός Πολιτικών Επιστημόνων (ΕΟΠΕ)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Κλώντια Καρύδη-Μπενοπούλου, Αντιπρόεδρος Δημοσίων Υποθέσεων, Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος

«Κατηγορώ» κατά της αρνητικής δημοσιότητας που δίνεται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία δεν επισημαίνουν ποτέ τα επιτεύγματα των ελληνικών πανεπιστημίων, άσκησε ο πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών **Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος**. «Τα Μέσα παρουσιάζουν μόνο τα γκράφτι και όχι τις επιτυχίες των πανεπιστημίων», δήλωσε, τονίζοντας παράλληλα ότι «δεν

έχουμε και δολοφονίες μέσα στα πανεπιστήμια, όπως συμβαίνει στην Αμερική».

Η εκπαίδευση αποτελεί τον πλέον κοσμοπολίτικο θεσμό και θα πρέπει να τοποθετηθούν όλα τα πανεπιστήμια στον διεθνή χάρτη, υποστήριξε η Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Αθηνών **Βάσω Κιντή**. Σχολιάζοντας το ζήτημα της κατάταξης των ελληνικών πανεπιστημίων στους διεθνείς καταλό-



γους, εξήγησε ότι δεν έχει ιδιαίτερη σημασία με δεδομένο ότι δεν ανταγωνίζονται τα ελληνικά πανεπιστήμια, δεν προσπαθούν να προσελκύσουν φοιτητές ή χρηματοδότηση για έρευνα. Έκανε λόγο για υποτίμηση της διαδικασίας της εκπαίδευσης που έχει μετατρέψει τα πανεπιστήμια σε εξεταστικά κέντρα. «Την εποχή που στα ξένα πανεπιστήμια φέρνουν τα πειράματα στα προπτυχιακά, εμείς απλώς αγωνιζόμαστε για να κάνουμε μάθημα και να έχουμε πρόσβαση στη βιβλιογραφία», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Για ένα εχθρικό ρυθμιστικό πλαίσιο έκανε λόγο ο **Richard Jackson**, πρόεδρος του Κολλεγίου Αθηνών, ο οποίος επιβεβαίωσε ότι το brain drain είναι σημαντικό στη χώρα και θα πρέπει να γίνουν βήματα συγκράτησης των φοιτητών στην Ελλάδα.

«Θα πρέπει να μπορέσουμε να μετατρέψουμε την Ελλάδα σε διεθνές ακαδημαϊκό κέντρο προκειμένου να εκμεταλλευτούμε τη γενικευμένη έκρηξη της μετακίνησης φοιτητών», σημείωσε ο **Αλέξης Φυλακτόπουλος** Πρόεδρος του Διεθνούς Κέντρου Ελληνικών και Μεσογειακών Σπουδών. Εξήγησε ότι δεν υπάρχει τρόπος να προσελκύσουμε ξένους φοιτητές χωρίς αυτονομία των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και χωρίς τη δημιουργία προπτυχιακών προγραμμάτων στα Αγγλικά.

Η διεθνοποίηση της εκπαίδευσης αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση για εμάς καθώς πρέπει να ακολουθήσουμε τη διεθνή τάση, υποστήριξε ο **Γιάννης Βερβερίδης**, Γενικός Διευθυντής του City College στην Ελλάδα. Το ερώτημα για εμάς, εξήγησε ο κ. Βερβερίδης, είναι πώς θα γίνουν τα κολλέγια φορείς δημιουργίας ακαδημαϊκών κέντρων. Σύμφωνα με τον ίδιο, η απάντηση συνοψίζεται στη θετική στάση της Πολιτείας απέναντι στα κολλέγια, στην αναβάθμιση του θεσμού και της θέσης τους, στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων από αυτά σπουδών μέσω μιας ανεξάρτητης Αρχής και μέσω της αναγνώρισης των ξένων πτυχίων.

Για τα τρία βασικά ταμπού της εκπαίδευσης έκανε λόγο ο **Συμεών Σιδηρόπουλος**, Πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Πολιτικών Επιστημόνων. Πρόκειται για την ένταξη της ιδιωτικής εκπαίδευσης στην τριτοβάθμια παιδεία, το άσυλο και τη μικροπολιτική στα πανεπιστήμια. «Οι μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση αφορούν μόνο στη δημόσια εκπαίδευση, διότι οι ιδιωτικοί φορείς εκπαίδευσης, λόγω του ανταγωνισμού, εξελίσσονται συνεχώς και προχωρούν σε μεταρρυθμίσεις για να αντεπεξέλθουν στον ανταγωνισμό», εξήγησε ο κ. Σιδηρόπουλος.

IV



ΗΜΕΡΑ IV

Κυριακή 4 Μαρτίου 2018





Μετατοπίσεις: Μετανάστευση, Αστικοποίηση, Εθνοτικές Μετακινήσεις

Οι αυξανόμενα πολύπλοκες επιπτώσεις των πληθυσμιακών μετατοπίσεων και η πρόκληση των προσπαθειών πρόληψης και προστασίας.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΟΜΙΛΙΑ

Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης

Βουλευτής Νέας Δημοκρατίας, Τομεάρχης Μεταναστευτικής Πολιτικής· πρώην Υπουργός Ναυτιλίας και Αιγαίου (2013–15)

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Καθ. Marek Belka

πρώην Πρωθυπουργός της Πολωνίας (2004-2005)· πρώην Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Πολωνίας (2010-2016)

Kemal Kirisci

Senior Fellow, Τουρκικός Σύνδεσμος Βιομηχανιών & Επιχειρήσεων (TÜSİAD)· Διευθυντής, “The Turkey Project” στο Κέντρο για τις ΗΠΑ και την Ευρώπη, Brookings, Τουρκία

Nancy L. Green

Καθηγήτρια, Κέντρο Ιστορικών Ερευνών, École des Hautes Études en Science Sociales, Γαλλία

Dr. Ruby Gropas

Επικεφαλής Ομάδας Κοινωνικών Υποθέσεων, Ευρωπαϊκό Κέντρο Πολιτικής Στρατηγικής, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Claus Haugaard Sorensen

Ειδικός Εκπρόσωπος της Αντιπροσωπείας της Δανίας στην ΕΕ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Μιχάλης Μητσός, Δημοσιογράφος, εφημερίδα Τα Νέα

Παρά το γεγονός πως οι προσφυγικές ροές έχουν μειωθεί τους τελευταίους μήνες, το πρόβλημα παραμένει και η Ευρώπη θα πρέπει να είναι σε εγρήγορση, τόνισε στην ομιλία του ο

Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και Τομεάρχης Μεταναστευτικής Πολιτικής **Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης**. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, το 2017 καταγράφηκε ο χαμηλότερος αριθμός αφίξεων

προσφυγικών ροών τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ιταλία. Από την άποψη, λοιπόν, των αριθμών φαίνεται πως οι πολιτικές της ΕΕ σε σχέση με τη μεταναστευτική κρίση αποδίδουν καρπούς. Ωστόσο, επεσήμανε ο κ. Βαρβιτσιώτης, αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι πρέπει να υπάρξει εφησυχασμός, καθώς το θέμα των μεταναστευτικών ροών θα συνεχίσει να μας απασχολεί και τα επόμενα χρόνια.

Ένα από τα βασικά προβλήματα, όπως ανέφερε ο κ. Βαρβιτσιώτης, είναι το γεγονός ότι οι εντάσεις στη Μέση Ανατολή συνεχίζονται, ενώ η Ευρώπη εξαρτάται από το αν θα τηρήσει τη συμφωνία της η Τουρκία, τη στιγμή που ο απρόβλεπτος παράγοντας, ο Τούρκος πρόεδρος Erdogan, μπορεί να αλλάξει τα δεδομένα ανά πάσα στιγμή. Σύμφωνα με τον κ. Βαρβιτσιώτη, η Ευρώπη θα πρέπει να παραμείνει σε εγρήγορση και να υπάρξει συντονισμός στα θέματα φύλαξης των συνόρων, στη λειτουργία της Frontex, στην πολιτική ασύλου και στην ανατακατανομή των προσφύγων.

Η μεταναστευτική κρίση δίχασε την Ευρώπη και άλλαξε τους πολιτικούς συσχετισμούς σε πολλές χώρες. Όπως ανέφερε ο κ. Βαρβιτσιώτης, η αλλαγή στάσης του Βερολίνου σε μια πιο ανθρωπιστική πολιτική κόστισε στη Γερμανίδα Καγκελάριο Angela Merkel, η οποία είδε το κόμμα της να χάνει σημαντικό ποσοστό στις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2017. Σε κάθε περίπτωση, ένα από τα πιο δύσκολα ζητήματα είναι η πολιτική ένταξης και η αφομοίωση των μεταναστών στις ευρωπαϊκές κοινωνίες, τόνισε ο κ. Βαρβιτσιώτης. Δημογραφικά μπορεί να αποτελέσει τόνωση για την Ευρώπη η προσέλκυση και εισροή μεταναστών, ωστόσο πρέπει να τους προσελκύσει έτσι ώστε να υιοθετήσουν τις ευρωπαϊκές αξίες και να συμβάλουν στην ευημερία και την ανάπτυξη της ηγραιάς ηπειρού.

Οι ομιλητές του πάνελ που ακολούθησε κατέληξαν στην εκτίμηση πως η Ευρώπη βρέθηκε απροετοίμαστη απέναντι στη μεταναστευτική κρίση και ότι θα πρέπει να υπάρξει καλύτερος συντονισμός στην πολιτική ασύλου και τη φύλαξη των ευρωπαϊκών συνόρων. Ο Marek Belka, πρώην Πρωθυπουργός και Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας

της Πολωνίας, τόνισε ότι στη χώρα του υπήρξαν τρεις βασικοί παράγοντες που προκάλεσαν την αρνητική στάση κατά των μεταναστών και αυτοί ήταν: η εκρηκτική άνοδος των μεταναστευτικών ροών, η ισλαμιστική τρομοκρατία και η άνοδος του ριζοσπαστικού εθνικισμού.

Παράλληλα ανέφερε ότι παραδοσιακά η Πολωνία δεν είχε προβλήματα ένταξης μεταναστών στην κοινωνία της, καθώς υπάρχουν 70.000 Βιετναμέζοι που ζουν αρμονικά, ενώ πάνω από 1 εκατ. Ουκρανοί εργάζονται στη χώρα βοηθώντας την οικονομία της. Το πρόβλημα, όπως είπε, είναι το γεγονός ότι πλέον οι Πολωνοί έχουν αρχίσει να φοβούνται τους μετανάστες σε τέτοιο βαθμό που υπάρχει ως και ένα «αντι-ουκρανικό ρεύμα», κάτι που ο ίδιος χαρακτήρισε αδιανόητο για την Πολωνία. Η θέση της κυβέρνησης της Πολωνίας στο θέμα της μεταναστευτικής κρίσης είναι να αυξηθούν οι πόροι της ΕΕ ώστε να βοηθηθούν οι πρόσφυγες, με προϋπόθεση ωστόσο να παραμένουν στη χώρα τους.

Ο Kemal Kirisci, Διευθυντής του “The Turkey Project” στο Κέντρο για τις ΗΠΑ και την Ευρώπη του Brookings, ανέφερε ότι λόγω της μεταναστευτικής κρίσης η Τουρκία μετατράπηκε από χώρα που έστελνε μετανάστες σε χώρα εισαγωγής μεταναστών, καθώς φιλοξενεί πλέον τα 4 από τα 22 συνολικά εκατομμύρια μετανάστες που υπάρχουν παγκοσμίως σύμφωνα με έρευνα του ΟΗΕ. Τόνισε ότι η παγκόσμια κοινότητα άργησε να κινηθεί στο θέμα της μεταναστευτικής κρίσης, η οποία κορυφώθηκε γι’ αυτόν τον λόγο το 2015. Όπως ανέφερε, η Ευρώπη θα πρέπει να δημιουργήσει τις απαραίτητες δομές καθώς, σύμφωνα με έρευνες του ΟΗΕ, χρειάζονται 25 χρόνια για να επιστρέψουν οι μετανάστες στις χώρες τους μετά την κρίση, οπότε το πρόβλημα είναι υπαρκτό και θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ρεαλιστικά.

«Η μετανάστευση είναι μια πολιτισμική πραγματικότητα», ανέφερε η Nancy L. Green, Καθηγήτρια στο Κέντρο Ιστορικών Ερευνών του École des Hautes Études en Science Sociales. Χώρες όπως οι ΗΠΑ, Αυστραλία, Καναδάς, Γερμανία, επωφελήθηκαν τις προηγούμενες δεκαετίες από τις μεταναστευτικές ροές. Η κα Green τόνισε ότι οι σύγ-



χρονες κοινωνίες θα πρέπει να μάθουν να ζουν με τη μετανάστευση καθώς είναι μια οικονομική πράξη, και ότι χρειάζεται μια ολόκληρη γενιά για να αφομοιωθούν οι μετανάστες στις νέες χώρες που τους φιλοξενούν.

Η Δρ **Ruby Gropas** από το Ευρωπαϊκό Κέντρο Στρατηγικής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ανέφερε ότι τα αστικά κέντρα αντιμετωπίζουν το μεγαλύτερο πρόβλημα, καθώς εκεί πηγαίνουν οι μετανάστες αφού εκεί μπορούν να βρουν ευκολότερα εργασία. Στόχος, όπως τόνισε, είναι να αποκτήσει η Ευρώπη μια βιώσιμη μεταναστευτική πολιτική. Το 2015, η Ευρώπη βρέθηκε απροετοίμαστη, σημείωσε η κα Gropas, και χρειάστηκε να παρθούν άμεσες αποφάσεις οι οποίες δεν ήταν εύκολο να υλοποιηθούν λόγω του εκλογικού χάρτη της Ευρώπης που δυσκόλεψε τα πράγματα. Χρειάζεται, όπως είπε, κοινό σύστημα

ασύλου, καλύτερος έλεγχος των ευρωπαϊκών συνόρων, καθώς και να υποστηριχθούν οι γείτονες χώρες της Ευρώπης που αντιμετωπίζουν προβλήματα (Συρία, Λιβύη) αλλά και οι χώρες που έχουν μετατραπεί σε διαμετακομιστικά κέντρα.

Τέλος, ο **Claus Haugaard Sorensen**, Ειδικός Εκπρόσωπος της Αντιπροσωπείας της Δανίας στην ΕΕ, ανέφερε ότι οι πολιτικοί δεν προβλέπουν, απλά αντιδρούν στις καταστάσεις. Η Ευρώπη, όπως είπε, ξέχασε να ενισχύσει τη Frontex και βρέθηκε απροετοίμαστη απέναντι στην μεταναστευτική κρίση. Επιπλέον τόνισε χαρακτηριστικά ότι η Ευρώπη θα πρέπει να δημιουργήσει τις δομές προκειμένου να αφομοιώσει τους μετανάστες καθώς ο πληθυσμός της γερνάει, ενώ οι μεταναστευτικές ροές θα συνεχιστούν τα επόμενα χρόνια λόγω της κλιματικής αλλαγής αλλά και των γεωπολιτικών εντάσεων.



Αντίδοτο στην ελληνική μελαγχολία: Βέλτιστες πρακτικές για μία συστηματική μεταρρύθμιση του δημοσίου τομέα

Πώς μπορεί ο Δημόσιος Τομέας να γίνει πιο συνεκτικός, ευέλικτος και αποτελεσματικός; Τι χρειάζεται προκειμένου να ενισχυθεί η οργανωτική, θεσμική και λειτουργική ικανότητα της δημόσιας διοίκησης προς όφελος πολιτών και επιχειρήσεων;

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

Όμιλος Economía

Ο Όμιλος Economía εκδίδει περιοδικά και βιβλία οικονομικού περιεχομένου στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και οργανώνει συναφή συνέδρια και σεμινάρια. Στόχος του είναι να προσφέρει μια διαχρονική επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Μιχάλης Ιακωβίδης

Ph.D., Έδρα Επιχειρηματικότητας & Καινοτομίας Sir Donald Gordon, London Business School, Μεγάλη Βρετανία

Διονύσης Ρηγόπουλος

Ph.D., Επιθεωρητής – Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης Μιχαήλ Μπλέτσας, Διευθυντής Πληροφορικής, Massachusetts Institute of Technology (MIT), ΗΠΑ

Λεωνίδας Χριστόπουλος

Πολιτικός Επιστήμων ειδικός σε θέματα Δημόσιας Διοίκησης, Σύμβουλος του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας

Βασίλης Κοντοζαμάνης

Επιστήμονας Πολιτικής και Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, πρώην Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας (2012-15)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Αντώνης Παπαγιαννίδης, Γενικός Διευθυντής, Όμιλος Economía, Ελλάδα

Ο Μιχάλης Ιακωβίδης από το London Business School τόνισε ότι δεν πρέπει να κοιτάμε μόνο το input, δηλαδή πόσα χρήματα ξοδεύουμε για το

Δημόσιο, αλλά και το output, δηλαδή το αποτέλεσμα. Σημείωσε επίσης ότι όταν το Κράτος αναλαμβάνει να κτίζει νοσοκομεία ή να κατασκευάζει



δρόμους, δημιουργεί μία αλυσίδα παραγωγής, αποφασίζοντας ουσιαστικά πού θα πάνε τα χρήματα, κάτι τελείως διαφορετικό απ' ό,τι εάν αναθέσει σε κάποιον ιδιώτη π.χ. να κατασκευάσει ένα αεροδρόμιο. Επομένως, το Κράτος έχει σημαντική επίδραση διότι αποφασίζει πώς θα λειτουργήσει η ίδια η οικονομία. Ο κ. Ιακωβίδης χαρακτήρισε την Ελλάδα μία εξαιρετικά παρεμβατική χώρα, στην οποία είναι κωμικό να μιλά κανείς για τους κανόνες της αγοράς, όταν οι επιχειρήσεις πρέπει να προσαρμοστούν σε ένα εξαιρετικά αυστηρό περιβάλλον.

Ο Επιθεωρητής – Ελεγκτής Δημόσιας Διοίκησης **Διονύσης Ρηγόπουλος** πρότεινε τη δημιουργία ενός ψηφιακού χάρτη με όλα τα βασικά του δημοσίου τομέα, δηλαδή τις μονάδες και τους ανθρώπους, μία απλή σελίδα, που όμως θα βοηθήσει να έχουμε μία ιδέα του τι μεταρρυθμίζουμε, όπως εξήγησε. «Πώς να κάνεις αξιολόγηση εάν δεν ξέρεις τι αξιολογείς;» αναρωτήθηκε. «Η Ελλάδα έχει μία θανάσιμη ασθένεια και η διακυβέρνησή της αρνείται να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα. Και με τον όρο “διακυβέρνηση” εννοώ την κυβέρνηση, την αντιπολίτευση και τους ίδιους τους πολίτες», σχολίασε, ενώ έθεσε το ερώτημα πώς είναι δυνατόν να μη γνωρίζουμε ακόμη πόσοι ακριβώς δημόσιοι υπάλληλοι υπηρετούν σε μία εποχή που μπορούμε π.χ. να εντοπίσουμε κάθε πλοίο και αεροπλάνο στην υδρόγειο.

Ο Διευθυντής Πληροφορικής του MIT **Μιχάλης Μπλέτσας** τόνισε ότι δύο είναι τα ψηφιακά προγράμματα που έπρεπε να έχουν τελειώσει εδώ και καιρό: Πρώτον, οι ηλεκτρονικές πληρωμές στο δημόσιο, που πραγματικά ασφυκτιά για ρευστότητα. Δεύτερον, η ηλεκτρονική ταυτοποίηση του πολίτη, την ύπαρξη της οποίας χαρακτήρισε απαραίτητη για κάθε έργο. Υπογράμμισε επίσης ότι πρέπει να τεθούν προτεραιότητες στον δημόσιο τομέα, πως αυτές πρέπει να είναι η υγεία, η παι-

δεία και η ασφάλεια, και ότι θα πρέπει να αποφασίσουμε ότι τα υπόλοιπα έρχονται δεύτερα. Ξεκαθάρισε δε ότι δεν είναι δυνατόν να αμείβονται οι εκπαιδευτικοί όπως αμείβονται τώρα, να μην αξιολογούνται και να μην εξελίσσονται, καθώς και ότι δεν είναι δυνατόν ο ιατρός του ΕΣΥ να παίρνει 1.000 ευρώ.

Ο πολιτικός επιστήμων, ειδικός στη δημόσια διοίκηση, **Λεωνίδα Χριστόπουλος** τόνισε ότι οι αλλαγές στη δημόσια διοίκηση πρέπει να είναι μία συνεχής διαδικασία. Εστίασε μάλιστα στην αναβάθμιση των χώρων εργασίας, διότι όλες οι μελέτες δείχνουν ότι αυξάνει τον επαγγελματισμό και στον ιδιωτικό και στον δημόσιο τομέα. Επεσήμανε άλλωστε ότι πια έρχεται νέα γενιά στο δημόσιο, οι λεγόμενοι millenials, που έχουν άλλη αντίληψη για τους εργασιακούς χώρους, τις κοινωνικές σχέσεις και το πώς πρέπει να λειτουργούν τα πράγματα. «Αυτούς, εάν τους φέρουμε σε άθλιους χώρους, θα τους ρουφήξει μία μαύρη τρύπα και θα χάσουμε ό,τι θα είχαν να προσφέρουν», υπογράμμισε.

Ο πρώην Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας **Βασίλης Κοντοζαμάνης** συμφώνησε ότι προτεραιότητα πρέπει να δοθεί σε υγεία, παιδεία και ασφάλεια, υπογραμμίζοντας ότι ειδικά στην υγεία η ανάγκη για μεταρρυθμίσεις είναι δεδομένη. Συμφώνησε επίσης ότι, ειδικά στον τομέα της υγείας, από την ίδρυση του ΕΣΥ τη δεκαετία του 1980 δεν μας ενδιέφερε τι παράγει, αλλά μόνο πόσα ξοδεύαμε, καθώς, για παράδειγμα, δεν είχαν αξιολογηθεί ποτέ οι υπηρεσίες υγείας αλλά ούτε το προσωπικό. Αναφέρθηκε επίσης στην ανάγκη αποκέντρωσης και διηγήθηκε πως, όταν ήταν διοικητής στην πρώτη υγειονομική περιφέρεια της Αθήνας, η οποία αφορά το 40% του προϋπολογισμού της υγείας, έπρεπε να υπογράψει ο Υπουργός κάθε απόφασή του για μεταφορά κονδυλίων.



Ελλάδα: Προς μία βιώσιμη στρατηγική για το χρέος

Υπάρχει συγκεκριμένο πλαφόν χρέους, πάνω από το οποίο περιορίζονται δραστικά οι αναπτυξιακές προοπτικές; Πώς μπορούμε να επιτύχουμε αναπτυξιακούς στόχους χωρίς να δημιουργούμε μελλοντικά προβλήματα χρέους;

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Klaus Regling

Γενικός Διευθυντής Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας

Φραγκίσκος Κουτεντάκης

Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής, Υπουργείο Οικονομικών

Χρήστος Σταϊκούρας

Βουλευτής Νέας Δημοκρατίας, Τομεάρχης Οικονομικών· πρώην Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών (2012-15)

Γιώργος Ζανιάς

Καθηγητής Οικονομικών, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Declan Costello

Ανώτατος Σύμβουλος, Επικεφαλής Αποστολής ΕΕ για το 3ο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής της Ελλάδας

Παναγιώτης Λιαργκόβας

πρώην Επικεφαλής Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή των Ελλήνων

Γιώργος Παπακωνσταντίνου

πρώην Υπουργός Οικονομικών (2009-2011)

Peter Spiegel

Συντάκτης, Financial Times, Βρετανία

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Σία Κοσιώνη, Δημοσιογράφος & Παρουσιάστρια, ΣΚΑΪ TV

Τις απόψεις τους για το εάν το ελληνικό χρέος είναι βιώσιμο, όπως και για το εάν θα απαιτηθεί περαιτέρω ελάφρυνσή του κατέθεσαν οι αξιωματούχοι της Κομισιόν, οικονομολόγοι και αναλυτές.

Ο **Klaus Regling**, επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας, ανέφερε ότι το χρέος

της Ελλάδας θα πρέπει να καταστεί διαχειρίσιμο, ενώ το ζητούμενο δεν είναι η ελάφρυνσή του, αλλά η ανάπτυξη, οι συνεχείς μεταρρυθμίσεις και η δημιουργία μίας οικονομίας φιλικής στο επιχειρείν. Κατά τους επόμενους μήνες, όπως είπε, οι Υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης θα εξετά-



σουν αν η Ελλάδα θα χρειαστεί περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους και δεν αποκλείεται να απαιτηθεί περαιτέρω παράταση του χρόνου λήξης.

Η Ελλάδα θα πρέπει να υλοποιήσει τις υποσχέσεις που έχει δώσει για μεταρρυθμίσεις και μετά το τέλος του προγράμματος, μεταξύ των οποίων η δέσμευση για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% έως το 2022. Ο κ. Regling υπενθύμισε ότι το επιτόκιο δανεισμού δεν ξεπερνάει το 1%, τα τοκοχρεολύσια είναι ιδιαίτερος χαμηλά και ο μέσος όρος ωρίμανσης είναι τα 32 έτη, επιτρέποντας την εξοικονόμηση, ετησίως, ποσού ύψους 10 δις. ευρώ για τον ελληνικό προϋπολογισμό.

Ο **Φραγκίσκος Κουτεντάκης**, Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Οικονομικών, σημείωσε ότι η πρόσφατη ομολογιακή έκδοση υπήρξε επιτυχημένη, στέλνοντας το μήνυμα ότι η Ελλάδα επανέρχεται σε μία κανονικότητα όσον αφορά στη χρηματοδότησή της. Το 2017 θα είναι η τρίτη χρονιά που η ελληνική οικονομία θα υπερβεί τους δημοσιονομικούς στόχους που έχουν τεθεί. Το πρόβλημα χρέους εξακολουθεί να υφίσταται, είναι όμως ευκολότερα διαχειρίσιμο με μέση διάρκεια αποπληρωμής 18 ετών.

Για την τριετία 2018-2020, η Ελλάδα έχει πλήρως καλυμμένες τις χρηματοδοτικές της ανάγκες που ανέρχονται σε 44-45 δις. ευρώ, ενώ οι εξασφαλισμένες πηγές χρηματοδότησης και τα πρωτογενή πλεονάσματα αντιστοιχούν σε ποσό ύψους 48 δις. ευρώ.

Ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας και Τομεάρχης Οικονομικών **Χρήστος Σταϊκούρας** έκανε λόγο για επιβάρυνση της βιωσιμότητας του χρέους κατά τα τρία τελευταία χρόνια, γεγονός που αποδίδεται στην αυταπάτη και τη δημιουργική ασάφεια, με αποτέλεσμα να χαθεί η αναπτυξιακή δυναμική που είχε δημιουργηθεί το 2014. Η Ελλάδα, όπως τόνισε, συνιστά μοναδική παγκοσμίως αρνητική αναπτυξιακή έκπληξη, επέστρεψε σε ύφεση το 2016 και το 2017 επιτυγχάνει ρυθμούς ανάπτυξης πολύ χαμηλότερους από τις προβλέψεις, με τον ρυθμό ανάπτυξης να έχει υποχωρήσει στο 1% από 1,9% που προέβλεπαν οι θεσμοί το 2014.

Ο **Γιώργος Π. Ζανιάς**, Καθηγητής Οικονομικών του Πανεπιστημίου Αθηνών, σημείωσε ότι η Ελλάδα εμφανίζει τεράστιες επενδυτικές ευκαιρίες, διαθέτοντας υποτιμημένα assets, όπως και



αναπτυξιακό απόθεμα που απελευθερώνεται μέσω των μεταρρυθμίσεων. Υπεραμύνθηκε της επιλεκτικής μείωσης των συντελεστών, όπως οι ασφαλιστικές εισφορές, ώστε να ενισχυθούν οι επενδύσεις. Σε σχέση με τη βιωσιμότητα του χρέους, σημείωσε ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η αναμενόμενη αύξηση των επιτοκίων, ενδεχομένως κατά 500 μονάδες βάσης, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα στην επόμενη χρηματοπιστωτική κρίση να μειωθούν.

Ο εκπρόσωπος της Κομισιόν **Declan Costello** τόνισε ότι οι μεταρρυθμίσεις που έχουν συμφωνηθεί θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο, ώστε να «κλείσει» το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής. Ανέφερε ότι έχουν ξεκινήσει οι συζητήσεις για το χρέος και εξετάζεται η γαλλική πρόταση ενός μηχανισμού αυτόματης σύνδεσης της αναδόμησης του χρέους με τον ρυθμό ανάπτυξης. Η τελευταία Έκθεση Συμμόρφωσης για την τρίτη αξιολόγηση, όπως είπε, περιλαμβάνει επικαιροποιημένες εκτιμήσεις για τη βιωσιμότητα του χρέους που επιβεβαιώνουν ότι «είναι αναγκαίο να ληφθούν πρόσθετα μέτρα, πέραν όσων έχουν εφαρμοστεί μέχρι τώρα, με «εύλογες προϋποθέσεις» και με στόχο να καταστεί βιώσιμο το χρέος».

Ο **Παναγιώτης Λιαργκόβας**, πρώην Επικεφαλής Γραφείου Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή των Ελλήνων, μίλησε για «παγίδα χρέους» που συνίσταται στη σχέση μεταξύ χρέους και της προ-

σπάθειας για εξυπηρέτησή του με αυξανόμενα πρωτογενή πλεονάσματα, τα οποία δημιουργούν έναν φαύλο κύκλο μείωσης του ΑΕΠ. Η ρήτρα ανάπτυξης, δηλαδή η σύνδεση μεταξύ μεγαλύτερης αποπληρωμής και υψηλότερου ρυθμού ανάπτυξης, είναι τιμωρητική για τη χώρα. Δεν υπάρχει «καθαρή έξοδος», όπως είπε, επειδή θα εξακολουθήσει η εποπτεία, της οποίας το πλαίσιο συνίσταται σε πρωτογενή πλεονάσματα, μέτρα για τη διατιμία 2019-2020 και συγκεκριμένους στόχους για ιδιωτικοποιήσεις.

Ο πρώην Υπουργός Οικονομικών **Γιώργος Παπακωνσταντίνου** τόνισε ότι χρειάζεται η λήψη θαρραλέας απόφασης για τη μεσοπρόθεσμη ελάφρυνση του χρέους με μεγαλύτερη περίοδο διάρκειας. Αυτή θα πρέπει να συνδυαστεί με την εφαρμογή ενός εύρωστου πλαισίου αιρεσιμοτήτων που θα διαβεβαιώνει τη διεθνή επενδυτική κοινότητα ότι η Ελλάδα έχει πραγματικά γυρίσει σελίδα.

Ο **Peter Spiegel**, δημοσιογράφος της εφημερίδας Financial Times, σημείωσε ότι οι ευρωπαϊκοί θεσμοί δεν τήρησαν την υπόσχεσή τους για ελάφρυνση του χρέους, γεγονός που προκάλεσε την κρίση της Ευρωζώνης. Σε σχέση με την έξοδο από το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, πρότεινε ότι η ελληνική Πολιτεία θα πρέπει να υιοθετήσει τις αρχές της πλήρους διαφάνειας, της συνέπειας και της εντιμότητας απέναντι στις αγορές.

We see
BIG
VALUE
in **SMALL**
BUSINESS



We have faith in the talent and potential of Greek entrepreneurs. We are the not-for-profit organization that supports them and nurtures their ideas.

We fund, mentor, and train them.

We work together to grow their business and give the Greek economy a practical and direct boost.

We are **The People's Trust**.

the people's
TRUST

Empowering
Tomorrow's
Entrepreneurs



Σ Ε ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Φώφη Γεννηματά

Πρόεδρος Κινήματος Αλλαγής – Επικεφαλής Δημοκρατικής Συμπαράταξης

«Θέλουμε πολυφωνία και όχι Βαβυλωνία», δήλωσε η πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής, Φώφη Γεννηματά. Αναφερόμενη στην πολυφωνία ενόψει του ιδρυτικού συνεδρίου του Κινήματος Αλλαγής στις 16 Μαρτίου, η κα Γεννηματά διευκρίνισε ότι «όταν καταλήγουμε όλοι μαζί σε μια απόφαση που αποτελεί σύνθεση των απόψεών μας, οφείλουμε να τη στηρίζουμε όλοι».

Ερωτηθείσα για το ζήτημα των μετεκλογικών συνεργασιών και εάν το Κίνημα Αλλαγής θα συνεργαστεί με τη ΝΔ ή με τον ΣΥΡΙΖΑ, η κα Γεννηματά απάντησε: «Αντιστρέφω το ερώτημα και τους καλώ να τοποθετηθούν. Εμείς θα καταθέσουμε το Σχέδιο Ελλάδα για την προοδευτική διακυβέρνηση στο ιδρυτικό μας συνέδριο και καλούμε τον κ. Τσίπρα και τον κ. Μητσοτάκη να τοποθετηθούν πάνω στις προτάσεις μας. Δεν μας ενδιαφέρουν οι καρέκλες, μας ενδιαφέρει να φέρουμε το νέο και το προοδευτικό». Η κα Γεννηματά τάχθηκε κατά του ρεβανσισμού και υποστήριξε ότι ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ θέλουν να φτιάξουν «δυο πόλους, δυο στρατούς». Τόνισε ότι «τα διχαστικά μέτωπα η χώρα τα πληρώνει πολύ ακριβά» και ζήτησε να σταματήσει η στρατηγική εξόντωσης των πολιτικών αντιπάλων, «να μη γίνει η πολιτική ζωή ρωμαϊκή αρένα», όπως είπε χαρακτηριστικά.

Αναφερόμενη στην οικονομία, επεσήμανε ότι «δεν υπάρχει καθαρή έξοδος γιατί η κυβέρνηση έχει ήδη αποδεχτεί τέταρτο μνημόνιο». Ωστόσο

Παύλος Τσίμας

Σύμβουλος Έκδοσης, The Huffington Post Greece

ζήτησε να σταματήσει η δημόσια συζήτηση περί προληπτικής γραμμής στήριξης, εξηγώντας ότι κάτι τέτοιο δεν βοηθάει τη χώρα. Η πρόεδρος του Κινήματος Αλλαγής δήλωσε ότι, για να βγει ο τόπος από την κρίση, χρειάζεται πολιτική αλλαγή. Επίσης, επεσήμανε ότι απαιτείται άμεση ελάφρυνση του χρέους και μείωση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάσματος από το 3,5% του ΑΕΠ στο 2%, για να δοθούν κίνητρα στις ελληνικές επιχειρήσεις και να οδηγηθούμε σε βιώσιμη ανάπτυξη.

Αναφερόμενη στην κυβερνητική πολιτική, η κα Γεννηματά είπε ότι «η κυβέρνηση σε ρόλο Φρειδερίκης μοιράζει επιδόματα απόρων κορασίδων» και πρότεινε τη θεσμοθέτηση του κατώτατου μισθού στα όρια που καθορίζει η συλλογική σύμβαση εργασίας και κατώτερη εγγυημένη σύνταξη στα 500 ευρώ. Επανέφερε την πρότασή της για εξεταστική επιτροπή για την οικονομία από την εισοδο της Ελλάδας στο ευρώ μέχρι σήμερα και διερωτήθηκε: «Πώς αισθάνεται άραγε ο κ. Τσίπρας όταν κορυφαίοι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι, όπως ο κ. Wieser, λένε ότι μας χρέωσε 200 δισ. ευρώ;»

Για το θέμα των δύο Ελλήνων στρατιωτικών τόνισε: «Η κυβέρνηση να λάβει όλα τα μέτρα, ώστε να επιστρέψουν το συντομότερο οι δύο Έλληνες στρατιωτικοί που συνελήφθησαν από τις τουρκικές Αρχές και να σταματήσει η Τουρκία να μας διασύρει ως χώρα και ως κράτος».

PLUG INTO THE ENERGY OF LIKE- MINDED OTHERS.

Offices, Co-working, Meeting Rooms.

**www.spacesworks.com
+30 210 727 9000**

 **SPACES.**



Το τέλος των ελληνικών μνημονίων με τους διεθνείς δανειστές

Ποιες προκλήσεις απομένουν να αντιμετωπιστούν προκειμένου να αποκατασταθεί πλήρως η θέση της Ελλάδας στην Ευρωζώνη;

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

Klaus Regling

Γενικός Διευθυντής Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας

Declan Costello

Ανώτατος Σύμβουλος, Επικεφαλής Αποστολής ΕΕ για το 3ο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής της Ελλάδας

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Σίμος Αναστασόπουλος

Πρόεδρος Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου

Νίκος Βέττας

Γενικός Διευθυντής, Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE)

Νίκος Χριστοδουλάκης

Καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Φίλιππος Σαχινίδης

πρώην Υπουργός Οικονομικών (2012)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Μπάμπης Παπαδημητρίου, Δημοσιογράφος, ΣΚΑΪ, εφημερίδα Καθημερινή

Την εκτίμηση ότι η έξοδος της Ελλάδας από το μνημόνιο θα είναι ειρηνική και όχι ματωμένη εξέφρασε ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας **Klaus Regling**. Παραδέχθηκε ότι η Ελλάδα έχει κάνει πολύ σημαντικά βήματα τα τελευταία χρόνια, αποκαθιστώντας το κλίμα εμπιστοσύνης απέναντι στις αγορές. «Είναι καιρός να αναγνωρίσουμε τη σκληρή προσπάθεια που έχουν κάνει κυβέρνηση και πολίτες. Προσ-

δοκούμε ότι η εκταμίευση των 5,7 δισ. ευρώ, θα γίνει στο τέλος του μήνα και θα ακολουθήσουν κι άλλα στις αρχές Μαΐου, αν πληρούνται τότε όλες οι προϋποθέσεις», εκτίμησε.

Τόνισε ότι η Ελλάδα αποτελεί ιδιαίτερη περίπτωση, καθώς τα προβλήματα της οικονομίας ήταν πολύ μεγαλύτερα, και αυτό θα διατηρήσει τον χαρακτήρα της χώρας ως μια ιδιαίτερη περίπτωση. Το μέλλον της θα είναι θετικό, υπό την



προϋπόθεση ότι θα συνεχίσει την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και την εφαρμογή των μέτρων. «Η Ελλάδα θα παραμείνει στο ευρύτερο πλαίσιο του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης, υπό την εποπτεία που ισχύει και για τις υπόλοιπες χώρες μετά την εκπνοή των αντίστοιχων προγραμμάτων», εξήγησε ο κ. Regling. «Μέσα από αυτή την εποπτεία θα δείξει η Ελλάδα ότι ανακτά τη θέση της ως φυσιολογική χώρα και θα συνδέεται με το σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης του ESM που θα δείχνει ότι η Ελλάδα θα είναι σε θέση να αποπληρώνει τα δάνεια της», περιέγραψε.

Εξήγησε, μάλιστα, ότι σε περίπτωση που η χώρα χρειαστεί περαιτέρω μέτρα, η εποπτεία μπορεί ανά πάσα στιγμή να καταστεί αυστηρότερη. Η Ελλάδα, είτε ο κ. Regling, έχει προς το παρόν δηλώσει ότι δεν θα ζητήσει προληπτική γραμμή και με τα ως τώρα δεδομένα δεν φαίνεται να τη χρειάζεται. Η σχέση πάντως με τις αρχές θα παραμείνει στενή και μετά την εκπνοή του προγράμματος, επεσήμανε.

Ο κ. Regling έδωσε έμφαση στο γεγονός ότι η χώρα δεν θα πρέπει να αμελήσει τις υποχρεώσεις της σε επίπεδο μεταρρυθμίσεων και ότι θα πρέπει να προχωρήσει σε μακροπρόθεσμη δέσμευση για την αναβάθμιση της οικονομίας, ώστε να ενταχθεί κάποια στιγμή στο καθεστώς των υπόλοιπων χωρών. «Είμαι ήρεμος για την Ελλάδα, υπάρχουν αρκετά χρήματα και έχουν δημιουργήσει ένα σημαντικό μαξιλάρι για την ελληνική οικονομία. Όλα, όμως, είναι συνάρτηση πολιτικών αποφάσεων», υποστήριξε ο κ. Regling, σημειώνοντας ότι η εξέλιξη της χώρας βρίσκεται «στα χέρια της κυβέρνησης».

Για σημαντική πρόοδο στην ελληνική οικονομία έκανε λόγο ο **Declan Costello**, εκπρόσωπος της Κομισιόν, υπεύθυνος για το ελληνικό πρόγραμμα προσαρμογής. Μπορεί οι μεταρρυθμίσεις να έχουν νομοθετηθεί, σημείωσε, αλλά ακόμη πιο σημαντική είναι η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων. «Η νομοθεσία υπάρχει στο 100% αλλά για την υλοποίηση όλων τους υπάρχει ακόμη πολύς δρόμος», τόνισε. Επίσης, ανέφερε ότι «πολλά πρέπει ακόμα να γίνουν, αλλά επεξεργαζόμαστε ένα πλαίσιο εποπτείας το οποίο θα παρέχει τη διάρθρωση αλλά και τα κίνητρα για τις μεταρρυθμίσεις».

Στον κίνδυνο εφησυχασμού μετά την έξοδο από το μνημόνιο αναφέρθηκε ο Πρόεδρος του Ελληνοαμερικανικού Εμπορικού Επιμελητηρίου **Σίμος Αναστασόπουλος**, τονίζοντας ότι «στόχος είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αλλά η εμπιστοσύνη και η αξιοπιστία είναι απαραίτητα για την επόμενη ημέρα».

Την υιοθέτηση ενός μέσου όρου των εργαλείων της Ευρωζώνης, που θα παρακολουθεί δείκτες όπως το πρωτογενές πλεόνασμα, την ανάπτυξη και τις επενδύσεις, πρότεινε ο Καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών **Νίκος Χριστοδουλάκης**. «Χρειαζόμαστε μια ρήτρα ανάπτυξης, η οποία να οδηγεί σε ελαφρύνσεις χρέους όταν η ανάπτυξη ξεπερνά τον μέσο όρο της ΕΕ», υποστήριξε, ενώ το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί σύμφωνα με τον πρώην Υπουργό Οικονομικών **Φίλιππο Σαχινίδη**, είναι αν η χώρα είναι έτοιμη να βγει από την κρίση με ασφάλεια και οριστικό τρόπο, έτοιμη να αντιμετωπίσει οποιαδήποτε εξωτερική ή εσωτερική κρίση προκύψει στην πορεία.



Παρουσίαση έρευνας διαΝΕΟσις: «Η ελληνική νεολαία: ένα υπαρξιακό πρόβλημα;»

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ

διαΝΕΟσις

Η διαΝΕΟσις είναι ένας ανεξάρτητος, μη-κερδοσκοπικός ερευνητικός οργανισμός με έδρα στην Αθήνα. Στόχος της είναι να προάγει κάθε μορφής τεκμηριωμένο δημόσιο διάλογο και να διατυπώνει συγκεκριμένες προτάσεις που συνεισφέρουν στην επίλυση των κρίσιμων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα.

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Κυριάκος Πιερρακάκης

Διευθυντής Έρευνας, διαΝΕΟσις, Ελλάδα

Νίκος Χριστοδουλάκης

Καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Πάνος Τσακλόγλου

Καθηγητής, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δημήτρης Μαύρος

Διευθύνων Σύμβουλος, MRB Consulting, Ελλάδα

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Νόνη Καραγιάννη, Γενική Διευθύντρια, Αθήνα 9.84

Από την έρευνα της διαΝΕΟσις που παρουσιάσε ο Διευθυντής Έρευνας **Κυριάκος Πιερρακάκης** προκύπτει ότι το επίπεδο φτώχειας στην Ελλάδα έχει μειωθεί από 17% το 2013 στο 13.6% του πληθυσμού της χώρας. Ωστόσο ανησυχητικά είναι τα επίπεδα ανεργίας στους νέους. Στις ηλικίες 18-29 το 1/4 του ενεργού πληθυσμού είναι άνεργοι ενώ στις ηλικίες άνω των 65 είναι 1/40.

Από την έρευνα προκύπτει ότι το 75% των νέων (κάτω των 35 ετών) σκέφτεται να εγκαταλείψει

τη χώρα, η κύρια πηγή εισοδήματός τους είναι οι οικογένειές τους (48%), ενώ έχουν πολύ χαμηλή εμπιστοσύνη στους θεσμούς. Σημαντικό στοιχείο είναι και το γεγονός ότι ο πληθυσμός της χώρας μειώνεται και, σύμφωνα με προβλέψεις, μέχρι το έτος 2050 θα είναι στην καλύτερη περίπτωση 10 εκατομμύρια και στη χειρότερη 8,3 εκατομμύρια. Η πτώση του πληθυσμού που παρατηρείται τα χρόνια της κρίσης είναι η πρώτη που σημειώνεται από την εποχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.



Ο καθηγητής Οικονομικών **Νίκος Χριστοδουλάκης** παρουσίασε την έρευνά του «Η αμφισβήτηση του κοινωνικού συμβολαίου και η σύγκρουση των γενεών». Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας αυτής προκύπτει ότι οι νέοι έχουν χαμηλή πιθανότητα απασχόλησης, λαμβάνουν χαμηλούς μισθούς, απολαμβάνουν μειωμένες αποδοχές λόγω υψηλών εισφορών και αντιμετωπίζουν αβεβαιότητα για σύνταξη σε 3 δεκαετίες.

Το δίλημμα της εκάστοτε γενιάς είναι να μαζεύει για να έχει ή να φροντίζει τους γονείς της. «Το ισχύον σύστημα, να φροντίζει κάθε γενιά την προηγούμενη, ήταν μια ορθή επιλογή αλλά αντιμετωπίζει προβλήματα από τα τέλη της προηγούμενης δεκαετίας, λόγω της κρίσης, των χρόνιων ανισορροπιών (συρρίκνωση του πληθυσμού), από τις ενδογενεακές ανισότητες του ασφαλιστικού συστήματος, προβλήματα που τελικά δημιούργησαν μία διαγενεακή κρίση. Το κοινωνικό συμβόλαιο πρέπει να τεθεί σε επαναδιαπραγμάτευση, λαμβάνοντας υπόψη τους εξής παράγοντες: ο πληθυσμός γερνάει, δεν γεννιούνται παιδιά, οι άνθρωποι έχουν εγκαταλείψει τις επενδύσεις και δίνουν προτεραιότητα στην κατανάλωση. Θα πρέπει, λοιπόν, να γίνει προσαρμογή των ελλειμμάτων με το βάρος να είναι κυρίως πάνω στην προηγούμενη γενιά, να υπάρξει συνταγματική κατοχύρωση του βαθμού ανταποδοτικότητας των συντάξεων των σημερινών νέων, αύξηση του ενεργού πληθυσμού (με κίνητρα για 3ο παιδί και υποδοχή και ένταξη οικονομικών μεταναστών) και

με την προικοδότηση των νέων (ίδρυση ιδιωτικού πυλώνα επικουρικής ασφάλισης, καταπίστευμα στον ΕΦΚΑ για μελλοντικά έσοδα)», συμπλήρωσε.

Ο καθηγητής Οικονομικών **Πάνος Τσακλόγλου** είπε ότι η νέα γενιά είναι η μεγάλη χαμένη της κρίσης, διότι αντιμετωπίζει υψηλή ανεργία (60%), χαμηλούς μισθούς και υψηλό brain drain. «Τι μπορούμε να κάνουμε; Να δώσουμε άμεση προτεραιότητα ώστε να δημιουργηθεί δεσμός μεταξύ της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας, να τροποποιηθεί το εκπαιδευτικό σύστημα με έμφαση στην τεχνική εκπαίδευση και να συνδεθούν οι επιχειρήσεις με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Η Ελλάδα γερνάει γρήγορα, αλλά αν θέλουμε να ανακάμψουμε, θα πρέπει να επενδύσουμε στα νέα παιδιά, ώστε να είναι παραγωγικά και να εξασφαλίσουμε ότι θα μείνουν στη χώρα, στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, την έρευνα και τις υποδομές», συμπλήρωσε.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της MRB **Δημήτρης Μαύρος** τόνισε στην ομιλία του ότι θα πρέπει να κάνουμε τους νέους να θέλουν να είναι παραγωγικοί. Από έρευνα που παρουσίασε στο κοινό προκύπτει ότι οι νέοι, από όποια κοινωνική ομάδα κι αν προέρχονται, καταλήγουν να είναι συμφεροντολόγοι, να θυσιάζουν τους οικογενειακούς δεσμούς για το προσωπικό τους συμφέρον και να θεωρούν ότι το περιβάλλον πρέπει να λειτουργήσει για αυτούς και όχι, όπως πιστεύουν οι γονείς τους, να λειτουργήσουν οι ίδιοι για τους αυτούς τους.



ΣΕ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Βασίλης Λεβέντης

Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων

Μία εφ' όλης της ύλης συνέντευξη παραχώρησε ο Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων Βασίλης Λεβέντης στον δημοσιογράφο Αιμίλιο Περδικάρη στο πλαίσιο του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Ερωτηθείς για το θέμα της Novartis, ο κ. Λεβέντης είπε ότι «αν αποδειχθεί ότι τα πήραν, πρέπει να πάνε στη δικαιοσύνη. Αν αποδειχτεί ότι είναι αθώοι, τότε όντως ο Τσίπρας τους καταδιώκει». Αναφερθείς στη σύζυγο του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, δήλωσε πως «ο Στουρνάρας έβαζε τη γυναίκα του σε επιχειρήσεις. Εγώ αν γινόμουν διοικητής, θα την απομάκρυνα. Όταν γίνεσαι διοικητής της ΤτΕ γίνεσαι κοσμοκαλόγερος», είπε ο Πρόεδρος της Ένωσης Κεντρώων και πρόσθεσε ότι «και ο κ. Μητσοτάκης δεν πρέπει να αφήνει τη γυναίκα του. Θα τα βρει μπροστά του». Εξηγώντας τη θέση του, είπε ότι «όταν η γυναίκα σου ανακατεύεται, σου σκάβει τον λάκκο. Όταν μεσολαβούν λεφτά του δημοσίου, δεν πρέπει να υπάρχει γυναίκα».

Όσον αφορά το Σκοπιανό, ο κ. Λεβέντης εκτίμησε ότι το άνοιξαν οι Αμερικανοί και πρόσθεσε ότι «ο Αλέξης Τσίπρας έχει γίνει Αμερικανάκι, δούλος των Αμερικανών». Μάλιστα, αποκάλυψε ότι ο Αμερικανός Πρέσβης του είπε ότι πρέπει να δοθεί άμεσα λύση για να μη βάλει δάκτυλο στην περιοχή η Ρωσία. Δήλωσε επίσης ότι «Τσίπρας και Φώφη παραχωρούν το (όνομα) Μακεδονία», ενώ και ο

Αιμίλιος Περδικάρης

Δημοσιογράφος

Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας μιλά για τη γραμμή του 2008, που σημαίνει ότι δέχεται το όνομα «Μακεδονία – Σκόπια».

Ο κ. Λεβέντης εξέφρασε την εκτίμηση ότι οι εκλογές θα γίνουν γύρω στον Αύγουστο, γιατί μετά οι ξένοι ζητούν «μαξιλάρι», δηλαδή το αφορολόγητο και η περικοπή συντάξεων να γίνουν νωρίτερα. Όπως είπε, «αν το κάνει αυτό ο Τσίπρας είναι να πάει να κρεμαστεί στο Σύνταγμα», οπότε εκτίμησε ότι ο Πρωθυπουργός θα χρησιμοποιήσει το μακεδονικό και θα προκηρύξει εκλογές. «Αν δεν το κάνει και δείξει καρεκλολατρεία, θα επιστρέψει στο 3%», τόνισε. Εκτίμησε επίσης ότι θα πάμε σε μια λύση διακυβέρνησης έξι μηνών και μετά απλή αναλογική και, τότε, όπως είπε «η χώρα θα μπει σε προοδευτική πορεία». Χαρακτήρισε επίσης τη σημερινή κυβέρνηση μονοκομματική καθώς, όπως είπε, «ο Καμμένος είναι τσόντα».

Ο Βασίλης Λεβέντης εκτίμησε ότι η έξοδος από την κρίση δεν θα γίνει με περικοπές συντάξεων και φόρους, αλλά με νέες επενδύσεις. «Οι πρωθυπουργοί φεύγουν και αφήνουν πίσω τις μαύρες τρύπες για να τις διαχειριστεί η κοινωνία», είπε και τόνισε ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει υπογράψει πλεόνασμα 3,5%. Πρόσθεσε, μάλιστα, ότι «αν ήξερε ο ελληνικός λαός τι υπογραφές έχουν μπει, είναι για φυλακή οι κυβερνώντες. Δεν έχουν υπογράψει



διάσωση, αλλά είσοδο στην κόλαση». Ανέφερε δε ότι «έχει βάλει και ο Μητσοτάκης μειοδοτικές υπογραφές».

Τέλος, ο κ. Λεβέντης δήλωσε ότι η Ελλάδα προλαβαίνει να σωθεί, ενώ σημείωσε ότι «η Ευρώπη και το ευρώ είναι μονόδρομος», προσθέτοντας ότι, άμα γίνει στραβοτιμονιά σε αυτά, πάμε για Βενεζουέλα και Βολιβία.



Στρογγυλή Τράπεζα Νέων Ηγετών: Συνεργασία και ηγεσία για την αειφορία

Η φύση και έννοια της ηγεσίας αλλάζει προκειμένου να ανταποκριθεί σε μια κοινωνία που μεταβάλλεται δραματικά και στην ανάδυση πολύπλοκων προκλήσεων. Νέοι ηγέτες και επηρεαστές από όλους τους κλάδους της κοινωνίας συζητούν για τις πολιτικές που θα μπορούσαν να τονώσουν την παραγωγικότητα και να εμπνεύσουν την αλλαγή.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΕΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ

Γιάννης Θωμάτος

Αντιπρόεδρος Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών

Γιώργος Βασιλειάδης

Υφυπουργός Αθλητισμού, Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Διονύσης Αμμολοχίτης

Διευθύνων Σύμβουλος, Manifest

Αίγλη Μπαλαμάτση

Διευθύνουσα Σύμβουλος & Εκτελεστική
Διευθύντρια Στρατηγικής, Interweave Agency

Λεωνίδας Χριστόπουλος

Σύμβουλος Προέδρου Νέας Δημοκρατίας

Θωμάς Δούζης

Συνιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος, Ergon Foods

Ευγενία Φωτονιάτα

Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών
Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του Ευρωπαϊκού
Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου
Συνοχής, Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης

Μάριος Γεωργιάδης

Θ' Αντιπρόεδρος Ελληνικού Κοινοβουλίου
Βουλευτής Ένωσης Κεντρώων· Αντιπρόεδρος
Ευρωπαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος (EDP)

Δημήτρης Καλαβρός-Γουσίου

Συνιδρυτής και συνεργάτης, Velocity Partners
Venture Capital

Σιάνα Κυριακού

Γενική Διευθύντρια & COO, KPMG στην Ελλάδα

Θοδωρής Πολυχρονόπουλος

Μουσικός, Διευθύνων Σύμβουλος, United We Fly

Αντώνης Schwarz

Ιδρυτής, Guerrilla Foundation



Τάσος Σπανίδης

Διευθύνων Σύμβουλος, Generation Y

Χρήστος Σταμάτης

Διευθύνων Σύμβουλος & Επικεφαλής Τμήματος
New Business Developments, Stevia Hellas

Λίλα Τσιτσογιαννοπούλου

Μέλος ΔΣ, Ταμείο Αξιοποίησης
Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ)

Σταύρος Τσομπανίδης

Ιδρυτής, PHEE

Παναγιώτης Βλάχος

Γραμματέας του προσυνομοσπονδιακού
διαλόγου στο Κίνημα Αλλαγής

Κώστας Ζαχαριάδης

Διευθυντής Γραφείου Κοινοβουλευτικής
Ομάδας ΣΥΡΙΖΑ

Σοφία Ζαχαράκη

Αναπληρώτρια Εκπρόσωπος Τύπου
Νέας Δημοκρατίας

Παύλος Χρηστίδης

Εκπρόσωπος Τύπου ΠΑΣΟΚ

Λίνα Παπαδάκη

Επικεφαλής Γραφείου Τύπου, Το Ποτάμι

Δρ Νίκος Ερινάκης

Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Εναλλακτικών
Πολιτικών

Ανδριανός Γιάννου

Πρόεδρος Νεολαίας Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος
Συντονισμός: Έλενα Παπαδημητρίου, Δημοσιογράφος,
ΣΚΑΪ

Νίκος Ανδρίτσος

Δημοσιογράφος, Διευθυντής ΣΚΑΪ 100,3

ΟΙ ΝΕΑΡΟΙ ΗΓΕΤΕΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΑ ΣΚΙΑΓΡΑΦΟΥΝ ΤΟ ΑΥΡΙΟ

Στην ανάγκη να εμφυσησούμε στους νέους την όρεξη για δημιουργία αλλά και να τους δώσουμε τον απαραίτητο χώρο για να ανοικοδομήσουν το μέλλον αναφέρθηκε ο Αντιπρόεδρος του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών **Γιάννης Θωμάτος**, διευκρινίζοντας ωστόσο ότι «δεν θα πρέπει να ταυτίζουμε το πάθος για υπεροχή με το πάθος για διάκριση».

Την άποψη πως «φαίνεται για πρώτη φορά σοβαρά να υπάρχει φως στο τούνελ της κρίσης» εξέφρασε ο **Γιώργος Βασιλειάδης**, Υφυπουργός Αθλητισμού, συμπληρώνοντας πως ζητούμενο πλέον «καθίσταται το να λειτουργήσει η επόμενη μέρα με όρους πραγματικής δημοκρατίας». «Υπήρξε έλλειψη θεσμών που οδήγησαν στην επικράτηση της αναξιοκρατίας, ενός κομματικού κράτους, ενός μοντέλου *sui generis*», ανέφερε χαρακτηριστικά, διευκρινίζοντας πως «το στοιχείο πλέον είναι το κατά πόσο το πολιτικό σύστημα και ο επιχειρηματικός κόσμος είναι διατεθειμένοι να κάνουν τις απαραίτητες ενέργειες για να οδηγήσουν τη χώρα σε μια κανονικότητα».

«Οι επικρίσεις και η απόδοση ευθυνών δεν δημιουργούν πρόσφορο έδαφος για προκοπή και ανάκαμψη», επεσήμανε από πλευράς του ο **Διο-**

ύσης Αμμολοχίτης, CEO της Manifest, τονίζοντας ότι οι πολιτικοί πρέπει να παραδειγματιστούν από τις γνώσεις και τις δεξιότητες των επιχειρηματιών, ειδικά αυτών που είδαν την κρίση ως ευκαιρία και κατάφεραν εν μέσω αυτής να ακμάσουν. Τέλος, σημείωσε ότι δεν χρειάζεται «να αναζητούμε την καινοτόμα ιδέα για να πάμε μπροστά αλλά τη σκληρή δουλειά».

Στους τρόπους να ανταγωνιστούμε ισότιμα σε μια ενιαία αγορά επιχειρώντας σε μια ήπειρο που μοιάζει γερασμένη στάθηκε η **Αίγλη Μπαλαμάτση**, Διευθύνουσα Σύμβουλος της Interweave. «Πρέπει να εφαρμόσουμε ριζοσπαστικές λύσεις, να συννενοηθούμε μεταξύ μας και να ανταλλάξουμε για λίγο ρόλους, δημόσιος και ιδιωτικός τομέας, προκειμένου να κατανοήσουμε τι συμβαίνει στην απέναντι όχθη», προσέθεσε χαρακτηριστικά.

«Ακόμα και τη στιγμή που θα έχουμε τιθασειύσει το θηρίο της Δημόσιας Διοίκησης θα έρθουν νέα δεδομένα στο τραπέζι. Γι' αυτό δεν χρειάζεται να προσπαθούμε να επαναφέρουμε έννοιες του παρελθόντος, όπως η αξιολόγηση», σημείωσε ο **Λεωνίδας Χριστόπουλος**, Σύμβουλος του Προέδρου της Νέας Δημοκρατίας, διευκρινίζοντας ότι η αρτηριοσκληρωτική δομή του Κράτους δεν είναι



πλέον αρκετή και γι' αυτό πρέπει να προσαρμοζόμαστε συνεχώς στα νέα δεδομένα.

«Τύχη είναι το σημείο όπου η προετοιμασία συναντά την ευκαιρία», υπογράμμισε από πλευράς του ο **Θωμάς Δούζης**, συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Ergon Foods, προσθέτοντας πως «όταν δημιουργηθούν νέες ιδέες, είναι βασικό να υπάρχει μια στοιχειώδης σταθερότητα κι επιμονή».

«Η κουβέντα για το ΕΣΠΑ επικεντρώνεται σχεδόν αποκλειστικά σε ποσοτικούς όρους αφήνοντας απ' έξω τη σημαντική μεταβλητή των ποιοτικών χαρακτηριστικών», σημείωσε η **Ευγενία Φωτονιάτα**, Ειδική Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, συμπληρώνοντας πως «η κρίσιμη παράμετρος για το αύριο είναι η συνηθισμένη του οικοσυστήματος».

Την άποψη πως πρέπει να μπει ένα τέλος στο «blame game» και να επικεντρωθούμε στη διαφάνεια και την ειλικρίνεια για να ανοικοδομήσουμε το αύριο εξέφρασε από πλευράς του ο Βουλευτής της Ένωσης Κεντρώων και Αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Δημοκρατικού Κόμματος (EDP) **Μάριος Γεωργιάδης**.

Το κομβικό σημείο στο οποίο βρίσκεται η Ελλάδα τώρα που «χτίζει το νέο επενδυτικό όχημα που ακούει στο όνομα Equifund (Ταμείο Επιχειρηματικών Συμμετοχών)» υπογράμμισε ο **Δημήτρης Καλαβρός-Γουσίου**, συνιδρυτής και συνεργάτης του venture capital Velocity Partners, τονίζοντας ότι αυτή τη στιγμή έχουμε τη δυνατότητα να χτίσουμε μια σπουδαία τεχνολογική κοινότητα εντός των ελληνικών συνόρων.

Στην αξία της δυνατής ηγεσίας αναφέρθηκε από πλευράς της η **Σιάνα Κυριακού**, Γενική Διευθύντρια και COO της KPMG στην Ελλάδα. Όπως ανέφερε, οι βιώσιμες πρακτικές, το μακροχρόνιο πλάνο ανάπτυξης με συνέπεια και διαχρονικότητα, αλλά και η ομαδική δουλειά, είναι ο μονόδρομος που πρέπει να ακολουθούν και διασφαλίζουν οι ηγέτες που θέλουν να αγκαλιάσουν το «disruption».

Στην έννοια της «πρόκλησης» αναφέρθηκε από πλευράς του ο γνωστός για τους πειραματισμούς του μουσικός **Θοδωρής Πολυχρονόπουλος**. «Πρέπει να δουλέψουμε το brand name της Ελλάδας και να αξιοποιήσουμε τα πλεονεκτήματα της χώρας για να παράγουμε πολιτισμό γιατί «η επιχειρηματικότητα θέλει τέχνη»».

Στην αναγκαιότητα του εθελοντισμού αναφέρθηκε ο ιδρυτής του Guerrilla Foundation **Αντώνης Σβαρτς**, υπογραμμίζοντας ότι το θέμα του lobbying και του χρήματος της πολιτικής πρέπει να λυθεί, ενώ τη διαφορά μεταξύ ικανότητας και εμπειρίας επεσήμανε ο **Τάσος Σπανίδης**, CEO της Generation Y, υπογραμμίζοντας ότι ο κίνδυνος της μιζέριας που μας έχει καθηλώσει είναι μεγάλος και γι' αυτό πρέπει να γίνουμε πιο δεκτικοί στην αλλαγή.

Στην ανάγκη σύνδεσης της έρευνας με την παραγωγή αναφέρθηκε από πλευράς του ο **Χρήστος Σταμάτης**, Διευθύνων Σύμβουλος της Stevia Hellas, τονίζοντας ότι πρέπει να συνδυάσουμε την ευκαιρία της κρίσης με τον μακροχρόνιο σχεδιασμό.

«Η βελτίωση των νόμων και των διαδικασιών, η οποία έχει ρίζες σε προηγούμενες δοκιμασίες που δεν ήταν πάντα επιτυχείς, είναι πλέον εμ-



HIGH END — LOW DENSITY; THE NEW MODEL OF LUXURY DEVELOPMENT

OLIAROS has so far developed 45 award - winning properties in 1 million m² of pristine land in Antiparos, with an average property size of 650 m² built in 20.000 m² of land, serviced by our own beachfront boutique hotel.

This is a new model of low density luxury development, based on top quality pioneering architecture and a symbiotic relationship with the environment and the local community.

OLIAROS

PROPERTIES

INFO@OLIAROS.COM +30 210 523 0417
 WWW.OLIAROSPROPERTIES.COM



φανής και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και έχει αποφέρει οφέλη στο ελληνικό δημόσιο και, πιο συγκεκριμένα, υψηλότερα τιμήματα», ανέφερε η **Λίλα Τσιτσογιαννοπούλου**, μέλος του ΔΣ του ΤΑΙΠΕΔ. Ωστόσο δεν έκρυψε και τις αγκυλώσεις που παραμένουν, συνοψίζοντας πως «το πρόβλημα εστιάζεται ιδιαίτερα στην άγνοια εφαρμογής αυτών των διαδικασιών από το δημόσιο υπαλληλικό προσωπικό».

Την απουσία συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών προγραμμάτων επεσήμανε από πλευράς του ο **Σταύρος Τσομπανίδης**, ιδρυτής της ΡΗΕΕ, τονίζοντας ότι «το τρίπτυχο της επιτυχίας είναι η σκληρή δουλειά, το πλάνο και η υλοποίηση».

Την άποψη πως στην Ελλάδα «η πολιτική καταλαμβάνει πολύ περισσότερο χώρο από αυτόν που της αναλογεί» εξέφρασε ο **Παναγιώτης Βλάχος**, Γραμματέας του προσυνεδριακού διαλόγου στο Κίνημα Αλλαγής, και προέτρεψε τη νέα γενιά να οργανωθεί και να διεκδικήσει τον χώρο που της αναλογεί, γιατί αυτή πρέπει να βρει τη λύση στο πρόβλημα.

Την ανάγκη να αναπτύξουμε μια νέα σχέση κράτους, πολιτών κι επιχειρήσεων υπογράμμισε ο **Κώστας Ζαχαριάδης**, μέλος του ΣΥΡΙΖΑ, τονίζοντας πως «βασική ιδέα για να πάμε μπροστά είναι να βάλουμε κανόνες και πλαίσιο για όλους και για όλα και να υπάρξει διαφάνεια παντού».

«Μπορεί η επόμενη δεκαετία να γίνει η δεκαετία του οικονομικού θαύματος», σημείωσε η **Σοφία Ζαχαράκη**, αναπληρώτρια εκπρόσωπος Τύπου της Νέας Δημοκρατίας, συμπληρώνοντας

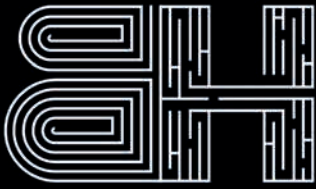
πως «για να γίνει αυτό θα πρέπει να ενισχυθεί η εξωστρεφής επιχειρηματικότητα που δεν βιάλλεται από υπερφορολόγηση και δεν βαρύνεται από τη γραφειοκρατία, αλλά και να επικαιροποιηθεί η εκπαίδευση».

Την ανάγκη να προσθέσουμε στην καθημερινότητά μας την έννοια συλλογικότητα υπογράμμισε ο **Παύλος Χρηστίδης**, εκπρόσωπος Τύπου του ΠΑΣΟΚ, συμπληρώνοντας πως «χρειαζόμαστε πολιτικές που ανοίγουν ευκαιρίες και συζητήσεις που είναι ανοιχτές στο κοινό, συμπεριλαμβανομένων και των περιθωριοποιημένων μελών της κοινωνίας».

Στη σημασία της αναδημιουργίας της μεσαίας τάξης αναφέρθηκε από πλευράς της η **Λίνα Παπαδάκη**, επικεφαλής γραφείου Τύπου του Ποταμιού, τονίζοντας ότι «πρέπει να αντικρίσουμε το μέλλον με άλλους όρους και από διαφορετική αφετηρία για να επιστρέψουν οι νέοι στην πατρίδα».

Απαραίτητη έκρινε την ανανοηματοδότηση των συλλογικών εννοιών και στόχων για τον σχεδιασμό της επόμενης μέρας ο **Νίκος Ερινάκης**, Διευθυντής Ερευνών στο Ινστιτούτο Εναλλακτικών Πολιτικών, σημειώνοντας πως «η χώρα τα τελευταία χρόνια κινήθηκε με τακτικισμό και της έλειπε το στρατηγικό όραμα».

Στην ενδυνάμωση των άκρων στην Ευρώπη αναφέρθηκε από πλευράς του ο **Ανδριανός Γιάννου**, Πρόεδρος της Νεολαίας του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, καταλήγοντας πως «η Ευρώπη πρέπει να εμπνεύσει τους πολίτες της με ένα νέο κοινωνικό μοντέλο το οποίο θα έχει και πρακτικά οφέλη για όλους και όχι μόνο θεωρητικές αξίες».



BRANDING HERITAGE

ANCIENT
GREEK
CULTURE
THROUGH
CONTEMPORARY
DESIGN























Σύμβουλοι Προγράμματος



διαNEOσις

Η διαNEOσις είναι ένας αδέσμευτος, ιδιωτικός μη κερδοσκοπικός ερευνητικός οργανισμός με έδρα στην Αθήνα. Στόχος της είναι να προάγει κάθε μορφής τεκμηριωμένο δημόσιο διάλογο και να διατυπώνει συγκεκριμένες προτάσεις που συνεισφέρουν στην επίλυση των κρίσιμων οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα.



Το ΔΙΚΤΥΟ – Δίκτυο για τη Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα και την Ευρώπη

Το ΔΙΚΤΥΟ είναι ένας ανεξάρτητο think tank με ευρωπαϊκό προσανατολισμό που ιδρύθηκε το 2013 με έδρα την Αθήνα. Στόχος του οργανισμού είναι να προάγει την ευρωπαϊκή ενοποίηση, με την Ελλάδα πάντα μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Το ΔΙΚΤΥΟ οραματίζεται μια Ευρώπη που υπερασπίζεται την ειρήνη, τη δημοκρατία και την ευημερία των πολιτών της μέσα από κοινούς κανόνες που προάγουν την αλληλεγγύη. Ενεργό ρόλο σε αυτό το πλαίσιο διαδραματίζουν όλοι οι πολίτες, οι οποίοι οφείλουν να συμμετέχουν, αντιδρούν, προτείνουν και δρουν.



CASS BUSINESS SCHOOL

Η Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων Cass του City University of London απαρτίζεται από τρία τμήματα: Αναλογιστικής και Ασφαλιστικής, Χρηματοδοτικής και Διοίκησης. Προσφέρει σπουδές σε προπτυχιακό (BSc), μεταπτυχιακό (MSc, MBA) και διδακτορικό (PhD) επίπεδο και είναι μία από τις λιγότερες από 70 σχολές στον κόσμο που χαιρεί πιστοποίησης και από τους τρεις έγκριτους φορείς του κλάδου: AMBA του Ηνωμένου Βασιλείου, EQUIS της Ευρώπης και AACSB των ΗΠΑ.



ΕΛΙΑΜΕΠ – Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής & Εξωτερικής Πολιτικής

Το ΕΛΙΑΜΕΠ είναι ένας ανεξάρτητος, μη κερδοσκοπικός, ερευνητικός και μορφωτικός οργανισμός. Αποστολή του είναι η διαμόρφωση ενός φόρουμ δημόσιου διαλόγου πάνω σε θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και διεθνών σχέσεων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας λεπτομερούς και εμπειριστατωμένης γνώσης του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου περιβάλλοντος μέσω συστηματικής επιστημονικής έρευνας. Ο οργανισμός προάγει το δικαίωμα στον ελεύθερο και τεκμηριωμένο διάλογο, ανεξάρτητα από πολιτικά κόμματα.



Endeavor Greece

Η Endeavor είναι ένας διεθνής μη κερδοσκοπικός οργανισμός που επιλέγει και στηρίζει τις πιο υποσχόμενες επιχειρήσεις ανά τον κόσμο με τη βοήθεια των κορυφαίων επιχειρηματικών ηγετών και επενδυτών παγκοσμίως. Μέσω των γραφείων της σε περισσότερες από 20 χώρες, η Endeavor εντοπίζει τους καλύτερους νέους επιχειρηματίες που ηγούνται καινοτόμων εταιρειών με υψηλό ρυθμό ανάπτυξης σε διάφορους τομείς και τους βοηθάει να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους παρέχοντάς τους πρόσβαση στα κύρια συστατικά της επιχειρηματικής επιτυχίας.



Όμιλος Economia

Ο Όμιλος Economia εκδίδει περιοδικά και βιβλία οικονομικού περιεχομένου στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και οργανώνει συναφή συνέδρια και σεμινάρια. Στόχος του είναι να προσφέρει μια διαχρονική επισκόπηση της ελληνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας.



European Commission | DG REGIO

Η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι υπεύθυνη για τα μέτρα περιφερειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης με στόχο την υποβοήθηση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης των λιγότερο προνομιούχων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα Άρθρα 158 και 160 της Συνθήκης της Ρώμης.



European Leadership Network

Σκοπός του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ηγεσίας (ELN) είναι η προαγωγή της συνεργασίας και συνοχής εντός της Ευρώπης και η ανάπτυξη της δυνατότητας των ευρωπαϊκών κρατών να αντιμετωπίζουν συνεργατικά καίριες προκλήσεις της εποχής στο επίπεδο της εξωτερικής πολιτικής, της άμυνας και της ασφάλειας. Τον σκοπό αυτό επιδιώκει μέσω ενός ενεργού δικτύου αναγνωρισμένων και ανερχόμενων Ευρωπαίων πολιτικών, στρατιωτικών και διπλωματικών ηγετών, μέσω υψηλής ποιότητας ερευνητική εργασία, δημοσιεύσεων και εκδηλώσεων, και μέσω των θεσμικών συνεργασιών του ανά την Ευρώπη, Βόρειο Αμερική, Λατινική Αμερική και Ασία-Ειρηνικό.



Global Federation of Competitiveness Councils (GFCC)

Η Παγκόσμια Ομοσπονδία Συμβουλίων Ανταγωνιστικότητας (GFCC) είναι ένα διεθνές δίκτυο περισσότερων από εξήντα μη κερδοσκοπικών οργανισμών, κυβερνητικών υπηρεσιών, πανεπιστημίων και επιχειρήσεων, που συνεργάζονται για την επίτευξη βιώσιμης ευημερίας μέσω της καινοτομίας. Η GFCC αναπτύσσει πρωτοβουλίες και εργαλεία που βοηθούν στην καλύτερη κατανοήση και επιτυχέστερη διαχείριση του σύγχρονου πολύπλοκου ανταγωνιστικού περιβάλλοντος μέσω του εντοπισμού και της διάδοσης βέλτιστων πρακτικών.



Ελληνικό Παρατηρητήριο, Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο, London School of Economics & Political Science (LSE)

Μεταξύ των ποικίλων δράσεων και δραστηριοτήτων του Ελληνικού Παρατηρητηρίου συγκαταλέγονται: η ανάπτυξη και υποστήριξη της ακαδημαϊκής έρευνας σε τομείς διαμόρφωσης πολιτικής, η διοργάνωση εκδηλώσεων και σεμιναρίων, οι ακαδημαϊκές ανταλλαγές μέσω υποτροφιών και μαθητειών, καθώς και η διδασκαλία σε μεταπτυχιακό επίπεδο μέσω του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου του LSE. Στην υλοποίηση των παραπάνω δράσεών του, το Ελληνικό Παρατηρητήριο επιδιώκει τακτικά συνεργασίες με ακαδημαϊκούς και επιχειρηματικούς φορείς και πρόσωπα.



Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Ι.ΔΙ.Σ.)

Η ευρεία αποστολή του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων (Ι.ΔΙ.Σ.) είναι να διεξάγει και να προάγει την έρευνα, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, όσον αφορά ποικίλα ζητήματα διεθνών σχέσεων, με έμφαση στις διεθνείς διεργασίες που αφορούν στις οικονομικές, στρατηγικές και πολιτιστικές σχέσεις της Ελλάδας. Επιπλέον πεδία έρευνας και διδασκαλίας του Ι.ΔΙ.Σ. είναι οι Ευρωπαϊκτικές σχέσεις, η Ρωσία και ο μετασοβιετικός χώρος, καθώς και τα ζητήματα της Μέσης Ανατολής.



Ένωση Εκδοτών Διαδικτύου (ΕΝ.Ε.Δ.)

Η ΕΝ.Ε.Δ. εκπροσωπεί μεγάλες εκδοτικές εταιρείες πρωτογενούς (branded) ψηφιακού περιεχομένου. Ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2012 με κύρια αποστολή την καθιέρωση ενός κοινού συστήματος μέτρησης και πιστοποίησης αναγνωσιμότητας προκειμένου να προάγει την αξιοπιστία των brands που εκπροσωπεί στην αγορά. Η ΕΝ.Ε.Δ. μεριμνά για τη διαρκή ενημέρωση των μελών της σχετικά με τις τρέχουσες τάσεις και τεχνολογίες και διασφαλίζει ότι ακούγεται η φωνή των μελών της στις διεργασίες για την ψήφιση νομοθετημάτων που αφορούν στον κλάδο τους.



the People's Trust

To The People's Trust, μια ελληνοαγγλική πρωτοβουλία, είναι ένας ιδιωτικά χρηματοδοτούμενος μη κερδοσκοπικός οργανισμός στην Ελλάδα. Αποστολή του είναι να συμβάλει στην ανακούφιση της ανεργίας μέσω τόνωσης της επιχειρηματικότητας. Επιδιώκει να παράσχει στους μελλοντικούς επιχειρηματίες τα εργαλεία και τις δεξιότητες που χρειάζονται προκειμένου να μεταμορφώσουν τις ιδέες τους σε εύρωστες επιχειρήσεις. Ο οργανισμός στηρίζει υπάρχουσες και νεοφυείς επιχειρήσεις, προσπαθώντας να εντοπίσει τα πρόσωπα και τους τομείς με τη σημαντικότερη επίδραση στην απασχόληση και την οικονομία.



SDSN

Το Δίκτυο Λύσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (SDSN) του ΟΗΕ προάγει τις πρακτικές επίλυσης προβλημάτων βιώσιμης ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένου του σχεδιασμού και της εφαρμογής των 17 Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που υιοθετήθηκαν το 2015 από τον ΟΗΕ. Το Ελληνικό Δίκτυο Λύσεων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (SDSN Greece) έχει ενταχθεί στο διεθνές δίκτυο SDSN και φιλοξενείται από το ICRES: Διεθνές Κέντρο Έρευνας για το Περιβάλλον και την Οικονομία και από το Εργαστήριο για την Πολιτική Οικονομία της Βιώσιμης Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αθηνών.



Όμιλος Παγκόσμιας Τράπεζας

Η Παγκόσμια Τράπεζα αποτελεί ζωτική πηγή χρηματοδοτικής και τεχνικής υποστήριξης προς τις αναπτυσσόμενες χώρες σε όλο τον κόσμο. Δεν είναι ακριβώς «τράπεζα», με τη συμβατική έννοια του όρου, αλλά μια μοναδική σύμπραξη με σκοπό τη μείωση της φτώχειας και την υποβοήθηση της ανάπτυξης. Ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας ιδρύθηκε το 1944, απαρτίζεται από πέντε οργανισμούς που διευθύνονται από τα κράτη-μέλη τους, εδρεύει στην πρωτεύουσα των ΗΠΑ, Ουάσινγκτον, και απασχολεί περισσότερους από 10.000 υπαλλήλους σε περισσότερα από 120 γραφεία σε όλο τον κόσμο.



Ευχαριστίες στους Χορηγούς και Υποστηρικτές μας

Χορηγοί και Υποστηρικτές του Φόρουμ είναι επιχειρήσεις που συμμερίζονται το όραμά μας για βιώσιμες και κοινωνικά υπεύθυνες αναπτυξιακές πολιτικές στην Ελλάδα και την περιοχή της ανατολικής Μεσογείου. Οι επιχειρήσεις αυτές παρέχουν στο Φόρουμ ζωτική στήριξη και αποτελούν την κινητήρια δύναμη πίσω από τις δραστηριότητές του. Ως εκ τούτου, ευχαριστούμε θερμά για τη γενναιόδωρη συνεισφορά τους και σε αυτήν την ετήσια διοργάνωση.



Χρυσόι Χορηγοί





Χορηγοί





Υποστηρικτές



ANDREAS ANGELIDIS & ASSOCIATES
ATTORNEYS AT LAW



ALPHA BANK



BERNITSAS
law firm



Public Power Corporation S.A.-Hellas
Energy for everyone



Dimand ↑
real estate development

EFA
VENTURES



EYDAP

FOURLIS
GROUP OF COMPANIES

Google

HellasGOLD



HELLENIC PRODUCTION
INDUSTRY ROUNDTABLE FOR GROWTH

HERACLES
GROUP OF COMPANIES
A member of
LafargeHolcim



KYVERNITIS
TRAVEL



OLIAROS
PROPERTIES



PAPASTRATOS
AN AFFILIATE OF PHILIP MORRIS INTERNATIONAL
Leaving a piece of future behind

PeopleCert
All talents, certified.

Regus

ΣfEE
HELLENIC ASSOCIATION OF PHARMACEUTICAL COMPANIES

WIND

Printing sponsor



Print Communication

Facilities services sponsor



With the kind support





Ευχαριστίες στα Μέλη μας

Τα Μέλη μας συνθέτουν ένα πολυσυλλεκτικό και ισχυρό δίκτυο ατόμων και οργανισμών που εκφράζουν ενεργά το ενδιαφέρον τους για την ανάπτυξη της Ελλάδας και επιζητούν την ευκαιρία να διατυπώσουν και να μοιραστούν τις ιδέες τους σε κρίσιμα εθνικά και διεθνή ζητήματα. Η συνεισφορά των Μελών μας –με τη μορφή των ετήσιων συνδρομών αλλά και της ενεργής συμμετοχής τους στις συζητήσεις του Φόρουμ– είναι κρίσιμης σημασίας για τη διατήρηση της ανεξαρτησίας του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Ως εκ τούτου, ευχαριστούμε θερμά όλα τα Μέλη μας για τη διαρκή στήριξή τους και σε αυτή την ετήσια διοργάνωση.



Μέλη







Ιδρυτικό Συμβούλιο



Συμεών Γ. Τσομώκος
Ιδρυτής και
Πρόεδρος Οικονομικού
Φόρουμ Δελφών·
Πρόεδρος, SGT AE



Παναγιώτης Μπερνίτσας,
Διευθύνων Εταίρος,
Δικηγορική Εταιρεία
Μ & Π Μπερνίτσας



Γιάννης Τρίκαρδος
Πρόεδρος,
Τρίκαρδος ΑΕ



Στέλλα Τσομώκου
Αντιπρόεδρος,
SGT AE



Γιάννης Σαρακάκης
Πρόεδρος Ελληνοσου-
ηδικού Επιμελητηρίου,
Προεδρεύων της Ένω-
σης Ελληνοευρωπαϊκών
Εμπορικών
Επιμελητηρίων



Γιάννης Θωμάτος
Αντιπρόεδρος Οικονομικού
Φόρουμ Δελφών·
Ερευνητικός Υπότροφος,
Πανεπιστήμιο Αθηνών



Λίλα Βόγλη
Σύμβουλος
Επικοινωνίας



Συμβουλευτική Επιτροπή

Βασίλης Αντωνιάδης

Διευθύνων Εταίρος Γραφείου Αθηνών,
The Boston Consulting Group

Γεώργιος Δουκίδης

Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης
και Τεχνολογίας, Οικονομικό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Νίκος Ευθυμιάδης

Επίτιμος Πρόεδρος Συνδέσμου Βιομη-
χανιών Βορείου Ελλάδος· Πρόεδρος,
REDESTOS- Efthymiadis Agrotechnology
Group

Οδυσσέας Κυριακόπουλος

Πρόεδρος, Imerys Βιομηχανικά Ορυκτά
Ελλάς ΑΕ· πρώην Πρόεδρος, Σύνδεσμος
Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)

Ελευθερία Κ. Μαμιδάκη

πρώην Αντιπρόεδρος,
Mamidoil-Jetoil S.A.

Παναγιώτης Πικραμμένος

πρώην Υπηρεσιακός Πρωθυπουργός
της Ελλάδας· πρώην Πρόεδρος του
Συμβουλίου της Επικρατείας

Αθανάσιος Γ. Πλατιάς

Καθηγητής Στρατηγικής, Τμήμα Διεθνών
και Ευρωπαϊκών Σπουδών,
Πανεπιστήμιο Πειραιά

Πλούταρχος Σακελλάρης

Καθηγητής Οικονομικών &
Χρηματοοικονομικών, Οικονομικό
Πανεπιστήμιο Αθηνών·
πρώην Αντιπρόεδρος,
Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Κωνσταντίνος Φίλης

Διευθυντής Ερευνητικών Προγραμμάτων,
Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων (Ι.Δι.Σ.),
Πάντειο Πανεπιστήμιο



Save the date

28 February - 03 March 2019

Delphi, Greece



DELPHI
ECONOMIC
FORUM



Follow the official Delphi
Economic Forum pages on:



Subscribe to our newsletter to receive our latest updates
by visiting www.delphiforum.gr

Hashtag:
[#delphi_forum](https://twitter.com/delphi_forum)

Contact details: 9 Karneadou Street Athens 106-75, 210 72 89 000, info@delphiforum.gr